

RECUVEIL
DE PIÈCES

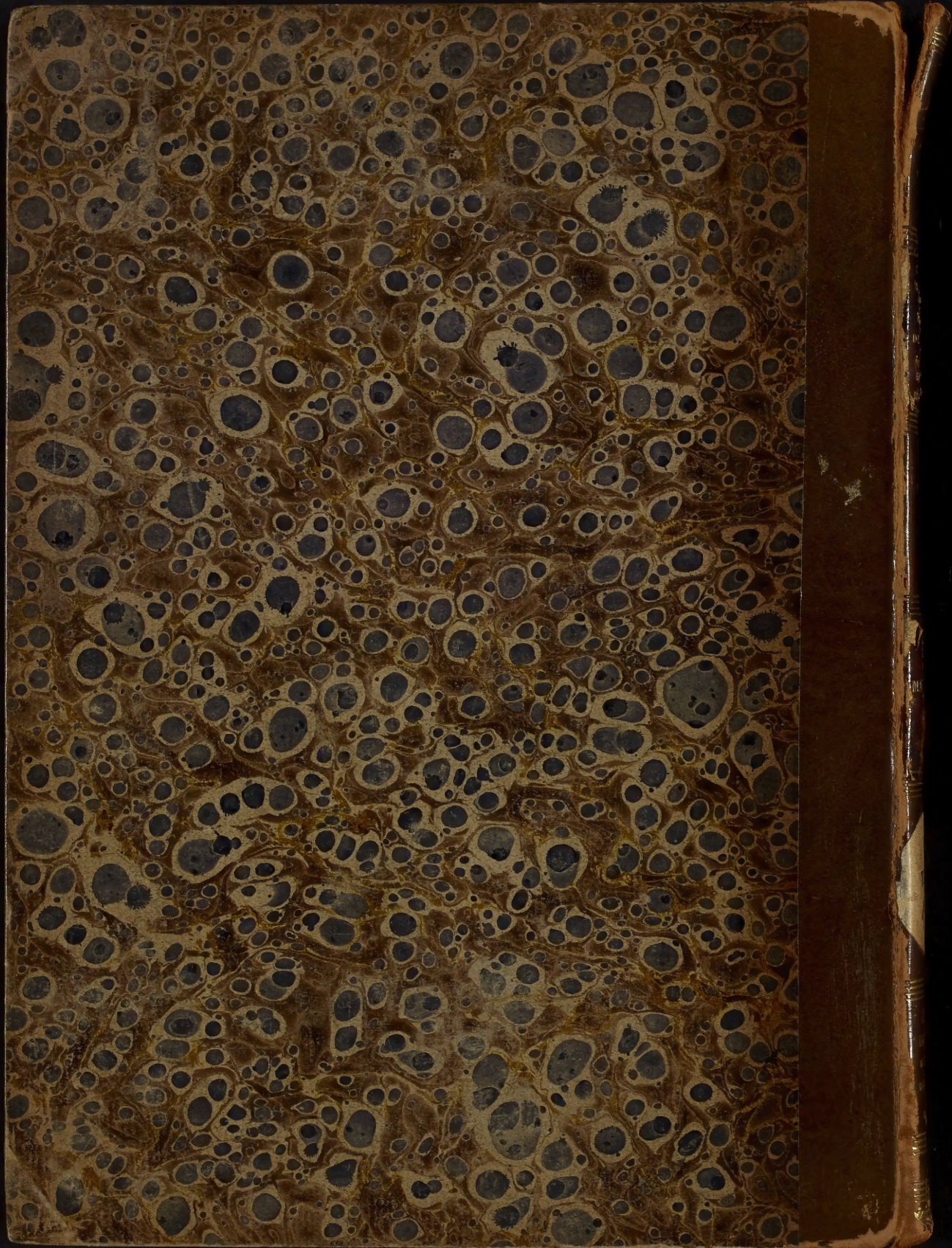
MODÈLES
DE LETTRES
& D'ACTES
EN ARABE
ET EN TURC.

MANUSCRIT

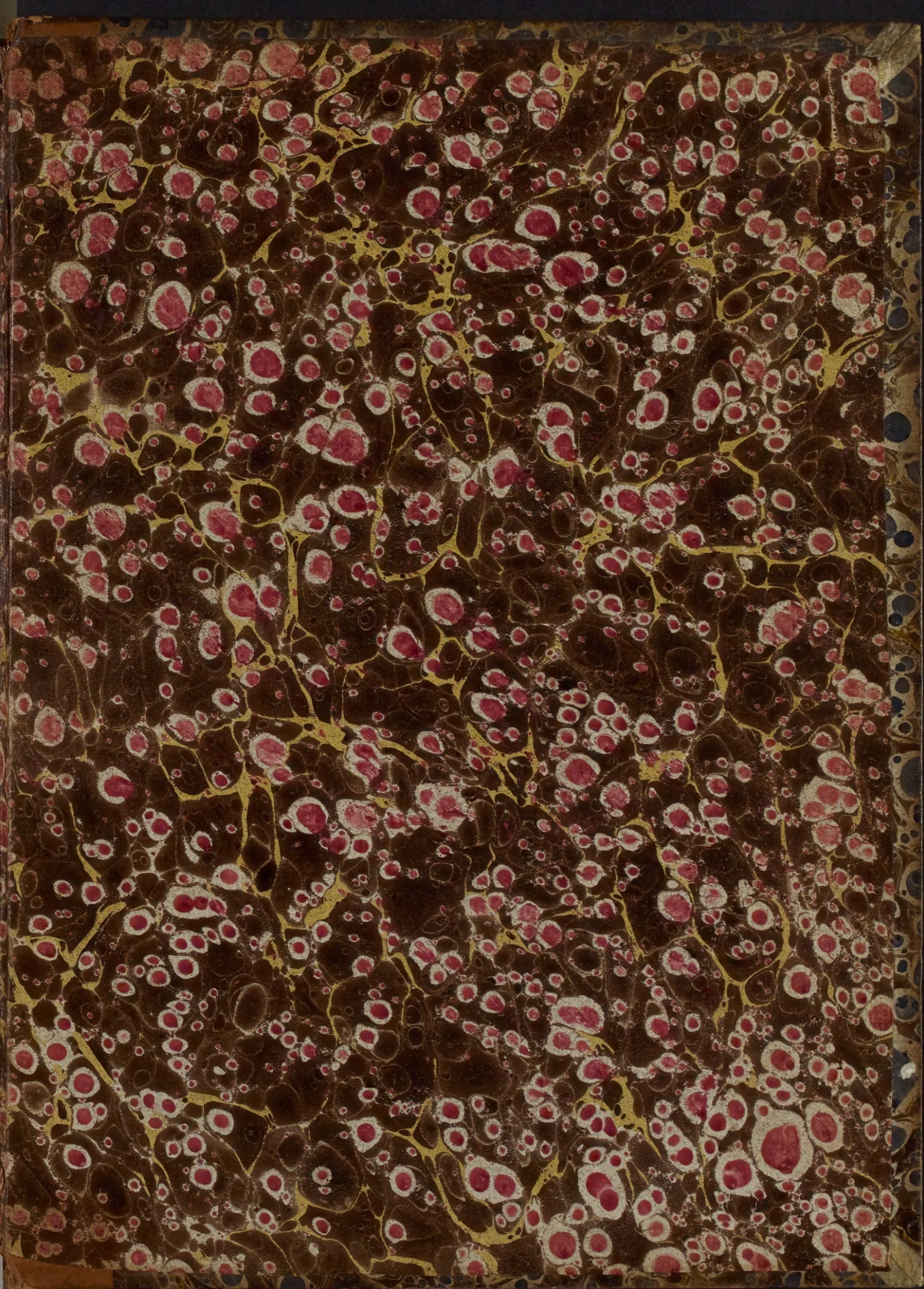
Ms
TURC
148

ÉCOLE
ROYALE
DES JEUNES
DE LANGUES
DE PARIS

~~287~~

148

ms. de 117 feuillets

السنة ١٢٠٠

١٢٠٠

الحمد لله الذي جعلنا من عباده
الذين هم على ما هم عليه
من عباده الذين هم على ما هم عليه
الذين هم على ما هم عليه

١٢٠٠

*Bibliothèque de l'École Royale des Langues
de Langues de l'Asie*

صاحب هذا الكتاب ومالكه
لغزى سرتجان فرانسه في حلب

1179

١١٧٩ سنة عربية مطابقة لسنة ١٧٦٥ التي فيها انقضت مهلة عام كامل
بين السلطنة وفرنسا والصلح من الكش وابتدت في الخامس والعشرين
في يوم الجمعة بمشهر ربيع الثاني اعني على حساب الافراج من اول اكتوبر
الاخر سنة ١١٧٩ من عام الف

*Inscrit au catalogue S. 2. Langue Turque,
sous le N^o ~~XXX~~ 9. 52*

*Recueil de lettres & de modèles
d'actes & de pièces diverses
en arabe & en turc ; —*

Manuscrit de M. Egrand.

[illegible]

جزم آید و کی نیست فاسد بخاشعار و اجاره تاخیر آید و القصد ماه مبارک بود و از نیکو کاران بطرفین امین و شایسته
اغوا اید و کجایچه بغداد خد که سندان ماعدا جارا اید مخلوط در تونجه جنگا و ریل باشد وقت عز و بدین در ساعت
یک کوفت باشد قصد اید علی الفضل طلب وقت ظهر در صدر راه خوابگاه اید و کوفت آید و کوفت آید
متنقظ اولوب فی الحال آید و سوار و جلد توابع و لواحقه سرانیدن خروج بر اول و از این محل اید و اول اید جنگی حدال
ایم رک اندرین فرار و بر زده و کوه و واقع قسستان و بعد تغییر اول نور منکطره تخص ایدی و اول وقت عسکری آید
اولوب جری کند و سوار بر پشت اید و انتری جمع آید و بعد دیکر اول محل جم قراد ایدی یک فراری آید سندان و کوه
دخا شهر در چاقوب واردند و شوب منکطره قلم که واری تعقیب اید و بعد خروج اید و کوه اید
صطفن سید اید محاصره اید و ب قلمه ال قنبره کن انداخته اید و کوه شایسته الجا و اضطرار ملا حظ اید و کوه
یک موی اید یا سندان بولان عیان و عسکر یله کوه لوله و خروج قلمه در شرب قنبره طلب غلاب سوز و در ایدی کوه بوقالت
اوزنان و خنوا ایک ساعت در اید و دولت علیه طرفدن محافظه بعد از امور اولوب اطراف و انصار اولوب
ایک یک تاناکه بواله در انگاه اولوب اید یا شرفه انصار و کوه لوارک اولوب قری محلدن خبر دار اولوب اولوب اولوب
اید کلین مذکور لوارک یک محاصره قلمه یی توک و صحابه زوال اید و ب جلد بر جمع اولوب قری محلدن خبر دار اولوب
احاط اید و ب و غروب تیر لندی قلمه شروع اید و کوه غریب و حشمت انکیز و انصار و فرما و اید راه کجاست
کوه اولوب و سهمه دو شوب اید و کوه اید یا سندان یک حضرت لری و کوه اید و اعیان اید و الیون و کوه جنگا و اید
نخ لوارک از این محل اید و ب زیاده و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید
عزیز و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید
کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید
اولوب و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید
مقتول اولوب انکیز جنگ سندان یک کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید
ظلم جز لری نقل ایون روبراه اولوب شرب و منه ال و زرم شرب اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید
نافعه اولوب بغداد مملکتی ثقات عظیمه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید
صدا کوه ظلم اید اظهار سمعیت اید اولوب کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید
کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید
اولوب اولوب سمعیت اولوب کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید
و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید
کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید
کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید

کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید

کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید و کوه اید

نحوه اول که هر دو از برای یک جنس معتبر معلول بدین که بشکلی که رفتار در سجا قری ایله گو کسری اخذ اولوب سجا قری که در دی
ایک ایله دی دخی نشخو از مزاجه یاند موسوم ایله بوج میرزا تاناریان ایله مشوره اولوب قری ایله و بوج
بده در نه اولوب ششتری تعقیب ایله جنم غایت ایله کارندن حله ماه سیدارک اون و چون کونج خ تاناریان که محمد سی
و یک مشارالیه خدو کرایا باشند نهضت ایدوب قعه عرقومه به توجه ایله دیدن کنه خدو خد که سرداری
اولوب قوتیام کسینه سختی کزیه مرع ایتمک علی الفور بر قاج شخص ایله قعه به رجوع ایدوب سائر لری بو
حالتدن آگاه ایله کرم فرمال قلعوی ترک وادی فراره ذهاب اولیدوب و اولو اطراف آنا فاک ایله سیدن ظلم
و تعدد جلب ایله کارکی دخیار که حله سنی یک مشارالیه قعه مذکوره به بولد قری اعاق بانار ایله اطراف ایله
و مقولم که لاشه این بر حمله جمع ایدوب استارینه استانبول کیدن یول وزیرنه محل جنگ محاذاتین به بود قهنگ
فیما بعد بر اثر و عظامی اولوب اوزره بر توده اکبر احداث اولوب میج طاشی وضع اولمعه امر ایله دی غمجه لول بو کونیه لول
تاناریان که بعدان رعایا و بایکینه ایضال خسارت عظیمه و انار که اکثری کسیر ایتمیدن باعث اولیدن ریاضه علی وایی
در نتیجه اثم و لیسزل علی هاتمه خطام فی الحقیقه جزا که بوباید رای تدبیری تعجب اولمعه که هنوز مملکتی قبضه تصرف
کنوزندن جزیه مطالبه سنجسه ایله دی کن بوندن کند و سکن بی عقل و امور مملکت به وجهه واقف اولموشی ظاهر
و آشکار در تا شول مرتبه جزا که مذکوره به پیشینکه تو مشقه حال اولمش لیدیکیم زمانه دخی اظهار استعار خشم و تهور
ایله دی باله ذکر اولوب قری اوردیه قاسون منکس طری من مقیم ایمن فراخ نام سرداری باشه اسال ایله دی کونین
بلک خنجه زنی گرفتار ایتمک اوزره ایله دی اولموشی امتشال اولموشی خانده سینه متوجه اولوب زوی موجود در ایمن
اول عقیقه تطیفی بالک بولوب معصوم شیر خوان سندن قریق ده قاسون فضاحت فاحشه ایله انقلا به
تحقیقا جبر الک سست از عانی و عجم یکایه تحیر اولمعه که کسوان ایله خنجه خنجه ضعیف ایمن بوزنه لول ایله
در بیان حوادث سقا و مملکت و سلسله

فرانجه طرفدن مسعود مکتشف اولان قیوخذاسناک مکتوبناک ترجمه بیدر
جلال مسعودی الجرجانی علیه الیه ایلدو کرم صلح و صلح شروط و قیودین مرقطو تنب
پوانه دکن واقع اولان موالات و مصافاته محال تبه راعا تاوزره اولوب دوستلوق استحکام ویرمکت شتخ در
ناتوان قمر الجرجانی منقعی اولان مخصوص دقت اوزره
عقیده و تلوص صحت دولت حضرت تکریم مسعودی علیه السلام
رسیدن صاوسی اوزرینه صاحب دولت حضرتینک اثنای مذکوره کمال عتقاد
زیاده افکارنه و تدبیر شیرانه اولدو غنی ایدک کچانیول ماینسن و اقرا
دولتی کدو طرفه جد ایلمک ایمن نهم پارسا بزرگ دانتا دانس میانیله ربه پانک ایدری اولمکت

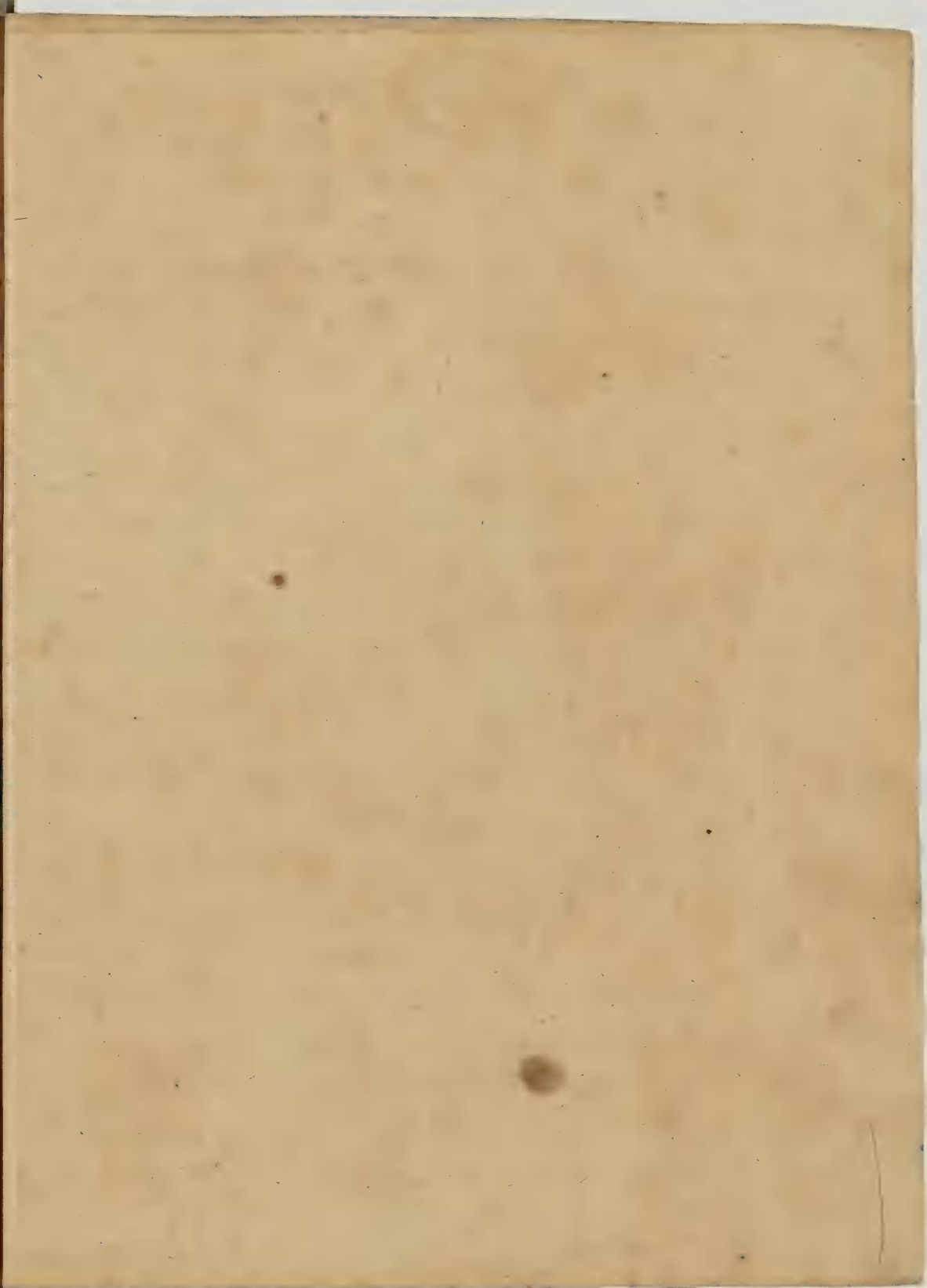

لایقدر که دولت علیّه مسقوایله ما پلنرین واقع اولان معاہدہ بی صیانت و تشید اتفاق دقت پور و بخت لوارک
واقع اولان دروغ بی و غوغا زینہ اعتماد الیحدن احترام اوزره اولور. مسقوایلی کیلان ایالتدن اخراج اولما شدر
و رشک نام محل ضبطلرین اولدوغی بوقدر انجی وار و شند بر بوجلی اولوب حالا ضبطلرین در کذلک اول ایالتین
متصرف اولدقاری علملرینہ اللرن درہ اشبہ ذکر اولان کثیر طرفہ مسقوایلدن رسیدن اولیوب تاریخ مکتوبدن سکرکون
مقدم بوظرفه و اصل اولان یکباشی و سندس بر فراخ لونک تقریری در مسقوایلیک کیمکای ایالتین بر بوزنه
او تو زکونن داخل اولمشدر و فی تقریرین ذکر ایدر که طاعت لکاتاری صولاق نام محکم اطرافدن مسقوایلدن مضاف
جیوانان سور و ب نوب و غارت ایلما شدر در صولاق و عرفان نام محکم قرین صانہ قوروس نام قلعه بی جہ خانہ و
ذخیرہ کوندنک ایچون اژدرن جہرہ در غون تعمیر اولان سوار ی شیک عسکر کیمکای ایله اسلحتیه ایلما شدر
زیر قلعه مرقوم محافلین عرفان نام محکم قرہ دن ذخیرہ کوندنک ایچون کوجک واردر. اول سمتہ اسلحتیه ایچون
بر مکمل عسکر تعیین اولغی اوزره در دولت علیہ منکب کورس اتفاقا حرکت ایلما یچون تنبیه اولمشدر. بر قاج کوندنک
کوجک ایچو طرفہ منزل اسل اولنہ جقدر نہ و جہل قرار دہ اولدقاری مفضل و مشروح تحریر و افق ایدرم. و ما یسک
ابتدا کونن قریب پوک قرینی اولستین دوقہ کسہ تزویج ایدوب عظیم شندک اولمشدر. و قو کتکس موی الہ
فراخ دولتید مسقوایلی بشتن عظیم اتفاقاری اولدوغی پنا ایدوب فراخ کولجی طرفدن کندوب حکم تنبیه اولدی که مسقو
دولتی ایدمودت اوزره حرکت ایلد و دولت علیہ مسقوایلدن واقع اولان محبت و مودتک تایدینہ سعی و اقدام
ایلمک اوزره توصیہ اولدوغی اشارت ایدرم. **از طرف انکلترة** انکلترة لیمانلندن التمش پاره وار و قو کسہ
تعمیر اولان قالیون چمقشدر یکری بیدی قطعہ کسہ بالیق طرفہ و یکری قطعہ کسہ و حضور ی کی دینا در یکنہ مانور
اولمشدر. انکلترة قرائفی ادعا ایدن سابقا انکلترة قرائل اوغل قزل المادن فرار ایلد و حوادث کاغذ لندہ مقرر ی
اشارت ایتلمدر. لکن بو خیر انکلترة قرائل خیر لودر زیر ابوسبید ملکستن حادی اوزره افق جمع ایتلمک بروکید
ایدنور. بونن اقرم نچ دیارنن مقیم انکلترة پلیسہ اقدیندن مکتوب تحریر و کسری ایچون توصیہ اولمشک فراری فرور
رعایہ اولنور مشر بو و جہدن بحضورین اگر واتی ترک اولما زای بزار انجی دولت علیہ طرفہ التجا ایدوب تدارکری
کور نمز مقرر در. **از طرف اسپانیا** از مبر طرفدن استاذ سعادتین مقیم فرانس ایچو سندہ
اندن امدادی حایونن اولان فراخجہ تو چماند کلون مکتوب ترجمہ سیدر که زیر بالودہ ذکر اولنور
اسپانیہ ملکتنی مضافا شدن لکن مقدماتی نہ ضبط ایلد و کی سردینہ جزیرہ کسہ اوزرینہ حال اسپانیا قرائل سفر
ایدوب جزیرہ عزبوره نک بالجمہ قلا و بقاعنی ضرب دست ایلد فچہ ییدن انجی ایوب و بالآخہ جزیرہ عزبوره در
یا لک نچہ ضبطلن قلائل قلا ی تعمیر اولنور بر قلو ی و فی فتح ایلما شدر بوضوح کسہ جزیرہ کسہ لک اسپانیا قرائل
ضبط و تصرف داخل اولمشدر. و حالا اول جلدن اسپانیہ قرائل نچہ نک تصرفین نابود ایلد و کسہ اوزرینہ سفر ایچو مامولدر. **از طرف**

فهرس الکتاب

مکاتیب ترکیه و بر قایم شدند

صمیمه

- ۱ نامه مرغوب از طرف قونسلس فرانسس بوالی طرابلس شام در تشریف قدم و سپارش کردن رساندن این مکتوب
- ۲ نامه دیگر از طرف والی طرابلس بقونسلس فرانسس محبت جواب
- ۳ سپارش نامه از طرف قونسلس فرانچس بکتی ذای والی طرابلس
- ۴ نامه دیگر از طرف کت ذای والی طرابلس بقنصل فرانسه جواب
- ۵ نامه دیگر محبت در رد جواب قونسلس فرانچس بوالی طرابلس
- ۶ نامه از طرف والی طرابلس بقونسلس فرانچس بوالی طرابلس در توجان بلوقه
- ۷ نامه دیگر از طرف کت ذای والی طرابلس بقونسلس فرانسس
- ۸ نامه محبت از طرف قونسلس بکتی ذای والی طرابلس در رفتن ترجمان بلوقه
- ۹ نامه مودت از والی شام بقونسلس فرانسس برای خبر دادن که از شخصی مبلغ درمهای افرات تحصیل کرد
- ۱۰ نامه دیگر از طرف دوست بدوست در سپارش کردن خصوصی
- ۱۱ نامه دیگر از دوست برای خصوصی

۶
نامۀ دیگر از طرف ادنی باعلی در بعضی خصوص

۷
نامۀ دیگر مودت در شکر کردن از هدیه

۸
نامۀ دیگر زجا و سبارش کردن کسی را

۹
زجا نامۀ از ادنی باعلی

۱۰
نامۀ دیگر از پاشا بیابا

۱۱
نامۀ دیگر زجا و توصیه

۱۲
نامۀ دیگر توصیه

۱۳
دیباجۀ نامۀ برای افندیان

۱۴
نامۀ دیگر بر تهنیه منصب و سپارش احوال افندیان

۱۵
نامۀ دیگر بخوئی در شکایت کردن مسمم طرابلس

۱۶
نامۀ دیگر از کتبی و طرابلس بنفوسه در خصوصهای بارگانی

۱۷
نامۀ از طرف ترجمان بنی به محمد پاشای در تهنیه قدم و برای خصوص دیگر

۱۸
نامۀ جواب از کتبی طرابلس به ترجمان فرانجه

۱۹
نامۀ اشتیاق از دوست بلدی

۲۰
نامۀ جواب نامۀ بلای

۲۱
نامۀ در تحصیل مال ناحیه

۲۲
محبت نامۀ از اقران باقران

۲۳
نامۀ مرغوب تهنیه قدم و سپارش احوال خود

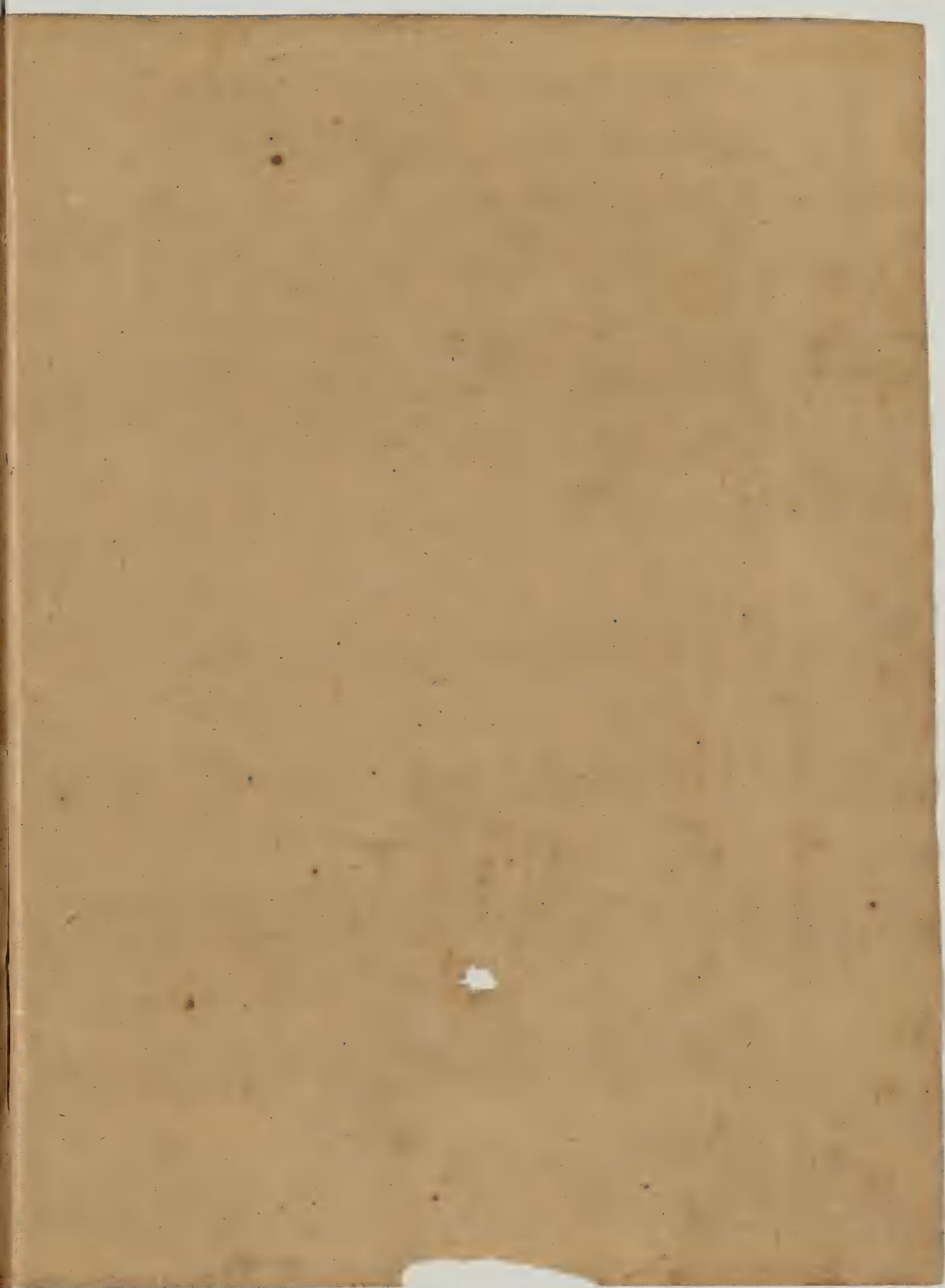
۲۴
نامۀ دیگر تهنیه بوزیری

- ۲۲ ^{ص ۱۰۰} نامه دیگر هئینه قدم از ترحمان فرانچ بکتهای والی طرابلس
- ۲۲ نامه دیگر هئینه قدم و عرض اشتیاق بدیوان افندی از طرف ترحمان
- ۲۵ نامه در بازار کردن خاک بلس از طرف خواجه افرنکی
- ۲۶ نامه از طرف ترحمان فرسنه بکتهای طرابلس برای آوردن سفینه بی پرگندم
- ۲۶ نامه جواب دادن کتهای طرابلس برای احوال حنطه و خاک بلس
- ۲۷ نامه دیگر بکتهای والی طرابلس در تشکی حال
- ۲۷ نامه مرغوب هودت در پرسش خاطر و توصیه کردن یکی بقونسوس قیرس
- ۲۷ مکتوب مرغوب از دیوان افندی بدیوان افندی دیگر در سپارش طیبی
- ۲۸ قایم از طرف قونسوس مصر با وجاقت یکچریان در تشکی حال افرنکیان بدیواط
- ۲۸ نامه دیگر در این معنی از طرف قونسوس مصر
- ۲۸ نامه محبت از ایلمچی فرانچ بوالی مصر در سپارش کردن قونسوس
- ۲۹ نامه دیگر در دفع کردن مبلغ درم
- ۲۹ نامه دیگر از طرف کتهای والی طرابلس در مدح خدمت و طلبیدن پولچه از افرنکیان
- ۳۰ نامه از دوست بدوست در تخلص احوال مزاج و بعض اخبار دادن
- ۳۰ نامه دیگر هودت
- ۳۱ جواب نامه هودت از اقران با اقران
- ۳۱ نامه محبت جواب دادن کتهای والی طرابلس بترحمان فرانسه
- ۳۱ نامه دیگر برای طلب کردن پولچه های از خواجه کان فرسنه
- ۳۲ نامه محبت جواب دادن عبدالمه جوهر باجی ترحمان را و فرستادن چند نامه طایفه بوی

- ۳۲ نامه از طرف اغای قلعه طرابلس شام بترجمان فرانسه برای دینی
- ۳۲ نامه دیگر از طرف صدر اعظم برای مصر در توصیه کردن افریکیان و کشتیان
- ۳۳ نامه مرغوب جواب از طرف قونسوس مصر با عبدالرحمن چاوش
- ۳۴ نامه مرغوب از قونسوس مصر با عبدالله چور باجی و تشکی کردن از چاوش رشید
- ۳۴ قایمه اعفی نامه بصورت عرضکار بابواهم کتخدا در شکایت کردن از یک اوصه باشی
- ۳۶ مکتوب از طرف باش اختیار برای تحصیل کردن در مه های یک یک چودان
- ۳۶ نامه مرغوب از یکی از بازار کائنات بکته دای والی طرابلس در احوال پولچه ها

46

- ۱۶ نامه عربی در سوال خاطر و شکرانی از دوست بدوست
- ۱۶ نامه دیگر برای تحصیل کردن درمها
- ۵ نامه از طرف کندی و ابی طاهر ابی سالم بقونسلوس فرانسه بعد تحصیل دین تجار از شخصی
- ۶ نامه دیگر از طرف قونسلوس فرانسه بوالی شام برای احوال تعمیر خانه او
- ۷ نامه اشتیاق و فراق از ادنی باعلی
- ۷ نامه دیگر بوالی و ام
- ۸ نامه دیگر از طرف قونسلوس رشید بقاضی جوته در کرا کردن پارچه خانه
- ۱۰ نامه مودت در عذر تحریر ناکردنی
- ۱۰ نامه مرغوب در شکر کردن امر سار هدیه از طرف قرحنا
- ۱۰ نامه دیگر مرغوب در عذر کردن از تاخیر نبشتن از طرف قرحنا
- ۱۰ نامه در ارسال گردانیدن خود مقدار شعیر از ملت زنجی
- ۲۲ نامه دیگر مرغوب تهیه قدم از طرف قرحمان فرانسس یعنی کاتبی طاهر ابی سالم
- ۲۳ نامه مرغوب در حل بعضی مشکلات لسان عربی از شیخ عبد الله الشاعر
- ۴۷ نامه محبت از عربی کاتبی طاهر ابی سالم بقونسلوس فرانسه برای طلب کردن بولیچهها
- ۴۸ نامه مرغوب مودت و اشتیاق از دوست بدوست
- ۴۹ نامه تهیه منصب بوالی شام از قونسلوس فرانسه و برای احوال دیگرها
- ۴۹ نامه دیگر از طرف اب عام کوه لبنان بقونسلوس فرانسه مبصر برای حمایت سلطان
- ۴۹ نامه دیگر از راهی مخصوص بلای
- ۵۰ نامه مرغوب مودت از دوست بدوست
- ۵۰ نامه دیگر از دوست بدوست در اقدار کردن کار خود

نامه دیگر هودت و فراق از دوست بدوست

نامه مرغوب سمیع در اشتیاق نمودن و مدح گردن دوست

نامه دیگر در تعذیر کردن یکی مدیونی و نصب کردن وکیل برای تحصیل کردن در جای مذکور

نامه دیگر هودت و سؤال خاطر از اقربان باقران

نامه دیگر هودت از دوست بدوست

نامه دیگر در اعتذار کردن خود را برای تعویق کردن مبلغ درم

نامه دیگر از طرف یکی از نجاران افغانک برای تحصیل کردن مبلغ درم از بطریق مارونیان

نامه دیگر جواب برای فرستادن صاندوق آمدن از طرف قدس شریف

نامه در سپارش کردن احوال شخصی نزدیک حکام

نامه اشتیاق و پرسش خاطر از دوست بدوست

نامه شکایت از نافرستادن نامه های

نامه دیگر برای بعضی خصوصها

نامه از طرف اسماعیل پاشا و الی شام بپسرش ابراهیم بك در احوال تقاطع و احوال حج

نامه از طرف بطریق مارونیان یقنصل فرانسه برای احوال دیرقوبین بلا کوه لبنان

نامه دیگر از طرف رئیس پادریان مارانظانیوس یقنصل فرانسه در خبر دادن انتخاب خویش

نامه دیگر از طرف مطرانان مارونیان برای احوال قوبین و دیگرها

نامه دیگر مرغوب در اظهار کردن محبت و اشتیاق از دوست بدوست

نامه دیگر لطیف در عتب کردن از نابخشتی او و تنبیه سرترجمانی بمصر

نامه دیگر بوالی شام جواب از طرف یکی از نجاران فرانسه بخصوص سرائی

نامه در جواب کردن نامه دوست را و خبر دادن از خسته شدن

جواب نامه دیگر از طرف صبی برای پرسش خاطر و عرض اشتیاق و دیگر خصوصها

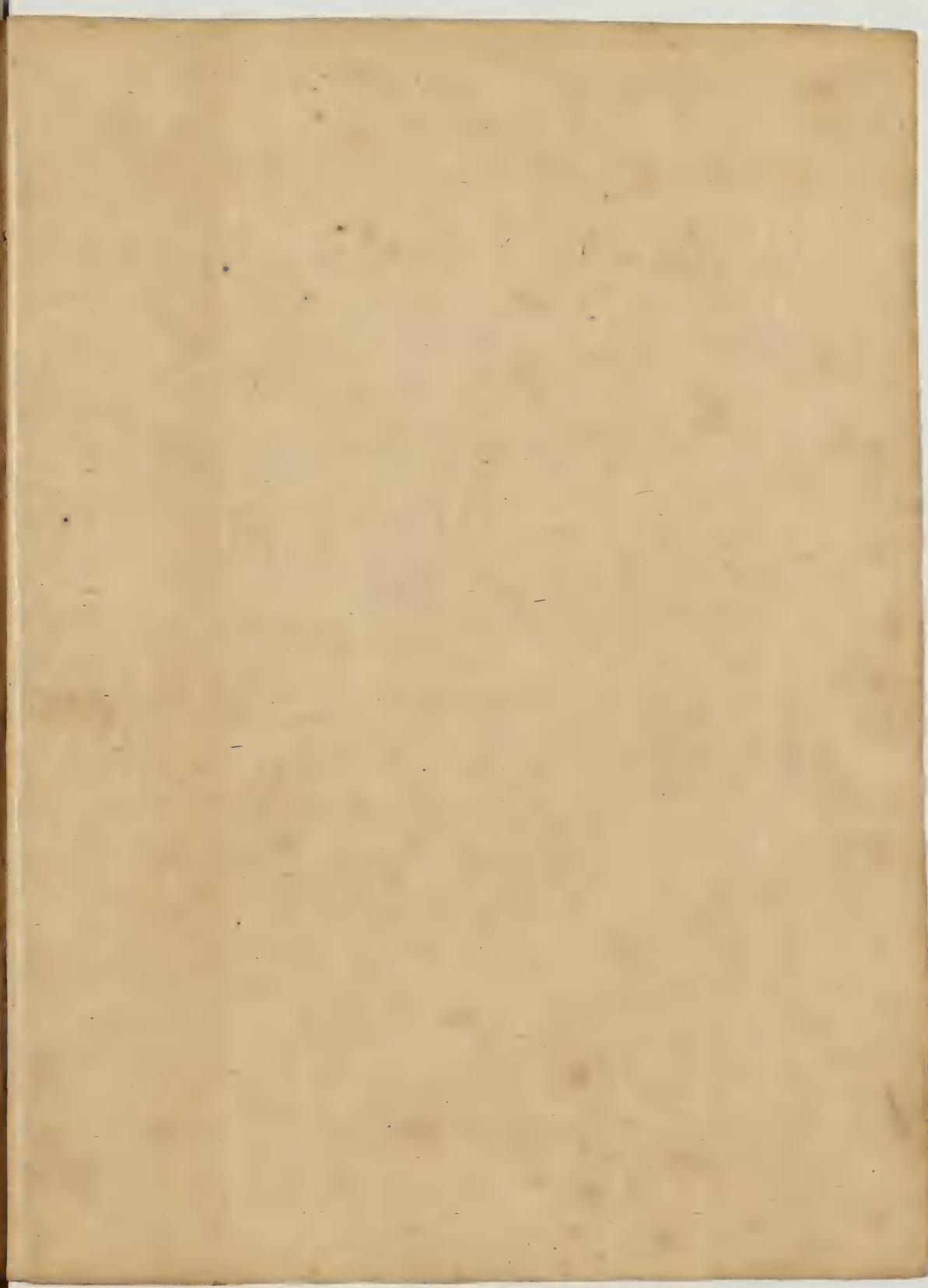
جواب نامه دیگر از صلیح برای اخذ خاطر و تنبیه کردن سلامت یافتن اندر سفر

ص ۶۲
نامه دیگر از طرف پیر میران صیدا برای طلبیدن کرای خانه اش از قسطنطین فرانسه

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text appears to be organized into several paragraphs or sections, with some lines being more distinct than others.]

عرضحال و تمسکات ترکیه و عربیه

مع بعض تذکره عربیه و ترکیه و یونانیات

۳۰	ضعیفه	تذکره لطیفه برای طلب کردن عذر بدوست در نزد آمدن نزدیک او ترک
۳۱		صورت تمسک دین ترک
۳۱		صورت پهلوی عربی برای دورت مطران بر عیث او ترک
۳۴		تذکره لطیفه در سپار سر کردن مصلحتی ترک
۳۵		تذکره در توصیه کردن شخصی ترک
۳۵		تذکره لطیفه ترک
۳۵		تذکره دیگر برای مهت ساعه ترک
۳۵		تذکره دیگر برای طلبیدن چیز ترک
۳۶		تذکره آخر در تشکی قیودانی فرنگ ترک
۳۶		عرضحال از طرف قونسلوس فرانسه در تشکی کردن از قیود انگلیس که زیر قلعه سلطان ترک
۳۷		چند طوطی بر سفینه فرنیس انداخت ترک
۳۷		عرضحال در مانع نی شدن کشتیهای فرنیس از تجارها ترک
۳۷		عرضحال در اخذ خاطر شخصی که با یکی غضب کرده است ترک
۳۸		عرضحال در احوال فرون اسکندریه ترک
۳۸		عرضحال در خصوص آن عزیز فرون اسکندریه ترک
۳۸		عرضحال برای دین و دعوت کردن یکی از جهود بدیوان سلطان ترک
۳۸		عرضحال در آنکه دعواهای فرنیس در دولت علیه حواله باشد بر موجب عهدنامه هاپون ترک
۳۸		عرضحال در طلب کردن دین خود از شخصی ترک
۳۸		عرضحال در طلب اجازت تعمیر سفینه فرنی ترک
۳۹		عرضحال در طلبیدن دین خود ترک
۳۹		عرضحال در تشکی بعضی نالی که خلاف معتاد بر شرعیه آنان رسمی اخذ کردند ترک
۳۹		عرضحال برای تشکی حار و ضرب کردن اغای یک پسران خدام قونسلوس فرنیس مصر ترک
۴۰		عرضحال در تشکی شخصی که خلاف حق یکی را ظلم خواهد کرد ترک
۴۰		عرضحال در طلب نفقه برای کسینی فرنگ ترک
۴۰		عرضحال دیگر در آن معنی ترک

- عرضه زنی در شکایت کردن از دزدی که اندر خانه خود چند چیز بگرفت ترک ۴۰
- عرضه زنی در طلب کردن ایجارم خانه ترک ۴۰
- عرضه زنی در طلب کردن احسان و صدقه ترک ۴۰
- عرضه زنی در احضار کردن یکدیگر را بابت سبب دعوا ترک ۴۱
- عرضه زنی در تشکیکی که بدینش می خواهد داد ترک ۴۱
- صوره تسک در اجاره کردن سفینه برای تحمیل او ترک ۴۱
- تسک دیگر مختصر برای ایجارم سفینه ترک ۴۲
- شکل تسک آخر برای ایجارم کشتی ترک ۴۲
- تسک دیگر در آن معنی ترک ۴۳
- تسک آخر در آن معنی ترک ۴۳
- صوره تسک در نور سفینه عجب ۴۴
- تسک برای دین بدو در شرع ترک ۴۵
- تسک در اجاره کردن خانه ترک ۴۵
- تسک دیگر دین ترک ۴۵
- تسک در نصب کردن وکیل برای تحصیل دین ترک ۴۵
- تسک در دادن دینها و بر مقابله ایشان اخذ کردن چیزی ترک ۴۶
- تسک دین بدین بزرگتر مرابجه ترک ۴۶
- تسک بدین و کاله و هر هنر ترک ۴۶
- تسک در قطع کل حساب و ابواب ترک ۴۶
- صوره تسک دیگر در انقضای شرک و قطع نزاع ترک ۴۶
- تسک دیگر و مقابله آن دین چیزی دادن ترک ۴۶
- حجت برای مبلغ درهم مأخوذه از والی طرابلس علی بن ابراهیم از دست تجاران ازین ترک ۴۷
- حجت بسبب قنیل بعد از کشف نوشته ترک ۴۷
- تذکره در خبر ستاندن از امر مهم بحواله ترک ۵۰
- تذکره مرغوبه ترک ۵۰
- صوره تسک برای ایجار سفینه ترک ۶۳
- حجت ابواب تمام ترک ۶۳

تقریری رساله در تدبیر و نظام عساکر اسلام بدولت علیه معروض گشته

تذکره مرغوب

امر عالی از طرف سلطان مصطفی برای دو نما و شهر آینه بسبب ولادت

تمسک صالح و مصاحبه بین شاه نادر و سلطان محمود

عرض حال قونسلوس فرانچسکو بوالی حلب در تشکی حال

قائم ملحق درین معنی

13

14

از طرف وزیر فرسای بوالمرابطین غرب برای پادشاه کردن قنصل جدید

یوچاکی

حالا بلس غرب و ایستاده دولتو سعادتو مزید مکرمتو سلطانم پاشای جلیل القدر و الشاک حضرتیک
حضور سعادتو نوروی صوبه مزید تعظیم و تکریمی حاوی در رکعات صافیات تحت فزون و عزت یک
صافیات مودت نمون اتیاف و اهدا قنصلی سیاق قنصل عرض داشته محب پسر اری اولدر که پسر
اتعم پیسوز نام بکراه محل آخره تعیین اولند یعنی ویرینه ده لاشه نام بکراه بی قنصلو سلق خدمتیده طرف دوازده
افندم فراخچه پادشاهی ارسال و تعیین پور مدی بانج جناب سامیکره خبرین افاده ایلی ایچون بوزن اقدم بناتیل
نام فراخچه وکیلنه اری وریلوب تحریر اولنمشیدکی قنصلوس مذکور خاص منسوب و پین الاقران حد کفایتید محراز
اولوب امور جرم و بومنتبه غیر پسندن ایق اولدوغن اقدم فراخچه پادشاه عرض و افاده ایلدم که حضور
عالیکره وارد قمر حد دانتن اولان خصال حسین و هر حال حسن معامله سین مقبول سعادتیک اولدوغنی امر
مقرر در بوزن اقدم قنصلوس مزبور تا تار خانی قنصل بر قاص کنه قنصلوس خدمتی ادا ایدوب خدمت
وافره سیدله معنی و معتبر و ممدوح السیره اولمشدر اینددر که مقرر حکومت کرده اولدوغنی حالدر جنبه مزبور که
خدمتدین قبول ایدوب هر امود و هر حالدر کدینه اعتماد دیوبت النور اولان کندات مو حنیجه عمل ایدوب
پین الدولتین منفقد اولان کولات و مصافاته بدور لوخل ویرلدوکنه رخصت و جواز کوستر محکم میجکاز
بی اشتباهدر بناء علی ذلک اقدم فراخچه پادشاهی یک اوجنه امتثال در و نزم رکوز اولان خبر خواهلین
جنابکزه عرض و بطور اودادی تحریر و لاشه نام مسفور قنصلوس یدیلده امر سال اولندکی لای شرف الوصور
قنصلوس مسفور که از زین الطاف عیلموی حسن نظر صداقت اثر لری ایله منظور و رک کدویه و رک
فراخچه لویه روشن امور و خصوص لینه هر وجه اعانت و مینات و مساعدت ایکنر مأمول و مسئولدر الحاله
تطویر کلام اولنمون یو بعضی امور و احواله دایر ماده لری قنصلوس مزبور حضور عالیکره وصول بولدر قمر لساناو
مفصلا عرض ایکنر مأموردر از جمله نیم طرفدن جناب سعادتیکره عاید اولان مودت و محبت باظهار کی حکومت
قنصلوس مزبور کدینه بصورت مقدار هدیه تسلیم و صوب دولتیکره ارسال اولنوب حین قول و وصول
بولدر قمر بومخلصکی خاطر عاطفون دور و اخراج پور میوب احیانا پلم مسرت انجام عافیتیکره امله بو
محکمکی نمون و محظوظ پور مدی موجودر مافی

نامه دیگر از طرف وزیر فرسای بوالمرابطین غرب برای پادشاه کردن قنصل جدید
چند مادهای مهمه تنظیم کردنی لازم و لابد است

حالا بلس غرب و ایستاده دولتو سعادتو مکرمتو اولدو و ستم پاشای جلیل القدر حضرتیک حضور
سعادتو نوروی صوبه مزید تعظیم و تکریمی حاوی در رادعیه لایقه و عمر اثیه صداقه اتحاف و اهدای قنصلی
عرض داشته

عرضه داشته محبت مراری بود که متوفای علی پاشا سلفک حضرت تبارینه بعضی هم صلحنداری عرض المسمی چون حرارک و انچه
 بایوزینه بود و تخواهکر بودند از اقدم تنبیه المیشیدی بو عرضکر نتیجه جوابدینک اشکار اوزره اینج مشیت اند تعالی موی الیه
 علی پاشا حضرت باری متوجه دار عقیقیه اولدوغنی خبر ویرینه جنابکر جالس صدر حکومت اولدوغنی پام مسرت فرجام کوش
 زنجبیری اولمغله بو واقعه کیک ظهیریه مطلوب اولان موادکر نتیجی مائی الیه هذا الان معاقی قالدوغنی بود و تخواهکر
 متاسف اولمغنی ایکن اول اثنانه جناب صادقز نایل ریاست عظمی اولدوغنی خبرندن دروغزه فرج کیک حاصل اولمشر
 بعضی الامر خواص و عوامک جنابکره اولان میل و اعتباری و جملدنک اتفاق کلمه واتی دقلوب الیه کمال رفاهیت الیه منزلت
 اعلی و حکومت عظمی یه نایل اولدوغنی صفات حمیده کز ویلیاقت کایدکره دلالت شافی و برهان کافیدر بو محاصره حاصل
 اولان سرور کنجایش پذیر تعبیر دن بدیرون اولوب حق سبحانه و تعالی کوب غرای ورتبه ساسیه ای دیم و برقرار الیه
 خراج مملکتک اقبال سنده تندن حفظ موفور المیک فرایچه دولتک داب قدیمی ایکن و خاطره کدر ارجاب ایدر
 بعضی حکامدن اوجاق معصوم کز بابا ایلدکاری حالک فرایچه دولته هر وجهه اول خصوص صدق طوین ایام
 حکومت معدلت اثریکر التذین قواعد رابطه و داد لینی مستحکم و ثابت قدم اولدوغنی کشته یوقدر
 اسس صلح و صلاح حکم و استوار المیک افندم فرایچه پادشاهنک نیت هما یوناری اولوب جنابکره اولدوغنی
 تعلق و و داد شهر بار لرحمین جنابکره افاده و استقامت المیک بو محبکره امر و تنبیه پور مشدر در انجی طرفندن
 اسس صلح و مصاحبه و جهات الوجوه خلل ویرلمیک لازمه و متلرندن ایدوکی طبع دقیقه شناسیدنغنی و پوشیده و کلام
 جزایر لولکر اقدم و اصدق دوستاری فرایچه لول اولوب طرفینک منافی اول شکل اتحاد کر تیرینه منوط و مربوط
 اولدیفندن غیر فرایچه لولک مع و تراسی جزایر لولره عظیم نفع حاصل اولمغنی و تراسی و تراسی و تراسی و تراسی
 فرایچه ممالک کرک اقتدار لول کرک وضع ارضیه نقص عدم محل ویرمیوب طرفینک حسن معامله لینه و خلل
 مصافا تیرینه هر وجهه برودت و کدورت کتوره جبک کبابی بالکلیه رفع المیک لازم ایدوکنه بلا ریسدر
 فرایچه لول طرفندن اوجاق معصوم کز سبقت ایدن و من بعد الیوم اصابت اولدوغنی خدمات و افرة تحقیر
 جمیع نک روشن و جود ادر و یوقینکره امور یقین زمانکره بو حسن معامله یه طرفندن ظهور ایدن عدم
 متابعت و موافقت مشار الیه متوفای سلفکره جمل المیک امر بعید دکلدر و اول خصوص کیک چاره سده سعی
 المیک واجباتندن در فرایچه دولته اوتدن بر و صلح و صلاح کترو طاریه رعایت ایدوب اصلا و خطا خلل
 ویرمیوب جزایر لول طرفندن دخی حکام امنیت و مسامت اولمغنی لایق و لابد در فرایچه دولته بعضی خصوص
 نیجه و عن لول ویرلمیکن و فایه عدم اهتمام اولمغنی غیر بعضی مواد حق صریح ایکن اصلاح ذات البین
 فرایچه دولتی مسامله و مسامحه المندر فرایچه دولتی ایلد اولان محبت و خلوص ایدن حاصل اولان منافع بسیاری جزایر اوجاق
 بر قیاج سندن بر و تجربه المیشد مملکین مع هذا جزایر ریسدری کچن سنده افندم فرایچه پادشاهنک سواحل بلاد لینه

و کند و پراغنه نقدی و تعرضه جبارت ایلدکاری محل تجویب و استغفار بر بقوله حکایت ناشایسته کرک فرای پادشاه
 رعایا کنه و بیر اغنک عنده زیان کلی و عار و شین اولد و غندن غیر یکی طرفک میانه عقد اولن صلیک انقض عنده
 باعث اولوب و سایر ملوک نصاری بیند فرای حکومت ایلد اولان ~~صلی~~ خلل کتوره چک بر معنی اولوب
 و فرای مملکت سوا حلائی قربنه خلاف حق اخذ اولان کسینه اگر استرداد ایچون مشارون الیه هم ملوک
 ادعا ایلدی ایلد جزایر ریشاری بویله سو عر کتینه اغاضه عین ایتک ناقابلد بیرق مجایونار نیک معافیتی و مسالمتی
 و سوا حلا بلادینک امنیت کایه سایر امور قیاس اولمیب اول مبرده اهر هم در که افندم فرای پادشاهی غیرت
 و حیثیت چکوب نو مقوله نقصان و تجاوز بخلا ایدن چک حالی یوقدر معلوم شریفکار اولد قن شمدن صکره عن قدیم
 معین اولان حد و دردن لچر و لولوروی دریاه جریلیق و احد سفینه بی ایلد جکاری و فرای مالکنک ساحلرینه
 برخلاف حرکت و تعرض و یکبار بر لرینه مصادف اولد قلرنم کند و لرینه اصابت اولان اکر ام حسن معامله نده فرای لو
 رعایا کنه بو منوال اوزده حسن حرکت اولد جغه طالب و منتظر درر متوفای موی ایلد سفینه بعضی اشیانک استرداد
 و نیزه خصوصاً حق احقاق حق اولنسی ایچون عذر کنه ساکن اولان و الیر نام بکراد فرای قونسلو کنه تنبیه و امر ایلد اولنسی
 عرض ایلد کنه هیچ اصفا اولمیب نتیجه حصولیذیر مرام اولد و غندن افندم فرای پادشاهی غایت استغراب ایدوب بود فقه
 علی کل حال بو مواد مذکوره لرینه بر تمشیت ویر لکب باندن عربور قونسلو که امر و فرمان تکرار تکرار سورشدر قونسلو
 مذکور بالاد ذرا اولان ماده لری خصوصاً ایچون جنابک ایلد مکاهد ایلد کنه سمع قبول ایلد و جهلده متاع عن ایلد و ب
 مامور اولان احوال و امور تمشیت و بیلی ایچون ویر مکرر کمال عدالت و انصاف کدضا ممول و مسؤلدر ایلدی اکر
 خارجین و کرک داخلین کی ارض حکومتی ک نفس راحت تام و عرضی ایچون و کذلک دوست اولان ملل مختلفه نیک
 اسوده حال ایچون بو اوضاع نا عمواری منع و دفع و بخصوص کرک کبی بر نظام ویر لوب مؤنیت اولان بعض
 اشخاصی تعقیب و تعذیب ایسی امور لازمه دن در منزبور و الیر نام قونسلو سی حسن نظر کر ایلد منظور و دوشور
 و مصالحین صیانت و حمایت پور مکرر جا و نیاز اولنور یا لاد ذکر اولنن تفصیل اوزده بو آن میمنت اقتران شرح
 شرح و تخریر ایلد و کم ماده لری نظر انصاف ایلد امعان و عین التفاتله منظور ایلد و مکرر حاله طرفینه هر مکره جمیده و
 فواید عیمه صدور این حکنه امر محققدر طرفردن محبانه اولان خطاب بر صوابک مقصدی اولد که میانر در روابط
 دوست و شرایط صدیقی مستحکم و استوار اولوب و حاله صدق طویتمیزی جناب سعادتکاره اظهارینه
 آماده اولد و غیر شبهه دن معاردر مای

حکایت و تاریخ و غیره و این نامه و این خبر ایلد و دیگر از زبان او

حالا در ایلد و این و حال اولد سعادت تو مکرر ملو اولد و دستم پاشا جلیل القدر و الشاکرینک
 حضور سعادت تو فور لری صوبه حزید تعظیم و تکریمی جاوی در رادعیه لایقه و غرر اثنیه صادقه اتحاد و اهدی قلندری
 سافه

سپاس قرض عرضه داشته عجب پیر الی بود که مکتوب بودت مصحوب کلوب مقرر حکومت کنده مقیم فرانچ لوزینیک
شکوالرینه باعث و دوستی مغایر پنجه اوضاع ناعرضیه و حرکات ناشایسته افندم فرانچ پادشاهند رضای
خاطرهای یونانی اوزن جناب سعادتمند امر مطابق ایلد تمشیت و احقاق اولوب و وجهله خاطر که رایج
ایدر اول مقوله سوکیفیاتن رفع و از آنکه سده همت ایلد و کی بو جکره تحریر و افهام پور مغله در و غنم حاصل اولان
بخت و شاد ملی تقریر قلمیده قابل دکلدر فی الواقع بو مثللی خصوصاً در اجار و مساعده اولنمیوب دقت تام اوزن
نظام ویریلوب حسن نیتکه و خلوص طویتی که دلیل کافی اولد و غنم ماعدار ارتقا شاکره و اسودکی حاکمه باعث
اوله حق امر اید و کن مالا کلامدر امید در که شمدن صکر ایکی دولت بنشین اسباب کدورت و برودت جزئی ملی
رفع و فرانچ پیر انجی و فرانچ لوزینیک دایر خلافت حوکه جوار لوستر لیوب تحریر پور و عکر نوال اوزن الف
و التیم قید مینک حالت اولی سی اوزن سکوک ایمن جکره شبهه مزینو قدر اول اجلدن مکتوب کنده درج اولان
معانی بی صوابن افندم فرانچ پادشاهینک حضور عالیدرینه عرضه مساعت ایدوب باله ذکر اولانان تواند
کرکی کبی سعی و همت ایلد و کلز و عزتو پر پنجه ده لیست نون و قونسلو سمرده لائنه نام بکزاره کرک حسن معامله
و معاهد کره تاکید تحریر اتین اراءت ایلد و کلز سمع قبول اید اجابت و صفود و نکرکی استحصان پور و ب
هر آنم و هر حالدر جناب های یونانی طرف و لکره صد اقتدرین و غیر خواصل قلمین غوره و اظهار ایلد کلز و آنم
اوله قلمین بی استباعد معلوم سعادتمندی اولد قلم بو جکره پنجه و وجهله تقید تام ایلد ایکی دولت حسن
معامله سده و لب سده است حکامنه سعی جزیل و جهد جمیل ایلد نشتن اولد و غنم غیری هر خصوص صلی جنابکره
دایر پنجه اغراض و خدم لازم نکر تکلیلی اوزریمه فرض عین بلوب شروط صداقت و مواظقه رعایت این حکم
شبهه دن معرادر یونندن بویله بو صداقتکار لربین خاطر عاظر دن دور و اخراج پور میوب ایجا نایام مسرت انجام
عافیت کز ایلد ممنون و محظوظ پور مکر مانول و مستولدر رایج در دست ملی و قلم
از جانب وزیر سلطان فرانچ بوالی ~~خاک~~ قونسلو
حالا تونس و ایس و دایس سعارتلو مکر متلو اولد و دستمز یاسا جلیل القدر حضرت
حضور سعادتمند فورری صوبه سلامه و دعالر البلاغ و ایشارندن صکر منهای دوستی اولد که
یوندن سبق قود صاندر یکر کن رسی قهر ارض بلاد فرانچ نکر قبی لری اوزرین اخذ جسادت
ایلد و کی بر قاق فرانچ لوزینیک جنویر عایا سندر استرداد یی چون سازینام قونسلو سمر حضور بکره
واروب احقاق حق ایلنمیوب و اول خصوصک تبیین صحیحی چون بجه شواهد و افیه سزه ایراد اولد قلم
صکر ساعتی اوزره اولنجیدی صلی و یروب از ادنی واجب و لازم اولغله جالاً دخی تونس سمر موجود
اولد قلمین خبر لری رسیدن سمر اولد قلم استغایره باعث بر ماده ~~ای~~ تحریر قلمیده
ایده و غن قلمین قلمین

زیرا قورصان مذکور که اول خصوصاً رکابش ستر و اول فعلک تصدیقه حضور بکره اور دو غیلاف
و کذاب خلاف و کذب صریح اولد و عندن ماعدا ارتکاب ایلد و کی قیامت محض جریک حرکتی
اولوب اول شخصک حقندن کلامه سی و ترتیب عقاب و جزای ایلد سی لایم و لابد در اما الان
سازو نام قونسلوس سفور که طرفه ارسال ایلد و کم اول ماده نک واقع حالی اوزن صحت و حقیقتین
تیین و توضیحی ایچون ارسال ایلد و کم مسندات و انقیاب طرفه کفره قهریم ایدوب انار شک و شبهه
میایون رفع اولنجی اقدام فرایچه پادشاهی طرفلندن ابراء و متک ایچون مامول و مطلوب اولان خصوصاً
تمشیتی و اول مذکور کیچیک اطلاتی و قورصان مذکور که ترتیب جریسی ایلد رضای خاطر همایونلری
تطیب و اقدام فرایچه پادشاهی تحلی اتمیک بوی مقولنا ناسیست حرکت کیشیدن صکر منع و رفعه بذات
ایکوز عروجو سولدر اثر ذابنم سعادتود دو ستم سازو نام قونسلوس سمر عندن کفره طرف پادشاهیدن
یدنه اولان تصدیق نامه سی ایلد مأمور اولان خصوصیات مع ادای لوازم ذمت و خدمتین ایلد کده اظهار
خشوت و برورت و بی هموارلق ایلد و کفره فی الواقع طرفه محل تعجب و تذکر اولمشدر زیر معلوم حر اولد که
اول مذکور قونسلوس مع مقبول دولتک اولوب اولدن التفات کلی ایلد نظر بورد دیگر کده و بی سب
مصافحت و جلب حسن خاطر کز ایلد سندن احوال و قصوری اولدی انا که ذکر اولندان ماده لری سبب
خاطر یکر مغیر اولوب مذکور بالیوز صلح و صلح حکم و طلی اوزره کده و طایفه سنک تجارت خصوصیتی
و کده و دولتنک عرض و ناسوسنی حفظ و صیانت ایتیمک حط و نقصان غده کفره عد لونیورجی
حاشا بلکه بو حرکات مستحسنه ایلد بالیوز مذکور جنبه کز قشدر شانی و اعتباری از دیاد بولسی لایدر
بو تقدیر چه بن دو ستم کز فکر ناقصه اسناد ایدوب کالاول مذکور قونسلوس التفات و میلی مدعی
ایلد منظور و اظهار بشاشت ایلد کز امیدنم اولد و غمره بناء جمیع ما تقدم و جری اقدام فرایچه
ارشا صحت مسمعنه و اصل ایتدر میوب ستر ایلد شاید که کده و بالیوزی امور و تیشیک عیون
جکد و غی سببیلد بو مبالغه ایلد حقاقت و رالت اصابت ایلد و کی محاط علم شریعاری اولسه غایتی
بیخود و بو حد اوزره دو ستم غلط ویرلد و کی محاط علم شریعاری اولسه غایتی بیخود اولان
لجاستباهر فاما املز باطل دکل انکشی اقدام فرایچه پادشاهی انجینه جک ماده رک خصوصیت
و جنبه کز صفات حسن سی مقتضا سنج غبار اشتقاق و کد ورق احوال و احوال الیسنه اقدام
بیورد و غلر سازو نام بالیوز تفریر و تحریری ایلد سرور مالا کلام ایلد خبر الد و کم برله صدق و تیکری و حسن
نیکری اقدام بوی مشار الیه حضرت تریزه افاده و اعلام ایلدک معلوم سعادت لری اولد و مع بعد الیوم
میامر که ماعندن پرو منفقد اولان رباط مولات و مصافحه خلل پذیر اولد بحق حرکات و اوضاع

ناهمواره فی کائنات من کان بالکمال رفع وازاله بکن توفیق جبار متین حسن معامله اتحاد و اتفاق ظاهر کرده
سعی و اهتمام این جبار امر مقرر در ساز یونان قوسلو سمرک صفودرون و حرکات اوبه این
تحسین ایلدوکی جنابکز عین التفاتی ایلدوکی منظور و طرفه این عرض ایلدوکی طایفه شده و دولتی دایر امور و
خصوصاً در این صیانت و حمایت و سمع قبوله اجابت پور و جبار مکرر جابونیا این رز که این
دولت از دیار حسن و قبح و کمال و نقص و رفاهیت با عث اولیخه افندم قرایه
پادشاهی طرفه این در جمیع کفری و صدق طوینگری تغییر و تقریر محمل اوله و بی صورتی هر آن
جنابکه دایر اغراض و خدمت لازمه تکلیفی واقع اولور که اوزریمه فرض عین پیلوب سر و ط صداقت و
مواظقت رعایت این حکم ریب کاندن مبرادر معلوم دولتی اوله قریب بود اعتبار کار کار
احیاناً پیام مسرت انجام عافیت کفری ایلدوکی و دلشاد ایلدوکی عروج و مسوول در باقی دولت
و کام لای افرون بار برب العباد خیر برای ۲ سهر مارت ۱۲۸۸
از طرفه و نیز سلطان فرایند بولای طریقت غرب

طریقت غرب و الس و حاکم اوله دولتی سعادت تو مزید مکرمتو اوله و نیز با کمال رفع الشان
حضرتینک صوب غربت اویخته در رعایت صافیات محبت نمون و غرض لیمت و اقیات مودت
اتحاد و اید ایلدوکی معروضه عرض داشته و تجویزی بود که دین نام فرایند قبول و تکلیفی اوله
و سعی خصوصاً این جنابکز طرفه تحریر پور و بی مکتوبی ایلدوکی لایحه نام قوسلو سمرک افندم فرایند پادشاه
او امر موکل سی موجب اول خصوصاً تمشیتی و اجاسی این که کیفیت ایلدوکی حضور یکتره سعی و اقدام این
تفصیل اوزره طرفه عرض و اعلام ایدوب اول قضیه درجه اتمام و انفضاله و اصل اوله یقین محمل
استغراب اولوب خاطر مهمه عظمه که در حال اولشدر قوسلو سمرک زور و جنابکز عین وید کتره
تسلیم ایلدوکی تقریر لایحه در و ندر و واضح اوله مطلوبیک صحتی و عرض ایلدوکی مایه اینک حقیقتی و
و وجه غرض عین انصاف ایلدوکی نظر ایلدوکی لازم و لایحه این افندم فرایند پادشاهی معلوم ایلدوکی اوله
اول قضیه این فیصله و عدم کفره مغایر حرکت ایلدوکی و کتره جواب نام کتره ظاهر و نمایان اوله
نکده بر خاطر جایونلرینه باعث بر امر ناشایسته در نه چه بودی محتمل که جنابکز در حال اول خصوصاً تمشیتی
صدور در بعضی مشکلات معاینه قبول عدم وفای عهد نه سبب اولشدر بو تقدیرم لایحه
قوسلو سمرک واسطه سی ایلدوکی طرفه ایصال ایلدوکی و کتره و عدم کتره و قوسلو سمرک قوسلو سمرک
چکارا عین قریب طرفه قوسلو سمرک موزوری نمون خاطر این جبارکز ایدون بوز نناء علی ذلک
و مذکور قوسلو سمرک ایلدوکی متفق الرئی و الکلام اولوب سزودن طلب ایلدوکی بواورد تمشیتی و در
و حال اوله حاضر که قضیه خصوصاً نظام لایق و واجب اولان منوال اوزره سعی ایدوب میانه

فلا وقيله باعث بر ماده قالمای مسئولدر جناب سعادتمند بصیرتله بواعر مهمل انجاصنه نظر ایدوب افندم
 فراچند یاد شاهک رضای خاطر زینه کوره عمل و تلاقی و تقصیر مافاته تمام عمت کنوروب علی مقتضای صلاح
 هرگز فراچند لوره و کرک قوسلو سارینه باده ذکر اولان خصوصند و حقائق حق و هر حالند دو مشن
 امور زینه صیانت و حمایت ایلمکرمی ^{و نه غیری} شمدنضکره فراچند لوره سبب شکوایر یلیوب
 شروط صالح و صلاحه و میان مزه اولان دوستای و اتحاده خلل بویجه چک حرکاتند کنون چک
 اوضاع و حرکاتن صنع و ابعاک پور مکرر جا و نیاز ایدر ز شم ذاکرجه لانسنام قوسلو سمن جناب
 سعادتمند محضوم ذات شیرفکره منسوب ایدر کن لازم ذمتی و مراسم خدمتی مقتضایجه و ندو طایفه
 حمایتی و سخا غنک حفظ و صاشته رعایت ایتمک اوز زینه فرض عین در بار عین فرضی در افندم فراچند
 یاد شاهک امور زینه اجر اسنن تغافل و تکاسیدن غایه ایله احتراز لازم ایدو کشدن ماعدا کندو ذانتدن
 بر در لور کته قادر اولوبو جنابک حضور نر کتدن کندو سولیوب دو کشدن مامور اولان استعبار
 ایدو کی طماننه اعتقاد و اعتقاد کچ واجب ندو کن معلوم سعادتمند اولدو و ندرع عیما بعد افندم فراچند
 یاد شاهک ذکر جمیلکرمی و صدق طویکرمی افاده و اعلام ایدر چک حاضره و اماده اولدو یفر محل شهر یوقدر
 بوزن بویله بودو سکرکی خاطر عا طردن اخراج پور میر بسین و رون ایله اخبار سلامتک و آثار
 عافتکر ایدر اعلامی ایدر منون و محظوظ سوره سرباقی در دولت سدر لم بلا ویر العباد ^{محض}
 تحیرا فی موبینه و کسب لیا فی ^{سیرن اول} ^{دو ده بر ایدر} ^{و زین حال}

از طرف و وزیر سلطان و فرخنده و ابلیس غرب

کمان حقیقت و عمان صد اقب حالا طایر حالکی و وایس اولان دولتو سعادتمند اولدو و ستمن پاشای
 عالیت حضرت نرینک حضور مکرمت موفور لری صوبه مدطناب دعا و وضع فلکک مشا حکما سنن
 بر داشته صد اقتضای بودر که اولانین ولایت لطف دولتکزدن ^{و سعادتمند} خرمیتیلر ارک
 اولان محمود بیک نوصیت و سبارشی خصوصند فرستاده پور لانا مکتوب و دولت متعجب
 لانس نام قوسلو سمن زیدی ایله طرفه وصول بولوش مشا رالیه ایلمکرمی قوسقا نه نینانین دخول
 لازم ولاید اولغله بحر حال قبول او کندو غنی و طرد اولدو غنی سببیلده حاضره نرینک و منفقت
 و مخاطره چکدن لیماندریزه او غریوب بلا تعلل و لا تاخیر قبول اولنوب مدعت کار انیتنه سنن
 و اتباعنه لازم اولان امداد و مساعف کل اولدو غنی و لازار تو خوجنر صکره کسینده و کل
 ایدوب امکشدن کندو به اصابت اولنان اکرام و تعظیمی محضی ایله مذکور قوسلو سمن خبرین
 ستمکزه یتشد یک شرط واجبی اولدو و ندرع غیری مراعات خاطر شیرفکره ایچون کندو به لظهار اولان
 التفات و بشت و هر اسور لندم مساعدت و معاونت اولدو غنی طرف دولتکزه ایلمی مشا رالیه

اینکه
نقشه

بالنفس تجرب و تورخ ایلد و کنه قطعا شبهه هر بقدر ایچیکه مشار الیه سایر لیما ندره دخول ایلمک قصد
ایکن قبول اولمیشوب هر کیه لیما ندره کله کله فی الحاکم قبول اولمیشوب بویله لطف و تکریم مقابله سند
افندم فرانجه پادشاهی حضرت نری اول اراده ربول نام قبول انفرک امور و احواله تمشیت و فیصل و یورد و کازی بالکلیه
ام تحقیق بیلور فرانجه لوطا ندره کنگنه مثلاً قضیه حسن حرکتی کجیلد و دستلخی نه مقوله ثابت
اولد و خنی و اولد و سناقدن نیجه فواید عظیمه سی حاصل اولد و خنی معلوم سعادت نری اولوب طرف و تکریم
خلافتنه بر در حرکت ناشایسته صادر اولد و خنی امر مقرر در سزک کیمی بر عالی جناب صاحب عقل و
تدبیر پوشیده و کله کله ایکی دولت حسن اتفاق و اتحادی ک قیام و ثبوت افندم فرانجه پادشاهی
رضای خاطر عایون ندرین ~~مستند~~ اکتساب ایلمک منوطلد بو تقدیرجه بو تحجیز میانه در اولد
اساس مبانی الاله و مصافک تمیدنه سعی و محنت ایدوب ذکر جمیل نری و سیر حمید نری طرف عایون ندرین
افاده و اعلام ایلمکدن خالی اولوب هر حالک طرف فکره اظهار خلوص و صداقت ایلمه عزه اشتباه عدد
بودن بویله بو تحجیز خاطر عاظر دن دور ایلموب پیام عافیت مسرت و رجای ارسالی ایلمه و لساند پوزر
مرجوس و سولدر باقی در دولت باقی هر روزه مدینه قونطان بلایا ~~مستند~~ سهر قنرین اولد ۱۷۶۸
از طرف سلطان فرانجه بولای دای تونس

حالا طونس و الیسی و دایس اولان دولت و صومتنو پادشاهی جلیل القدر طرف غنیمتینه انما اولنان بودر که
بوزن اسبق طرف فکر دن عارض و خلل پذیر اولد بعض حرکات نامعقولیه دفع و از الیه سی چون سزک اسباب شکره
راغب اولد و غمر سببیل سز عرض اولنان نیجه وجوه اتفاقی قبول ایتیموب بعضی اناسک رای فاسد ندره
استناد لیموب ایلمک نری معلوم حمز اولد قرع اطفاء شر و حقوق لازم الرعایه من استحكام و برکت نشین
اولد و غمر حبیبیل طولون نام لیما ندره معلوم المقدار بر قاج سفاین حمیه تدارک و اماده و طرف سواحل
بلاد کره ارسالنه امر و فرمان اولمیشدر انخی جنبانکر فکر پسند ایلمه ~~مستند~~ و ملا حظ ایدوب طرف غنم دن تفصیل
و تعبیر اولد و خنی بعضی امور لازم سمع قبول ایلمه اصفا ایلمه حکمره بالکلیه قطع امید ایتمک بناء علی فکر
دولت نکر و تاجمکر عرض و شاک صیانتی ایچون انب منوال اوزره جنبانکر ایلمه یا خدو طرف فکر دن مستقر و کله
ایرام صلح و عقد شروط و عهد و مواد ایلد ندره اصلاح ذات البین ایچون تونس طرفنه ماموریت ایلد ارسال او قن
سفاین حمیه مرک اوزر ندره بکشی رئیس و بودای اولانده بود و نام بکراده و عند کره مقیم تونس و سز ساریونام
ایکی و کلمله جنبانکره عرض و تسلیم اولمیشد و سز حروف صادقه ایلمه طرف غنم دن اذن و رخصت کلی و استطاعت
تای و امر خصوصی و بر طمشدر معلوم و دکر اولد قرع مشاران الیه هاده بود و سز یونام و کلملم لسانده نه که
عرض و تعظیم ایدر الیه اصفا ایدوب اعتماد کلی ایلمک مسؤل و مرحدور بزدخی پادشاه لغمره لایق و سز اوار

اولا قول و وعد صادق ایلد معین الحق اوقاتن کاتب تصدیق شرعیسی یکی طرفدن ادا اولندیغی برله بزه نیاید
 مشاران الیهما استحکام صلح و استقرار عهد و پیمان ایچون عقد ایلد کلاری شرط و تواد و عهد و
 رضا و بره حکم و امری کیف و کانت قبول ایلد حکم و مالا استبعاد و بواحدن اشبو سطور کتبه و اعطا اولندی
 باقی باری معالی نک حفظ و اماندن اوله سر حرخ سرایتنا دایم مدینه و رسایه لوین وزیر بالا
 حقه شهر تموز ~~مستطیع~~ از طرف وزیر سلطان فرانجه بوالی تونس

حالا تونس و الیه و دایس اولان دوله و سعادتلو پاشا جلیل الشان حضرت نیک طرفت یفکرینه منهای محب
 بی ماری بود که افندم فرانجه پادشاهی طرفندن مراکب حربیه سنک باش رس و قیودانی ایلد سازینام قاضی
 ایکسی طرفت فوکلره کلد کرج کند و ایند لازم اولان توفیق شرعی و امور کلینه تمشیت و بمارای ایچون رخصت و نقل و حرکت
 ثابت اولدیه خطوط مملو کانه لرچی امر و فرمانی ~~مستطیع~~ طرفت فوکلره اشبو مکتوب تک ضمنین ارسال اولندی
 ده بویو نام باشی قبول دانه و برلیدکی او امر موکرج سی و کند و بیه مخوضی اولان خدمت محمد سی مصهونه شرح
 و بر مک عهد هم دکلدر ایچون اسهدن دلم که چنانکر شمدن صکه افندم فرانجه پادشاهک رضای خاطر ایند
 کدر و بر مبوب اجرای حقوق صریحه کسده سی و حمت پور و ب خلاف حرکانه مجوز و بر عکس مامولدر باقی
 در عزت باقی از طرف سلطان فرانجه بوالی تونس

حالا تونس و الیه و دایس اولان عرتمو رعایتو حرمتمو پاشای و الاش حضرتی قبله بعد ادم انما اولان
 بود که ما پیند استحکام اس صلح و صلاح و ازالده آثار کدورت و دردت ایچون واقع اولان معاملات حسنیه
 خبر مسرت اثری رسیدیم سمعنا اولوب حمیز قبوله و اصل و ثبت و اقرارینه قایل اولد و غرضن غیره طرفندن ایچون حضور
 و رود بولان مکتوب مودت مصهونه مضمونندن دلشاد و مسرور اولمشیز در سادامکه اجرای فوای شرط صلح و صلاح
 قصور ایتمیوب رعایا بر عهده کبی صیانت و حمایت و حوا و بر نفع مساعدت و رعایت اولد صد اقتضای ایلد حسن
 مواصلتمز تک اعاده کسده شبهه دن عاری اولان جفکر او مالا کلامدر چنانکزه هر وجهه اخلاقی کداری ایلد خیر و خواجه ایچون
 بل معائنم اظهار ایلکدن خالی اولوب ایچون بزم ایلد حسن معامله کده منوط و مربوط بر اولددر طرفت فوکلره
 ایچون مقبول صایونم اولوب خوش آمد شدن اکر امنه قصور اولدر معلوم عزیز اولد باقی بار ~~مستطیع~~
 حفظ و اماندن ثابت و برقرار اوله سر

ما صلاه
 لوین
 حرخ سرایتنا ایلد نه فوکلره بلا و
 ۲۱۲ شهر اول
 از طرف وزیر

از طرف وزیر سلطنت فرایند بوالی تونس

حالا تونس و البسی و دایبی دوله و غبتو حرمه و اولود و دستخ پاشای حلیل القدر حضرت نرینک حضور
ستوجب السور و رینه پرکش خاطر عکازی ایله سلم مخالفت انجام جمله به تقدیم ایله که ذکره مجانه انها اولاد
بود که موسیور و نوام یکش قبول وافر طرف سوازل بلاد غزه ارسال ایله وکی اطله لافطه نام بکلیک سفینه ایله طرف غزه
اخبار اولاد که مکتوب مرغوبکیز بدین قریب وصول اولدین برله در آن ساعت اقدام فرایند پادشاه صنگ معاف و تحریر ایله
مکتوبه ذات شریفه غرض و تقدیمی ایله معلوم که اولاد خصوصاته و یریلان نظامی ثبت و اقرار ایله طریقه اشاره
کنور بالذات نامه که رد جوابی پور سوندر چو رجا و نیار ایتکین سمع قبول ایروب اشبو مکتوب ایله طریقه و صول
میسر اولد قرح افندی که حرون نام نرین و ذاکره اظهار ایله و طاری خیر خواصله قریب سطوری قرات ایروب از دیار
مواصلت و اتحاد و ابعاد اسباب انشقاق و فساد اتمام تام و سعی الاطام ایله حکم که اشتیاء صدر اگرچه اقدام
پادشاهی تشویه امور حایا سیچ که کما بعض حرکات ضروریه ملوم اولد یارایم که کن جبار که فریاد دولتک وسیله
انفصال کشت گواسته خلل پذیر اولد علل متنوعی رفع و از آنکه ساعی و عقد اولاد کتاب مصله به اقرار ایله صدر دین
اولد و غلزل برله فاعل اقدام فرایند پادشاه که فرمان عاید بر امتثال رفع اسباب حربی سارعت و اتمشده و فيما بعد
بوصلاح و سلمدن ایکی طرفه منتج اولد حق پنه خیرات و منافع کثیره نک اشبات و ایفای ساعی و مهمته منوط بر امر
لایم ایروب که خود معلوم دولته در بو تقدیر چه اقدام فرایند پادشاهی تلافی و مفاطه طریقه کردن واقع اولاد حرکات
پسندیده به تحسین ایلماری ایله ایکی طرفه میانهم جاری اولد اسباب انفصال که فریاد و ادای نسیان
الف اولاد که حرمه و عایدی اولوب ساعی و داده و اتحاد یک حقیقتیه قایل اولمشده بود و سوندر که
خاطر نرین حضور این بود که فرایند حاکمی ایله تونس و لیتی حسن نرین کما و امکن اتمشده ایله بکلیک امور تجارتیه
و خلل پذیر اولد حق بکلیک حرکات ناموار دن اجتناب احتیاط ایله مکررین فکر بر صوابیدر و کند که فرایند طریقه
جاده مسلمیه سوندر که سید اگر کرد که طرفین منافع لا محصی حاصل اولد و جیفین نه کماندر منوال محرر اوزره تاکید
مبانی دوستی و محبت و تجدید یکس یکمت و مودت و ابر فواید عظیمه ساعی و اعتماد و استناد ایروب بود و سوندر
در و نشین غبار شک و ریب بالکلیه زایل اولوب هر طرف هر تعهد و امان نرین و موارک تحفیذ و ابر کماند دقت
تام و اهتمام حسب ارام این حکم مستغنی عن البیاندر از ذلک ایچیکرک مأموریتیه و ساعیه واجب اولد که اکرام و اعزاز
قصور او یوب عین قبول و القایه ملحوظ و خاطر نواز فکر ایله مخطوط اولور فاما موسیور ده برود و ساز نوام بکر لاده که
معلق طریقه قاری ماده نک و فی الحقیقه ایچیکرک ایله بو طرفه مکارم اولوب اول غرض فصل و تثبیت و یریلد که اقدام فرایند
پادشاهی رضا و جوار کوششده در عاظم عکاز اولد قرح منافع و اید اعراض و خدم لازم التکید واقع اولور که وزیر غزه قریب
بلوب شرط حد اقل و موافقه رعایت و صدق طریقه ای طریقه ایله حال اولوب بود و سوندر که حلیل ایله بار ایلمر و سوندر
باقی ارام دولت مستدام با بر بکار

نامه از طرف انعقاد دولت پادشاه هندوستان پوزیر فرایند

توای صاحب والا مرتبت منیع منزلت منظر جود و امتنان منبع فضل و احسان سلامت بعد
اظهار تمنا و جبران کرامی ملازمت اکسیر که شمه از ان در صفحه و قرطاس کجایش پذیر نیست بنمود ضمیر منیر
مرغور کرد ایندگی آید از خلوص روابط اختصاص که بسای خدمت کرامی مرتبت فیض منقبت متحقق است
پرتواند از خاطر اشراق تاثر خواصد بود مسترد و کربل صاحب برفاقت نیاز مندی باشد و خوبی و بهتر
مغزانیه را بدل می خواهد و بسیار درست میدانند از تجربه نظر بر تفصیلات مستر موصوف را از مشرتکار
و بار شوره ان ضلع نامور شخته خالجه مستر مغزانیه نیز از سابق داون شوره بر عیایا انغاموده اند
متوقع است که از طرف تفضل و الطاف شکاف پروردگار دستک عدم مزاحمت و اجرای امورات
شوره بگو الداس لکاسته ایشان محبت شود تا بوجه احسن انجام کار شوره نماید و مصلحتی و مضرتی نرسد
ذیابو ایام دولت و حشمت مدام و مستدام بار
ابو المنصور خان اصف الملک اعتماد الدول

نامه یک خط نوشته از جانب وریور پادشاه فرنگه بطرف دای و ضابطها
اوجاقهای زمین غرب

دایسی و وایسی دولو مکرمتد اولود و دستخیز پادشاه و امانت حضرت بزرگ حضور
عز قو قوری صوبه در در دایهای صادق و عزت شاهی خالصه اتخاف و اهدا قلندینی کینتن انهای
دوستی بود که بوندن اقدیمه دکر و وزری اولو کووق دهر الین صدارتین ترک و عزلی اقدم فرایند پاد
حضرتی قبول ایلمکه مناسبت کور ماری اید چوان حمایتیک مدبرندن بریسی اولوب بن در سسگری انتخاب
و امور جریبی بجایواله وید کفایتیم سلیم پور دقاری خیر خواهاق و اولود و دستخیزین اظهار و تبیین اید
جایگاه اجبار و افاده ایلمه مزاجون امر عالیاری بجای و کلمه اشبو مکتوب بودت مصحوب ک تحریر و شرطینه
باجت و بادی اولمشدر ان شاه اید تعالی دای شرف الوصول مقدم فرای پادشاهی حضرتی اوجاقی معجور
ایلمه متقد و اولصلح و صلح استکلام و نباته صافی نیک اولد قاری و بو محمد طرفندن حج انکس موالست
و مصافات که طرفندن واقع در انک تمکین و تشدیدینه و عقود حسن زتنر کافی بند و تقیدینه و حکمت
کلام مالا کلامد زنباه علی ذلک متشرف اولد و غم نامور بیت عطی ده مدت قائم اولد فرای پادشاهی انکملیک
واقع فرایند و خصوصاً واقع بود و سخته بلد و روب و غم حضور فرایند عرض ایدوب امانتینه و ایدوب
صدق طوقینه و سوره اولو حسن مصلی اظهار نزع القصبه انیمه حلی مستغنی عن الیابدر معلوم دویک اولد فرایند
و امیدد که طرفندن حج بو فعل حیرانک سپارنده کوشش ایدوب و حکایت پسندن ایدوب مدوح و
منشور خاص و عام اولد و حکایتی کتب اهدر

ملحق بوالی تونس بودند غیری طرف کردن ارسال اولنان الیچیکر سلامتند خوشحال بوظرفه وصول
بولوب کند و حضور و صفای خاطر و وسعت ذاترینه دایر حالات مأمور بینه مصداق ایلوب
و جمله اسایش بینه مقید اولن یوز خوشی آمدن درین حفظ اند و بان شانه تقاضای قریب انرا بیکویر
مأمور اولد قاهری امور و خصوصاً آنک رویت و تمشیتند حسن اتفاق و رضای طرفین محقق اولدی
معلوم دولکرا اوله و بودند حکمه مفصل مکتوب تحریر و ارسال اولنور بودند بولوب
صرفه اولط کانون سلطان عز جانب محمد علی طره وزیر فراموش

از جانب سلطان فرانجه بوالی تونس

حالا تونس والیه و حاکمی اولان دولتی رعایت و حرمتمو پانی جلیل الشان حضرت نیک صوب
عزت ایدوب بعد السلام انما و اعلام اولنان بود که دارنغ منقعه و داد طفره ارسال بیهو ایلد و کار
ایلی عزت و ابراهیم افندی حضور ملوکانه عره کامران اولوب عین قبول ایلد و ملاحظه و خاطر نواز شکر ایلد و ملاحظه
ایلمشیز در اول انشاء ایلی محمی ایلد بینه اعلی اولنان مکتوب مودت کس بولوب بکری طرفه تسلیم و مواد
مأموریتنی شرح و تقریر ایلد و کنع حظ المذکور دن غیری فیما بعد مایند بینه منعقد اولان شروط صلح و دوستی
و تجدید اولنان لیکس بکجی حفظ و تمشیت ثابت قرار اولد و بجز درون نامه کرد مسطور و ایچیکر کسانا
تقریر و تحقیق ایلد و کنع راضی الخوات مافاتن بالکلیه صحیفه نسیان دن رفع و الحاح اولنوب موالاته و مصافقه
قیمه حرکت جو غنه باعث بر امر لابد و لا شکر منوال شروع اوزره تونس دولتی حسن معاملتین و
و حق و مصداقین هر اوقاتن ایلی فرای بولقنه ارادت و اظهار بل استحکام و اثباته سعی و محنت
اتسه لایق و مزاور در که بوفعل مدد و ایلد و بوحکمت و اجباله حسن میلری و خیر خواهی علمری جذب
و القیاب این جکار شایبه زید بن مبرادر مومی الیچیکر بوظرفه مدت مکنتن ادبانه و عاقلانه
حرکت ایدوب عند مزده مدد و السیره اولد و غنه بناء سائر امتیاز ایدوب کزین هر وجه رعایت
و اکرام و دلخواه احرار مزو بینه هر لوازمه تقید تام اولنوب سزه مراعاة حقانیت شروط دوستی اجراء
و مکرسم پافرتی ایفا اولمشدر بودند بولید مادمکه فرانجه لوطی فتنه سلبه قیاس ایتوب
امور و خصوصاً نزع همت و معاونت و حمایت و حیانت ایدر سر طرفه فتح از دبا و عمر و قیام دوام
دولت کفره باعث اولدی اخبار مسرت انارین استماله منون و مخطوط اوله بجز مستغنی بلیاندر
معلوم دولکرا اولمغین اشبوجند سطر شرف اشیر طرف ملوکانه عز دن نظیره اولندی باقر
بارتعالیک حفظ و امانت ثابت و برقرار اولد سر حرکتی بر اساس سلطانیه فی مدرسه رساله
می او احو شهر مارت ارادار

لویز

در این نامه به نیت درون انچه

[2065]

[A. J. 189]

هذا الكتاب انشا
 بكتب لغزان سر ترجمان
 الفرساوی
 فی محروکة
 طرابلس
 الشام
 ١٠٢٠

سجده بن سجد

دو تنو سعادتمو مرحمتو سلطانم ^{بازیلور} حضرت بزرگ شجاع معالی الشان نیر انوار
تعظیم و اکرام و اصناف توقیر و احترام بر له جو امر دعوات ضیاء مخالفت
ایات و زواجر تسلیمات و ایفات مصادقت غیایات اتحاد فیله
دعای عمر و دو تیری اداسی سید قمر معروض شاکار بنی مرالری اولدر که حق بنه
و تعالی وجود مکرملری کدار دهر دن مضمون و محفوظ و عین عنایت اید ملحوظ
و محرو پس ایدیه آمین بنم سلطانم لادقیه هر سلامت اید خوش حال و مرفه البال
اوزه تشریف یور دقلری بر و باش ترجمانز بن لری خبر ویر مک اید کرک
بود اعلی و کرک به بخار بن لری جهان جهان مسرور و دلشاد اولشیر ختلا

۲ حق تعالی کب غلی دایم ایدوب و رتبه ساسیمه لری ترقی قلوب بمنه و عظمیه
 و جناب الما بکرینه اولان علقه صداقانه مز درجه تصور دن افزون و نفیم
 و تقریر دن صد مرحد فرسخ بیرون اولدنی امضا کرده ارباب تحقیق در ۴
 سلطانم حق تعالی اولان خصوص بی شمار لری من اوله الی آخره کسینه صدور
 ایتمشدر الله تعالی میانه ده اولان قواعد رابطه و داولرینی متین و مستحکم و
 ثابت قدم ایلیوب حسن نظر عنایتترین مفارق حاجت سندان اوزرندن
 دور و زایل ایلیه آیین باقی فرمان دوللو سعادتلر مرمتلو سلطانم حق تعالی بکر
 درکنار دوللو سلطانم نیا اولنور که اول طرفه اولان باش ترجمانی
 زمره بنس لری اولان انتظار مرمتترین اوزرندن پدید رخ پور بلق یانغ دوشن
 امور لری صحت آصفانه لری ایله اتمام پور ملری مائمولدر بود اعیلری نمونه
 اولملری بی اشتباهدر دخی مرمتلو سلطانم موجود که بود اعیلری مبارک
 قلب پر انور لرندن اخراج پور میوب مترودین و قوعندن باعث الشراح
 درون مطلقه کیر امیلری ایله تشریف بیور مدن خالی ایلیدر مایه

پاشادان جواب بالیوز

نامه

قدوة الامرائی الملة المسيحية و عمدة الکبرای طایفة العیسویه طرابلس مدین
 ساکن فرانچ بالیوزی دوستم خمت عواقبه بالیوز حال و خاطر لری تحفص
 و کسوال ابلاغندن صکره انها اولنان اولدر که بنم دو ستم اظهار دوستلنی
 مبین اسال اولنان مکتوب لری باش ترجمان یدلیه واصل اولوب درونم
 مندرج اولان علاقه و دوستلکزدن محظوظ اولدیم منی مشمر اشبه مکتوب

و داد تحریر و ارسال و نمشد و وصولند بوندن بویله طرغزی خطر دن
فراموش ایلیوب بوجانبه کلور و قوعن مودت نامه لیرین ارل
ایلمزدن محظوظ اولورز باقی الدعا

کتهذالم بوسوال اوزرم یازیلور

بنم سادلو ساحتو اغای عالی شام حضرت نیک کمال شوق و غرامدن
ناشی و ریب و ریادن متی شی اتحاف سیاقن اکر بر موجب
حب ازلی و بر مقتضای و دلم یزلی جانب حب درینه اول خطر عطر
بے کیسه خطور ایدر یسه لاله الحمد و جود من صحت اوزرم موجود اولوب
بنم اغای محشتم لادقیه سلامت ایله تشریف پور دقاری بر و باش
ترجامه خبر و میرمکله کرک بو مجملری و کرک بازرکان دعبیلری جهان
جهان سرور و دلشاد اولمشیز حق سبحانه و تعالی حضرتلری و جود مکرملرنی
اکرار دهر دن ماضون و محفوظ و عین عنایتله ملحوظ و محروس ایله آهمن
غذا محبتکزه تعظیم و اکرام برله انهای دعبیلری اولدر که اول طرف اولان قونای
توتون تحمیلی ایچون هر برسی بر مقدار اچمه بازرکانده سلف و یروب توتونلرنی
کیملرینه ایندرمک ایچون بائیم و بازرکان بو خصوص ایچون بیک در لو علت
و بهانه و تسویف ایملری ایله الطاف کریمانه لرندن موجود که بازرکانده توتونلری
بر ساعت اول کیملر غزه تحمیلی ایچون شدید لوتینییه پور و ب اولدر و غی صورت
مال میرکیزک میکنه باش چود انکرک تعطیل ایامنه بادی اولور و اولی سی بو که
اولکه کیدن تحمیل اولنه و معداسی رتبه ایله توتون بازرکانلری ایسه چود انکر دن

سلف آنچه برین لایق نکرده است قدری کمیده و وضع ایدر لر بواب انتظامه مخافدر زیر
 رتبه اید اوله قدن صکره هر طرفن کمیدر میز کلکی امر محققد باقی عرو دوت دایم باد
 ددکناسرا ککر در که قانونه مخالف اولمق ایچون بر پورلدی احسان بیور سز که
 هر کس رتبه اید تو تون تحمیل ایسون خریه اید و کمزدن مخالف اولور قیودانکر
 ارا سندن برودت حاصل اولور و امنت محمدک الشکر به خلل واقع اولور اوله
 معلوم سعادت اوله برو باشن جهانز داعیلای هر وجهه التفاتکزدن شاگرد
 معرد این اوله سز و مبتکرزن مائولدر که مومی اید اوزرندن نظر شریفلین دروغ
 پیور میوب حقن جزوی هرگز کم صدور و ظهور ایدر یسه محضا جانب
 محکمه عاید و راجعدر ما و به طرفه جمیع باز کاندر یز و ترجاندر یز خلوص
 روحانی اوزن دعا را اهدی ایدوب قبول بیور ملری نیاز اولور و جناب سادکزدن
 موجود که به مخلصاری خطر عطر دن دور و اخراج پیور میوب نامه عت
 شریفی اید شریف بیور یسه باع الرعا
 بیون خاص قریحه

دیگر مکتوب

شکو صد اقلو حقیقو دو ستمز با یوز بک حضرتینک خاطر عتدرین سوال استفسار
 ایدر ایکن ارسال اولئان ایکنه قطع مکتوبی و اصل و در ونده لادقیه ایمانن لکر
 انداز اولان سفاینده بر کون اول تون تحمیل اولغسی تحریر اولنمشر و رود
 مکتوبدن مقدم سفاین مزبور لر تون وضع و تحمیل و صوب مقصود لر به رفع
 لکر حرکت و غیبت ایدلر مکتوز اولمق ایچون ورقه مجتبه تحریر تو باعث
 اولنمشر بکنه تشا بوندن بویله طرفزی دعادن فراموش المیوب کلور اید صحت خیر یکنی

افاده ایکن مامولدر باقوت باد بود فخر کیرورد اولنان یکی یوز التولقی و یط
پولیچی کسی وصول بولوب حکم کن ایچون عنایت و لالتم افذیم حضرت کی به طرف
اصحابه و دولت مملوک کن اولتی ایچون اشارت اولمندر والسلام

پاشا له نامه

دولتو سعادتو مزید مروتو سلطانم وزیر اسطو تدبیر حضرت تنک تداگاه
سعادت و اقبال لری نه کمال تعظیم و غایت تکریمی حاوی جواهر دعوات
ثریا نظام و زواهر سیما ت پروین انتظام متحف و مهدی قلنق کیا قن
خداوند عظیم الشان ذات ستوجر خصالدی مسند آرای آصفیت دائم و
عمواره قریب حفظ صلا ایند قایم الیه آمین بنم دولتو سعادتو مزید مروتو سلطانم
حضرتی صوب دولت کردن نامه علیه لریه مترقب ایکن مجت و ستاجم
پوریلان شرف نامه مهر اسد بلی چو قدر قولدی ایله یدلم واصل اولرق
مهرار بهجت و شاد کامی بله و افق و مضمون محبت مشحون قرین فخر شاکار لری
اولوب دعای عمر و دولتری تکرار قلدق درون مجت نامه علیه لریه حال
ترجمان فلک بن لری حضور دولتو نیر اسال اولفسیچون مراد عالی لری اولفقد مرقوم
بن لری اسال صوب دولتو نیر اولوب ان شاک الله تعالی امن بوس علیه لری اولرق
مامولدر که اوز نرنا حسن نظر کیا اثر لری مبدول و مراجعت امور و خصوص لریه
الطاف عیم عالم شمولدی درین یوز ملوق بن لری امر و فرمان دولتو سعادتو مزید
مروتو سلطانم حضرت تکریم کندر

یون بلی
و یون بلی

مکتوب دیگر
 قوق الامراء المذبة للبریجیه و عندق الکبراء ~~للله~~ طائفه العیسویه حاله اطربوس
 من من مقیم فرخ بایوزی دو ستمریون ختمه عواقبه بکینه خطر و خطر لری کمانی کسولی
 ابلاغدن صکره انها اولان اولدر که طرفه اولان صداقت واستقامت برله
 آیین دوستلق مقتضاسی استفسار خطر لری کمان بهانه جوی ایکن ~~ترجمان~~ قلم
 باعث مکتوب فلان ترجمانک بو طرفه بر قاج کون ایثی اولوب بالنفس کنجی
 کندی کلمه سی لازم ولابد اولمقد ماذونا بو طرفه کوندر مک ایچون ایشو مکتوب تحریر و
 ارسال اولمشدر وصولن ترجمان مسفوری ارسال و فیما بعد طرفه سی خطر دن
 فراموش ایلیوب اظهار دوستانگی مشر مکتوب مودت لری ارسال الیکردن
 محفوظ اولورز بلخ ^{الحاج مصطفی والی قندهار}

دیگر
 خوشو و صداقتو دو ستمریونیک حضور لری نه خطر غیری کسوال حمیده تقیم
 قلندری سی قمن انما کرم اولدر که فلان ترجمانک بو طرفه حضرت ولی النعم
 کندی اذکنز اید کلمه سی لازم ولابد اولمقد مکتوب و داد تحریرینه بادی اولمشدر بینه
 وصولن ترجمان مسفوری طرفه ارسال و فیما بعد طرفه سی خطر دن ^{اخر ایچ} ایلیوب
 و اظهار دوستانگی مشر مکتوب مودت لری ارسالن محفوظ اولورز ^{الحاج مصطفی والی قندهار}

محبت نامه

بنم سعادتو ساحتواغای جلیل الشانم حضرت لری نک و نمو فور دولت محضوری
 صوب اوبنه مزید احوال و اکرام برله درر دعوات صفات محبت فرون و عزایات
 و فیات مودت نمون التحاف و اهدای قلندقدن صکره مزاج امنه اجاری نه نهنوال

اوزره سوال اولور حق سبحانه و حق حفر کرم حفظ امانت برقرار و بر دوام
 عمر طول اید معتراین اوله سز اثر ذلک بو مختصر کتف احوال دن فی الجمله التفسار
 شریف و استخبار لطیف اولور ایسه بحمد الله تعالی وجود مز صحت اوزره موجود
 اولوب روز شب صحت وجود کز سلامت و افکار و از دیاد و غمکز و عکسند
 مشغول اولور و غمزه رپیدن مبرادر و بنم سعادت لو اغای علیشام محبت نکره کز محل
 بهجت کلوب مغربی معلوم اولور حالا ترجمان غزلان بنم لری لادیه یه صوب
 جناب کفر اکرال اولور بیچون مراد لری اولغده مرقوم بنم لری ارسال وان شانه
 تقا و اصل اولوقه مامولزدر که اوزر زدن حسن نظر شریع لری مبدول و مراجعت
 ایله کلری امور و خصوصیه لطف و کرم کزی پدید یور ملزیه مبالغه ایله منون و ملحوظ
 اولور. باقی عرو دولت یو غایفوما بر دوام باد بر ب العباد

محمد علی
 یونان یور
 حرمه

مکتوب آخر

القاب معاهده دن حکم طرابلس کیم مقیم فرانچر یایورسی دو ستمز یونان عرو
 طرفزه اولان صداقت و دوستلک مقتضای حال و خط لری کما ینبعی تفحص
 و کسوالی ابلان دن حکم آنها اولانان بود که تفقد خط لری بهانه جوی ایکن بهشت
 ورقه بوندن اقدم لادیه اشقیارندن مقتول امد زیاده نام کسند حی باز کانر کیرک
 او چیوز اون کسز غوش لاجق لری اولوب تحصیل یانم صادر اولان فرمان
 جلیل الشان یونجه بو طرفه مقتولک و عیسی اولان مثلا محمد برندن اوج
 یوز اون کسز غوشی تاگاه تحصیل و اذن شرع باش ترجمان برویه وارلور تسلیم
 ایدور یلوب و ترجمان مسفور اتمام حزمید اول طرفه عازم و راجی اطفین اشبو کتوب

تحريره بادي اولش در وصولن بوندن بولطرفي خطر دان فراموش اظهار دستن
مبين مکتوب هو تنامه ليرن ارسال اليه كردن محظوظ اولور
مصطفى پاشا والي
طرابلس

ديكر مکتوب عرف

افتخار امراء الملة المسيحية قنصل طايفه الغزنه و به بطرابطوش المرحمه حلاصة امينا القنصل
فلان ختمه عواقبه اليه والكرت و غيب اهداء محبتكم و محبتكم و مودة يلو منها
كمال الصداقة والاتحاد اولاً مزيد كثر الاشواق الى رويكم على كل خير وعافيه والثاني
انكم لم عناده الحمد وكال الهمة بكل خير اثر ذانتهى لمحبتم بخصوص الشدة مائة وثمانية
عشر غرض الذي كانت في مصروف دمة احمد زياده الى الخواجه زوار وتحول بها
الخواجه آرو ما كان يتصور تحصيلها لان المذكور ابن زياده عليه جملة ديون ولو
توزعت تصفحة متر وكانة على ديونه ما كان طلع الغرض كشمه لكن لاجل خطركم حصلنا
المبلغ تماماً وسلمناه لالخواجه آرو بمعرفة محبتنا موسي فرباش تبرعاً وما كلفنا
عليه لادخلك ولا غير و لكن الخواجه آرو في عام الماضي جعل لنا غساية غرض على
تحصيل الذي له في الذم وعنده كل المساعمة في التحصيل الى الان ما دفع المبلغ
المراد توصو محبتنا الخواجه كونيان يجره على دفع الغساية غرض المذكورة كاصدا القول
وموسو به وبسبب اعلم خدمته عنم على التوجه لطرف محبتكم لزم حمدنا لصد اقتكم
عن يده مکتوب الوداد ان شاء الله تعالى بوصوله محيط علمكم ما ذكرنا
وتبشتمهم من المذكور شفاهاً والخير يكون والاموال لا تقطعو ابلدكم البارة
عننا مع اعلام ما يلزم ودم في امان همهم

مصطفى
طرابلس

سپارشی نامه

عزت مودت و قریزائیم ترحمان اغا حضرت تکرینک حضور محبت لیرینه در رادعیه نورانی و غر
اثینه یزدانی انخ فیده آنها لجهانه اعلام اولئان بود که اگر بر موجب حب اذلی و بر مقتضای
و دلم یزلی جانب محب درین اول نظر عطر بر کینه خطور ایدر سه جده و المنه و جود بخجی
نعم عافیه اولوب فی دلیل و لنهار اذکار ذکر جمیلگری و ردان اولدوغنی خفی و کلد
عبد انیم برادریم مکرچی ابراهیم افغانک و متمن اولان اب جعفر خصوصی ایچون کند و سینه
مکتوب تخیر و طر فکرة ارسال اولندی چونکه اول مصلحتی جنابکرة سپارشی تیشید
و دو ستفکرة اعتماد طلیتمز اولمغه لطف ایدوب مزبورک و متمن اب جعفری بر موجب
تمک برکون مقدم تحصیلنه سعی و همت ایدوب لظفر منتظر بروکس

دیکر سپارشی نامه

عزت مودت و دوستم ترحمان اغا حضرت تکرینک حضور پر جود مستوجب السرور لیرینه
مراسم اعزاز و اکرام برلر در دعوات فیات و حرسیات و نیت اهدا و کسالی
سباقتن غوده و مجبیری در که اگر جانب محب درین اول نظر عطر بر کینه خطور ایدر
بجد لک للاق وجود ناب و مزمت اوزن موجود اولوب لیلانهار اذکار ذکر جمیل
ایر دعوات طیریه و ردان اولدوغنی مولایه و یداد قرین اجابت رب العالمین اولد آمین
بنم فرزندیم دو کون لادقیه دن قودان و یانک شهیدیه کسی طر ابوس لیمن لنگر افراز اولوب
و مذکور قیودان بایوز که کسزه نامه لرو لفظه کند و سندن آوب اشبو مکتوب جز ایدر طر فکرة
فرستیم اولندی لطف کرم ایدوب مکتوبگری الد قدن حکمره قصور مکتوبلری علوانگری
اوزن حکم کیدینه تسلیم ایلدی نیاز اولنور و دغنی ما مولوز در که حقوق قدیم مقضایه
بو مخلص قیدلری خطردن اخراج ایتیمه کن و اردین و صادرین اجبار سلطنتین و انار عقیقین

اشاره ایدوب و رودی بهشت سرور منزا و لاجنای اشتباهی و قدر باقی عمر طویل دایم
 باد برو سرتر جهان فراخه

ادنی دن اعلایه رجاء نامه

سعادتلو سعادتلو مروتلو رافتلو سلطانم حضرت تکریم نادوی ادم تو املوی بدایع
 تحایای به انتهای ایلد قریبین قلندینی کی قنن منهای ثنا خوان بی ریا لری بودر که اخبار
 و ایلدی استخبار تجویز کرده و ضمیر منیر لری اولور که حمد الله تعالی مرغ ^{روشنه} حضرت منصور داند
 چین خرمین سلامت اولوب بر آن مرور ایتمز که دیدار مسرت انار لرینه آرزوی جدید
 حال اولمیه اندوه مفارقت لری دعای خیر لریده تپکین قندوب حق سبحانی و ثنا حضرت تکریم
 مسئول و متوقع در که جناب والا نصیحتینا و آخرت بر مراد ایلد آمین بنم سعادتلو مروتلو
 مروتلو اغای عالیش حضرت تکریم مقدم ماطر بلوس شامین ایمر جناب شریفه انتساب بحر حبیب
 جزوی و کلی اولان احوال و ماجر امزه اطلاع شریفکر حال اولوب انشای مصاحبتین غدار
 اولان روز کار دن تشکی ایلد کمر و دلو و حسین باشا حضرت لرینه و چلبی افندی حضرت لرینه دخی
 کاینی اولان احوالی تقیم ایلد و کدن باشق افندیزه دخی تقیم ایدر زنجو و عد کر عکاز صادر و
 ولایع اولمشیدی همان دعای خیر مرزه مشغول اول بر جمی امر شریفکر که کون انا الیل و انظر لها
 النهار دعای غیر موافق ایکن حایا و لثو عنایتلو مروتلو ولی النعم کثیر الوجود و اکرم صاحب
 دولت افندیمر حضرت لرینه عنایت ربانی و نظر کیمانی اثر شهر یاری قریبین حال اولوب
 بروقت میمنت قریبین جالس صدر حکومت و لابس جامه و کالت میسر اولدینی عموگا
 خلق جهانیه حیات حامل اولوب حق سبحانه و ثنا حضرت تکریم مبارک و مسمول ایدوب
 عمواره وجود شریف لرینج طاسر و حصار مور لرین تیسیر اتمکله معین و دستگیر اولد آمین
 مبرودر که جسمه لوجه الله تعالی و لثو عنایتلو صاحب دولت افندیمر حضرت لرینه مناسب اولان بعض
 احوال لرینی اطلاع شریفکر که کوره تقیم یور و ب چلبی افندی حضرت لرینه توصیه مکتوبی ضد قریبین و

الانشاء قدومه
 طرفه توفیه
 ایلد و مکرر

و احسان پور لوقه الى ماشاء الله وعای خير يميزى اعتناهم پور وب برور قه ايله تعريف
ايلىكز مسئول وموجود برق در مسند صحت دايتم باد بنسج مولوى شيخى عا

محبت نامه

مودت و صداقت و محبت و دوستي بايوز بکرت قبله انواع محبت و اصناف مودت دن
صادر و متبادر اولور خلاصه کلام و نفاه و پيام ايله حال و خاطر لى کا هو الالباق سوال
اولوز قدن صکس منماي مجبانه مزاولدر که جليل شکر جم مرکوز اولان صداقت و خلوص دن
ناشي فلان يديله و فلانک معرفيله دوستخانه ارسال اولنان حد پيه کز مکتوب
مودت و منطقى اوزن تماگا وارد و واصل اولمخله فوق للمحوظ عنون و محظوظ اولور
حيز قبول و واقع اولمدر هر بر خور دار و معمولا کز سابقى والسلام علامت بنسج الهى کير لور
بعض خصوص ايچون مکتوب عنى

صاحب السادة والاقبال والسيادة والاجلال على العمم على الشيم سلطانم المفتح ادام
الله تعالى و انعم آمين غيب عرض الادعية الخالصة المستجابة و دفع لواء الاثنية الفارقة
المستطابة لدى حفرة رفيع الان الضارب سر اوراق مجده على صامته كيوان يعرض
هذا المخلص الادعى بين ايادى سعادتم خلد الله في الدولة السنية سيادتكم صوابه بخصوص
البيت ربما بلغ مسامعكم الشريفة انا قبل ان نسكنه كان آل الالعطب و الطراب فتكلفنا
عليه تعمير و تليس و براق و ترميم كافى كما ينبغي و يلىق لسكنانا فرأى عليه مبلغ مصاد
والآن الكيل عبدكم السيد على متوجه لتقييل ركايلكم ما لمتمس مننا مکتوب مشعر للملك
بعدم عطينا اعطيانا شئ من كرى البيت فموجب التماسه حررنا السادة كتم حق الدعاء
نامه ليكون بشريف المعلومات انا ما اعطينا المذكور شئ بسبب المصارف الذى اصرافها
حتى حى البيت بعد العطب و ان حصل بخاطر سعادتم الشريفة شك بذلك ان رسمتم نزل

لطف جنبكم دقة مفصل بالذي اصر فناء الله تعالى ما عندنا خلاف قطعا فنرجو يا سقي
 خاتركم الشريف على سيد علي من حفظ الجهد ولا يرب ان كلامنا عندكم في
 محل الصدق والاجابة والامول لا تخبرون من العلم الحظير ومهما اقتضى لسانكم
 من الخدم بغيرنا مقيمين لفضليهما ان شالله تعالى من غير قصور والى اهل الله تعالى
 عظمكم بالعز والسرور والدرعا يون باليوز فرامنه

فراق نامه عربى

الى جناب رفيع الجناب حفة معلم العزى الاكرم موكسوبر او المكرم حفظه الله تعالى وبقا
 وحسنه ونجاة وجميع الشمل بروياه بجاه اوليائه وانبيا امين غيب سلامم بركى على
 ودعاء مستدام فخره وصف اشواق وشكوى حيام واتواق واليم الفراق الى حفرة
 المشار اليه باعاليه سعدت ايامه ولياليه بدي الداعي القدم المخلص في حبه ودعايه من
 الصميم عوانه في ابرك الاوقات وابهج الساعات ورد على شريف مكتوبكم الجليل
 فقبول السرور والعز والتهليل وسرني وشكرت الله تعالى على وصولكم بالصحبة و
 السلام الى الاسكندرية ولكنه صبح نابى من الاشواق واوجعني ألم فراقك الشاق
 وقال احيا كتابك يا مولاي انفاسى لما اتانى ولكن هلج وسواسى وتب الثمة
 شوقا لمسه ويات منى على العبدنين والراسى وما ذكرته عن وحشتكم وصعوبة
 فراقكم عن الاحباب والاصحاب هذا ليدعونا ولا سيما كما اشرتم ليس يوجد من يستأنسوا بهم
 نسبحهم ويلايم محبتكم فاسأل الكريم المنان كاحكم بالفرقه بمن علينا باللقاء ويشفى منا الم
 الحرقه فانه على كل شى تقدير وبالاجابة جدير وذكرتم توصونى فى المهره التى لكم انى احسن عليها
 اكرامكم هذا من المعلوم كيف يمكنى اتعاقل عنها او افتر عن حرصها وترباتها وتبليها مثل ولدى
 واعر لانها من اثاركم وبها اذكر فضلكم وامتنانكم وولها مثل العين واحفظها على رأس العين
 فى معلمى لا تفكر من حبها فانها ما ثوره عندي ومعززه مثل ابني كونهما من اثاركم ولكم وانا فى

قلی و وجو وارقی علی بعدادکم عن عینی و غایتکم اختسینی کل یوم امر من سنده و لکنی اسأل
الله تعالی ان لا یمیتنی بهذه الحسنة و یمین علی بالنظر لوجهکم الکبیر فانه قادر علی الیشاء و المرجو
و لا حول و لا قوۃ السؤل ان لا تقطعوا عنی کتبتکم الساره و اخبار احوالکم العامه لانها
للعین قره و للقلب فرحة و حسره و کا قیل الکاتبه نصف الشیء فادامکم عنی غایبین
الذین بذوبۃ الفاکم و باستماع اخبارکم و الله تعالی یموتکم و یمیتکم و من الاسوآ یتقیکم
و تم فی امان و طال بقاءکم امین حسین عجب البیدی

مودت نامه

دخستلو صد اقلند و دو تنم تر جهان بکث برو ص قبله ختمت عواقبه الخیر انهماد و سکنانه مز
بود که بود فوارس اولانان مکتوب کز کلوب و رود بولوب مفهومی معلوم
اولوق عظیم ممنون اولشیز در قضایه او غارق جو تحریر الیش سکر قضایه رضا بالایه
صبر الله عظیم ان مکافات لایله آمین بزم کسندیه ضرر اصابت ایتد و کین استمد و کم
معلوم کرد در بوندن بویله طرفری دعوات خیریه دن فراموش اقیوب کلور اولوچه
سلامت اخبار لیر کیزی تحریر الیمدن خالی اولیه کسز باقی نه دمک لازم علی من
اتبع الهدی مصطفی کتخدا و الی طر الی کوشش شام

دیگر مکتوب عرف

الجناب حضرة اعدا الاصدقاء والاجاب عزيزنا الشيخ فلان المکرم حفظه الله تعالی
سبب تسلط احرف الوداد و لا تزلایه الاسواق الی رویاکم علی کل خیر و عافیه و
الثانی خبرکم اخبارکم الدخیرا حواءه بخصوص الدرامم الباقیه لنا فی دمتکم و قدرها الملو و مایه
غرض ماکان الامل من مروکم تاخیر معا الیوم لان وعدتها فانت من مدق ایام و نحن
فی عازة الدرامم فهدا ما عو شرط حسن المعامله فالمراد من حکمک ارسال اللیغ
المذكور

المذكور من غير عاقبة ان كان لكم امل في اتحاد المجبة واتصال الهوده وحسن المعاملة لاجل
مرة اخرى لكي يلتقي في اغراضكم واقام مطلوبكم نرجو من كل يد وسبب توجيه المبلغ لنا من غير
تاخير كما نأمل من محبتكم ولا تحوجونا لغير شئ ضد المجبة وفي مزيد مروءة الكفاية عن التاكيد و
لا تقطعوا عنا اخبار سلامتكم ودمتم سالمين والسلام لغرض ترحيلنا انفسنا

بعض خصوصيات جون قاضيه نامه عري

الى جناب حضرة سيدي الجليل الاكرم والنبيل المحترم القاضي العلامة الاظم وامت ايامه بعد
وسعود اليوم الحمد والامين سبب تيقنه هو كثرة الاشواق الى استماع اخباركم المسرة
ثم بعد قبلة الانامل الاكرم بكل توقير واحترام الذي نعرضه على سماكم الشريف حوائج قد بلغنا
بان احكامكم العزيز قد تشر علينا لا علم لنا لماذا افقنا يقينا باننا ما زلنا معكم بشئ تقولون باننا
اخذنا مکتوب جنابكم من وكيلكم قهر غضب هذا الامر ما صنفناه ونحن دائما كنا ولم نزل نحسين
لجنابكم ان كان من جهة سكون الرهبان في البيت الجديد فالرهبان هم متعدين
لخروج منه وعالمين يهذبوا ويصلوا البيت القديم ليرجعون اليه ولكن يا مولانا ليشهد الله شئ
باننا ما طلبنا العلم السني نحتاجه لكم او لاحد غيركم معاذ الله من ذلك لكن فقط لعلنا بان
سني مولاي صحت ثابتة على الدوام في وكالتكم العمرة وقد زادوا على انكر القديم ثمانية فصد
وغيرهم ليس كذلك وقد تحقق عندنا بان الفرنس لا يمكن لا يمكن على الاطلاق انما
يتخذون المكان واولاد البلدان سكنوا يخبون ولا يعمرون وليس لهم عظام ولا يهتدون
بحسن السكني ولا يوفون حقنا ولا كراؤ بوقته فحسن استجبا لجنابكم قصدناكم بان تسكنوا
لرهباننا بالسكني في البيت الجديد والبيت القديم يوجد من ياحذه ولا يتم دائما غير كرو و
فارضا راضاكم ان تسكنتم ولا فالرهبان معودا هم مهين على الخروج وعن قريب يرجعون
الى مكانهم والامر لله تعالى وجنابكم كنتم محبين لنا وما قبلتم مناسك الاحترام والمجبة

والاکرام ولا علم لنا لما ذاک بعد ابتداء ونا بعدم الاجتماع لما نظریه منکم بوجه المحبه فتکونان
سالمین علی کذا الحالات ان قاطعتم او واصلتم والسلام فی البدا والختام

رجا نامه

سعادتلو و رفعتلو و مروتلو قرنداشم لغی جمیل الشان حضرت لریک حضور غرغور
الجور و مستوجب السرور لری صوب عزت او بنه مراسم اغزار و اکرام و لوازم توقیر
و اعترام ایله دعوات لایقه و تسلیحات فایقه البلاغدن صکره مجبانه انما اولنان بودر که
اکبوا درنده و مکتوب و داد بزم فلاغاج جلدی قیدی حکومت اولوب لکن بطرف
مستلردن و ووجملردن و بعض مرور عبور ایدن میر و میراندن اصلا راضی و بهر
صغیر تیری اولیوب نغسه بهادر بر دلا جلدی او لغنه جناب غرغور لریک
لطف لریه و حسن جایه لریه بناؤ و شکر و سعادتلو پاشا افندی مرک قیوچی باشلیق خدمتده بهر
منیر استخدام اولوق رجاسیده روانه اولمورد بوبانین و موجود بولان لطف لریه کل
منون اولور باقی عمر و دولت دایم باد

مکتوب دیگر

سعادتلو و رفعتلو و مروتلو سلطانم حضرت لریک حضور معالی موفور الجور لری
او بنه رویحال فرسوج قلنوب دوام عمر و دولتری و قیام عز و کادتری او او تکمیل
اولندقدان صکره انما نداعی بی ریالری بودر که بوندن اقدام و شکر و سعادتلو سلطانم خضر
خواص شریف لریه نام خصلتی تمسکین سنه سابقه اولیکلد و کی پشین ایله طرف
بنده لریه ارسال و عده کی بکره اولمین و رقه بنده کی تحریر او نوب بنده لری ایله خفاکی
و تلک لریه ارسال قلنمشدر لری الشرف الوصول الطاف طالانها یلندن تفریح و نیاز اولنور که
خص من بودن تمسکین و اران بنده لریه ارسال پور و بزی مسرور مورده سز باغ لطف و مروت
بنده لریه

دولت

دیگر مکتوب پاشا ارم

دولتو و ساداتو و مروتلو سلطانم حضرت نیک حضور معالی موفور الجود لری او بنه مزید تعظیم
و اجلال و مدید تکریم و اقبال برله مرکسم و عوات خالصه و له ازم تسلیمات صادقه ابلانغدن
صکره منهای مخلص به اشتباه لری بودر که بنم ساداتو قرنداشتم سلطانم چا بودیا رحل ابلانغدن
داخل اولوب قعود ایدلن بر و محالک پادشاهی که کیکی بشر عدالت و فقر و ضعفایه
ترغیب و اسخالت و یر لیکر کندن غیله طلمه اولندن حفظ و حرکست و ادنا و اعلایه حسن
و رفاهیت و یر یوب بلجمله خدمات پادشاهی نزل دقت او ندر موجودر که بو طرف مجملین
مبارک قب شر فیض نندن متجش پور میر له باقی در سندن غناست باد مصطفی میر لواء

رجاء و توصیه نامه

غلتلو و ساداتو و مروتلو سلطانم حضرت نیک حضور ملرست علی لریه انواع اغارو
اکرام و اصناف تعظیم و اعترام برله در رادعیه و افره محبت فزون و غراشینه و متکاثره
مودت غون اخیانندن مکره مبارک ضمیر و منیر نوین انما محب قدیم به اشتباه بودر که
حایا بو طرف مجملینک اقبایا مژدن اولکله کسب و ننگ مکتوب محبت نما بنم
محمود قولری خاکهای دولتی نه یور سور و ب متوجه و روانه او نمدران کن الله الرحمن
و ارب مجلس عالی لریه مشرف اوله قدرش کمال کر مکرذن و مول و مستوکر که هر
اوزندن حسن نظر شریف لری بیدریغ و کندویه لایق کویلمان بر خدمت شریف لری اخیان
پور لری بلندن باقی لطف مروت مروتلو سلطانم فکر
بنج احمد

توصیه نامه

سعادتو مکرمتلو و مروتلو سلطانم اغای ابلال القدر حضرت نیک نادنی معالی موفور لریه کمال
تعظیم و اعترام و و ضرورتی قیر تام برله در رادعیه و غراشینه و مستطاب و عرض و تعظیم

قلمی خلقی حلاوتی عریضه تشاکل و اعیاری بود که حایا زیر حایه نصیب اولان شام طریلو سرج
بازرگان اولان فلان نام و اعیاری بو طرفدن مرورایدوب اشبه و اعیاری ایکه و نشوب
و اتندن اصل کمال و ادب اولدیفندن علاقه مودت ارتباطیلده و عانامه بحیرینه و سیده
اولمشدر مننه تعالی دیدار بدین امانوار کسریغری ایه ملاقه و مستعد قلندقد اوزرینه انتظار
علیه لری مسئول ویدر بنغ بیوروب دوشن امور خصوص صلیق اعانت پورملری موجود
و بوندن بویله بود اعیاری توجه درون کرامت مشخوذن جور و له جمهور پورملری مسئول
و متوقع در باقی همیشه سعادت افرون باد من المحل المصلی احمد محمد

دیکلمجه نامه

سعادتلو مکملو موتلو دو سمنه غلام افندی حضرتینک حضور مستوجب السور لری خوب
بلند اوبنه مزید تعظیم و تکریم محتوی و میدح حقیقه دورون صاقت مشخوذن اولان اظهار ناراک
بوی و مودتی مشتمل دعوات خالصات عنبر شمیم الخاف و تقدیم و مرکسم کسبنا و طریقه
لازم التوقیه لری علی وجه التکریم تأیید و یشتم قلندخی سیاقند حق سبحانه و شای حضرت لری معواره
ذات مستطلی استوده صفاتکین مکاره کونندن ماصون و مامون ایوب حرا امور کونن
حق جلوعا حضرت لری معین و ظهیر و یاور و دستگیر لری اول امین

عننا دوستدن دوسته مله بی

الی حضرت العزیز المحترم سیدی لوزان الکرم دامت ایامه بالسعاده امن المعروض بین
یدیکم ان جمعه المایفه و صلی غریز مکوتکم و فریت و فهمت قوه معایزه العظیمه ثم انزیت علی التوفیق
اخبار محکم و سلامتکم ان الله العزیز ان حفظها من کل سوء و لا تافد علی یاسیدی الذی
مارویتکم الجواب حاداً سبب ذلك ان کان عندی مرکب قبطان دقانی فحتم للسفر
و علی کتابت و حسابات همه فلم قدرت اعمل الواجب و کن اعرف ان زود محبتکم تسامح

نفسى فافتح اليكم ان تقبلوا عذرى وان كان لكم حزمه خلا فها تشر فونى باعلامها لا تقيسها
لكم والله تعالى يحفظكم من الحب الخلق يوسف

ديكم مكتوب عربى

الى جناب حضرة السيد الاجل الامجد المحب القديم المحترم دامت ايامه آمين سبب
هو كثرة الشوق الى استماع اخباركم المرسلة مستغنى الله بذلك بمحبته وكرمه ثم نعلم بانكم
يا اعراس الصداقة واشرف الاجابا بانه باشراف وقية قد وصلتني مشرفكم المستباه وحمدت
الله على صحته مزاجكم التى صلى اجل القصد وكل الامل ثم انه قد وصلني من جنابكم قفص به
خمسون اربعة برتوخال فكثير الله خيركم وادام لنا فضلكم ولكن ما خبرت فونى عن كلفتهم فان
كانوا على طريق الهدية فيها ونعمة فلا زلتهم متفضلون مثلكم من نعم وان شاء الله وانما يكون
لكم ما دنا وكراماتكم مستكثرة ثم كلفون الخاطر المنيق واحدون من قبلى
حضرة القنصل الكريم الذات والصفات كراما وسلاما ونجدة واحدا ومثله لابن القنصل
وان شاء الله تعالى تكون ايام مباركة عليكم وعليهم ونهات السعد والسرور والعافية لك
ولهم ودمهم وداموا بآمين واما السلام في المبدأ والتمام سلم في يوم الجمعة ١٢٥٩ هـ حنا

ديكم مكتوب عربى مرغوب

الى جناب حضرة من سما على متون العلاء فحاز الكمال وترقا على درجات الفضل فترقا عن
وصف كل لسان ومقال اعني به السيد انا كرم والمولى الامجد فلان الان فم دامت اعلاه واسمك سناه
آمين غيب سبب تظيره وعلة تمنيته هو كثرة الشوق لامرته محبة ايقونكم الشبهة البهية
المصانة الحميدة من القدرة العلية ثم نعلم جنابكم المنيق باني حتى الان ما فرغت من منارعة
الزمان وزارة الاخوان فوقيتني انقذت فرصة لا رقم لكم رقة عوديتى واذا انه بورود
لى ورقه من عند حضرة رئيس الطب سيدى ارميا الطبيب بخط ايديكم الكرام فبعثت الى تذكركم
القديم وغفقت لكم هذه الاسطر الديمة فتكون عندكم بحيرة القبول والعذر عند خيار القوم مقبول

فالتمس من جنابكم اذا ان تهذون من عندي سلاماً وتحيّةً وكراماً لحضرة الجدي اسماء
 فعلاً المكتفي بلسن نعمة الله ولطفة قاسم جوهر بي المحترم لكم ولطفة الشيخ قاضي قضاة العلماء ولو
 غاب عنى اسماء جسماً فهو لدى في قلبي معنماً وفعلماً ووصفاً ومثل ذلك كلّفون خاطر
 الشريف العطر المنيف واحذرون مني قبله وكراماً لحضرة موسو طاكين قنصل رشيد المحترم
 المغمى لكم الذي كمال الله تعالى ان يلاحظ بيد المعونة القوية القادرة على كل شيء ثم كراماً
 وتحيّةً لحضرة سردار العزب سابقاً الذي كان اوصاني على قانون ابن حسين
 خلاجل ان الوعد للناس الكرام هو دين لازم فوجب ان ابحث عنه فوجدته قانوناً جديداً
 مسدوداً عداً في الغاية القصوى فكلف المهمة الغزيرة وبلغه اشواق الى طلعة الكعبة وبلغه
 ان كان يرومه فاعلمني كي ارسله لكم عاجلاً وان تسلمونه ليا وحقه فذوق عشرة وما هو كثير
 لانه كمال في كل المعاني وبه الفلسفة والمحيطة وعلم الآتي وكليات والمفردات والامراض
 والاقرباديين وغيره وسوجدريد غير مدنس وبلغ سلامي واشواقى وتحيّتي وكرامى و
 عرتى واحتشامى وتدلّى وخضوعى وحسبى وغرامى لحضرة فريد مصره ووحيد اولاد اللودى
 الاكرم الذي هو ارق من النسيم واشهى من الغافيه على القلب السقيم المتواهب فلك صانه وياكم
 المولى امين

سطر تبشيران ان الله

تذكركم عربى

الى جناب حضرة عزيزنا الاكرم الامير على المكرم حفظ الله تعالى اولاً مزيد كثر الاشواق الى
 مشاهدتكم في كل فير وعافيه والثاني تخبر حضرتكم بخصوص الشئ الذي لنا قبلكم وقبل الشيخ فلان
 الى الان ما كتبوه لنا هذا شئ ما كنتم نعلموا من حضرتكم كذلك شعير التبرجان الذي مصتم منه
 كذلك ما كتبوه له ايده فلزم حررنا لحضرتكم هذا الاسطر لاجل فطركم غير عالم بقى في فطركم المرجو
 في حل يومين ترسلون الشئ فلاتحوجنا مخرج بيورلى في حل مخصوص ونحن لازم لنا
 محبتكم والى

ديكر مكتوب عرب

ايها السيد الكلي الشرف والاحترام المعروض على سيادتكم بعد الدعاء المعروض هو اولاً توافر
 الاثواق للاستماع اخبار سلامة حضرتكم الاربعة ثانياً لكي ننبئ سيادتكم بالكلية الشرف
 عما جرى في مجمع رهبنتنا العام انه قد تم بكل سلامة واتفاق وفيه قد اتجهبوني اخوتي
 انا الصغير دعي جنابكم السامي ابا عاذا على رهبنتنا البنانية بل خادماً لها التي هي لم تنزل
 مقيمة على وظيفة الدعاء الدوام بقا سيادتكم وارتفاع شأنكم وعلو نصرتهم كونهما لم تنساقط
 بان سيادتكم لها المسمى الاعظم في هذه الامصار ولم تنزل تذكر على الدوام الاحسانات
 الوافرة التي قد حازتها من فضل جنابكم السامي شرفه وبما ان من قبل فضلكم وبواسطة
 سعي سيادتكم الحميد قد حصلت في اعني الرهبنة البنانية على اسعد حال باحتماها تحت
 كنف حضرة الملك المسيحي المظفر ابد الله نصره مدا السنين والرهود وعظم الادب والذكاء مالت
 الايام والشهور فلم تنزل مع تشدد بمديكم وتشكر فضل سيادتكم على الدوام وتبني فضل
 الباري تعالى ان يعظم شأنكم ويابد نصرته ملكنا المسيحي الذي حضرتكم من الجليل اعظم ارباب
 دولته ومن اشرف ذوى الوظائف القايدين بخدمة عظيمة ونحن باجمعنا نطلب
 منه تعالى بان لا يحررنا من نظركم الشريف ولا يبعد منا من التمتع به ويأشركم المنيف
 ثم انني ارجو سيادتكم بان لا تهملوا دعي جنابكم السامي من الشرف بما يحدث لحضرتكم
 من الخدم والاغراض لاسيما بقضاها حسب امكاني واعداً ذاتي سعيداً اذا ما تشرفت
 بخدمة سيادتكم لكوني انا ورهبنتي مستعدين على الدوام لتجميل ذلك المأمول ان لا
 تحلونا جميعاً من نظركم الشريف ومما يقيم السيد حسب ما لوف عادكم الحميدة خاصة
 بهذه الايام المستمرة والاعداء المحيطة بنا من كل ناحية وبما ان ضعف عاجز وطليل
 عن القيام بواجبات هذه الوظيفة حسب استحقاقها فلا بد من بعد الله حسن

نظر سیادتکم لیکن سعی ناجا وان رسمتم يبلغ منا السلام لكل من يلود بجناكم الپامی
و جمیع رعباننا و عجبتکم بحدوکم السلام الوافر و لمن ذکر و دود و موا و دامتکم السعادة
فی الدارين حرر پیخه کانون الاول الشانه

نامه دیگر در تهنیه منصب سپارش احوال فرنگ

دولتو سادتلو مروتلو سلطانم وزیر جلیل الشان حضرتیکه حاشیه بساط
اقباله بنه هزار تعظیم و تکریم برله جواهر دعوات صافیات محالست آیات و زواهر
تسلیمات و اقیات مصادقت غیایات اتحافیه مبارک خاطر عاظم دولت تأثر لری
نهایت تعظم و انحال ایله استقصا قلند قون صکر معروض داعی اخلاص شیشه لری اولدر که
ایالت شام و میر عاجلوا جناب عالی اصفانه لری نه تقیض اولدنیغی خبریدن کرک بوجملری و
کرک باز کانه یغیر کتاب ایلیکمز سرور نامو فور کنجایش پذیر حوصله تبعید
بیرون اولوب از یاد عز و شان لری دعواتی تکرار اولمشدر اوتدن برو اگر داعیلری
و اگر فریخه لولر یغیر و جهان طایفه سنگ اوز لر لر نون نجدید اولنلن عهد نامه هاپونک
امری اوزن اوز لر لر نون نظر شیریلدی بیدریغ وزیر جناح حمایه لر نون مستدیم و دوشون
مراجعتلری نه مساعد ایلیکمز در کار رجا اولنور و داعی قدیم لری دخی مبارک خطر انور لر نون
ایجاد یولمق نیاز لولنور باقی عوار و عمر و دولت و اقبال و کامرانی باد

نامه دیگر بکمتدای در شکایت منقسم طرابلس شام

غرتلو و سادتلو و سادتلو اغای عایشان حضرتیکه نک حضور غر غر لری صوب او بنه
هزار تعظیم و بسیار تقییم برله جواهر تحیات صافیات و زواهر تسلیمات و اقیات متحف

و ~~محمدرضا~~ مهدی قلندقدان حکمران الهی مخلصانه بود که افندی میزد و قدیم کلامت
ایله تشریف بود قلندر استخار اولد قس کرک بو مجلری و کرک بازارکان و عیباری
بحال مرتبه ایله سرور و دلشاد اولمشیز حق سبحانه و شفا حق تعالی وجود مکرملری
اکلار و هر دن مأمون و محفوظ ایله امن اثر دلک غنیمتو اغانی مکرّم فراتر لولجان کسک
ایشلرینه ظل و غدر اولسنه رضای یوقدر و فی هر خصوصه مسامح لری وارد چی ~~محمدرضا~~
معلوم اولمظه جنا بکزه بو مکتوب تحریه ایلدک که بو طرفه خواجه کوپنیا لکان دانیل نام
یهودی کوندن کونه زمانی امتداد اید ~~هج~~ ریکین بر ششی ادا تیموب فراتر اشد
بازرگانک حقی یهودینک وقت فرارن متسلم اغایه افا ~~ای~~ اندک که اردینسه
بو تیموب کتور کونلر قصد اهلانن تحیره قالدق بعد صفا بیر و تن بر مقدار ابریشم
مذکور یهودی ایچون کلد و کنه مسومون اولد یغیدن ناشی ترجاعیزی مشار الیه متسلم اغایه
ارکال ایلدک که مذکور ابریشمی یعنوقی باندن جناب سعاد تکرزه نامه یازمشدر جواب لری
موجبه خبر لراق که پاشا حضرت لری بو طرفه کلنجریه دکن یعنوقی امر و فرمان ایتسدر
شدهی که حال قوا ایشلریمز معطال اگر متسلم اغا امور لری عزمده بو تیموب افندی عزمه داشتد
برایشمزی تبوع بلز سه بزم بو و لایتنر اوتورمزل لازم دکل هر کس اعلادان ادنایه
وارنجه امور عزمه خلل کتوروب بر اقمه بور جلیر عزمون تحصیل ممکن دکلر معرف اسماعیل
کبی ک ادنی رعایانک سوزینه اعتقاد او نموب افتد بابی انجوت طایفه مزاحمون غرض اکناده
اولوب تخلفه صبر و طاقت قالدی شه کتور مختلواک عثمان پادش محک اک عزیز و
مسافر لری اولد و عمره هر کیم تا علی ایدر ~~س~~ بو مثللو هر کاتدن مبالغه ایله تعجب
ایده بکنه صمد بلایسدر افندی عزمه بوله کسیر رخصت و رضالری اولد و غنه عظمیرون

بعد برشی و دخی امکان دان بایل اولدوغنه امر محققه بوندن بویله مأمور زدرد که کرک
 حواجه کونپیانک دایلم یهودیدن ادا جفتدن اوتوردی و کرک سایر امور در یزدن اوتوردی
 افندیر یزدن مسلم اغایه خطاها بزم حق اینکیم چون و بزم بولایت مرفه البال و مستخرج المال
 اولمچون امر و فرمان عالیاری نیاز ایدوب مصنوع اولورز باقی درخت تمام باد بالیوز فرایتم
نامه دیگر از طرف سید محمد اخلاصی شام بقونسلی فرایتم
 حشمتو و صداقتو و مودتو دوستم بالیوزنیک دامن مودت حضور
 مستوجب السور لرینه کمال خلوص و مودت و مزید صداقت و محبت برله
 خطرناکتر لری سوال حمید تقدیم ایول و خوشتر میسر دایما محتاج برقرار
 اولدوسز نموده عجبانه مز بود که بروفت فرج قربن اکرال اولنان مکتوب
 مودتک کلوب وصول بولوب مفهومی معلوم اولمشدر حواجه
 کونپیانک دایلمان یهودین یوزاون ایکی غروش الماحق اولدیفی اشارت
 ایلمش کسز و تحصیلنی رجا ایلدیکز رجا کر بزم هر خصوص مقبول
 اولدیفی بی اشتباهدر لکن حواجه کونپیانک لابد سفور یهودیدن
 تمسکی المادور و وزیراه اولدیفی بیر معلوم اولمق کرکدر کوندرسون یهودیدن
 مکتوب کتورسون که حواجه کونپیانک یوزاون ایکی غروشی واردر بزم
 بیروت طرخندان کلان ایکی فروخت ایدوب ویره سوزجو ساعتیه تحصیل
 ایدرز زیر اثر عسی بودر کرک مسلم اغا برادر یزک و کرک غیر لیسنک

بو خصوصاً قصوری یو قدر و معلوم مکر در که سزک هر ایشکزه ساعن
 اولور دولتو غایتلو ولی نعم افدیز حضرتلری طرفدن و بو مجکزه طرفدن
 اولیجه معلوم کز اوله و اینج ورونج و قوعن پیام صحت و عافیتلری اعلامندن
 حالی اولیکه سز مخطوط اولور با فی مجتلی اوله لکھم و بنم حشمتلو و ستم
 بالوزنک دولتو غایتلو ولی نعم افدیز حضرتلرینک امر علیه لری ایله جمله ایشکزه
 مساعن اولمیفچون مسلم اغا برادریمزه مکتوب **تحریر اولوب** ۵
 ارسال اولمشدر کند ویه ایصال الیکه سز وهر اموریکزه مساعن اولور و افدیز
 قریباً ان شاء الله تعالی اول طرفه عزیمت بیور لر معلوم کز اوله باقی الی
نامه دیگر از طرف ترجمان فرامین و سپه سالار بک محمد علی
 عزتمو و مکرمتلو و سعادتلو اغای جلیل الین حضرتلرینک حضور شیرینلر تیه صد صفر
 ویشمار کیمیات برله در دعالی نورانی و غررهای جاودانی ابلاغ و ایشارندن
 صکره معروض شاورلری بود که اگر قلزم لطف متوج ایدوب بو ترجمان ناتوانک
 کیفیت احوالندن استخبار اولور ایسه مجدده تعالی و المنه یمن همتکز برله صحن صحتیه
 و کوشه عافیتنق منفذوی اولوب لیلانمارا خیره دعا کرده مواظب ملاحظه اولنه
 و دیدار فرخنده اتار کز مشام کسند تشوق و نزاع لایعد و لا یحصى لبته ثم هذا
 بنم دولتو اغای محترم جناب سعادتلری لادقیقه روانه اولوب سلامت

ایده شریف بیور دقلری مسموعمزا اولدوقن کمال مرتبه حظ و مالا کلام دروغزده
 بهجت و شادکامی حاصل اولندی بوعاجیسنگ نامه تحریرینه سبب اولدر که
 بو طرفه صواحه کونپیانک دانیل نام یهودیدن یوزاون ایکلی غروش صوف افندی لطف
 الاهی ائین مزبور یهودیه فرارندن صکره بیروتدن بر مقدار ابریشم کلشدر البقومی
 ایچون مسلم اغایه واردق و بزه جواب ایتیشدر که افندی مرک نام کسی موجب ناکلنجی یرد
 ایقومسنه امر و فرمان اولمشدر بایورنگک تجبی اوئده ایش که بزم ایشلر عمر و جهل
 معطل قالوب پاشا افندی عمره دانشدن مسلم اغا حقیره حق ایده مزبور بزه فرنگیه
 بر مکتوب تحریر ایتیشدر که معناسنی ترجمه ایدوب جنانکونه اکر سال اولوب افندی مرک
 جو ایلرینه منتظر لردر بزم حاملز پریشان اولدوغنه امر محققدر بایوزنگک مکتوبن
 تفصیل اوزره معلوم شریکله اولور بزم مراد مزاوردر که بایوزنگک بزم الیمز
 ایل یازیلان مکتوبندن خاطر شریکله قالیوب اوزریمزدن حسن نظر شریکله
 مبذول و مراجعت الی و کمز امور و خصوصیه لطف و کرملری میدریغ بیورلرینه
 مبالغه ایل ممنون و محظوظ اولورز باقی عمر و دولت یوگایوگوردوامد بر البرباد
 جواب دادن کتخدای والی طرابلس بنامه قبحان فرانجه لغزان
 مجتلمو مودلمو مجتلم تر حمان فلان حضور مجتلمه صدقت و واد اهداسید
 خاطرری کسوال اولدقدن صکره مجانه مزبوردر که بروقت مستطابن
 ارسال اولان مکتوب مجتلمه کلوب وصول بولوب مفهومی معلوم اولد
 و بایوزنگک دو ستمزک طرفدن ارسال اولان مکتوبلری مفهومی معلوم ۹۰

اولوب تفصیلاً جو ابروی تحریر اولنوب اسل اولغده اشبو ورقه محبت
تحریرینه بادی الخشدر منظوریکز اوله قرع معلومکزه اولور و سن پیلور سنکه
بالوز بیک و ستمزک و بالمجمله باز کانکر ایستنه ساعه اولنور ویشلری
بزمدر او یلجه بلوره سن و واردین و صادرین و قوعن صحت و سلامتکزه اعلا
غالی اولمیه سن باقی و کسم

نامه اشتیاق از دوست بدوست

سعادتلو مکر متلو مودلو قنداشم الحاج فلان انجا حضرلمه نیک نادى سعادت
موفورینه و فراعزاز و اکرام برله جواهر در دعوات فیات محبت فزون
و زواهر غفر تسیمات و ایفات مودت نمون اتحاف و اهدا و پیش
خطر علم مظاهره لری کاینی مرعی و مودى قلندینی کیستنه غوغا محله غمر
بودر که طرف احوال المزین کسوال اولنور ایسه حمد له تعاقیر و عاکز برکاتید و جود مز
قوق التراب موجود اولوب شبان روز دعوات خیر یکرزه مداوم و کشتغال
اوزره اوله و غمر محتاج بیان دکلدر صهان حق سبحانه و تعاقیر لری بردخی وین
دیم دینا ایله تلاقیمز مقدر و مسیر الیه امین بنیم برادریم بو قدر مدت وافر در
که جنابکزدن نه بر مکتوب نه بر سلام طرور اینموی مانعی خیر اوله میان مزج
اولان حقوق اقتضاسی بو میدر فلان یرج بر مکتوبکزه کلمش اییدی اول ایشادان
لا اله الا ان بر سلامکزه نیل و ملاق را و امیدر خوش آمدی همان جاغ اوله سن

موجود که بودند بویله کلو کیدر واقع اوله قه صحت اخبار یکی ارسال اتدین
 خانی اولیکه سز و بنم غلو برادرم شایه احوال خودن کسوال اولنورایه عثمان پاشا
 حضرتلی ایل آتدییه دغولمزدن ایکلی ماه صکره کندودن مفارقت ایدوب
 و حلبه برکسان کون مقداری مکث ایلدک و بعد رفته و ایسی وزیر
 اوشن ضمیر دلو احمد پاشا افندمنک حضرتلرینک طرف شیر نظرندن برامز نامر
 ایلد برادرملرکی کلوب بنی رفیه طلب پور دقله نرح بزر دغنی امتال
 امرلری اوزره حلبدن حرکت رفیه روان و خاکپای ششیر فیلری ایلر شرف
 اوله و غمزه کونی برادریمز افندی حضرتلرینه به سحر کورک الباس و قرق
 منج نقیبین پوروب کتابت دیوان خدمتین کندوی استخام پور دیلیر
 و حمد الله تکا حدن افزون نظر شیر فیلرین یوز و بنم برادرم کرچه مکاتبه
 ارسالین بر جزوی قصورین وارد اودغنی ضرورتی علم الله تکا ایکلی ماه قدر بر
 یرم قرارمزا اولیور و یکی مسموعکزدغنی اولیور اولیور زیر دنیا هر نقد رجالی
 توره دی پرماز وارسیه بونوا صیلر در همان حق کسمانه و تنه دلو افندمری
 اوزرلرندن زائل یلییه باقی ایلر

جواب نامه بلای

غلو سعادتمکر متلو برادر عزیزم فدایا حضرتلرینک حضور عزتلرینیه
 دعای که از جوی یار صفا غامی اید اصلها ثابت و فرعها فی السما
 و ثنای

و شایکی که از بوی او معطر می سازد چون سنبل سمن آید قوافل خلاصت
 و در اصل مصادقت ایله اتحاد و اهدا قلندقدن صکره بو خلص صادق قلند
 استفسار او نورایه مد الحمد اکثرین ممکنه مرکز وجود دایره صحیح و نقطه
 ذات صحیفه عافیت و عای یاد عمره حد ساعت بل بر آنتم از درون دل مداوم
 و ملاحظه اولنه بو خلص کنی گوشه خاطر دن کنور و کمال لطف کن دن مودت
 مکتوب انشای یورلوب ابرک سعادت و امین اوقاتم چون صحیفه
 سعادت بروج سعادن نازل و وارد اولوب هزار بهجت و شادکامی برله
 فتح در عباراتی معلوم اولندی ثم هذا طرف احو کندن تحریر و افاده الله و کندن
 و دولت و فضیلت و افزای برادر کنز احمد پاشا حضرت نسطا اصابت الله و کی اکرام و حیاتی
 در و غرضه حال و لان فصیح جان و شادمانی بر مرتبه اولدیکه قلم دوزبان و سرچ
 اللسان ایله قابل تعبیر و بحیل تحریر و کلام حق سبحانه و شاد رجاء عیدیه
 و مراتب جلیده نایال ایلیه آمین و کمن سز طبع لطیف مجتهدن رجا اولندن
 بو خلص بدیه اختصاص دعا بیکندی گوشه خاطر دن افزای تمییه باقی در
 دولت دایری باد

مکتوب در تحصیل مال ناحیه

بسم سعادتموند و تلو مکر متلو مدیر جلیل الشام سلطانم حضرت نیک مبارک
 وقت شریفی سعید و عمری مزید اولوق دعواتی ادا و تیمم اولندقدن صکره
 منهای کرده شاعری بود که اتمام کندن امیر مصطفی نام کمنه قریه بنی علی

ایکموز فدان مقداری جامور زراعت ایدوب ولایت کاشغی واروب کند و موفیتند
 حد و دینی تبیین و محبت سرعید او نمیشکن جامور مذکور ک لازم کلان خراج کاشغی طرفین
 طلب کند و یکموز تعلل مخالفت انجمنین مباشرتین اینک مراد ایتلریله بو محصله
 طرف نظر گیره رعایت بزرگ منوع و دفع انیمکله تذکره و محبت تحریر و ارسال غرض حضور
 قلندی ایدی بنم سعادتلو سلطان مذکور ای جاغودوب خراج مذکوره بر وجهه مراد
 اولندیغی خود معلوم سعادتلریدر برکت مقدم منسوبند لرندن تحصیل و
 تسلیم محبت عالی لری موجود در منون اولور باقی و ^{عین} ^{مجلس} ^{عین} ^{مجلس}

نامه دیگر محبه

عزتکو و رفعتکو و مروتکو قرن دشم اعای عالی شان حضرت تکرینک حضور علیه لری
 مزید اعزاز و اکرام و فرط توقیر و احترام برله در دعوات صافیت
 محبت فروز و غرض سلیمات و اقامت مودت نمون اتحافله و ابدی
 سیاق اولامبارک مزاج شریفکزی سوال اولور ایلر خوشلر
 میسر دایم حق سبحانه و تقاضا حضرت تکرینک عین نظری حفظ اکر استن
 یوما فیوما ازیاد عمر دولت و ارتقاء قدر رفعت مستدام عمر ایلد عمر
 دارن اولر کسز غبار دیاده مروتکزی جوش و خروش بولوب
 بو محبت فاضل صادقکزی احوالندن استفسار شریف تجویز و ارزانی
 کور لور

کوریورایسه الحمد لله وجود من صحت و سلامت اوزره موجود اولوب
 روز شب لیل کاطر و النهار قرند اشخردن ذکر بالخیر اوزره اولدوغنی
 حق سبحانه و تعالی عاقلدر و انشاء الله قلب شریفکزدخی شاهد دور و
 اول طرفی بزی بلوب سوال ایدن سلامه و خیر و عاقل عرض
 اولنور شریف موجود باقی الحمد لله

نامه عجب حبه

الابناب المحب المصادق والخل المرافق اخونا العزيز فلان المکرم
 غیب ابهی التحیه والتسلیم بانواع العز و الکرم اولامرید کثرت الاشواق
 مع عظیم زاید الاستیاق لا مشاهدکم الما نوسه بکل خیر و عافیه و انک ان التم
 عناد الحمد و الله طیبین بخیر اتینا باسلامه من عندکم شاکرین حامدین و کل
 خاطرناعندکم و فخر و وصولنا کان لازم نحررکم طرس و واد خیرکم بوصولنا
 و نستکثر خیرکم و کج و فخر تزیید اشغال فاعذر لاریب عندکم مقبول و الان
 اوجب سطر هذا النمیقه الیکم لستقصی عن اخبار صحتکم و نحقق عندکم
 انا غیر ناکسین مودکم و لا تبرعوا من بالنا فالما هول من بعد الیوم لا تنسونا
 من المکاتبه لیسرنا و ردها و نظرها علیکم و مهمالزم و اقتضی کرم من مصالح

و اغراض لاجل تنگم و لغیر هم علمونا ما عندنا بقصود بعضکم و متمم فی امان کمالین
دو کناز و منازک السلام و الحیة و الکرام الی والدکم و من یلوکم و
یسأل بنا حرر الغفران

نامه دیکر برای تحصیل در بها

الجناب اکرم حضرة عزیزنا المیر علی المرتضیٰ المحترم حفظه الله تعالی
غیب احد الدعا الوافر المستجاب و ثبت الشان المفاخر المستطاب
المبدی حضرتکم حدیث تزیید الاشواق لا مشغولکم بخصوص انهدنا
لکم سابقا و مرزاکم عن ابراهیم النصرانی ابن قریب ولد من رعایایانایکم
بان فی ذمته حق شرعی بطین حریر و عشر غوش باقیه من مایه غوش
و ترجینکم ان تعملوا اجماعیه و تحصلون ایاها و نحن تحت الامل لانکم
مثل جنابکم قضا غرض الاجاب و حکم حایه علی الحساب فالان الان
ما ظهر شیء و نحن منتظرین جوابکم المأمول بوصول طرس الوداد تناضوا
الهمه الکلیه الاحتمام بتحصیل ذلک من المذکور کما هو المأمول وان ما امکنکم
تعلیمنا بکتوب جواب لنقطع بذلك پور لی من حضرة الجناب العالی
المحترم کتبه ابیک المفتح و بهتمکم الکفایه و مما لزم و اقتضا لکم تجبرونا ما عندنا
قصود و متمم فی کسر و ربان و کما

غفران

نامه دیگر حرف بولی شام

صاحب السعاده والاقبال والسيادة والجلال على العجيم على الشيم عظيم الكرم الدستور المكرم سلطان المفتح طالع
ولا زال بالجد والسعاده منعم آيين غيب عرض الدها الخالص بالقلب واللسان معافى
ان الله تعالى يديم بقا سعادتك على الدوام بالعز والسرور والسعاده والحمد مد الاغوام
سبب تسيير طمرس الدها اولاً هو حوص الادعيه ورفع لواء بواهي الاثنيه على شرف حلا لتكم سمو
قد سعادتك ثانياً بما حصل عندنا من الفرح الزايد والسرور بالانعام الخا قايه الجليله
المتايله وصلى الوزارة الرفيع الشرف والشان ومنصب السام المشرفه جقا ان الجدل
حيث هو السعد يستسهل واجب اذ هو حله فنشكر المولى المكرم على انعامه لسيادتك
واحسانه العظيم ونهنيكم بما اعطيتوه جله الاميون ا مباركا مصحوبا بالسعاده والعز
مؤبدا امين ثم نعرض لردى سعادتك بخصوص البيوت الذي نحن سالكينكم كما هو سعادكم
انا استكرينا من عبدكم السيد على الخولى بموجب مسك مشد وطفيه العماره والترميم
وبحسب ان البيوت كانوا اوالا الى الارباب من توالى الاليام والمخوف فعلناهم عمل كل من تميم
وتعمر وبرايق من شهر جمادى الثانى سنة ثلثه وخمسين ومايه والف الى شهر رجب سنة
سته وخمسين ومايه والف معاضتين فوق البوابه كانوا اوقعوا عمرناهم مجدداً فالذى بلغ
بوجوب دفتر مفردات مبلغ قدره خمسمائيه وسته وخمسين غرش وربع ودفعتنا سيد
السيد احمد طيط المنوف اجره السير الى الصغيره سنين مايه واربعين غرس وثمان مئو شقيه
سنة عشر غرس فجله الذى يده بموجب وصولات مايه وسته وخمسين غرس
فيكون جميع المدفوع منافع المصارف سبعمايه واثنى عشر غرس وربع ودفعتنا سيد

من ذلك اربعة السرايتين عن ثلاث سنوات الكبيرة ثمانين غرض كل سنة والصغيرة
بسبعين حسب الاتفاق كراهم عن الثلاث سنوات اربعاء وخمسين غرض صح البها في
لثايتين واثنين وستين غرض وربع لزوم عرض ذلك لدى سعادكم نول بان تتركوا
لنا تسك اجور عشرة سنوات بكمنا واسم الفضل الذي تاتي بعدنا البيت البيت الواحد
كمننا والثاني الى احد حجارنا الذي شكركم من باطنا والكري حسب ما صار عليه اتفاق
سراية المرحوم سليمان باشا ثمانين والاحرى بسبعين ويخرج في التمسك ان العمل
اللازم من الكري وان كان تستقلوا الكري الكري المرقوم فالامر امر سعادكم الذي
تروونه منكم لم عندنا خلاف فالمرجو والمأمول ارسال تمسكك وعيكم على عشرة سنوات
على هذا الوجه ويكسب ان كان تستكثر واقلقة العمل فيكون معلوم سعادكم ان لو ما
هذا كانا البيوت وثروا لانهم كانوا كمننا وبهذا العمل اجبا هم لان معلوم سعادكم
مثل هؤلاء اذ انشأت اليد عنهم بالوال الخراب فاليك ما عندنا خلاف
ما يمكن تقبل زود مصرية عننا تخلفناه ولا ريب ان كمننا عند سعادكم مصدق فالمرجو
بالواب المشرفة من سعادكم والمسئول من الذين ان يفسح فرمكم ويديم مجدكم بالسنة
والعز والسرور على الدوام والدا
الداعي للحاصل سعادكم
ون حصل

الوان نامه

غيب الوصول بتشرف براحات حفرة صاحب السعادة والاقبال والسيادة
والاجلال على العظم جلال السيم عظيم الكرم المستور الكرم سلطان محافظ الشام ومير الحاج
حالا بايمن والسعادة والاجلال

صورت تمسک نول

وجه تحریر حروف بود که انبوی یک یوز الی الی سینه سنگ ماه و حبس
 اچونجی که نون فرخه ترجمان اولان لغزان نام ترجمانک معرفت و وسطیکه
 بن که منسوب الیه ایم فلان حسن رضام الیه فرخه حق جو عکس نام فرخه قیود
 سخط طرزا اسمی الیه مسمی اولان شیطیه سنی اجاره یه الدم الت انباری و اوست
 انباری الحکمه تصرفزده اولوق اوزره فوجیلره و کومنا لره لازم اولان یرلر قیود
 اولوب اگاقا کسه کر کدر بوندن بویله اتفاقز اوزره ولادیه یه توتون تحمیل ایچون
 ولادیه دن دیماط بوغازینه توتونک یو کینی بو ستمق ایچون و آنه بریک
 یو کاکتمه و استنبول روانه اولغنه مذکور قیود و آنک اوزینه اشد الزام اولمشدر
 اثر ذلک نولون ایچون پنمزده اولان قول و اتفاقز ثابت و منعقد اولور بشرط
 آنکه اولاً مذکور قیودان شیطیه قره سنگ نصفه تصرف اولور ولادیه حسن
 تمام برای اسطریه اولوق اوزره و اول مزبور اسطریه کونلری بازار و پیرام کونلری
 ایل محسوب کی توتون چقدوغی و قندن و تحمیل اولندیغی ساعتدن باشلیق اولور
 و اگر ذکر اولنان اسطریه آبی کفایت ایتمزسه مسفور قیودان محدود اسطریه
 بش کون اتصال از دیاد ایلک شهر طننه کونج سکر غروش هر کون سلف
 و پشین یدینه ویریک طرفزدن وعد و اقرار اولمشدر ثانیاً دیماط بوغازینه
 و اصل اولد قده استنبول ایچون تحمیل ایتکه بوغاز قایقادی اشد قره فقط

اول کون اسطریه یه قایل اولشیم مثال لادیه ده تو تون بحیلنم عاید اولان دیکل
بخشیشدرک یارینسه مذکور قیودانله تقسیم لسه ایدوب کرک لادیه دن میاط
و کرک میلدن استابنوله وقضار انکر انداز اینج حکم سائر لیماندره اون بشیریه
صاحب چقا بغم وارد قیودانک اندر علاقه کسه یوقدر اون بشدن اوتیه
یو پیلر بولور که اندرون و سائر اینج حکم اشکندن حاصل اولان نولونکرینک
یارینسی قیودانله تقسیم انکجه رضام واردر بوندن مکره یو کاتمنکه و شامنه
قوتسولاتویه و میراچیه پاطانطیه لازم اولان مصارف و تکلفات کیده حکم
اسکله لرح تا استابنوله وار بنیه دیک بنم اوز مدح الزام و اکریولر کجک
کیدرینه راست کلوب اول کجک کیمیلر کج قیودانله مذکور قیودان
شئی طلب اینج کج اولور که اول مقوله مصارف چکوب
مهر و جمله اوا ایلمکه قایل و خوشنودایم بالاده ذکر اولنان قول و شرط طمره کج
اوا اولند قس شیطیه تک اجاره و نولون اچیه کسه یک التیوز الی غرض
قیودان ادا تسلیم ایلمک اوزره قول اولنوب انشاء الله تعالی استابنوله حاصل
اولد قس مزبور قیودان شیطیه سنی یوسا تا زدن اول مبلغ مذکوری یک
التیوز الی غرض اتمام سالک اچیه ایلمه یدینه تسلیم اینج رم بشرط انکه
کرک لادیه و کرک و میاط بو غارینه تا استابنوله وار بنیه دیک مسفور قیودان
شیطیه سنه تحویل اولنان ایشا کرک نولونی بنم و کج اولور قول و شرط طمره اعتماد
اولماق بابن و بر فردیغ و خافت اولماق اچون اشبور و لاجل الفسک کتب و اعطال منشد
محرر ۲۱ اول شهر رجب ۱۱۵۶

صورت دیگر قسسه فول

سبب تحریر و موجب تطبیح حروف بود که اشبو یک یوز الله النی
سنه سنک ماه جب المربک ید بخجی کوننن خراخه ترجمانی اولان اغران نام
ترجمانک معرفت و وساطیتند بزرگه منسوب الیه اینر طلان و ظلال ایکیمیزک
رضای ایلد و ایکیمیز بری برینه متضامن و متکافیل بطور بیون نام خراخه قیود
سان لویز اسمی ایلد اسمی اولان پلا و مکمل مشهور سفینه کس یوک قالدر ایت
قدر اجاره یه الدق الت انباری و اوست انباری الی جمله تصرفزده اولوق اوزده
فوجیلده و کومناره لازم اولان یرلر قیود ایلد لوب کاکا قالس ککر بوزدن
بویله اتفاقنر حبسیده طرابلس شام حالا اولد و غنیزیم خاک بلس و سایر اشویه
تجیل ایتیمک شرطنر بورادن چیقوب قبرس اطکنر کک الیاسونام لیماسنر
لنکر انداز ایتد کدن جکمره اورادن قالد قرق جزیره ککریده اولان سود قالد سنه
و خاینه یه مذکور یوکی کوتور یک اوزده قول اولنمشدر قیما بعد مذکور قیود ایلد بونلو
سببیه قول و شرط اولنمکه اولامذکور یوکی یوکا قنک ایچون بوکون کک کونک
تیارخیله منسوب تمام ایکرمی ایکر کون بازار و پیرام کوناری ایلد اسطره اولوق اوزده
وعد اولنمشدر و اگر ذکر اولنن اسطره کونلری تشبیه یک اولور ته مزبور قیودان
معدود اسطره بش کون اتصال از دیار ایکل شرطنر کونن اوزده خوش خبر کون

سلف و پشین بدینه و یریک طرفزدن اقرار او نمشد و بوطر ابد بشام
اسکله سندن قلعوب ایما سویه کتدن اول مذکوریم فقط ایکی کون کسطریه
قابل اولمشیز ثانیاً مذکور قودان کز بخیر التون بخشیش طریقیغ یاغشلاق هم قود
بو طیلردن چل اولان نولونار و هدی ارنک یارینی تقسیم ایتدک و عذر رضا اولندی
و کذلک بو کاتدک و بوشامغ و قونسولاتوره و میراچییه باطانییه لازم اولان کرک
فرکاره کرک مسلمانره جمله مصارف و کافات بورادن حکیم حکمز اسکله لیم
تاخانییه و ارنجیه دکریم اوزریمزده الزام و اگر یولیم کلک کلکینه راست کلوب
اول کلک قیغ دالری مذکور قوداندن شی طلب ایدر لایسه اولمقوله مصارف کلوب
حر و جمله و یریکه قابل و خوشنود اینر بناء علی ذلک مذکور قودان بو اسکله لیم
قرض اولق اوزره پلاقه سه تحمل اولدقدن صکره و رت یک غرض صاع التون و
پایض اچی معامله سی یوزده بش اولق شرطیده عیزه تسلیم ایتدک قول و عذر
ایتمشد و المصل فینه نک اجاره و نولون اچی سه یک یوز غرض حر غرضی قرق
پاره مذکور قودان او او تسلیم ایلک اوزره قول و لغوب انشاء الله تعالی نه به اصل
اولد یغیز برله قودان برش بوشامازون اول مبلغ مذکوری یک یوز غرض و لایم
دکر اولنان استدانه ایلد و کمز درت یک غرضی مبراهه سی ایلد با تمام بدینه تسلیم
ایم و اول مبلغ مذکوری و یرنجیه دکر سفینه ده اولان یوکی اوزرینه مسفور قودان
واضع ایلد اولاجنه قابل اینر بولید شرط اولمشد و اولد اولنج بورادن تلخانییه و ارنجیه دکر
مربور قودانک سفینه کسم تحمل اولنان اشیاء کرک نولونی بزم و بزه دکر حکم اولور
حرر

صورت دیگر و سلسله نول

بسم تحریر و موجب طبع حروف و در که
 اشبو پیک یوز الی الی سکه ماه رمضان التبعی کونینم فراخه ترجمانی اولان لغزان
 نام ترجمانک معرفت و وسطید بن که منسوب الیایم فلان حسن رضایم الیه
 و یقینور دوی نام فراخه قیود انک سان جان باطسته اسمی ایله مسمی اولان پنگو و یکله
 مشهور سفینه سنی یوک قالدر ابق قدر اجماریه الدم الت انباری و اوست
 انباری جمله تصرف من اولوق اوزره فوجیلره و کومنا لره لازم اولان یرلر قیود انک
 اولوب اکا قالس کرکر بوندن بویله اتفاقز حسبید طرالمش شلم سال اولد و غریز
 خاک بلس و سایر امتعیه تحیل انیمک شرطین بورادون حقیقوب قبرس
 اطله سنه که الیما سونام انکله سنه لنگر انداز اولد قریب کون ملکث و اورادون
 جزیره کگیریده توجه و سوده قلعه سنه و خاینه یه یوک کسوتور یک اوزره مول انمشد
 فیما بعد مذکور قیود انیلد بونولون سبیلده شرط و قول اولدیکه اولابو کونک کونک
 تارخیله محسوب علم اون ایلمی کون بازار و پیرام کونلری ایله معدود اسطیره اولوق اوزره
 و عد اولمشد و اگر ذکر اولان اسطیره کونلری یتیمیه یک اولور مسمی قیودان
 معدود اسطیره یتیم کون اتصال و از دیادیدوب کونینم ملقوز غرض هر کون
 سلف و پیشین یدینه و یریک طرفزدون اقرار اولمشد ثانیاً اتفاقز اولدیکه

اگر قضا را بریره کیدجک اولور سک قویو بلجیلردن حاصل اولان نولونار حیدر
 نصفی مذکور قیود اینده تقسیم اتمیکه وعدور صام اولمشدر ثالثا یوکاتمیکه بوسامنه
 قونسلاتویو باطاطیه دمییر اچیه لازم اولان کرک فرنگکاره کرک مسلمانار حیدر
 اولنم و مصارف و تکالیفات بورادون کیدجک اسکلر ارم تاخانیه یه وارکیه
 بزم اوریر عیزده الزام و اگر کجلاک کیلرینه راست کلوب قیودانلری مذکور قیودانی
 شئی طلب الیه برنجیم ایدر لر اسیه اول مقوله مصارف چکوب حیدر و هبله اولیسه
 قابل خوشنودایم بناء علی ذلک مستور قیودان بو طریبا شرم اسکلر
 قرض اولوق اوزره سفینه سندع یدییوز اللی زنبیل خاک بس اندر دکن جکوره اکی
 یک غروش صلیغ التون و پش اچیه فایده سی یوز غروش بش غروش
 و دخی یک غروش لوندع ولار بر فرانسز جوقه سی یوزده اون غروش برج اولوق
 شرطیده یه عیزه تسلیم اتمیک قول و وعد اتمسدر ذکر اولنان لوندع جوقه سی
 ارشونی الی غروش ولار بر جوقه سی ارشونی تمیش پاره بهاکه کسلمشدر و الحاصل
 سفینه تک اجاره و نولون اچیه سی طقوز یوز اللی غروش بحر غروش قرق پاره
 مزبور قیودان ادا و تسلیم الیک اوزره قول و لنوب انشاء الله سلامت الیه خانیه
 واصل اولد و غمزر لره برشی بو شامازدن و اوج کون مرور ایتیزدن اول اول صلیغ
 مذکور طقوز یوز غروش نولون اچیه سی و بالای ذکر اولنان مسطور اولان استدان
 ایلد و کم و اوج یک غروش که نصفه یک شیوز غروش یدر قطع الیه و غمزر ایلد

بالتمام ادا و تسلیم ایام رحم خدا الشریط کانه بورادق باخانیه یه وار بنجه یه دک
مسفور چودانک سفینه سنده تحمیل اولنان اشیا کرک نونی بنیم و کاد که بک
قول و شرو طمزه اعتماد اولمق بانبه و بر فرد مانع و مخالف و ملاقی ایچون کیشو
حروف لاجل التمسک طرفدن کتب و اعطا قلمشدر عراره او اکل سهر

نامه مرغوب بوزیر از طرف قنصل فرانجه

و کتو عنایتو عدالتو و محنتو سلطانم حضرت نیک استغاثت ن
و دیوانخانه معدلت عنواندر صوبه صدر از این تعظیم و اجلال و صد کونه
تکرم و اقبال برله اصداف حرون صداقت طویت مشخو منج آب تیمسار خلوص
پرورش یافته اولان جو آبرجوات فالصات مستجابہ اخلاص غایت و نواہر
نجات زاکات مستطابہ اختصاص نیات التحفید منظر الهیات حضرت
خلایق جهان اولان ابدیہ تطبیع عالی خورشید المعانی راویزه طالع کوش پایہ بالکس
استکشف قلند قدن صدکه پیشگاه جمیل الاعتبار عنایت قرار لرینه عرضہ داشته
خیر خواہ بنی استبصار علی البطلور که جناب حضرت پروردگار شجره پر شجره وجود مسعود
کرم آلودارین اخطار روزگار دن مصون و محفوظ ایوب حاکم و اجلالترین
یومانیوما زیاد اتمیکله بودعا کو یلیرین ممنون و مخطوط ایام امیر

بنم دوکتو عنایتو عهد التوسلطان محمد بن محمد دولت و اقبال و کرامت ایل
خوشحال شام شریفه وضع خیام اجلالدی خبر مسرت اتر غوثو فلان افلاطون
رکب سیم و ایلادی اولد قده حامل اولان ایهت و سرورک و صفده قلم تیز قم
لال و شرف قدم مینت موسولینه مسرت و اشتیاقده دروغر مال مال اول
کرک ترحمان و کرک تجاران بنده لر شادمان و سرور البال اولد قلدی جا
اشکال و کلدی جناب حضرت ایزد شعال جل عن الشیبه و المثال مش هرج جمال
پر کالدیه ممنون و پسین خط وزیرانه لرین اوزیرمزدن حور ایتیوب سید
جو دور افتدین جمع امالی و نیکان و فقرا بی نشان اوزرنی و صون ایلده

نامه دیگر بوزیران طرف توشکلی خانی

دولت و سعادتو و عهد التوسلطان حضرت نیک حضور شریف سعادت
محصول در صوب دولت اوبلرینه انواع تعظیم و اکرام و اصناف قیر و احترام بر
مزار دعوات خلصت مشتقانه که خدای مجت و اخلاصده متبسم و اریاح تجات
صالحات نیازمندان که مشارع مودت و اختصاص مع متبسم در رساین
قلند قدن صکره آنها و دو تخواهدی بود که خداوند عظیم الشان ذات کتور خلاصه
مسند ارای آصفت و آیم و تموان قرین حفظ صمدانیده قایم ایلد آمین

بنم دوکتو سعادتمند التوسلطانم حضرت سر امانت شامده دولت و اقبال
 و سلامت اید خوشحال تشریف پور و قدس متسلم افغانچه گسرت انجمنی و بر دکن
 گزین و ایددی و کز تبه جمانان بازار کمانان بنده لرسر و نزنن محل اولان بخت و شاد
 تحریر مالاکلامدر حق سبحانه و کمال غنی و ایم ادوب و تبه ساسیه این ترقی قلوب
 بمنه و کرمه و جناب الما بیدینه اولان خلقه شاد و قائم ضرورچه تصور و ن افزون و نقیم
 عدم حله فرج نیر و ن اولد یغراضا کریمه باب تحقیق سعادتمند سلطانم خیر
 اولان خلوصی شمار لر من اوله الی اخره کسینه صعبه ایتماشد زامه تقالیمارده اولان
 قواعد رابطه و داد لرینی متین و حکیم و ثابت قدیم ایدوب حسن نظر کمال لرین
 مفاد حق جانمندان اوزرندن ضرور و ذایل ایلیمه و دینار قرضده آثار اوی شایع
 تشو قره بناء الله ذوالجلال حضرت میر میره ایسه با حله خیر و کمال

از قیام و انچه بکمالی طرابلس بنده قدیم نامه مغرب

دوکتو سعادتمند و کمال سلطانم میر و الا شام حضرت نیک نادی ایزم
 ثواب لر خیر اکرام و احترام برله بدایع تجایای بی تهیایه ترین و کمال شریف لرین سولی
 اید آتش اشتیاق قمر تسکین قلند یغرضها کاشا خوان بی و پاری بود که
 طرف مجلد را استخار تحویر کرد ضمیه منیر لری اولد کسبه و الحمد من روضه من
 هنوز دانه چین خرمین سلامت اولد ب آن ضرور ایتمه که دیدار مسرت آثار

ارزوی جدید حاصل او میوه مفارقتی دعای خیر لایه تأمین قلوب حق سبحانه
 و تعالی حضرت سعادتمندین اقدار دهر و مصون و محفوظ الیه آمین
 بنم خشت و سعادتمو افای محترم ایالت شده سلامت اید تشریف بورد قدس
 فکرا افایام سرست انجاسنی طفره رسید انیکله کرک بو مجلد و کرک تجار
 بنم ای استماع اید و مخزنه حاصل اولی فرخ و شادمانی بر مرتبه
 اولدی که قلم و زبان و سیرع الله اید قابل تعبیر و ممکن تحریر و کلام پس از آن
 نه مراد اولور که بحر اوله و آخر نهج و اولی بهج همت شریک از حدیه پور
 ال ماشا الله دعای خیر و افتخار پیور و ب بر ورقه اید تعریف الیکز مسئول و
 موجود و آئیده و رونق و قوه غنده اخبار سلسله و آثار عافیتک اشعار اید و ب
 و در و باشت سرور و زاول و جری استیاضه

از ترجمان فرایچه بدیوان افندی آئینه قدوم
 خشت و رفعت و قضایات و افندی حضرت ملک حضور سعادتمو مورینه فواج
 تجات کل هسته از یکس و در وایح تسلیمات ریگان بسته مشکین که کلستر
 صدق و صفا و بوکستان افلاص و فاده نشونما بولمش اول مجاش شریکانه بحر
 دلنما اش حسرت بر لبه بخور و تطیب قلند قرع صیائی محبت قیدی جوشه کلوب
 جنان جنانک افکار غمزه ای کشاکش اولوب عندلب دل و جاز بوی استفسار
 پیور بوی حق و صدق صحران بوی بلبلان جان بوی خزان اید و ب طور و جی

قاما متسلم انما ايات شامة و سلامت ايد شريف پور و غلزي پيام
 مسرت و بر مكله كي جان بولوب الحمد لله الذي اذهب عنا الحزن
 اوازده سي ايد نعمة ساز و حقه شكر نياز ايد و ب هر زمان و في كل حين و آن
 جناب عزت و رياست مجتكري تضرع ايد و رز و لكن بو مخلصه مشاهير كز
 سرور ايد مشتوق اولوب امل و نهار اخير و عاكزه مشغول در كه ملاقات ايد
 عن قريب علم احسن الحال و امين الفال ميسر و مقدر اوله و آيين
 و رونق ايد اخبار سلامت و آثار عافيتكز اشعار ايد و ب دل غم زده
 نوعا پس كين جمل اوله باقى در عزت مستدام باد
 نامه عربى از طرف قريمان بدو خوان افندي بطرايتي
 غلبه ابراهيم النجدة و التسليم بافواع العز و التكرم اوله عزيزه كثره
 الاشواق مع عظيم الاستيفاء الى مشايمة ايقونكم الشهية البهية المصانة
 الحمية من القدرة العالية و الثاني ان سالتهم عناه الحمد طيبين و في وظيفة
 الدعا مقيمين و من عندكم شكرين مادحين و كل خاطرنا عندكم و في جود
 تشريفكم الى بلاد الشام لزم خمر لكم طر مسوداد و نخبه لكم السرور الذي حصل لنا
 من وصولكم بالصحة و السلامة و شكرنا الله و بحمدك فطلب منه تعالى

ان لا يحزننا من نظركم الشريف ولا يبعدنا من التمتع بربو يا شريفكم للنف
ونحن غير نكسين مودتكم ولا تبهوا من بالنا فالما نول لا تنسونا بالمحابة
ليسرنا وودها والله تعالى يصونكم ويقيكم ومن الاسوا يقيكم ودمتم في امان
محفظا بالرحيم الرحمن الذي لا يشغلك عن شئ انتها العلم والسلام

مكتوب عرب

سلام كثر المسكين وادعوه على القمر الوضاح والعلم الفرد يوافيك من قرب
الديار ويعدها على طرة الاصداع يا على الجذب احدا سلام سليم من الاذي
وشاء يرفع الله بخالص الانفاس الى من هو للعين قره وللقب بهجت ومسه
عين ايمان الزمان وارجوزة العصر والاوان من ليس له في الدهر مثل حقة
سلمه الله تعالى وابقاه وبعين غنايته دعاه وبعد فالمروض بعد الدعاء المقروض
وترك القاب من سيم اولى الالباب انه ورد علينا مكتوبكم الشريف الكريم
وكان اشها من العافية على الجسم السقيم بل كان على ذلك المكتوب كقص
يوكف على بصير يعقوب فوجدت به فرحا وسورا واتعبت الى منزلي
مسرورا وبلغت به غايت السؤال وانشت مترنما اقول اتانا منك
مكتوب كريم وجدت من البلاغة فيه رزا كتاب كلما امتني ارد جوابه
مسكت جزا وقد ارسلت تقول وبعد حما يعطف الى ما قدم به حفظ

بالتبعية فخل أيت ظرفاً ينغطف على اسم وأما بعد يوتاء لها ~~الصلح~~ للانتقال

من اسلوب الافريقا مات زيد وورث ولده فخره بعده ولا يقال
خلف فخره بعد خوفاً من الالبس والاقولك في التاريخ الشان الجنة
تأثراً بعد خمسة نعم اذا كنت عليها بالهاء قلنا جنة بعد خمسة واذا كان
الناطق لا يمكن الالبات فحب باربعها بعد سكة ويصلح الميزان من
غير اثبات التاء في هذا المكان فاذا قلنا جنة الحمد والفردوس الى آخره
ينوزن البيت لابل ينكسر وينفسد المعنى وثالث هذه قوله تعالى جنة عدن
يدخلونها ومن صلح من الابعام وازواجهم وورثتهم فهل يجوز ان يقال جنة عدن
يدخلونها الى آخره بغير تاء فهذا مكيدة لا تنفش بها فتذهب من وجهك
الحسن والبها وتقع عليك قلوب الشعرا ويخط قدرك عند الامرا **قال**
الشاعر ومكاييد السفهاء واقعه بهم وعداوة الشعراء ليس المقتنا

ولكن فهم السني اداء الى ذلك الامر ليس كذلك **قل الشاعر**
وكم من غايب قولاً صحيحاً وآفة من الغم السقيم ولكن تأخذ الاسماع
منه على قدر الفرائح والعلوم وانشا الله سبحانه الدبر معه عن قريب وبيان
العي من البليب ولا يخفى فضل الانسان وبيان الاعند التجارب والاشتهان
ولكن قصيدتي المرسية التي بها من الشمس المضيئة سارت بها الركبان

من مكان الى مكان وتفاخرت فيها اولى الادب من دشت الشام
الى حلب ولكنها كالجوهرة القيمة عند من لم يعرف لها قدراً ولا قيمة لو
سمعها الا هم لنفتح سمعهم وانفجر او نظر اليها الا هم ليرتد اليه نظره وابصر
كان المعترض ما نظر الى انواع بدائعها الحسن ولا تأمل في سبك مبانيتها الحسن
كانه كان مخمور وانها لا تعي الابصار ولكن تعي القلوب التي في الصدور
ولابد ان تعرضها على غير من الافاضل فيظهر لك الحق من الباطل
وفي هذا القدر كفاية لاهل البلاغة والغاية وزجو من جنابك العالى
واصانك للتواضع ذهب حتى نعطي كرامك ونسأل الله القريب
المجيب ان يجمع الشمل بينكم عن قريب وان سمح لناظر العاطر بهذه الصداقة
ارسلها الى يرفخلان ثم بلغ منا السلام على كل من في مجلسكم السعيد
من شتم وخدم وامرار وعبيد ولا زلتهم بخير صوابين ونحن بكم على الدعاء مقفين

الى جناب قدس اب الآباء الورعين وراعى الرعايا الشريطين سيدنا بطريرك الكنائس
المعظم واهلنا اطماره المحترمين الذى تحت ابرشيته منتهيين عموماً اطال الله بكم
وقد سمع دولم بقاء واياهم ونفعا بركة قدسكم الواجب الاحترام بسبب تحرير طرس الشنا والهدا
اولاهو نفاكم الاثواق الى تقبيل ايادى قدسكم قدسكم ومشاهدة ابوتكم الشريفة فى كنف

45

20

نامه در بازار کردن خاک بلس از طرف بازار کمان فرانسس

بنم سعادتو مکرمتو میر واکشتم حضرت میری باعث نامه بود که خواجہ کوپن
و حاج میری جناب سعادتک خدست شریفان حیتی و غیرتی طاهر اولمغله
هر وجهه قصور کو ستر دیکی یوقدر مساعده طرفیندن سزاوار در الحاله صحت
خواجہ ی بشیور قنطار خاک بلس اقتضا ایتکه کسه نک خبری اولمغله دن جناب
سعادتک زاید اول بازاری ربط ایتکه مراد لری واردر و بواش دولت و افندیمزه
نافعتو در زیر یک یترتار لدن بلس استر کسه یوقدر و اول بلس قالد قی کل
طراق اولاجین امر محققد ر کچنکی بازار ندع خواجاک خاطر نی اولقدر صایعاش سکر
جنا بکرحی پلور بز دخی اغای افندیمیک کلای نابود اولما سون چوکوت ایتدک
وقطع ایلدو کلر کلای کچر صوبت ایلد قبول ایتدر دک شمدیکه خالص محبتکری حواجه
مذکوره اظهار ایدوب اول خصوص مساعده و همت اید جگاز ماسولدر زیرا
منور بارز کان مخصوصاً جنا بکزه محسوب در بوبنم کز بازار کاند مکالمه ایدوب
بشیور قنطار خاک بلس المغی ستر قول و شرط اولندی لکن خواجایه کا ولایتدن کلان
خبر لری بوجینو قنطار بکشنه اون غروشدن زیاده برپاره ویرمه اقتداری یوقدر اگر
بهمت علیه کز اید اول هیای قطع اولنسی ممکن اولور ک بشیور قنطارینی الور یوقسه
هیچ وجهه المکسه ممکن دکلدر زیاده ویره مدوکی بندخی ککام وار بوبنم کز اغا
افندیمیک خدستدن سخی و ایتام ایتیم ایدم بزم ایالتمزده سفر و ابجاده خوف
و خطر اولد و عندن نکش اول بازاری بازار کانک فکرینه هیچ کتور مردم اما اغا افندیمیک
خدست علیه لری بزم اور یمزه فرضدر اکابناء بوبشیور قنطارک خصوصاً یحون
سوز المدیق بازار کافی فراغت ایتقدم اول قول اید که ان شاء الله الرحمن جنابک

سمت عالی سید اول بازاری تحریر اول نان منوال اوزره تکمیل این بیلورم ایملدی بونین
 و حواجه مذکور کرجاسنی قبول بیور وب اول بازارک قطعنه سعی و ممت و مساعت
 ایلمکزدن ممنون و محظوظ اولورز ایلمک ضایع اولماز جناب سعادتمن مراد ایتدکجه
 سرائیش اسان اولور باقی در عرت مستدام باد
 ان شاء الله تعالی
 محمدحاجان بیگ

نامه از طرف ترجمان فرانس برای آوردن سفینه پرکنندم

سعادتمنو مکرمتو مروتلو سد ظم حضرتلرینک پیشگاه سعادتمنینه هزار
 تعظم و تکریم برله درر اثنیه متواتره و غرر اعیه متکاثره اهداقلند قد نصکره حال
 و خاطر شریفترین سئوال خدای عظم الشان حضرتلری عمر و دولترین زنادیه
 اثر ذلک بنم سعادتمنو مکرمتو میر والا شتم حضرتلری حالا فرانی لوقودانلرین برسی
 بریوک جنط ایلمیردت لیمانه داخل اولوب حواجه کونینان دعا بیلرینه خبر ویر مکلله خواهد
 مذکور افندلر میر حقوق صدقین تکمیلی ایچون اول خبری جناب سعادتمنزه اعلام ایدر که
 بو جنط ای معقون محاسنی ایلم طرف قیودانی ایچون بیع این بیلور سه بیروت لکله سنن
 کی سفینه نکلله ایچون تحریر قصد و مراد ایتشیدی لکن طرفین بر اتفاقه قرار نلما
 اولدجه مسوعم اولمشدر طرفینک انتقاعنه سعی ایتمک بونینم کزک خدمت واجبه سی
 افندلر میر و حواجه کونینک بر درلوزیان حکم بوندلر جناب سعادتمن و سیله نامه
 بوکه بغدادیک قلمتی اولدوغی اجلدن لابد حواجه مناکور و بو قولدرینک طرف خاطر لری ایچون
 مذکور قیودانک جنط ای اشتراسی لولطه انبیل لولطه و حج صوابدر لخندره
 حواجه بلان دولتو افندلر میر جنط سنی بیع ایلمد و کن منوال اوزره اوچر عروش اولدین
 پاره شنبیل انصافدن بعید بازلدکلدر لکن چونکه جناب سعادتمنزه اول بازاری
 نه قبر کس کی ایلمد و کی شتر طاری بکنم اولدی بر صورت آخره اول شوطی افراغ ایتمک

بایز اولور شنبیلک شنه اوج غروش بر بربع ایدلر کسینک نصفی انعام اولنوب
 اول طرز اوزره قطع بازار اولور که صافرانک قایقیدی و بغدادیک ایندر مسی و
 طاشر ماسی و سایر مصارف نه ایسه قبولدانه چکدر راینز و خوابه کونپانی بو بازار ک قبولدانه
 الزام اییم دم معلوم سعادت لکر اوله انجی جناب سعادت کز دن مرچودر که کیانلره حکم تنبیه
 اولنوب حق اوزره اولیجه لریو زیرا قبولدانه زیاده غدر اولنویش رجامی قبول
 بیوروب کمال مرتبه ممنون و مخطوط اولور ^{ماهی} ^{لعلی} ^{رنگین}

جواب دادن بصلی کنده والی طرابلس ششم برای احوال حفظه و خاک بلبس

بنم رغبتهو عیندهو حرمتهو دوستم موکس لمران خلوص بک خاطر کسوال اولدیغی
 سیاقق انفا اولنور که بود دفعه اول اولنا تحریر اتک مفهومی معلوم عز او شدر
 سنک یک اعلی معلومک در که بز دایما مراعات خاطر لیه اوقات کزارز علی
 خوابه کونپیناز دوستم ک امورینه المزدن کلکاز سع و دریع دکلدلر لکن مشر مشهور در
 مراعات ایکی طرفدن کر کدر بنا علی ذلک بود دفعه مبايعه اولنان حفظه یوز اوتوز
 پاره یه بیع اولنوب و بر در لوتکالیف اولنما سون یو دو نیک کون ترجمانه سویلک
 و تقریر ضرورت رجاده ایدی چونکه بود قدرجه ماده ده نیاز مزجین قبولدانه اولما دیکانه
 سزرا علم سز لکن بود دفعه نیاز مزه معین اولننه مناسب اولور خاک بلبس
 خصوصاً رمضان شریف اولوق تقریبی ایلده یهنوز افندی عزالیه مذکوره اولنما دیکانه تقاضیه یوزدن
 امر لری اولور که اسارت اولنور بزم ملل فرانچ لور امور لر نفع قدیم الایامدن قصور مز
 یوقدر معلومک در و علم

صطوط خدای
 والی طرابلس
 ۴

نامه در تشکی حال بکندانی طرابلس

۲۷

سعادتلو مکرمتلو مروتلو اعاجلیل القدر حضرت نیک نادی معالی موفورینه
 حال تعظیم و احترام و وفور توقیر تام برله در رادعیه مستحیبه و غرر اثینه
 مستحابه عرض و تقدیم قلمی خلاصه عریضه شاکر لری بودر که بوزن اقدم
 شوکت و آل عثمان پادشاه یک صورتنه انکلیزه اخذ ایلد و کی یکی قطعه عینه
 تخلیصه دولت علیه طرفدن صادر اولان فرمان عالیه موجبه دولت سعادتلو
 پادشاه حضرت تدر فرماند احسان بیوروب بود عاجیز کنجی هر وجهه اطاعت کو ستروب
 اندر مقتضای کوره حرکت کو ستر مشیز لکن انکلیزه قیودانی هزار گونه بهانه و تعلل
 صکره سفینه ترک ملاح طائفه سکه عذرایدوب لمه ملبوس تنک و اثر اشیا نیک
 رد و تسلیمه مخالفت ایدوب نصفی ضبط خلاف امر عالی و افندیمرک مطلقا صانه
 خلف حرکت نامرضیه سین منع لازم اولوردی و اما الامر کم هم صانع اولد
 فیما بعد رجعتو مظهر طغی پاشا تک خاک بلسینک اشتراسنه طائفه مزایله مشاوره
 اولنوب به خصوص افندیلمیرک خدمتی اوزریمزده فرض در یو جواب
 ایلمشرفا ایم تبدیل هیئت اولد و می معلوم سعادتلری در ملل نصاری اراکین
 سفر اولسه اک ادنی اشترار نزع بلس مزکوزین المغه طائفه خرمی الزام ایدر دک
 الحاله معین شراکت اولد و چه بوقوله بازاره کیره مزلر صیدیه و قبره اوزر تافه اینه تحریر
 ایدر اگر کرد و ان شانه تعابیر قیج کوندن صکره جناب سعادتنیز بر قطعی جواب
 وریلور امید در که افندیلمیرک مقتضای مراد لینه اوله طائفه مزبویا امین ولایتیدن

کیدر کلمه و کندن منالم اولوب شرکت اولمده قییه بو قدر شی یا لکن اشترا ایتکه جبارت
 و اقتدار لر یوقدر معلوم سعادت لری اوله جنا بکزدن مر جو در که بونین لری مبارک
 قلب پر انور لردن اخراج پیور میوب متر دین و قوعنن باعث انشراح
 درون مطلقه کرامت لری اید تشریف پیور مدن مغالی اولمده
نامه مودت در طلب خاطر بقفساوس قیوس

سمتو حقیقتلو مودتو جانم و دوتم میر و راکشتم حضرت تریک نادری لطیف
 صوبه هزار صد هزار اشتیاق و مودت و محبت لایق اولان اعزاز و اکرام و شفاق
 برله در دعوات خالصات و عرر خصوصات و افیات انجاف طبع لطیف
 استعلا اولور جواره سیر عافیت نشین اولار آمیر بنم حقیقتلو مودتو
 صداقتلو میر و الا شتم حضرت تریک باعث مودت نامه قرنداشتم سعادتلو
 عیسه اغادر و لتو قیودان پاشا حضرت تریک خدمتین اولان اوچ کسه در
 حضرت اولوب صله رحم ایچون اذن عالی یدیه طرفه کلمه ایچون طوز لاه
 اولمغه لطف و کرم ایدوب بر امین سفینه یه وضع و شان عالی یدیه لایق
 اولان اکرام و احترام برله طرفه بر آن اول رسل و ایصالن ممنون اولور
 باقی اوله سز باقی یانود حفظ حداده اول سز

محمد محمد
 الکاتب
 الحکم

مکتوب مرغوب در سپادت کزدن طیبی

بنم سعادتلو مکرمتلو مروتلو قرنداش اعزاز و اکرم سلطان افندی حضرت لری
 حامل ورقه خلصت پروری اطباء فراخچ لودن فلان نام طیب درت
 سینه مدت بو جانب اقامت ده مخلص لینه و کتبه ایکه خدمت ایدوب حجتی
 کرار احرار تجربه اولسند و غندن ماعدا حق محنان و غمک حساب ایدر و خدمتین
 اولیم

کمسنی کند و نفسی مرتبه صیانت ایدر بر بنسج لر اولمغه مجر دکن دوت
 توصیف ایچون یدینه کشتوتد کره مصداقت مذکره ویرلش در جناب حق و فیاض
 مطلق حضرت لری کولتدو عنایتلو ولی النعم افندیمر حضرت تدینی و جناب سعادت لری علی الدوام
 لباس خلع صحت و عافیت ایدوب طیب و معالجه محتاج الیه لکن حفظ صحت ایچون
 دخی بر تدبیر اراده پور یور لیر مسفور تدبیر جمله یه غالب و صداقت و خذاقتی بخت
 واضح اولمغه آخره ترجیح اولفق اقتضای این جکی حین ملاقاتن معلوم سعادت
 اوله جکی بیاینده نیتة ثنائی اتماکشید سکالما و مسفور کی دینه ویرلشدر ^{الطریق} ^{الطریق}
قائمہ از طرف قونسوس مصر یا واجاق کچرمان در تشکی حال فرانس بد میاط
 مستحقان اختیاران ذوی احترام حضرت لری نه قائمه در که ذکر اول نور
 شمدیکه حاله بندر میاط بو غارنر لک انداز اولان فرایچه سفاینندن الن
 عوایدات و رسومات بر قاج کسندن برو بر مرتبه متراید و افزون اولمشدر
 قیود انلرینک تحلیله طاق قدر اولمده و غندن کالاول بندر مزبور یانا شمیوب
 قلدیرینه باعث اولمشدر و بواجلدن محرومه مصده متمکن اولان فرایچه بالیوزی
 خیر خواهری طرفندن مأمول و مسئولدر که اگر عهدنامه همایون شوکتقر و نه انتظاماً
 و اگر تجار مسلمین و عباد اسلام مال میرینک نفع ایچون مزبور سفاینندن
 الن عواید و رسومات کچنی کلیات ایلد رفع و تنزیل و تنقیص پیوره لر بندر مزبور
 شایقه و سایر یولو یکسره اموال و ارزاق دین وضع و کند لری سوار اولان
 تجار مسلمین بالمر ضایع و تلف اولدو و غندن اعدا انفس لرحی بالطیر قورضاندر
 قید و بندرینه گرفتار اولیور لر و ارزاق دینی پیلک کیده وضع ایلد کار تقدیر کرچه
 قورضاندن امین اولور لر لکن نولون و مصارفی از دیاد اوزره ویرملیده ضرر ایدوب
 و پیلک کیمیرینک قیود انلر تجار کر ارزاق دینه ^{صاحب} چقد قلدرنق کر که ملتر ندینه

نیچ ضرر و زیان و مغبه باعث در بندر اسپکندریه عبور ایدن فراخه سفیندن
الندوعی عوایدن زیاده و میاط بو عازینج لنگر انداز اولان کیمیدن اقامه آخر
اولیدهای ازدیاد اوزره کیمیدر کلوب کرک تجارت سلیمنه و کرک مال میری ین منافع کثیره
اولوب سزار خضر عباد اللهک دعای خیر اینه مظهر اوله جغز مقرر و محققدر ^{و الله اعلم} ^{و الله اعلم}

نامه دیگر درین معنی از طرف قونسلوس مصر

مستحقان اختیار ذوی الاستقامتینه قایمه در که ذکر اولونور

بندر و میاط بو عازینج لنگر انداز اولان فراخه سفیندن انان عوایدات و رسومات
بر قیاس کنندن بر و بر مرتبه متراید و افزون اولسد که قیود انارینک بر وجهه تحملدین
قلمد و غندن سنین بقعا اوزره مرور و عبور ایتمد کارندن بندر مرز بوره متوطن
تجارت سلیمنه عدم اشغاعندن ماعدا مالطیز قورصدن سفینانی امتعه وارزاق اوله
مشهور اولان قایمترین متعاقباً الوب کند و زره اولان مضرت کلیه دن غیره
لنگرک مانده کسر و نقصان ترتیب ایتمکله دولت علیه ادامها الله تعالی اید فراخه پادشاهی
بیندینج منعقد اولان جب توادر اسخ الارکانی اگرگاه و عهد نامه بشو کتمقورنه امثالاً
مسئولدر که بندر مرز نور لیمانی بو عازینه آمدن شایدن سفیندیریمز که اورینه سینه
بسنه احداث اولان رسومات مالایطیاتی کلیاتنه رفع و بعضی سن تنزیل و بندر
اسکندریه لیمانه مرور و عبور ایدن سفیندن آنه کلدو که منوال اوزره بندر مرز بور
خجی منوال مشروح اوزره التیق اید صیانت اموال و جانبری و کرک مال میرینک
حفظی چون مخصوص حرقومه تمشیت و یرمارید عباد اللهک خیر دعایینه مظهر اوله لیک
امر محققدر او اجلدن تمهید اسپس مبانی بحجت قدیم الله (ی) موجودر ^{و الله اعلم} ^{و الله اعلم}
حجت نامه از طرف الخی استانبول در سپارش کردن قونسلوس مصر

دولتو سعادتو عنایتو سلطانم وزیر کتوره خصال حضرت لیک
نادی رفیع الشاندرینه کمال تعظیم و تکریمی حاوی لائی عوالت ثریا نظام و متلانی

تسلیمت پروین اشظام اتحافیده دوام عمر و دولت و ارتفاع قدر و منزلت
 دعوت ادا و تئیم قلندقدن صکره معروض داعییری اولدر که بنم حکومت و عنایتلو
 عطفستو سلطانم وزیر اسطو تدبیر حضرتلر حضور لرینه باعث دعانامه اخلاص
 پروری برآه پادشاه سید مصر قاهره یه فرانجه قونکوسی اولوب قونسلکوس
 مزبور یدنچ اولدو براقی و عهدنامه همایون موجب ضبط ایتد رملک اوزره امر شریف
 صادر اولمغیز مکتوب صداقت اسلوب تحریریده تصدیع سرحدلر تینه تجکر
 اولند قونکوس مسفور اقرب اقربا مرذن اولوب خاکپای دولت لرینه
 مسئولیده تردد ایلدو کنس میسلیستورانه لری درکار و عهدنامه
 همایون و براتی موجبیه واقع اولدو امور لرین قدیمی دوستلغ بشاء و خاطر عاجزانه
 رعایه اعانت و مظاررت اولنوب حسب تعدی ظلمدن جماسبت
 وصیانت پورلق بابنر لطف و کرم و احسان هم حکومتو سلطانمکدر خلاصه ای
نامه برای دفع کردن دروها از طرف یکی شخص بترخان فرانسوی
 عزتو محبتو رعایتو ظرافتو حکومتو زجه چلبی حضرتلرینک و حضور مستوجب
 التکریم لر صوب دولت اوبنه مزید سلام بی پایان سیه قرعی و موذی قلند
 صکره اول خاطر عطر لری و طبع لطیف لری سئوالی جملدیہ تقدیم اولنور دایما صحت بدن
 و سرور و جهور و ذوق و صفات مستدام عمر اوله سز طرفیزی سئوال اولنور
 لعلحمد و المنة وجود مرصحت اوزره اولوب بندر اسکندریه دو کستلریمز
 ذکر باخیز لرین ادعیه لرینه مداویم و دیدار لرینه مشتاق اولدو عم بکشتباه در ایعدی
 لکدر برزی خاطر دون اخراج پور میه ثم ذابنم دو ستم ارباب پورمدان مکتوبکدر وصول اولوب
 مفهومی معلوم اولمشدر ذکر اولنا مبلغی شکین کو کستمره تسلیم لیدر
 و لکن بز آنه بوانه دکیکن تاخیر ایلدک مزبور
 ایدینور بوندن الور و بوندن الور
 یوقه سز لری خسارت ایتد رملک لایق دکلدر که چه مزبور
 اغماک اوغله قیادریو

شیء دن خبر نیز اولد و غندن ماعدل بری دانشمادگر و لکن اولدی اوله حق بهمان ادا
اونماسی اولی در و ابد العظیم بواقچه سزدن غیر ی طلب ایلسه انی ادا ایتمزد مکن ماینم
دوستلق قدیمدر کرک سزه و کرک ساسینه رعایت و اجدر بوید اولنجه مبلغ مذکور
ادا ایله نه حکم امر محققد معلومکر اوله بوندن غیر ی نه خدمتکر دو شکر عه بلده سز باش
کوز اوزرینه تمام اولنور و بنم دوستم اگر هم بوندن اقدم دفتر دار بیک افندیمر بر قاج دفعه
مکتوب تحریر ایدوب اسال ایلمشیدی یورتو فال صیوی ایچون و حال بوکه بو آنجی کسندریه
یوقدر و طرفکزی اکاعذر دیکلک حمان صبح اوکسز و السلام
م احمد افندی
م احمد افندی

نامه از طرف کتخدای باشا و شکر خدمت و طلب کردن پولیجه از تاجران
رعیتو رغبتو حقیقتو دوستمز بالیوز بیک قبله سلام سلامت انجام
دوستلغ لایق عرض خلوص اولنوب خاطر نازکترین سؤال اولندی می سیر
انهای دوستانه مز بود که کولتو ولی النعم افندیمر حضرتلر بیک بو آنه قدر واقع
امور و خصوصین مزید اهتمامکر برله فرانجه لو تاجراننی دوستلریمکر نظور ایدن خدمتکر
معلوم ولی النعمی صرح حال و دستلریمکر وزن و خدمتکر یزدن ولی النعم را ضعیف و کرا
و بمنه تعالی البته وقوع ایدن دوستلریمکر مجازات اولنور زیرا امور دینا و وجه
اوزره در و خاطر لیکر ولی النعم افندیمرک و بزم عند مرزیه حرمتدور بود دفعه استانه
طافه علی طریق البولیچه الی بیک خوش اسال اولنمق اقتضا المدی بمنه تعالی معلوم
اولد قس اول طرف اولان خواجه اردو دستلریمکر کتور دور الی بیک خوش پولیچه
تدارک ایلمرینی عرض و حصوله کلمستی تفهیم و بو خصوصین دوستلغ لایق حرکت
ایدوب اندر دخی اهتمام ایلمرینی تبلیغ پیوره سز بمنه تعالی تحریر آتمزک حصول جوابنی
بر آن اقدح طفره تحریر و اشارت ایلمدن ممنون اولورز و ستم لرغان ترجمانه
و سایر حواجر احوستلریمکر عرض خلوص اولنور باقی السلام
م احمد افندی
م احمد افندی

تذکره لطیفه از دوستی در طلب عذر که ما نزدیک دوستی او چو آء نامد

طراز محبت جنبانی عبور صبح سرور یله طرز منقوش و غرر بدایع در اعزاز و تکریمات برله
مجلس رفعت مقامند بپ طامغوش شموکس محبت و اقمار مودت شروق
ایدوب اصناف فضایل و کمالات بدیعه المثل افقار ایدله معروف و انواع لطافت
و بهجت ایدله خلاصه طبع موصوف او فزون بهر مند و خصوص افکله علوم و معانی
فرید الاوآن ترجمان بلاغت لسان زبان علوم زبانی البیان علی الاقران المستند
بغایة الترحان فکله سر ترجمانه حفظ من کدورات الدهر و صادرات الدوران غایة
چون مفاتیح بسط غایات کلام و فتح اقبال اعزاز مال کلام صدور طر و کسند تسطیر
و درون سطور اینه کسند نقش و تفسیر اولای انواع تشکی هموم و غرایب تالی غموم ابرار
صدور ندن صکره اگر عذر حقیر و فقصیه فقر حیز مرکز مساعی ناک دایره محیط مستقر
و مندرج اولق لیاقتی ممکن صواب کوریلور این سخن الان کاکان خالص الفوائد و سدید
الوداد خدمات محبت کسک طریقتن مستقر و مندرج این و حقیر تقصیرات
عترت من مساعی و ملاطفه تصور اولک مساعی تصدیق در کما هو العشم الاکبر و المقصد الاوفر
من جنبایم الکریم و طبعکم المستقیم و العذر عند خیار الناس مقبول بلا تقیم باقی همیشه
صحت مرکز من مستطاب با بر رب العباد
محمد اقبال

ناصر از دوست بدوست در تفحص احوال مزاج او و بعضی اخبار دار

عزیزو مودت ملو قند اشعریزم لغوان ترجمان حضرت نیک عن حضور دولت موفور
و سعادت محصور لری صوبه مراسم خیر دعا و لوازم توقیر مدح و شاعرعی و مودعی
قلند قد نصکره انهای مخلصانه نبود که جمله یه تقدم مزاج لطافت امتر اجلی سؤالند
بذل مقدور اول نور باری تعالی وجود مکرملری نواب و هردن مصون و محفوظ البکیر
جمله مرادات دنیوی و اخر و نیکر میسر المیه آمین طرف مخلص احوالند سؤال
پیوریلور لیست کجک تعالی وجود دبی وجود مرغ غایت مع وجود اولوب لیل و نهار اوستان
دوی الاحترام و سز قند اشعر کجکات صدق و اختصاص ایدله اوراد صبح و مساکین
خدایه عیاندر بوندن اقدام طرف محبت کز مکتوب مودت کسلوب اسال اوتمش

جانب بود نکرذن قطعا بر خبر مسرت اثر وارد اولما مغذ واصل اولمادی یا خود شوم
 طالعزدن اوله وعین فی الیل والنهار انتظار اخبار عاقبت انارینه مترقب اوله وعمر
 بر کشتباید رحمان جناب تع عز وجل جمیع ازمانه وجود لطیفین خاطر خوشنسخی الیه
 ذوق وصفه برقرار الیوب طول عمر الیه معمر الیه مسؤلدر که آخر اولمادی مکتوبی شیخ
 عبد الهک تصنیفی اوله فی مس خطکزی الیه یازمه دن ایسه اخبار سلامتکه مشغول مکتوبه
 خبر خاطر کز به تحریر ایلمک اولی و انسب در بنم برادریم اوج آیدن برو مصر ترجمانک عینتم
 ممکن مرتبه ترجمانق خدمتنی ادا ایلمک و بوزمان قیلمک باشمزه کان ایشلر مشقتل
 برو جهله ایدی که تقریری قابل دکلدر و مصر ترجمانی رشید و اسکندریه تصویح از اجین
 بمنه سلامت برله مقرر خدمت نمودت عواید و بر حنی انشاء الله تعالی عن قریب
 اسکندریه بر احوال جعفر مقرر در وانن بر ایکی آی مکتب الیوب بعدن جزیره قهر
 عزیم سفر ایدوب قز قد اسمک یاننجه ایام قرار ایلمک ایچون دولت لوی ایلمک حضرت
 طرفدن اذن نامه اس که کرم پور مشلدر در هر چور که جزیره مرقومه وقت اقامت
 و رقه مجتهدک وصولن کیفیت احوالکری و طریقت سنن واقع قدیم و جدید احوالکری
 اعلام و اخفام قصور پیور میسر و رودندن مسرور اولور و اول طرفدن اولن اجبا و صدق
 و علی الخصوص فلان و فلان بهکسکه خلوص اوزره سلامه و خیر دعا اولور بر و سر
 بر جان

نامه مودت

عزتمو مروملو عزیزم کستم شکیں ترجمان حضور ریه هر کون خلوص اوزره سلامه و خیر
 دعا اولور بجهت برله ذوق و صفاده برقرار اوله کس و بزی دخی عاقبت اوزره
 بیلد سز اثر دایم عزتمو مودتو دوستم سز لدن رجا مودر که بر کون اول بو طرفه حکمه سعی
 ایلمه سز زیر اعلو مکرذر که بو طرفه قیوده جواب الیور و بر کسبه یوقدر و حرم و عیتو
 بالیوز دوستم سلامه عزیم ایلمه سز اندن رجا اولور که بزی خاطر اندن اخراج ایلمه
 و بو مکتوبه مکتوبه کسره اس اولور اصحابک بر لینه قیلمه کرم پیوره سز

الصلی
 محمد و آله
 و سلم
 وجه

باقی عمر کز مزید اوله
 محراب

صورت تمسک وام

۲۱

وجه تحریر حروف اولد که اشبو وارنغ تمسک، فرانجه ترجمه شدن فرایه مستوفوتی
 نام ترجمان ایلد بوزدن اقدم بروجه اشتراک السوی متصرف اولد و غرض شایقه تعبیر اولنور
 سفینه نکت تاریخ تمسک کلانچینغمن و واقع اولن اخذ و عطا و معاملات شت و غیر
 جریان ایلدن جزئی و کلی محاسبه اردن بعد کل حساب مرقوم ترجمانه درست یوز غرض
 دینم اولوب تنکیده الداهل نصفی ایکسوز غرض ایدرو واجب الاذ و لازم القضاء دینمردان
 شانه تقاضا تاریخ تمسکدن اوچ یوز التمسک بکون و عن مزحلونله ادا می یستر
 اولد قریه اشبو تمسک شق و رد اولنه

صورت پورلدی برای دوران مطران برعیت او

مضاخر الاقران ضابطین مقاطعات ایالت طرابلسم الذی علی الطريق الی جبله
 ولاد قیه بوجه العوم نعرفکم مان حامل الپورلدی المطران فکر متوجه الی ملک الطرف و مراده
 الدواره علی جماعه من النصارى علی حاری غوایدهم و السنین السوابق فالمراد لا احد
 يعارضه ولا يتطاول علیه بوجه من الوجوه لا فی طلب جزیه ولا غیره اصلاً و قطعاً تعلو
 دنگ و اعلموا بموجبه و اعتمده عایه الاعتماد محرر و

محمد یاکوب
 وکیل طرابلس

مکتوب مودت جواب

غرتلو و رفعتلو و مروتلو قرنداس اکرمم بروچلبی حضرتکینک حضور شیرین
 مزید تعظیم و تکریم برله درجوات صافیت و غرت سیما و ایت مودت نمون
 اتحافله سلامه و خیر دعا اولند قد نصکره انهاء مجبانه مزبور که بنم قرنداسم بر
 سعت مبارکیم ایکن مکتوبکوز وصول بولد قریه دنیا قدر محنون اولدق همان
 صاغ اوله کسز دنیا مزبور که دایما مکتوب مفرح القلوبلدی بو طرفه ارسال
 ایله دن خالی اولیمه سزیزا مکتوبدیکیزی کورجه سزیزا کور ملک قدر واردر معلوم
 سعادتکوز اوله باقی مودت باقر

محمد یاکوب
 وکیل طرابلس

محبت نامه از طرف کتخداى طرابلس جواب نامه ترجمان فرانسس

بسم ربختلو حیتلو صداقتو صمیم خلوص قدیمی دوستم ترجمان برو قبله ختمت عواقبه
صوب مصادقات او بنه تاثیرات مهر و وداد اید شید رسوم تحت ظاهر الموت
مطهره پیم مسرت انجام دوستان ابدانیده خاطر صداقت ما تزاری سوا
سیقتنج بشا حال مافی الضمیر اینه دوست نه مزبور که بوندن اسبق میانه من
اولن کثرت دوستلغز مقتضای سنج اولن مکتوبن کلوب مفوحی معلوم مزاوله
عظم حظ اولمشدر عقبنکز خیر اوله بر فکر اوزره اولیه سزان الله الرحمن بنه خدمت
ولی النعیم استخدام اولنور سکر خاطر یکیزی خوش طو توب دعوات ولی النعیم
بر قاج دفعه طرفردن مکتوب تحریر اولمشیدی لکن وصوله میر اولمش فرانس
طریقه مجکزه سلامت اخبار یکیز تبلیغ اولند قد عظیم ممنون اولمش در و سز
قدر و قیمتنر چوقدن بلشدر در مخصوص خاطر یکیزی سوال ایدر ایدر مرید الله
نامه از طرف کتخداى والی طرابلس برای طلب کردن پولیکه از تجار افرنک

بسم صداقتو مو تلو دوستم ترجمان خواه فریس حال و خاطر کاینجی سوال
اولند قدن حکم آنها اولن اولدر که بوندن اقدام سپارش اولن پولیکه
بر مقداری درگاه علی یکیزی اوجانن باشن یانجی وفای محمد افندی اسمیده پولیکه کاغذی
تحریر اولنه یوا سپارش اولمشیدی لکن شمیدی یانجی اسمیده پولیکه اقتضای بقدر
انجی استانبولن حالا قیو کتخدا مر سعادتو زعیم مصطفی اغایه و اصل اولوق شرطید
یکیزی اوج کیک پولیکه تسکرنن تحریر و اسارت ایتدرده سز و بوندن ماعدا
او توز غیر کیک پولیکه همی اسما بولن بقا ترسانه امینی مرتضی افندی به
و اصل اوله و بولولیکه کاغذ ارنجی اشارت ایتدر سز بودکر اولن انیکی ماده التمس
کیسه دن زیاده پولیکه و اریه بر اسم تحریر اولنمعه حاجت یوقدر نه قدر زیاده
اولوز اولون الوب بر کون اول بو طرفه کتور مکه زیاده اهتمام ایلیه سن و اگر

تحریر اولسند فی منوال اوزر و پوچی لربو آنه د کین تدارک اولمندی ایس باله ذکر اولن
یکری اوج کیس قیو لقا زعمیم مصطفی اغا اسمنه تحریر ایتدردوب بر قدم اقدم
الوب کتور مکة اهتمام ایدیه سن و بنم حکمت اشبو قایمه وصولن طر بلندن
چقوب یولن بولنور سک و پوچی کاغذ لری یانکن ایس سند کی دو نمکه
حالت یوقدر حال ورقه چوقدره قیو کتخا اسمنه کوندر لک ایدیه می اوج کیس
ترسانه امیننه اتوز یدیه کیس اولمقدار پوچی کارینی چوقدره تسلیم
ایدوب و سند خی وجه مشروح اوزره باز کاندره مکتوب تحریر ایدوب
چوقه دار اید طر بل کوندر سن و سن بر عمت مقدم بو طرفه کلمه تقید
ایمیه سن اول طرفه جمله تباران دوستلر یرک و ترجمان ک خاطر رینی سوال اولمقدار
و افتخار الامراء ملت العیسویه صد اقتو مودلو حشمتو بالیوز بکا حال خاطر رینی
کاینجی تفحص اولنور تبلیغ ایمیه سزما می السلام
مکتوب کیس کیس
مکتوب کیس کیس

جواب دادن عهد الله چور باجی بکتاب ترجمان فونسنس فرستادن چندان نامه پیاش

حالا بندر اسکندریه فرانچ باش ترجمان مودلو ستم فکر ترجمان حضور رینه و فور
اوزره دعا اولنقد انضاره انهار دوستانه مزاولدر که بود دفعه فلک یدیه ایله ار
ایله و کلز سعادت مودلو مصطفی پاشا افندیزک محبت نامه لری و معا مکتوب بکوصول
بولوب مفهومی معلوم مزاولد قس بود دفعه اسکندریه مستحقان سر داری غتلو
محمود چور بچی یه و قلمه بکیر افکاس عزتو محمد افندی حضرتکینه مکتوب لری تحریر وار
اولمقدار وصولن تسلیم ایدوب بوندن بویلدرک اول طرفن و درک بو طرفن
واقع اولن امور یکنی پیلدروب الدن کلان دریغ اولنور دکلدر کمال مرتبه معاو
و مساعن مزاولور باجی الدعا

نامه از طرف شخصی در عذر کردن از تاوانی کردنی او در تسلیم و امش
بترجمان طرابلس شام که لورا مقدار در مها قرض کرد

المصطفی
چور باجی
مکتوب

مجتبو حقیقتو دوستم ترجمان بکر طرفدار حد دن بیرون و قیاسدن افزون
 سلام و دعا را بلا غرض صکره اولاً خاطر بیکر سوال اولنور ایولو خوشتر میسر
 دایماً حفظ خنده برقرار عمرید معمر و ماکرم اوله سز بنم مجتبو دوستم طرف احوال مزدن
 سوال اولنور لیسر اشد تکیا وجود مز صحت اوزره موجود اشد سز
 بنم حقیقتو مجتبو دوستم طرفه اچیه چون بر مقدار ستم اولمش سزک بز اوله
 اکرام قیاسدن افزون در معمر اوله سز اگر بزر اول طرفه اولسق سزک اچیه کز بو
 قلمازد معلوم در لکن باشم کلن احوال سز معلوم دلکھی یقینده او خادق
 بز بوله اوله جغیر بلور می یک الله دن بر قضا اولدر بنم دوستم منلا عثمان اول طرفه
 ارسال اولند می و سیانیه بی اغیه یازدق ویره سز کیو بزم علوفه مز اول
 بور جاری خجی او در و هم دخی بزم قالور اگر علوفه نک بر می کلمدی ایه قرض فری
 چو تحریر اولمش در اکو طرفدن ارسال ایه کم دیر سز جمله سیاهری فروخت
 ایلدک فلس امره محتاج اولدق و بو طرفه بزم اخو ایلر عایت مکدر در طرفه سز
 اولن انکی حرکت کاغذ و طوقر عدد قلم و بر فیله دیشی زن طراغی ارسال اولمش
 ولکن جلی بتون ارا دق بوندن غیر بولند می بو طرفه قولاً نمیکوبت اکیلی بولدی
 لکن کوچکدر و بوندن بوک بولند می هدیه اولم اوزره ارسال اولمش

معذور اوله باقی دتمم
مکتوب از طرف وزیر اعظم بوالی مصر در بیان حال و کشاکش ایالت
 عزتو سعادتو قرنداشم پاشای جلیل القدر حضرت تبریک حضور عزتو نور

مزید اعزاز و اکرام ایلد در دعوات صایفات محبت فزون و عزت سلیمات
 و ایفات مودت نمون اتحافدن صکره ضمیر منیر خورشید تنویر لینه منهای محله
 بود که بنم عزتو سعادتو قرنداشم حضرت تبریک مدینه قاهره فرایچه لوطائف سز
 اولک مسافر خانه تبریک وضع قدیمی اوزره بلا زیا و اضافہ تعمیر بانب

بوندن

بوندن اقدام خط های یون موبتمقرون جهان داری سرف صدور بولشیکم بعض
مفسد لطف اندزن و با خصوص کشیدن نفی اولن عثمان چور کجی طرفدن مخالفت
گونه اوضاع صدور ی اید صورت ممافیت ظهور ایتدیکه مسوع اولمشدی
بودفعه جنابکرت همت شیرانه لرید دکر اولن خط های یون موبتمقرون
مضمون اطاعت و رهونی بروفق مأمول انفاذ و اجرا اولدیغی استانه سعادت
مقیم قدوة امراء الملة المسيحية الجلیلی طرفدن اخبار اولمغله بو مقوله شان
و عنوان دولت علیه یه لایق حرکتکزدن حظوظ موفوره حاصل اولمشدر
بهماره مستدام عز و سعادت اوله لکن دولت علیه اید فراخی دولتی بمنزل
آمد مدیددن برو جاری و ساری اولان مصافاة و موالات اقتضاسینه
گوره محالدر کر تجار و کرک راهب و قونصلو صلینک حمایت و صیانت
لازمه شان ایهت عنوان سلطنت سینه اولمغله بوندن بودیجی شتر و مضرت
طائفه و مرقومه اوزر لرندن دفع و رفع همت سپور مارکون حاصلة مکتوب بودت
تخیر و مدار اید ارسال اولمشدر ان استه تعالیدی الوصول بروجه
محرر طایفه و مرقومه نک تجار و راهب و قونصلو صلینک حمایت و صیانت سپور و
و جنرور عثمان چور باجینک دخی شتر و مضرت اوزر لرند دفع و رفع همت
سپور ماری مأمولدر باقی همی ایام عز و سعادت و کامرانی دایم بکر محمد
مکتوب مرغوب از طرف قونسلس فرانسس بعد الرحمن چاوشی جواب

اینکه در این
مکتوب مرغوب
از طرف قونسلس
فرانسس بعد الرحمن
چاوشی جواب
است

سعادتملو مکرمتلو و متو متقا دیر شناس عالیشانم چاوشی اغا شتر و شیم
حضرتلرینک حالت افزای حدایق جنان اولان نادای زهت نشانی صوبنه
باهرار اعزاز و اعظام شیشه شیشه کافشانی دعوات صافیات عنبریه اکرام
دسته دسته سبیل نشاری تجیات و ایفات خلوص ارتسام اتحاد و اهدا
و یرکان دسته ططب العرف خاطر عطر لر زبور شامه کتبها و استعلام قلمنق
سیاقتم بر داشته مخصوص صادق الولای علی الدوام بودر که بودر بر بوسه

مکارم اخلاق و نیک محروم و مضره و پرودی بر مقتضای بخت نافرجام جناب
 دولت مابکر نیک قیده انام جانبته زانکه کش مسافرت اولد قاری هنکام
 سلامت انجامه تصادف ایدوب اخلاق جمیع و اطوار پسندیدم لرینک
 اخباری ای طین انداز مسامع افاق اولمقدن ناشی بالغ بابلغ جواهر اوصاف
 قرطه بنکوش ثناوری اولوب سه و لادن تعشق قبل العین احیانا مدلولنج
 عایانه ذات ستون صفات معالی سمانینه ~~اصطفا~~ ترقیه تعریفن حد مرحله
 دور علاقه صدقانه بیقصور صدور ایدوب سلافة خوشی سنی و صبور
 تشنه یاب اولمق سودای خامیده سویدای دل بی غل ثناوری لبریز فرج و شاد
 اولارق سفینه منتهی التبار ریمان بند اولوباق اولدقن صد هزار عز
 و اقبال اید بحسب الاقتضا اول ماکن ~~بجانب~~ جانبته شد حزام مطایای غم
 پور لیغی استماع ثناکاری اولوب صحبت سکرین مذاق دین حرمانه تقدیره
 احاله اولمقله دامن صبر و شکینه متشبث اخبار ساره سلامتدینه پرده بر انداز
 دریکجه هر دو چشم انتظار ایکن سه خرده ای دل که مسیحا می آید بشارت بهجت
 ارت سید اخبار ساره عافیتدین مشعر خاطر نوازانه ارسال سویدای مکتوب
 مرغوب و لا مصحوبی شرف رسان و رود ایتدکم سه دلا اول نام سر بسته کیم
 دلداردن کلدی دخی اچلمقدن کلغینه در کلازدن کلدی بیت دل آویزید ترنم
 ساز و هر دو چشمدن رشح پاش کریه سرور اولارق دعای خیر اید و مساز المود
 همان حق حل و علا حضرتدی ذات اعلاسی حرمته نسخه اندک باب اول و وجود
 پر جود مکارم آلودرین وقایه عهد انیسمن محفوظ و محروس المیور عواره
 خاطر نواز اجاب مودت نصاب اولمقدن حالی المیه آمین بو طرفج باش
 ترجمان اولک صد اقتکار لوی از دو جان دعا لر ایدوب خاطر عطر لرین

کما هو الامر فی سؤال اندر که باقی

مدد الی الصالحی
 ده کبر و حق
 و توفیق
 ۹

مکتوب مرغوب محبت و تشکی از چاوس سردار رشید از قوشلوس فراغ بعد از عید نوروزی

دولتو سعادتو مکرمتلو اعای عایش مخم حضرت ترینگ نادای سعادت قرار
 و بزیم رفعت مدارای پرور شیب جو یار اختصا اولان اشجار پر برک و بار
 دعوات صافیات محبت شعار خلوص قرین و انهار عنبر بوی قیامت زاکیات
 مودت و ثار صداقت رهین اید مانند خلد برین تزیین قلموب مراکم
 پرکشش خاطر عاطر لرکها هو الا حرئی ادا و تکمیل قلند یعنی کیا قدم نموده بخلص
 بی مرای ترقی جویری بود که احوال شاعری استخوانه توجیه نیم نگاه انشافات
 پیور یوریه بخدمت و کمال وجود مرصعت و سلامت اوزره موجود اولوب اولطرض
 مسافرت طریقه اقامت قرین جناب سعادتمندان مشاهیر اولان
 وجوه اکرام دناشی عرض خلوصه و سیده جوی ایکن ایاق چاوسندن اولطرفه
 اولان تجار مرصعت پی در پی صدور بولایت ایدن بعض حرکات نابرجا
 رسیدن تو اتر اولوب جناب معاضد ایلندن بالذفعات معاینه اولنان
 انسانیت و مروندن نکشته جنابکزه قبل التعریف بر فرقه شکایت مناسب
 گور مد و کز اجلدن خلوص نامه تحریرینه بادی اولمشدر بمنه بکمال شرف الوصول
 طائفه عنوره شوکتو عظمتو بادشاه اسلام حضرت ترینگ طرف ملکانه لوند
 اوجاق معهور کزه و دیعه و امانت اولدینی مستفین عن البیان اولغله دانکره
 مرکوز و فطران کزه مضمحل اولکزه جیست و انسانیت مقتضای مومی الیهی نهی
 و تحویف و بکو نه حرکات ناوضیه دن منع و تعزیف پیور و راحی قولری
 وقوع عن حرز بازوئی نبط و انب اولان مکتوب مودت مصحوبی
 اسالیده دلش دیور مرکز وجود راجی

المی الحاصل
مکتوب

تذکره براتی تاخیر نامه که بالاست

بنم معارفندم حضرت تریک سپارش پیور و غلندر کوندن مکتوب حاضر و آماده در
 خدمتکار یکی اسالیدر سرطنیده تاخیر اولندی عاقبت داع پیور و مرغه ابدال پیور
 جواب کمال اولمشدر و وصولدن بعض تغییرات ایدر کلمات و ارایه و اثبات ایدر بقلب
 مستحسنه افراغ پیور سن

قایم در عرض حال افروخت که از یک او باشی بار احمید که خدا تشکی کنند
 عرض بنوع اری بود که فراخ طائفه سی شوکت و عظمت و آل عثمان باد
 حضرت تارینک طرف شریفان اوجاع معمر کثیر البه کاکنه امانت اولدینی
 معلوم دولتری در وجه الله تعالی بو حالت جناب سعاد مملکتی اوجاق
 معمر ک متارنی و محروسه مصرک سربلند و سرفرازی بر عالیناب انصاف
 صابی دولت و اولد یغز السنه ناکسج جاری اولوب حرور در مزنه علاج
 انجی جناب دولتردن اولمعه تصدیع سربار کلرینه بو کونه مبادرت اولنور
 بندر فلانق فلانق و فلانق نام کسنه ل اول طرف اولان تجاریمیزی
 و تحقیر ایچون هرار در لو در لو افک و اخترایه متصدی اولوب جانب شرع
 انوره مراجعت ایتمکسزین انجی کندی سراجلر ایلد بر بارز کانک خانه سینه باصوب
 مملکت پادشاهین مستان اولان طایفه یه عهد نامه حمایونه معیار حور
 و اذیت ایتد کلرینی سلطانم و حر لایق کور میه جکی نمایان اولمعه کرم مالا
 نهایی لردن مرچودر که مرقومار محل مزبور دن رفع و منصبلرین آخره
 و بر مکله آخر لینه عبرت اولد حق بر حالت اجرا سیله بوداعی دولترین
 ممنون پوره لر اولدین لطف و کرم من له الامر در
 الدعای لایق
 مؤید
 خدایه

تذکره لطیفه در شپارش کردن مصلحتی

بنم مجتهد و دو ستم ترجان اغا حضرتی و قنقرین خیر اولوق دعواتیل
 نموده انجانه مزبور که موصل تذکره مودت برادر زاده مز علی چلی کندویه
 متعلق اولان اموری جنابزه تفهیم ایدک کس حارون موطن نام یهودیه اقتضای
 گوره بایوز بکدن مکتوب تحریر وارسال ایلیوب مقصودی اولان ماده
 دلخواه اورزه اتمامه ستوده ایدن مرقومار عظم منت دار اولد حمزه

المحلص
 محمد

مقرر در باقی عزت بر جوامع بار

دیگر تذکره در توصیف کردن شخصی

۲۵

بنم مودت و دوستم حضرت بنده اسکندریه اهلیدن باعث تحریر حاشیه
تذکره الحاج مسعود پوشا کارینه بعض اجناس مکتوبه کلوب طوفان
رجای مشعر کلمات ایلد استشفاع ایدوب کلن مختصر تکلیف خام
مالایط قدن نه مرتبه کیزان اولد و غم معلوم طبع در آنگار اولد یغنه بنا چن
سطر پریشانه تحریرینه بادی اولدی بنم جانم نیازمند اولدیغی ماده حیرت امکان
ایسه جفا و نعت تمامید یزدن نیازمند اولد اجادن خجالتی دفع
ایتمش اولور سز و اگر عدم امکان ایس هر وجهله خاطر خوشتردهم محمد افند
بایوز بک حضرت تکریمه از دل جان عرض خلوص اولور تبلیغ مژمور

دیگر تذکره لطیفه

بنم حروف و معارف خندم حضرت تری تصاویر معهود و نکی کون جنبه تعریف
اولد یغنی منوال اوزره حضوره اسل اولوب حیر قبول عدم و قوی ظنندن
جناب معارف نصیب کزی احتراز ایچون نه ذبکستان یودت علی مار اس
دیدر کتوب یلجه معلوم غشتری اولد قدن بو خصوص صدور ایدن حرکت گشتخانه
ذیل محم ایلد پوشین پوریوب بایوز بک حضور لرینه خلوص مودت غشتری تبلیغ
پور مکر مامولدر باجی اوله سر پناه حقن

تبرکات بنی اقباله

دیگر تذکره لطیفه برای سعادت

بنم معرفت و صداقت مودت و دوستم ترجمان بک حضور حجت عظم اوزره
عرض اشتیاق اولد قدن صکره انهار مجانه مژ بودر که گذران آوان لیل و نهار
معلوم اولیق ایچون سعته محتاج اولد و غش تحریر حاجت دکلدرو ویر ملا
سعته عیار اولوب وقت معلوم سروری دقیقه فوت ایتیوب طریق راستین
محبت صادقانه گزاید اولدیه واران آد مژه تسلیم و اسل گذرن سعته
بسعت محنون و محظوظ اولور

محمد حاج
محمد حاج
محمد حاج

دیگر تذکره لطیفه برای طلب کردن چیزی

بنم رغبتمو حقیقتی قدیمی دوستم ترجمان یک حضرت تری همیشه مجلس و
افزار می حفظه فانوس فوز و فلاح اولادری ادا سیده نموده دوستند
بود که بر مقدار چای طر فرقه غایت لزوم اولمغه بر پاره سکر انضام سید
ارسله مروت پور لوق مامولی خاصه تذکره تحریرینه و سید اولمشدر بر بنه
وصولن سزده و غیره بر اقل قلیل بولنور ایسله طر فرزی ممنون
پور مادر مامولدر

الحمد لله

دیگر تذکره در سکایت کردن از قیودان فراموش

عزتمو و صداقتو و مزه محبتو قدیمی دوستم از اولان بایوز یک حضرت تری
حال و خاطر منظر لری گمانیغی سؤال اولند قدن صکره همواره اکر ادر هر دن
امن و دوق و صفه اوله سز فیما بعد فراخه ولایتیدن کلوب طکر قیودانک
لشکر انداز اولان سبطینه قلقات ایدوب فغاب اولند قدن عاید اولان
خواید و ایکی التون لکر اچمه کین طلب ایدکیم و یر میوب سز دو ستمه حواله
ایلمشدر اکر فی الواقع سز و یر سکر طر فرقه ارساله کرم پوج سز و اکر قیودان
کندوسی و یره جک اولور که کند و ید قانون اوزره عواید عیزی مدد اتمام ادا
ایلمکه تنبیه پوره سز ممنون اولور

الحمد لله

نامه محبت فارسی از طریق شیخ یوسف بترجمان فرانسس

پیوسته وجود ذی جود بندگان سمو القدر و المکان اعنی به عز بزم لغزان
سر ترجمان الافرنسه در حفظ و حرکت ملک منان بوده باشد آمین
پس از حمد و ثنا اکر احوال این طرف پر کشش نمایند الحمد لله الی واقع نیست
سوا مفارقت شما استبد بجدای متعال چنانست که آن هم بوصول مبدل شود
و اظهار که نموده بودید در بابت خواندن فارسی در مصر قاهره در جامع

از هر در رواق کرده ایک شخص شیخ محمد نام که سر رواق کرده های است
 شما کسی را به پیش او بفرستید و بوی گفتگو کنید که بسیار فارسی دان
 و مرد صالح و صاحب ادب و عقل است و اگر ایمان او مرده باشد یا خود
 نمیتوان آید شما بپرسید که درین رواق هر دایم فارسی دان کم نمیشود
 باقی همیشه دلشاد و بر مراد بوده باشند

محصول
 نویسی

مکتوب از طرف باقی اختیار در تحصیل کردن چند درجه برای بودالی افندک

بعد از القاب بوندن اقدام تحریر ایلد و کمز مکتوب یک منطوقی اوزر حال
 و میاط اسکله مند دوی نام مستأمن فرایچه لوقیودانک او چور طقس
 التون نول سفینه که حیوان حترافی الی ایلد قبض ایدروب مذکور قیودان احقاق
 حقنه حنکزه سپارش اولمش ایکن خلاف حرکت اولنوب مسفور قیودانک
 اقیه سی کندویه ویرلیوب حقنه مغایور بخنده اولندیغی مسو عمر او لنفذه بو
 مقوله حرکت جواز کو سترمد و کمز نون غیری آمد شد ایدن مستأمن قیودانکره
 حمایت و لوصیاتکری او جاق مهور مرک شاندری اید و عظمی علمکار احق
 اولوب انکره کلن شتر و ضررین دفع و رفع ایدم جگیزی اشتباهد راعی
 لدی الوصول کر کرد که مذکور قیودانک نول سفینه سنی او چور طقس التون تحصیل
 ایدروب ایشدرینه مانع اولیوب هر وجهه مسو عمر ایلد ستر خلا فذن بخت
 احتراز ایلد ستر در کنار اول طرفن فرایچه لوقیودانکره نون غیس نام قیودانک
 او تونکر التون باتمسک الاجفی اولوب ویرمدن بهانه و تعلل ایلد کار
 خبر ویر مکله اول مبلغی خمر تحصیلنه حمت ایلد ستر

محصول
 نویسی

مکتوب مرعوب از یکی از بزرگان فرانسس بکته والی طرابلس در احوال و بوی

سعادتمند و مکرملو و مروتلو اعای عالی شان حضرت نرنیک حضور ظاهر النور لینه
 اعظام و اکرام موفورید خصوص دعوات خالصه و نصوص سلیمه صادق

اتحاد فکریه مورث استحکام روابط حب و و داد اولاد پر کشش طبع کرم
 مکارم اعتبار لرید برداشته مخصوصا خوانم کی بود که اخبار مسرت مقدار
 عایتگریه ترقب و انتظار اوزره ایکن بر حین میمنت اقتران مکتوب
 و داد عنوانم سر ترحان دعا جیدینه و اصل اولوب مطالعه مضمون بهجت
 منونی و سید انواع ابتهاج او شدر فیما بعد مودت نامه لرنن مذاکره اولان
 قرق کیر یولچه از میرده ساکن شریکیزه ایدین حواله اولوب هر قبض اولند قرق
 مبلغ مذکورین تعداد آدما که بر سر سند ویرلسی قاعدن تجارتان اولنغله خاطر
 شریکیزن بر در لو و سوسه اولماق اچون در طی این نامه جناب سعادتینه فرجه
 مکتوبن وضع ادوب نامه لری ایلد معارفه کرم پیور و ب شریکیزه تسلیم
 اولند قرق نه مقدار اچو قبض ایدر سه دفعه تکرار کسند و اولیسی لابد در
 بو خصوصه بر ساعت اقدجه تمشیت ویرمه لرنن زیاد کسیدلر جا و نیاز ایدره
 بوندن بویده خاطر فیض مطهر لرنن دور و لوح درون محبت
 پیر لرنن مجبور بولوب آیند ورونن واقع اولد قرق فرج فرحام عیشگریه
 یاد پیور لکه و رودی مورث ابتهاج سرور و جوارید و کی شایسته غریب
 و ریادن عزاران و هزار مرحله دور در باقی هموان ایام سعادت
 و حکم دولت دایم باری

عرض حال از طرف قونسلوس فرانسس در تسکلی قبولان انگلیس که زیور قلعه سلطان
 دولتو سعادتو و محتو سلطنتم حضرت بزر صانع اولسون صحی
 بنوع لری بود که ممالک محروسه نک صور لرنن کرن ملل نصارت کیری
 محاربه ایلسون و قلعه لک طوبی التمز بولن لک فرانسه و لک انگلیز
 و غیره یسنگ کیری خج حفظ و حیانت اولند کیر شرفور و دایدن او امر علیه
 مسطور و مصرح ایکن بر قیاق کون مقدم بندر اسکندریه لیمانن چیقان
 بر قطع

چند خطه و خطبه که در فرانسس
 کونستانتینوپول
 در ایام سلطنت
 سلطان
 محمد
 فخر
 عثمانی
 در
 ایام
 سلطنت
 سلطان
 محمد
 فخر
 عثمانی

برقطعه انگلیز قالیونی نقش قلعه اسکندریه التتمه گیر مکه قریب برقطعه فرانجه سفینه مرده
راست کلمه اوزرینه طوب آتوچه درون سفینه د اولان زکات سلمین عظیم خوضه
داهب اولوب قلعه مذکوره دزدانیدن امداد میدنم ایکن قلعه اصابت ایدن
کلمه اریده سکوت و سفینه مذکوره هزار تعب و مشقت ایدله یمانه داخل اولوب
بو خصوص دزدان مذکور انگلیز لره طرفدارلق ایتدو کی نمایان و انگلیز قیودانلری
قلع پادشاهی التتمه طوب آتوب جریک اتمک مغایر قانون بر حرکت و شوکتلو
مهاجرتلو پادشاه اسلام حضرت تکریم شریفیه لایق اولما غله حمتلو
موجودر که قلعه عزیزون دزداننه موکد تنبیه و منع اولماز که تأدیب و انگلیز لری
بو مقوله حرکتلرین منع و دفع ایملک باینده بیاض اوزرینه فرمان شریفی عینیت
پوریده بانی فرمان سلطان مکرر

عوضه دیکو درانکه کشتیه های فرانسس تحویل کردند و کسی مانع نمی باشد
دولتو سعادتلو عنایتلو سلطانم حضرت تکریم خایکی دولتییه عرضحال اولنور
مالک محروم نه اهل اسلام تاجر لری در عایاک فرانجه سفینه تجارتیه متعلق باشیا
وضع ایلد کارنم مما بغت اولنیه و فرانجه قیودانلری آمدشد ایلد کارای اسکله روم
صیانت و حمایت اولوب ماده مرقومه نک مضمونه مغایر امر جمعی ابراز اولنور لری
بلا عمل محلدی رفع و ترقیر اولنیه چو عهد نامه های یونن کس طور و مصرح ایکن فرانجه سفینه لری
اهل اسلام و رعایا شمدن صکره اشیا وضع ایتیموب قطع معامله اولنمق اوزره
بودغه خطهای یون صادر اولوب امر اسدن تاجر مره و خفته قیودانلری عظیم زیان
و خسارت و عمومک الشملری معطل اولدجی امر مقرر اولمقد سلطانم حضرت تکریم موجودر
بو خصوص طرفدن کتر حاکم دولت علیه یہ عرض اولوب خبری کانجیه درک ماده مرقومه
تأخیر اولوب کیدر اولان سفینه لریمز کالاول شخن و تحمیل اولنمق باینده بیاض اوزرینه
فرمان شریفی پوریدم

عرض حال دیگر در اخذ خاطر شخصی که بایکی غضب کرده است

دولتو سعادتو مزید مروتنو افندم سلطانم حضرت تدریک حضور عالی دینه عرض حال
اولدر که بوندن اقدم بوبنم گفته کز لیل و نهار اخیر دعا کنه مشغول و ادای خدمت
شرفیکره مبذول ایکن بعض فتنه انگیزان بوفقیه ناتوانه جناب سعادت تکریم پور و روحی احسان
و محاسنه حسد کار اولوب حقنه کلمات پرفساد کوشش چو شکره یقشدر ^{مکمل}
خاطر شریفکزدن احراج و طرد ایلمکره بادی اولوب بویسماره پی و لول جان و ترزل
روان ایله چاه نا امید کس حلنح لاحول کویان صد دمنج براقشدر ^{مکمل} خطاست
پنجه مسکین ناتوان لبشکست مدلولنجه حراحم علیه کزدن موجودر که افواه ناسک
قال و قیلندن ازاده سولمکس حد مذکول بوقوله کلمات کاذبه یه اصفا ایتیموب تقدید
کرم ایله حسن نظر سر یفزری اوزریمز دور و مهجور سور میوب بوبنم منت دار و سرور
مالا کلام ایله اچیا و بر جور دار پوره سز ^{مکمل} کوته نکم زدا منت دست و ر خود بزنی بشیغ
تیزم غیر از تو ملاد و ملجام نیست سم در تو گیرم ار کریم باقی امر و فرمان دولتو
سعادتو مزید مروتنو افندم سلطانم حضرت تدریک در ^{مکمل}

دیگر عرض حال در احوال فرزند اسکندریه

دولتو سعادتو و محتلو سلطانم حضرت تدریک حضور عالی دینه عرض حال اولدر که
حالا بندر اسکندریه بقیه قایتبای فرونگ ملتزمی السید احمد و متفرقه اوجا عشق
چو برچی اولان حاج شعبان بن غاج نان عزیز و یکسمات خصوصی ایچون اوجاق معور
مکتوبلر ایله صادر اولان فرمان علی نیک منطوقه خلاف حرکتله اطاعت ایلمد کلندن ^{مکمل} اعدا
مذکور سید احمد قونسلو سمرک اوینه کیدوب سمرک و کاله کزی طاکت لادرم و قیود انگریز
فرومندن اتمک الماد کلندن ضرب ایتدردم چو چیتوب خلقی تحریک ایدوب قونسلوس
و بخایر عظیم خوفه ذاهب اولوب و کاله لرینج قناب طشره چیتاغنه جبار تدریک قالمادی
بندر عزورک ضابطلر رحمنی سزای حمایت و صیانت قدر تمیز یوقدر مصره اعلام ایدک
بزرگ

بزدنی اعلام این روز چه خبر ویر مکه الطاف ملا ضایه زندن موجود که عین عنایت طایفه
نظر پور و بباله ذکر اولان یکی کسسه نکستر و مضرتی دفع و طائفه از آسوده حال و
ایچون خلیف با شری اولان شیخ موصی و مسیری و حاجی شعبان بن حاج و شمس الدین و
عبد الباقی چور باجی نام باز کارن من بعد فراخه طائفه سنگ خیرینه و شترینه متکفل و متضامن
اولماری بانبند بیاض اوزره فرمان شریفی احسان پور ملری نیاز ایدر زبانی

دیگر عرض حال در خصوص نان عزیز و فرزند مسکند

دولتو سعادتو عافیتو سلطانم حضرت نیک حضور عالی دینیه عرض حال اولدر که
فراخه باز کارنری و قیودانلر مائولات و مشربا دین دله دکاری یرردن اشته ایلسونلر
یوم عهد نامه همایون مسطور و مقید و بوجو خصوص ایچون بر قاج دفعه ولات مصر و وزای عظام
طرفدن اصدار اولان فرمانلر مصرح ایکن حال ابندر اسکندریه قایتی و قفدن
اولان فرون ملترتی السید احمد نام کسسه طائفه لیمه جبراً و یرملان نان عزیز و یکسمادی
خلط ایدوب و دخی آخر یردن صاتون ایلمد کارنری القیوب صربا ریجید ایلمد و
اجلدن عزبورک خلاف عهد نامه همایون و وزای عظامک سپورلد ملری مضمونه مغایر ایلمد و
سعارضیه منع ایچون بندر عزبور قاضی طرفدن حضور کولتدینا اعلام اولمغله مراحم علیه زند
موجودر که بعد ایوم عزبور سید احمدک تعدیس منع و خط قیودانلر عزورنیر فراخه لونان عزیز
و یکسمادی بکندکاری یردن اشته ایلمک بانبند اعلام موجب بیاض اوزرینه فرمان شریفی
رجا و نیاز اولنور باقی امر و فرمان سلطانم حضرت نیک

دیگر عرض حال برای دین و دعوت کردن یکی از جمود بدیوان سلطان

عرض حال اولدر که حالا قاهره مصره کن ابرام سرانو نام یهودینک فراخه لوتجار دینیه
یوز کسسه مصری کیسه ایچو با تمسک و یره جکی اولمغله طلب ایلمد کارنری بود دفعه
واقع اولان وقعه نابود و هارب اولان کرده بنمیدی سکر یوز کیسه حقم وارد تحصیل
اولمغله قی سزاهه بر اچو یره هم یوم منع و دفع ایلمدن مراحم علیه زندن موجودر که مذکور ابراهیم

حیوان عالی دینه احضار و مبلغ مذکور می تحصیل اولت های ایچون پیاض اوزرینه فرمان شریفی

احسان پور ماری رجا اول نور بانی

عرض حال دیگر در آنکه دعواهای افرنکیان در دولت علیه حواله باشد موجب عهد نامه ایچون

عرض حال داعیلری اولدر که بوندن اقدام وند کلو تر جهاندر و بازر کاندر مسلمان
یا خود غیر لسی کلوب سزدن الاجم وارد رجو دعوا اید کلو الی دکامنیوب دولت علیه پیچی
معرفیه حواله اولنوب حیوان هایونه کور لسون چو عهد نامه هایونن مسطور و مصرح این
حالا بوطرقت مسلمانک بر لسی چقه کلوب مرور تمسکی اید و هم غیر لیسنه و کاله باش ترجانزدن
یوز خوش الاجفی وارد رجو دعوا ادوب مذکور ترجانزده اول کسنسینه نه غیر لیسنه ویره چکی
یو غیکن اول حریفی بلده و کندن ماعد ابود دعوی مغائر عهد نامه هایون اولد و غی اجلدن حرام
علیه لزدن موجود که مسلمان مذکور کت افیتین منع و دعوا سی واریسه دولت علیه
حواله و کور ملک بانه امر و فرمان حواله کلو سلطانکدر

دیگر عرض حال در طلب کردن دین وی از شخصی

عرض حال اولدر که حالا زمره مستحقان اختیار لزدن قاندا علی علی کتخا از متسل
تمسک مع جبنجه خدمت اولانمانا نیم نام یهودی ترجانلشنی اون سنده دن برو چوقه اچیر
اولان اون شیک قصور پاره الاجفی اولوب بحر طلب اید کچ ویرده هزارا کونه بھانه و تعلل
اید و کی اجلدن حرام علیه لزدن موجود که مومی الیه علی کتخا اوزرینه مباشر تعیین اولنوب
ترجان مذکور ک حقنه حق اولفق باننخ فرمان عالیدر رجا اول نور بانی

دیگر عرض حال متعلق بتجهیز سفینه فرنگ

دولتو سعادتلو سلطانم حضرت تیرنگ حضور عالی دینه عرض حال اولدر که درون
ایمانن اولان میری قالیونلر یزک برینک سرن دیر کی اطلاق اولان استونی شکست
اولوب برو جهله سرن سز کید ملک ممکن اولما دوغنی مقدم عرض حال اولند قد طشره لده بولان
محالدرن مبا یعه به فرمان عالیدری احسان پور لشدیدی لکن طشره در برو جهله مناسب
سرن بولنما غله عهد نامه هایون مع جبنجه عادت قدیمه اوزره دو ستلغه بناء تر سانه عامه و
انعام

اولمقی بابنک ترک نه امینی افندی قولدینه خطا با فرما عایلدی رجا اولنور اول
 بایم امو فرمان دولتو سعادتلو سلطانم حضرت نیکدر
 عهد نامه هایون در کنار انکس دریاوه فرتنه مضایقه و یروب کیلینه معاونت
 لازم اولد قرح اول محله حاضر بولان اگر خاصه کیلر خلقیدر و اگر غیره در معاونت
 و مظهرت ایله رجاو فرایه لویه اعطا اولان عهد نامه هایون مسطور و مقید در فرمان
 دولتو سلطانم حضرت نیکدر

دیکر عرض حال در طلبیدن دین خود

دولتو سعادتلو سلطانم حضرت نیک حضور عایلدینه عرض حال اولدر که رأی پاشا صلیله
 ترجمان اولوب بوسنه مبارکه دو تنهای هایون لازم اولان میری بکسما طبعی الترام این
 دستاکی ولد یورکی نام ترجمان بوقیندر مرد اولوب لیکن مزبورک حالاسیرین باقی بر مقدار
 حقی اولوب مسفورک تمسک ناطق برله خدمت کرده سترکاتجرا اولان افسوس بدین نام
 کاتمره بر وجه شرعی بشیور عروش کینی اولوب لیکن ترجمان مسفور بدین شریک ایدم و
 مال نم ایدی یو پاپاس اوغلی حوقص نام شیریر میریدن بر تقرب ایله حالک مسفورک حقی
 اولان مبلغ معلومی اخذ و غدر سودا کسیند اولمغله دولتو سعادتلو سلطانم حضرت نیک
 موجود که مادامکه شیریر قوم ایله ارباب چون حضور عایلدین مرافعه شرع اولمغله حالک
 مرقوم میری دمتنر ظهور ایدن حق شیریر شریر مزبوره تسلیم اولنماق باینده
 عزت و قدر دار افندی خطا با فرمان شریف احکام سپوریده نامی
 مار کینر دونا ق
 ایلمی و فرایه

دیکر عرض حال در تشکی بعضی ناس که خلاف معتاد برای غیر جهان عواید اخذ می نمود

عرض حال اولدر که فرایه راجه یز بوندن اقدام کندی خانه لرینه نقل ایله و کارهای کمپیوز
 فوجی اوزمارندن خرج و عواید و باج نامیده بو آنه دک بو آنه دک برانچه و برجه الله کلمتش و
 مندا چوقداری و غلظه و یوده و عس کورجی ابراهیم و احتاب اغاسی و طوچیلر
 او طباشیسی و اشچیسی و سراج باشیسی وینه طوچیلر دن بشلی اوغلی و کن خوریه و یوده سی
 و غلظه سیرالی بالته جیلر کتخ اسی بجمعهم خلاف عهد نامه هایون جمیعاً الشمسیدی غروشدرین

الوب غدر اید کلین در دولت علیه به عرض اولند قمع خلاف عهد نامه هما یون
الدقاری کیری ویه رد اولمق بانبند سلطانم حضرت لینه و غلطه قضیسه خطا با فرمان عالی
صادر اولمقله دولتمو سلطانم حضرت لینه موجود که دعوا از غلطه افندی حضورین
کوریوب اخذ ایتد کلری المتسجدی غروش فرمان عالی موجب کیری ویه رد و بعد الحکم تحصیل
بابند فرمان شریف احسان پوریده مانی
بار کیری ویه غلطه
الحق و امانه

عوامل دیکو بوی تشکی حال و ضرب کردن یکمچ بیان خدام قوسلوس فرانسس

عوض حال شانکار لری بود در قاهره مصر که او جاق معمر و رک التامی الیه دولتوا فدیمر
طرفین جمیع نصاری مسلمان خدامی کند و لینه استخدام الیه بانبند فرمان عالی
صادر اولمقله یکمچ اغاسی طرفه آدم یولیوب سز اولمک مسلمان خدامی طرد و اوج
کوندن صکره محله به کلوب تفتیس این رم جو خبر ویر محله فی الحال احر لینه امتتلاً اتباع
وطائفه مرک خدام لینه اذن ویر که کرم ارشی کون صاری بابوج و قرهی یعنی کیدسون جو
تنبیه الیمزون اول و بزه خبر ویر مکسین حمایتز التند و خدمتقره مخصوص بر نصرانی ادر
بولاق بولنره اغای مومی الیه راست کلوب یا غنه صاری بابوج کوریوب فراچ لوارم دیدن
حمان اولساعت یه یقوب نبوت المذهب و در مانسز ایتد یه بومقول حرکات ناقصه
خلاف عهد نامه هما یون اولوب و جلد تجار یخشد نصکره محله دن طشره و ارمقوب خونی
ایده الش ویریش لینه خلل و ضرر کللی اولمقدن مالد ابو ولایت اینجند مکث شمد نصکره بزه
واندره مناسب کوریوب مالدیمزه و جانیمزه مخاطره حق و اراکین مراحم علیه لینه موجود
بومشلی حرکات عهد نامه هما یون و دولتمکث نه لایق اولمقله مصر اقلیمدن طائفه اغز
ایده کتمکه فرمان الیه اذن ویر یوب و یا خود بو ولایتین مکث لازم کلور که من بعدیت
اوزره وهر و جهله آسوده حال اولمق و برکسه دن بر خرد بر خیر و رسید اولمق ایون
اغای مومی الیه و او جاقدره تنبیه و تأکید اولمق بانبند بیاض اوزرینه فرمان شریفی
احسان پوریده باقی فرمان دولتمو اقدام سلطانم حضرت لینه

دو کیری ویه
قوسلوس
فرانسس

عرضحال دیگر در تشکک شخصی که خلاف حق الهی یکی را ظلم خواهد کرد

عرضحال اولد که حالیا بو طرفه مقیم اسلام باز کانندن الحاح حسن نعم تا به
یدندن یک غرضش بیک شیور مستطار و غن زیت ویر مک شطیده الوب
بو ائشاده باز کان مزبور فوت اولوب ایکی یوز مستطایغ باقی ویره حکم قلمشیک
وار تکر بیک مستطایغ طلب ایلملری ایلد بو فقیهه غدر کللی اولوب یدم اولان تذکره ای
موجبه حساب عمر کور یوب ذمتمده اولان نه ایله ادا کسه فرمان شریفلری احسان پورلق
رجا و نیاز اولنور باقی فرمان دولتمو سعادتمو مرحمتوا قدم سلطانم حضرت بزرگدر پارسکوا

عرضحال دیگر در طلب کردن نفقه برای کشتی فرنگ

دولتمو سعادتمو سلطانم حضرت تکی صاع اولسون حالا درون لیمانم لنگر انداز
اولان لایق بقیر اولنور بر قطعه سفینه عز اولوب فرایچه یک لنگر اوزره اولمیین ایکی می بش
ملاح طائفه سی نه برای نفقه یا لنگر اوزر بش قطار یکسما دی و بش قطار پینیر و ایکی کیده
بو کجه و ایکی کیده مرکب اصل سوقدن اشترا و درون سفینه نه نقلد بر فرد ممانعت
ایلمک باندن فرمان علایت تکی احسان پورلق نیاز اولنور باقی ^{قور بوش} _{فرای جانیه}

عرضحال دیگر در طلب کردن ذخیره برای مرکب

حالیا سو ده قلعه سی لیمانم لنگر انداز اولان بر قالیو غمز روغن زیت تحمیل فرایچه
روانه اولمق اوزره اولوب ذخیره لری عدمه منقلب اولغله برای تعیش ایکی می بش نفر ملاح
طائفه کسه یا لنگر اوزر التي قطار یکسمات و بش قطار پینیر و بش کیده پر بخ اصل سوقدن
اشترا و قلعه قپو کندن اخراج و قالیو مذکوره نقلد بر کس مانع اولمق باندن فرمان
شریفکرا احسان پورلق نیاز اولنور باقی ^{موسکوی} _{و ایکی جانیه}

عرضحال زنی در تشکک کردن از دزدی که در خانه وی چند چیزی بگرفت

دولتمو سعادتمو مرحمتوا سلطانم حضرت تکی صاع اولسون عرضحال فقیهه جاری لری اولد که
دو نکی کیم نصف الیلد قریب کو کلیج یساره لاز اوغله محمد نام کسه شقاوت ایلد مشهور و باقی
کرار اوغرا کسجلد مسطور و مقید اولوب بو فقیهه نک خانه سین با صوب صید نعمی

ایدوب درویند و واقع ذهب و سیم حلیه یی بتون اخذ و قبض ایدوب اول محل
جواریمز خبر اولوب خانه مک اطراف و اکثافین قوشادوب قول دخی کلوب تشوب
مزبور بر طریق اید فرار والدیغی حلیه یی بر مقدارینی بر اغوب بر مقدارینی حال ایدوب
بازاره کیدن محمدک خانه سینه بر اقد و عی صریحه و معاینه جواریمز خاتولری عین الیقین کورملیه
لله واکر رسول تخلیص پورلق بابیند شرعه حواله اولمق ایچون و ^{فاطمه} ^{خاتون}

عرض حال دیگر در طلب کردن ایجاره خانه

حایا طایفه موسویه دن سملون نام یهودیدن سکر آیلوق اجاره خانه الیچم اولوب
ویرمدن تعلل ایتمکله مرقوم فرائخه لوییراغی التند اولوب شرع شریفه تکلیف ایلد و کمر اطاعت
وانقیاد ایتمیوب خانه مذکور ی فلان یهودی به ایجاره ایلد ویرشم اذن طلب ایلد و تکلیف
بو قولدی مستأجر مرقوم دن طلب ایلد و کمر اولد خنی بن سندن خانینی استیجاره ایلمه یوم
حایا ایچون ایجاره نامی ایلد بر اچه کیر میوب الیورلسی بابیند فرمان عالی ^{طوبی}

عرض حال دیگر در طلب کردن احسان و صدقه

بو قولدی آینه بختی سکنندن اولوب غرب دیار و فقیر الحال اولد و عدن ناشی
احمد رئیس سفینه سیده کلوب نول بجا ویرمه اقتدارم اولماغله مرام علیه لرندن نیاز
اولنور که صدقه عاییه کز ایلد بود در دمندی سرور پوروب و تعیش مزه سیر و یروب
تنه کندن خلاص پورماکر بابیند واقع حال یوز سور یواضه مزه عرض حاله جسارت اولندی
باقی لطف و کرم و سخا دولت و مرحمت و کرم خدمت تکریم ^{مصطفی}

عرض حال دیگر در احضار کردن ایدین یکی را بشرع بسبب دعوا

عرض حال بود که کس امو نایه سندن ساکن وال بود اوق مصطفی نام کسینه ایلد شرعی دعوا
اولوب بر قاج دفعه مرا سده و کند وضابطه طرفدن خبر کیدوب نه شرع شریفه انقیاد و محضر
نه ضابطه اطاعت ایدوب کلمه مکمله بر مباحثه قولدی تعیین پور یوب حضور عالی دینه احضار
و علی فتح الشرع القویم اجرای حق اولمق بابیند فرمان شریفه یی ^{پورلق} نیازی ایلد خانگی
سعادت یوز سور یو عرض حال اولندی ^{باسم} ^{فرمان}

عرضحال دیگر در پیشگی یکی که دینش فی حواحد داد

عرضحال بود که بودند اسبق مشترک الحج فیض الیه الیه حضور شرعی مجلس
اولنوب علی منج الشرع القویم بعض مواده منبور الیه شرعی الحوازه حکم قاضی لایق المصلحه اولوب
پیکر طغوز یوز غوش طفره استر دانه حجت شرعیه ویریلوب شهود مسلمان محضه
ومعترف واون برکونه دکیں محصل وتنبیه برله راضی اولمشیکن بود فقه شرعیه سالک اولوب
بنم سکا درت کی اچمه مصر تاجرتینج کد ششم اولوب مصره الحج ابراهیم افاندن حواله
ایلمش ایدک لکن الهمادام لآن ذمتکن قالدی وموخی الیه فوت ایدوب واز نرندن حجت
ممتنع الحصول اولغله کیر و قتلان پیکر یوز غوش سندن مطلوبوم دریمکله خلاف و
دام تزویر الیه ذمتنچ اولان اچمه بر طریقیده ویرمکه ذاصب اولوب یدمر اولان
حجت شرعیه وضوای شریف موجب حق فی قصور الیوریکت باینج فرمان عالی دین احسان
پور لوق رجا و نیار اولنور نامی امر و حکم اولغله
حسن بودا

صورت تمسک در اجاره کردن سفینه وای تحمیل او

وجه تسطیر نیقه اولدر که وجه تحریر وثیقه اولدر که وجه تحریر حروف اولدر که
اشبویک یوز الی سینه واقع ماه صفر الحیرک اون یدنجی کوننچ زیر و
وثیقه مسطور الاسامی یاخود اسماری مسطور اولان قذیه لی علی اغا و و و
تاجر اولان بندر اسکندریه لیما ننج لکر انداز اولان مستامن سفینه لرنج انبار طوب
حویب ابله اشبو دارنچ تمسک فرانچ قیود اندرندن فلان نام قیودانک
پلاقه تعبیر اولنور سفینه سی قول و دروننچ انبار طوب و دیب انبارنی علی قدر
یاخود حسب القدره بحسب القدره بحسب الوسع تشمین و تحمیل الیکه در عینح
و کورته اوزرینچ اموال و ارزاق مثالی بر وجهله اشیا وضع اولنیه و بندر اسکندریه
سوار اولدقن ساقره بعد کسانیکه وارمغه رخصت ویرلشد و سدانیک
اسکله سندن سفر لرتما اولوق اوزره قول اولمشدر و سالف الذکر سفینه بخر غوشی

قرق پاره اولوق اوزره بیک قرق عدد رومی غروشه قیودان مزبور بروجہ محراب
 اولونوب بشرط آنکه التون دلکسن و تام الوزن و صحیح العیار اوله و قیودان مزبور اسطریلا
 تعبیر اولنان اجاره سفینه ایچون اوتوز بئش کون تعیین ایلد قول شرعی اولمشدر و
 سابق الکر اسطریلا اولی تاریخ مزبور کیکر منجی کوندن عد اولونوب باورالده تعالی
 اجاره معینه مذکوره اوتوز بئش کونی تجاوز و حسب الاقضاء و ر ایلد مکث اقتصا ایدر
 دخی التی کون تعیین اولونوب یومیسه سی در در زنجیر التون اسطریلا قیودان مزبور تسلیم
 اجرت حساب و کل یوم قیودان مزبور کیه نینه تسلیم اولنه و کذلک بروجہ مبیین
 ذکر می و ورایدن التی کونی بقضاء الله تعالی نه تجاوز ایدر نه محروم ذکر اولنان در در
 زنجیر التی اسطریلا قیودان مزبور تسلیم ایلک اوزره مقاوله شرعی اولمشدر و مزبور
 بازار کانلرین ذمتدرن اولان اول قچه شی مبلغ مزبور بیک قرق غروسی سفینه محروم و دن
 نصف یوکک چقار دقدن حکمک تماناً و کمالاً ادا اولمشق اوزره معاصد شرعی ایلد قول اولمشدر
 و محروم پلاقلک قره سی و سننه بار نه سی و باروت خانه سی و حبس موضع و قلم انبارن
 فقط اوج عدد فوجی و التلر وضع ایتلر رخصت و یرلشدر و جمیعاً اموال و ارزاق
 نولنی و کورت اوزرنه اون نفر یوککک خنی نوللر فقط مزبورون بارر کانلر اوله و طلب
 انباری و یولجی قویه حق یر بولنوریه قومینه ایلد بازار کانلر اوله جعنه قیودان مزبور اذن و کور
 و باله مسطور الکی می بازار کانان استانکویه و ارمغه مرادری اولور اولطراف اقتصا
 ایدن لکر اچسی و قولسلر اتو تعبیر اولنان رسوم معقاده کس تجار لکر اوزرینه اولوب اندر ادا
 ایلر لکر استانکوندن اعدا سفور پلاقلیه متعلق اولان قولسلر اتو و عواریا و تیمور اچیه
 و لیمان ریه عوایدی باجمله قیودان محرومک اوزرینه اولوب رسومات مذکوره نی قیودان
 مزبور ادا ایلیه و اموال و ارزاقه متعلق اولان لکر عوایدی و فرمان اچیه سی و یریمو قارغو
 و جریم و قایق اچیه سی و استیف و دوشمه اجرتی و سایر جزئی و کلی مضروفات لازمه
 لکر بوندن و کرک شیدده و کرک ساقر و سلانیکن جمله ذکر اولنان تجاران
 اوزرینه اولوب قیودان مزبور طرفدن قطعاً باره و یرلیه و یرمنوال مشروح لکندیه

[illegible]

قنچه لریه سندن قونطر اتو یعنی اجاره تمسکی کتبو وجه محرر اوزره قونسوس و حال باشی
 تر جان نکه معرفت کیده مازیلوب معاولة شرعیه و معاصن مرجعیه قرار داده و نقض
 و نقیضی خلاف شرع و خلاف عاده اولمغله قیودان مزبور یدندن فراخ لو خطی
 ایله تمسک اخذ ایله و مکن نمایان اولوق ایچون اشبو تمسک لاجل البین کتب و تحریر و یدینه
 اعطا اولمغدر لدی الاجتبیح ابراز و موجب شرعیسی ایله عمل اولنه و الله المستعان علیه

التکلمان حرر فی التاریخ المزبور سنه المرقومه

تمسک دیگر مختص بای اجان سفینه

وجه تحریر شموط و حروف اولدر که بیک یوز سنه سی ماه صفر اخیر کونی
 قنذیه لی علی اغا و و نام تاجلر اسکندریه لماننم واروب لکر اندر اولان من
 سفینه تجارنم تمسک فراخ لو غلام قنودانک ملاقه سی دروننم طوب و دینباری
 تمسکله درهمن ایتکله کورته اوزرنم اموال وارزاق مشتی سنه وضع اولمغیتوب
 اسکندریه دن قره اذن و سدانیک اسکله سندن سفر لری تمام اوله و سفینه مزبوره
 بهر عروشی قرق پاره یه بیک قرق غروش و حی یه ایبار و دلکس تمام الوزن التون قول
 و مدت اسطریاسی او توز بش کون اولوب اولی تاریخ مزبور کیکر منجی اولدقدن صکره
 حسب الاقتضا مکنه التی کور تعیین و یومیه سی درت زنجیر لی التون اولوب قیودان مزبوره
 تسلیم اولنه و بارز کانان ذمنلرنم نول مزبور ایچون هر بری کفیل بالال اولوب استلامه
 سدانیک اسکله سندن وصولنم مبلغ مزبوری نصف یوکه اخراج اولدقدن تمام التوب
 مزبور پلاقه نکر قمره و سنه باربه و باروت خانه و حبس موضعی و ضم ابنارنم اوج فوجی
 والاتی وضع و جمیع ارزاقک نول و کورته و اون نفر یو لچی نولی فقط باز کانکر اولوب
 طوب ابناری و یو لچی قویه بقیر یولنوریه قومانه باز کانکر اوله و باز کانکر استانکویه
 وارمق مراد ایدر لری لکر اچسی و قونسلا تو تجار برین اولوب استانکویدن ماعدا پلاقه یه
 متعلق قونسلا تو و عواریا و دمور اچسی و لیمان رئیس عوایدی بجمله قیودان اوزرینه اولوب

قیودان مزبور ویرید و ارزاقه متعلق لکر و فرمان اچسی و پرمیو قارغو و جیم و قایق
 و استیف و دو شمه اچسی بوند و رشیده و ساقزو سلا نیکم تجار لر اوزرینه
 اولوب قیودان مزبور برپاره ویرمیه و اسکندریه نک قنچه لیه سندن قونطراتو قونستوس
 و بکس ترجمان معرفت لیه یازیلوب قیودان مزبور یدندن فرانجه لو خطی ایدمسک اخذ
 اولندیغی نمایان اولمیشون اشبو تمسک تحیر ویدینه اعط اولندی لدر لایحتاج ابراز و حسیله
 عمل اولنه حرر فی الساریح المدکور لیسسه المرقومه

شکل قسطن دیکر بوی ایجار سفینه

وجه تحریر خوف اولدر که اشبو سینه عیمه الیمینه بیک یوز الکی کز رمضان شیرینک
 التبیحی کونی فرانجه باش ترجمانی اولان فلانک نظارت و وساطتیده منسوب اولدوغم
 حاله ایج خلیل اعایه حسن اختیارم ایلده مملک نام قیودانک السینه فرانجه اوزره یخود
 لسان فرنا وید سافله مارایا دیمکله شهر تیاب نیکو اسمیلده متعارف سفینه کنی حمل
 ارزاق ایچون برجه اتی شرط شرعیه ایلده استیجار ایلد مکه که ذکر اولنور اوللا آلت
 و اوست انباری حمله تصرف اولوب فوجیلده و کومناره لازم اولکایر لر قیودان
 مزبور ک تحت تصرف اولوق اوزره رضاداده اولدوغم حسیله مدینه طرابلس
 سکندر اولان محلدن خاک بلس و امتعه سائر یه بی بعد التحیل محل سومدن خروج
 و جزیره قبر سده واقع لیمسون نام اسکله لنگر انداز و برکون مکث و بعد اخر نوج
 جزیرین کریم باد بانکشی عزیمت و سوره و خاینه یه ارسال حمل ایچون مقاوله شیرین
 صکره ذکر ی اتی شرط شرعیه یه مبادرت اولنور که اوللا ابتداء قول سفینه اشبو تاریخ تمسک
 کونی اولوب اون ایکی کونه دکی اسطریا قول لکن ایام عید و ایام معتاده کی یوم احد در
 بازار نول کاسد و حسابدن عاید اولیبوب از جمله بفرمان خدای لم یزل ذکر اولن اسطریا
 کوندر رها یافته اولدوغی صورتن دکر ی سبق ایدن اون ایکی کونه بش کون دسغه
 از دیاده و انصاف ایلده کونن طقوز رغوش سلف و پیشین ادایه اتمام اولنه پس از قضای ناکاه

محل آخره کیر اید کشار باد بانی اولور بنه جمله انبای سیددن حاصل اولونول و صدایک
 علی طریح المنصفه قیودان مزبور اید بنم تقسیم و عهد مفقیدم اولوب لکن حمل و اخراج
 و قونسلا تو و پاطنته و دمور اقیسه نه لازم کلان کرک مسلم و کرک افریخ طائفه سینه
 مضارف و تکلیفات بو طرفدن خاینه یه دیکر بزم اوزریمه التزام اولنوب بشرط آنکه
 بملک قالیون و سفاینه مصادف اولنور اولمقوله مصارفی قیودان مزبور تحمیل
 ایتمک اوزر قوتلر اتمام اولندقد فصره قیودان مزبور ابلس نام اسکله سندن سفینه
 مزبوره یه وضع اولنقی اوزره یدییوز الی زنبیل خاک بس ثمنی قرض اولوب ایکی بیک
 غروش صاع التون و بیاض اقیه نیک فایده کسی یوز غروش بش غروش و بوندن
 غیر ی لونند و لارجه فرانسیز چوقه سی بر یوزره اون غروش دور شرعی اید حاصل اولدنی
 یدیعزه اولنه که بحر ذراعی ایکیشتر غروش و لارجه چوقه سی یتیشتر پاره یه دور شرعی اولنمچین
 آن شاه آید تعالی بالسلامه خاینه یه وصولنه سفینه دن نسنه اخراج اولندین و اوج کون
 مرورندن مقدم مبلغ مزبوری طقوز یوز الی غروش و مبلغ سابق الذکر قرض ایکی بیک غروشی
 که موکد الاصل نصفی بیک غروش و دور شرعی اید حاصل اولنمچین تمام و کاملاً
 و جمله ادا و خاینه یه و ارنجه سفینه مزبوره یه تحمیل اولنان اشیا و ارزاقک نولنی و طر فزه
 و اصل اوله جی هر نه که مذکور در مقابل اولنمچین جیل متین مانندی و جوهات
 شرعیته دن بروجهل نقص و نقیضی محال و اقاله سی بی جمال و بر فرد واحد مانع و مزاج اولوب
 رفع قیل و قال برله متانت حال ایچون اشبو حروف لاجل التمسک کتب تحریر و مزبور
 قیودانک یدینه وضع و اعطا اولندی حرر فی تاریخ المزبور لسنه الرقومه

تمسک دیکر مختص بجای اجاره سفینه

باعث تحریر وثیقه و سبب تسطیع وثیقه اولدر که اشبو یک یوز الی سکر سینه باصفر
 اخیر کون شیخی کوننده اسکندریه لیما نمنه لکر انداز اولان فرانجه لوسفاینندن طرطنه
 دیکله معلوم سفینه سی خاینه چالیق قیودان نام بازار کان تحمیل ایدوب ساقره فقط

رومی به اجاره جاده قوت و جودان اولنمچین
 سفینه یی لک اونی قوت و جودان اولنمچین
 و جودان اولنمچین

مخالفت

ایکی کون ملک و زیاد طور میوب و سفینه مزبورہ نک نولنی مقابلہ سندن ایکیتوش
رومی غروش اولوب بعنایہ اند تقاسد نیک اسکله سندن زولج نصف اوراق اخراج
اولند قح مبلغ مزبور تمام المیزان صحیح العیار بل ازان پاک اچہ پیودان مزبورہ تمام
وکاملاً ادا و تسلیم و شروط مذکورہ یہ رعایت و خلاف ایدہ عمل اولنمیه کوشبو
حروف لاجل التمسک کتب و تحریر و مصلو مزبوریدینہ دفع و اعطای اولند

تمسک دیکر اجارہ کشتی

وجه تحریر حروف بودر کہ اشبوسیک یوز الہی التی کسبہ فی شوال الشرفیک اوز زور
گوننغ زیر بالاد اسملین وضع ایدند احاج خلیل و احاج ابراهیم و و نام تاجور
بندر اسکندریہ لیماننغ لنگر اندر اولان مستامن سفینه لردن کیشودارند
دارنغ تمسک ملاک نام قیودانک شہتیه بجملة معروف سفینه سی قول و کروننغ
طوب و دیب انبارلین علی قدر الطاقه تشحین و تحمیل ایلمک در عمن اولمش و کورته
اوزرنده اوراق مثلی بر حبه اشیا وضع اولنمیه و بندر اسکندریہ دن سوار اولوب
استانکویہ و اندن از میرہ واروب مسفور اسکله سفر لری تمام اولہ و پیودان
مسفور اسطریا اچون او توز کون معین و عمن و یروب اسطریای مزبور نک ابتدای
تاریخ مزبور کون ایلمن کندن عد اولوب حسب الاقتضا و عمن اولان او توز کون
مرورند لظکرہ از دیاد بر قاج کون حنی لازم اولور کہ پیودان مزبور سبر اسطریای نامی ایدہ
اون کون از دیاد تعیین ایدوب یومیہ سی کون بکون یدینہ ویر ملک سر طیدہ الی غروش و حنی
قول اولمش در و تشحین سفینه نک نولونی بالجملة تاجور کون اولوب اوراق اوزرینہ متعلق
اولان مصارف کلیہ کے پرہو قارغو و عواید کمر و فرمان و حصیر و واکا مانند تحلیفات
لازمہ کرک اسکندریہ دہ و استانکویہ و کرک از میر اسکله سندن تاج مزبورون اوزرنغ
اولہ کرکدر و سفینه مذکورہ یہ متعلق اولان رسومات قولسلاتو و عواریا و تیمور اچہ سی
ولیمان یوسنک عواید لری بالجملة قیودانک اوزرینہ اولوب ادا ایلمیه و سفینه عرقومہ نک
حاجور

قاعده سی و سخته بار باسی و فم انبار درت فوچی و ال انری قویه جون موضعی ۴
 قیود انک حکمنم اولوب تجار مزبور و دن معارضه واقع اولیه و قیود امزبور بار کائن
 مذکور له وضع اولئان ارزاق التنج فایده سز قرق التون در محبوب قیض ایدوب
 بر وجه عیین ایگرمی التونی تجار مزبور و نه ادا اولنوب باقی قالان یگرمی التونی سفینه نک
 یوکی انعام اولندقدن صکره یدرینه تسلیم اولنمق قول اولنمشر و مبلغ مذکور قرق التون
 دفعه تجار مذکور و ن بر برینه متکفل و متضامن اولوب سلامت از میره و اصل اولندقدن
 مبلغ مذکور قرق التون سفینه دن ارزاق معوکه سندن برشی چیقار مزدن اولن تمام
 مسفور قیود انک یدینه ادا ایلمک اوزره قول شرعی اولندری و از قضا و ناکه قیودان
 مزبور بر اسکله یه واروب بر نولون بولور یه اول نولون اشغای قیود انک اولوب
 مزبور باز کائن معارضه ایتمیه سفینه مذکور نک مقاوله شرعی اوزره نولی بحر غوشتی
 قرق پاره یه در تیوز الی غروشی استیجار اولنوب طرفین دن قرار داده اولمشر
 و اول مبلغ مذکور ی در تیوز الی غروشتی کامل الوزن و صحیح العیار التون و پاک پیاض اقیه اولن
 اوزره مقاوله اولنوب بار بکان مزبور لک دمتلرنج اولوب متکفل بالمال اولندقدن
 حال دن ان شاء الله سلامتله از میره اسکله سنده وصول لرنج سفینه مذکور دن نصف
 یوکی اخراج اولندقدن صکره مبلغ مذکور ی در تیوز الی غروشتی نول ایچ سین مزبور قیودان
 ادا اولنمق قول شرعی اولندری بومنوال اوزره اسکندریه نک قنچه لیه سندن فرانسیه
 لسانی اوزره بعینه فونظر اتو یعنی ایجان تمسک یازیلوب نوس و باش ترجمان
 معرفتله قرار داده اولدوغنی اجلدن مسفور قیودان یدندن و انچه خطی ایل
 تمسک اولدوغندن ناشی اسبو حروف کتب و یدینه اعطای اولنددر حین اقتضا ابرار و مجبیله عمل
 اولنه سو حرا ۲، سوال الله
 المسوسه الله صحیح
 الحاج حلیل الحاج ارجم

تسك اجاره مركب بطار

وجه تحرير حروف اولدركه حاليما از مير ليماننچ لنگر انداز اولوب فلان قپوداني
اولدوغم فلانم سيفينه مي اشبويكي يونسنه قرق سكرتار خنچن ماصفر اخير ك
يكرمي سكرتجي كوننچ اوج آي تمامنه دكين بر آيليني تمام الوزن وكاسل العيار
يوز سكرت ايكي عدد زنجير لي التونه اولوق اوزره دارنده تسك ايج حسين خراط
اسكندرائي نام بازركان اجاره يه المشر كه اوج آيه دكين از مير دن مصر اسكندريه
واروب واذن حمز سكرتايكه يا خود اسكندريه كوتور دوكدن سكره بطار

تسك ديكر اجاره مركب عربى

سبب تحرير و موجب تسطيره هو انه حضر القپودان او بر الفرساوى قپودان
الشيطنية المسماه آنوئسياسيون الراسية يومئذ في اسكلة طرابلس ثم وجرها
بمعرفة باش ترحان الفرساوى فلما الى ايج على زوين الصيداوى بقنطرة الفرساوى
بالمدينة المرقوة وهو استاجرها منه وذلك الانبار التوتى والانباز الفوقاني ماعدا المكان
المعد لوضع براميل الماء وبراميل المشروبات بشرط انه يقوم من اسكلة طرابلس الى
جزيره ارواد ويشحن دخان وغير اشيا كما يريد المستجر ومن هناك يتوجه الى تغر
دمياط بفرغ الوسق ويشحن من ذلك الطرف مما يسر له من بضاعة دمياط ومصر ومحل
المركب قدر طاقتة ولا يزيد ليلا يمتنع من السير ويتوجه بالوسق الى اسكلة منبر الشام
بحسب اختيار المستجر وذلك من اسكلة بيروت حتى الى اسكلة المادقية التي هي آخر
مسافة المسير ووقع الشرط بينهما ان القپودان يعطي للمستاجر المذكور خمسة وعشرين
يوما استاريا لاجل تعويقة في الاسكلة وابتداء الخمسة وعشرين يوم الاستاريا ثانيا يوم
وصول الى جزيرة ارواد والمحدود والاعيا د تحسوين من جملة الاستاريا المعينة ويوم
الذي يسحب المرسه ويحل لا يعد في ايام الاستاريا المذكورة كذلك ايام النوالذي ما تقدر
القواويس في دمياط تطلع للشيطنية لا تعد من الاستاريا والقپودان ادن للمستاجر انه
يقعد في القمره هو وخدمته لا غير والمستاجر وعد انه يعطي للقپودان كلما يارمه لاجل

التستيف من الالات اللازمة لاستيف وسق الدخان من كبريه في بوغاز دمياط
يعطى ايضاً المحصر اللازم تحت الوسق كذلك الصابون اللازم للسيفنة هناك او في
باقى الاساكل على المستاجر وايضاً المصارف المتعلقة بالوسق حين يوسق وحين
يفرع والقضائى ورمى المرس وحق الباطنة وجميع المصارف المتعلقة بالافرج والمسلمين
الصاير في الاساكل المذكورة والاماكن التى ربما بسبب فتونه يدخل اليها حين السفر والحرام
الذى الى قيود انات البلك ان صدقهم فجميع المصارف المذكورة على المستاجر بحسب الشرط
وايضاً تشايطوا مع بعضهم بعض ان فى طوكوس بعد ما يصير للقيود ان خمسين فردة
يعطى القبطان المذكور للمستاجر مائة ذهب زخير لى بطريق القرضه وان كان ما يوجد خان
ويوسق حطب المائيه ذهب المذكوره لا يعطيها القبطان الا فى ثغر دمياط ما بعد ما يتوسق
نصف مركبه والمائيه ذهب المذكوره ترفع للقبطان فى اول اسكته الذى يرفع فيها مقدار
وسق وصار هذا الايجار بمبلغ قدر ثمانه غرش حساباً كل غرش اربعين فضه التى
المستاجر للقبطان الموجب دراهم صاغ سالمه ذهب زلط سالك كامل الوزن والعيار وذك
بعد ما يرفع نصف الوسق الذى من دمياط وبعد ما يدفع المستاجر للقبطان القرضه التى
يكون اعطاها من القبطان والستمايه غرش اجار الشيطيه بالتمام والكامل فمهما حصل من نولون
السفينه عن الوسق وغر الركاب من جزوى وكلى فهو للمستاجر المذكور ما للقبطان من شئ
زود عن الاجار والقرضه وعلى جميع ما هو مشروع وقع الرضا والاتفاق بين الموجب والمستاجر
برضا واختيار من الطرفين بمعرفة الباش ترجمان فلا يقنصره الفوساويه بطر البس شام
وكتب هذا الشرط تام لاجل البيان والحاجه اليها تحرير فى اليوم الرابع عشر من شهر محرم ١١٥٩

صورت تسكن براى دين بدو شرعى

وجه تحرير حروف اولدركه اشوبيك يوز سنه سى محرم الحرام غره سى كوفى حافظ هو
التمك فلا اغايدندن جهت قرض غره شيدن بيك غروش اخذ وقبض المديم وبر التول
تمنندن دور شرعى اليه بكايع ايلديكيه يوز غروشيله جمعاً يكون بيك يوز غروش اولفله تايداً

نصف بشیوز الی غروش اید مبلغ مزبور یک یوز غروش قرق برکونه دکن تا جیل
اولنوب مبلغ مزبور دمتقد واجب الادا و لازم القضا ردی لازم دیندر ان شاء الله
اجل مرقوم حلول الیلد کی کون مبلغ مزبور یک یوز غروش مزبور عکله اغایه بلا نزاع تمام
و کاملات تسلیم الی و مکه اشبو تمسک شق و طرفه رد اولنه حور و المارح المروکة العصر

تمسک دیگر در اجاره کردن خانه

باعث تحریر حروف بود که اشبو دارنم تمسک الحاح سلیمان اغایه جامع محله سنه
واقع خانه لرعی سنوی الی غروش اجاره الیله و یرو ب بروجه پیشین نصف سنه اجاره
اولنیکر می بش غروش یدمدن بالتمام اخذ و قبض الیلم قصور نصف سنه اجاره سی دخی القی آی
مورنن طرفه ادا و تسلیم الیکل اوزره قول اولنوب و بشرط آنکه داماد دو کد لمسی و سایر
خرج همیت کند و طرفدن اولوب اجاره ید محسوب اولنماق اوزره قول اولنمغین بر سنه
کامله تمامنه دکن در وندن متصرفنه بر فرد مانع اولنماق چون یدینه اشبو حروف لاجل التمسک
کتب و اعطا قلتم شد در حوراج عصر

تمسک دیگر دین

وجه تحریر حروف اولد که اشبو دارنم تمسک فرانچر لومستانلردن فلان
بازرگانک یدندن علی طریق القرض یوز الی غروش استدانه الیلم که نصفی بقش بش غروش
اید تاریخ تمسکدن او چیوز القمش یک کون و عد سلیمه مبلغ مذکور ی بالتمام ادا و تسلیم
الیکل اوزره واجب الادا و لازم القضا دینم در ان شاء الله تعا و عین موعود مرنه
مبلغ مذکور یوز الی غروش بالتمام ادا اولوند قن یدندن اولان اشبو تمسک کمز کیر و یدرد
و شق اولنه حرر ۱۳ رجب ۱۱۵۰

تمسک دیگر در نصب کردن وکیل برای تحصیل دین

باعث تحریر حروف بود که بوندن اقدم مدینه و خاینه ساکن عربان یمین او جاعندن
محمد رئیس نام کسنه د با تمسک یوز کسک غروش الاجم اولوب دیار آجوه حیرت
و غیرت و تمکن اولغله اشبو دارنم تمسک مصری سیدی ابراهیم طرفزدن وکیل
نصب

نصب ایلد که مزبور ی هر قنچ بولور مبلغ مذکور ی طلب و اجدایلیه اکا دکن بزه دگر
و وکیل اولدوغنی شاهد ملان و ملان و ملک

تمسک دیکر در دادن درها و مقابله ایشان **افذکر در حیدری**

وجه تحریر حروف اولدر که اشبو حافط التمسک یه بخینا حسن نشه یدندن
یا کز الی غروش استدانه ایلد مکة نصفی بکیر می غروش ایدر بشرط آنکه مقابله سنه
یاع مومسنده یتیم مستطه روغن زیت و یرمک اوزره پایکی یاع وسعر الناس مستط
ایله و یوک حیواند مله مخزنه کتور مک اوزره قولیمز اولوب روغن زیت مذکور القدر
مزبوره دیندر تمسک اولق اوزره اشبو حروف کتب و یدینه اعطا قلمشدر

تمسک دیکر دین بدنگی مرابجه

وجه تحریر حروف بودر که اشبو دارنجه تمسک حاجی اغانام بازر کانک یدندن یتام
اچه اندن اوئی اون برحق بر حید یوز غروش استدانه ایلد مکة نصفی الی غروش ایدر تیارخ
تمسک دین بر سنه کامله تمامه دکن جابر اولا بر حید مبلغ مذکور ی ادا و تسلیم اولوق
اوزره دیندر تمسک اولق ایچون اشبو حروف کتب و یدینه اعطا قلمشدر

تمسک دیکر برای و کاله و ذکر رهن

وجه تحریر حروف اولدر که بوندن اقدام بنفش قلعه سنه ساکن محمد یس کندو
خطیده اولا تمسک موبجنجه ایکی پیک یه یوز غروش الاجم اولوب و عن سی کلمه اخذ
و قبضه طرفزدن اشبو دارنجه تمسک الماس اغایی وکیل نصب ایلد مکة مزبور محمد
تمسک موبجنجه مزبور دن مبلغ مذکور ی پیک یه یوز غروش اخذ و قبض ایلد اکا دکن اچه بزه
دکمش کبی در ورهن طریقیله و یر دوکی اشیائی دفتر موبجنجه وکیل مزبوره ارسل اولوب
ادای دین اولند قرح رهن مذکور ی مزبور صاحبته تسلیم وکیل مزبور و کاله نشه بولور

تمسک دیکر در قطع کل حساب و ابوال

وجه تحریر حروف اولدر که حالامدینه و عاینه پاشا محله سنه بازر کان اولان فلان نام

و آنچه او مستأمن اید بعضی حساب از او بطلب کلی و جزوی حساب عز کور له کن و مستمن
 بیک ایکی یوز غروش الا بجم باقی قالوب مفایده سنده بر کوش رخت و بر کوش قلع و بر غیره
 قوشنی و ایکی یوز غروش بقود طفره تسلیم ایدیوب مستمنی ابراء عام و قطع النزاع اید
 ابراء و اسقاط ایدم بعد الیوم مزبور دن بر آنچه و بر حبه الا بجم قالمی پیکدن بره و بردن
 بیکه حقا شدیم مزبور باز کاندله بره لود عوا و زاعم یوقدر و اریه لیدی شرع الحکام مسموع
 و مقبول اولمینه یواشبو حروف لابل التمسک کتب ویدینه اعطا قلندی که وقت
 حاجتم ابراز و موصیله عمل اوله حرر ۲/

صورت تذکره در انفصال شرک و نزاع

وجه تذکره بود که بودند اقدم ماینمزد منعقد اولان بیع و شراعت و کیلک محمد افندی
 اقاله اولنوب تناقضه بنا قلندی امدی بویله اولد قری ویردیکن متاع و بقود و کیلکه
 تسلیم اولنوب اندر دخی بزه ویریله جک شیانلی تسلیم الیشدر در طرفیندن چینه بویول
 ایجاب و قبول بولمفله مضمونه فتوای شریف دخی النوب بریر عرک و متلرینی ابرایه یارینلی
 کون بو طرفه تشریف پور و ببالکلیه علاقه قطع ایدم لم و الا انما مندر ندامت کشیدم اولماکز
 ملاحظه پور لد قری بلکه سز هم انصاف ایدر سز زیر اسلمون مصلحون تو سطلی ایلد بواحوال
 بویلیجه نظام بولمشد در مخالفت ایتیمه سز زیر اجمهون مخالفت قوت خطا و حماقتدن ناشی در

دیگر تمسک یمن و مقابله آن یمن چیزی دادن

وجه تحریر حروف اولد که اشبو دارنده تمسک فرانچه لوستنمزدن ملکه نام تاجر
 یدندن علی طریق السلم پیک غروش استدانه ایلد ملکه نصفی بشیوز غروش ایدر مقابله
 موصی قش روغن زیت ویرمک اوزره بحر مستطه بر غروش و سمر الناس مستطه
 یا کچیه باغ و کند و طواری مله خانه سنده کوتورمک اوزره پیک مستطه باغ دیندر روغن زیت
 مذکور یوز کسان بر کوز و عدس کیله او او تسلیم الیک اوزره قولر اولمغیر
 اشبو تمسک کتب ویدینه اعطا قلندی

حجت نوشته برای مبلغ در احم مأخوذه از والی طرابلس علی طایق القرض از دست تجارت
 حال طرابلس و ایسی وزیر روشن ضمیر محمد پاشا حضرت تارنیک سبب حجت بود که
 وکیل اولوب و کالتی بماهونج الشرع ثابته قدوة الامامجد والا کارم کتخار از عزتو ایج مصطفی
 بک پاشا کومجی الیه سر ایند معقد اولانان مجلس شرع خطیر لازم التوقیر مستأمن طایفه سندن
 اولوب فرزند وی تاجر لرندن حواجا کونیان و حواجا بلدان و حواجا طور طر لرندن امور لرنه
 با فرمان عالی و کیدلر اولان اشبور افعی الکتاب باشا ترجمان لغزان و ترجمان ثانی قاردون
 مواجعه لرنن بالوکاله اقرار و تقریر کلام ایدوب مؤظف مشاور الیه حضرت تارنیک تاحرون مزبورون
 مالک اولوق اورره سالف المذکر فرایحه ترجمان لرندن عن جهة القرض بالیکزیکر حجت درت
 یک او حیور غروشی الوب و قبض ایدوب ید لرنه مضی و محتوم استدانه تمسکی و یرد کارنف
 صکره مقابله سندن طرابلس ایالتن واقع مقاطعات ملتر تارنیک تمسکات
 و حجت لری اره بان ایدوب ترجمان مزبوران حجاز تارنیک ایلد کارندن صکره ذکر اولان تمسکات
 و حج با امر عالی طرابلس من مقيم بالیوس اولان میر یون یدینه وضع اولندی دیدکن
 سالف المذکر ترجمان وکیل کومجی الیه ایج مصطفی بک بالوکاله تقریر ایلد کار جمع کلمات
 مشروحه سندن بالمواجعه تصدیق و بالمشافهه تحقیق ایدیک ما هو الواقع بالطلب کت اولندی
 فی الیوم الثامن والعشیر من سوال المکرم لسنه ثمان و عین و مائه و الف و مائه

حجت دیگر بسبب قتل بعد الکشف نوشته

سبب تحریر کتاب شرعی بود که محروک خاینه محافل و وزیر روشن ضمیر مشیر آصف
 سعادت و ستمخواهر اسیم پاشا سیرانه مایرید و مایشتا حضرت تارنیک طر لرندن محروک مزبور ناچینه
 تابع ملقت و نه فور و چو ملکجی قریه کرس نور لرنه بر مقتول بولنوب کسفی ایچون صوب
 شرع انوردن کاتب قعیین اولنهای التمس و پورلدی شریف اولعیر بالالتماس طرف
 شرعدن مولانا ابراهیم افندار سال اولنوب اوحد من قریه مزبور کرسور لرنه واقع

چقاواریه و میکلہ معروف نام موضعہ واروب ذیل وثیقہ محرر الکاسمی و محضوری
 الاشی ص کسنہ لر محضر لرینہ و باعثون الکتاب قریہ مزبورہ اعالیاری مواجہہ لرینہ عقد
 مجلس شرعی قدیم ایدوب فی الحقیقہ موضع مزبورہ اسمی نامعلوم علیہ بر مقتول اولوب
 بالمعاینہ کشف و اثر جراحہ نظر ایلدکن مقتول مزبور کس لر چندن اثر جراحی
 اولوب انحق راسندن چک کسنہ کابنہ بالطہ ایلد مضروب و خروج حتی حکمسی بالحقیر کسنہ
 بالطنک ضم بدن ناشی منفصل اولوب جراحی مزبورہ دن متاثر اقل اولندیغین مولای
 مزبور معلن بعد الکشف و التحریر معاینات اولنا کتقد از محمد چلبی ایلد وزیر السیار
 طرفلندن مباشر تعیین اولنا چوقدار لر الحاج محمد بیک ایلد طرف شرعہ کلوب انہا و تقریر الملکی
 ایلد اشبو وثیقہ انیقہ علی ما هو الحقیقہ بالطلب کتب و لنوب ید طالبونہ اعطا اولندی فی نوم
 نامہ عربی مرغوب در سوال کردن خاطر و طلب کردن بولیجہ از طرف عربی کاتبی بقضای فرامہ
 الحیاب نجبہ امراء الملة المسيحية و درة اکلیله خلاصه اصداقانا و زبرق اجابانا فصل
 طائفة الفرنساویہ یون دامت صداقة و زادت محبة غب احد اکید المحبة و ابدآء
 صافی الموده اولاً فزید کثرة الاشواق الی رویاکم علی کل خیر و عافیہ و الثانی ان سألتم عن
 مدح و کمال المنہ بکل خیر و متم به و الذی ابدیہ لم حوة میدان صداقتکم انه امرنا حضرة افندی
 خیر محبتکم انکم تجمعوا جابانا التجار و تتکلموا معهم علی عشرين کیم بولیجہ بالوعی من المقتدر
 العشرة فی الاستانة بحيث انه مع حلول رکاب سعادتہ بتلك الطرف تكون حبیاه و در
 معاملہ صاغ حاضرہ فبموجب امر سعادتہ سطرنا الطرف صداقتکم بنیقة الوداد ان شاء الله
 بوصولها و احاطة علم محبتکم بمضمونها تجمعوا التجار و تتکلموا معهم علی البولیجہ العشرين
 المذكورة علی الوجه المشروع و ان کان الذی موجودناقص عن المطلوب يتکلمون من طرف صیدا
 و فهمکم کافی عن زادة الشرح و لا تقطعوا اخبارکم باقی و تتم المعلن علیکم
 و منا و فی الموده و صافی المحبة الی فلک و و
 محمد علی
 محمد علی

الى جناب الذات الرضيه والصفات المرضيه والنفحات الزكيه حضرة الاخ بانه والصديق
 لوجه الله سيدى المحترم اطال الله تعالى عمره معززكم آتير غيب اهدا سلام ممزوج بالشوق
 والغرام مرتبط بالسباب خلوص المحبة على الدوام وبث ثنا سجاياكم المحمدين وشيم اطباعه ومكارم
 اخلاقه السعيه ما بين الخاص والعام حركة القلوب على مدحه والدعا بنجاح مقاصد وطول
 عمره زمانا مستدام اتمنى بذلك جناب حضرة من تتوج اسم الكريم باعلا السطور دامت عليه
 سوابغ النعم والحبور ينهى هذا الداء الخاص من هو بالوده والانتفى ليجتكم متخصص ان هلقدر مضى
 زمان بل اعوام ما شرفوني بكتاب مستطاب نبى عن صحتكم الماثون وسيرنى بسلامتكم المبرور
 بما ان غاية مقصودى دوام الطلأى عليها وبغية مسولى اتصال سطور طروسى اليها وباقا
 لما وردت الى مسرفكم من عظم استهاجى وانتعاش فوادى حررت لكم اجواب مرتين واستتم
 بجنابكم على طريق دمياط فما اعلم وصلوا او فقدوا وطال الزمان وانا متلهف لاستشاق
 اخبار حضرتكم وهام وهان فخركتنى اشواقى القلبيه واتواقى المرضيه ان احرك سلسله حب
 القديم والود الصلة السليم فقطقت على حضرتكم تحرير هذه المنيفه داعيا بجنابكم على تحقيق
 خاطرى ما اعهد بسميكم من وفا الحقيقه فان شاء الله تعالى تشاوا مرغوبى وتوثر واطلوا
 باتصال مكاتيبكم الكريمة الشريفة ولاتانفوس من مقصودى بحفظ محبة شيم كالكلم المنيفه فالاختيار
 والرضى لحضرتكم سيدى فان تجب الداعى وتنفى بالوعد فانى ذلك الخلل الوفى لاحد عن حفظ الود
 ولو قصر توا وابتوا فانى حافظ العهود واحقوق فى ذروق الفؤاد والله تعالى عالم الضمائر و
 فاحص القلوب والكللى واذا شرفتونى بالاطل العيني فالحا تعد عند الداعى الفرضيه
 والبست تحت الفضل والمنيه ومما سخر فى خاطر كرم الكريم وحررتوا الداعى عليه فانى ساع
 بقضاه ومستعد لاقامه من غير ريب وذلك على فرض عين بل على الرأس والعين ودمتم فى عمر
 مديد وعيش ريب وسعد جديد على كل حال ورضي عنه والله اعلم
 المتواضع
 مصطفى كرم الله وجهه

نامه تهنیه منصوب از طرف فضل فرزند سید پاشا والی عثمان و بسبب خانه ها والی مذکور
 صاحب السعادة والاقبال والسيادة والاجلال على اللهم جل الشيم عظيم الكرم الدستور المكرم
 سلطانهم المغمم اطال الله تعالى بقاءه ولا زال بالمجد والسعادة منعم آمين
 غلب عرض الدعاء الخالص بالقلب اللسان معافي ان الله تعالى يديم بقا سعادتكم على الدوام
 بالعز والسرور والسعادة والمجد مد الاعوام بسبب تسطير طرس الدعاء اولاً هو خلوص
 الادعية ورفع لوا بواصي الاشياء على شرف جلال التكم وهو فخار سعادتكم ثانياً بما حصل
 عندنا من الفرح الزايد والسرور بالانعام الخاقية لحسنة المتعاليه وهي الوزارة الرفيع
 الشرف والثلث ومنصب الشيم المشرفة حقاً ان المجد حل حيث هو السعد بالاستيصال
 واجب انه هو محله فشكر المولى الكريم على انعامه لسيادتكم وامانه العظيم ونهينكم
 بما اعطيتوه جعله الله ميموناً مباركاً مصحوباً بالسعادة والعز مؤبداً آمين ثم نعرض لذكر
 سعادتكم بخصوص البيوت الذي ساكنينهم كما هو معلوم سعادتكم انا استكريناً من عندكم
 السيد على انخولي بموجب تمسك مشروط فيه العار والترسيم وبحسب ان البيوت
 كانوا الوا الى الخراب من توالي الايام والخلو فعلناهم على كل من ترميم وتعمير وبراق وشر
 جمادى الثاني سنة ثلاثه وخمسين ومايه والى شهر رجب سنة ستة وخمسين مع
 اوضتين فوق البوابه كانوا وقعوا عمرناهم مجدداً فالذي بلغ بموجب دفتر مفردات
 مبلغ قدر خمسمائيه وستة وخمسين غرش وربع ودفعنا بيد السيد احمد الخياط
 المتوفى اجرة السرايا الصغيره سنتين مايه واربعين غرش وثلثين موك شعيريه ستة عشر غرش
 فجمله الذي سيد بموجب وصولات مائه وستة وخمسين غرش فيكون جميع المدفوع
 مناصف المصارف سبعمايه واثني عشر غرش وربع من ذلك اجرة السرايتين عن ثلاث
 سنوات الكبيره ثمانين غرش كل سنة والصغيره بسبعين حسب الاتفاق كراهم عن
 الثلاث سنوات اربعمايه وخمسين غرش صح الباقي لث مائتين واثنتين وستين غرش

وربع لزم عرض ذلك لدى سعادتكم نوصل بان ترسلوا لنا مسك اجور عشرة سنوات
باسمنا واسم القناصل الذي تاتي بعدنا البيت الواحد سكننا والثاني الى احد تجارنا
الذي مستكرى من باطننا والكري حسب ما صار عليه اتفاق سراية المرحوم سليمان باشا
بثمانين والاخرى بسبعين ويحترفي التمسك ان العمل اللازم من الكري وان كان تستقلوا
الكر المرقوم فالامر سعادتكم الذي تروه مناسب لم عندنا خلاف فالمرجو والمأمول
ارسال تمسك الى دعيكم على عشرة سنوات على هذا الوجه ويكس لطاغم ان كان
تتكر والكمفة العمل فيكون معلوم سعادتكم ان لو ما هذا كانوا البيوت واثروا لانهم
كانوا كهنا وبهذا العمل حينئذ هم لان معلوم سعادتكم سرايات مثل هولاء اذ انشأت
اليدهم يالو الخراب فان شاء الله تعالى ما عندنا خلاف وما يمكن نقبل زود مصرية عما
تكتفناه ولا ريب ان كلامنا عند سعادتكم مصدق فالمرجو اجواب بمشرفة عن
سعادتكم والسؤل من الله تعالى ان يفسح في مدتكم ويديم مجدكم بالسعادة والعز والسرور
على الدوام والدم

الداي المحل سعادتكم
يونس قنصل طاعه
الوقت

نامه ديكر از طرف اب علم رهبان كوه لبنان بقنصل مصر بسبب احوال ايشان

ايها السيد الكلي الشرف المعروض على سيادتكم بعد الدعا المفروض وبث
الاشواق لمثمة طلعتكم السنية صاغها الباري تعالى من كل اذنية وبلية انه
قد وصل لنا مكاتيب من داي حضرتكم راجيا القس ارساينوس الحلي وكيل
رهبنتنا العام الاكرم من مدينة باريس وذلك من بلاط على الشان وصاحب السعادة
السلطان فرنسا الكلي الديانة تخلصه ملكه ونصره وعلى عزه وفخره وقد ارسل لنا
ضمن مكاتيبه جملة مكاتيب محضرة القناصل المحترمين ومن جملةهم حضرتكم من حضرة الوزير
المفخم لكي بعد ان حنا بكم تطلعوا عليه تاحروا بتنزليه في الكنسلرية ورجوا تشرفونا

بحکمکم وترسلوا لنا النسخة السجدة في الكنسرية لكي ندونها عندنا في رزنامة الراهبة
تذكرة بحمل على الشان ملكنا السجدة المنظر وتجبر واجهذا خاطنا ونحن لم نزل مقيمين على طهارة
الدعوى السعادة السامية بالبر والانتصار لانه لم يزل يشرفنا بجنوه بحمل وحسن نظره بحمل
ونسأل الباري تعالى من اعماق قلوبنا ان يحافظنا عن بافضل الانعام والخيرات السموية والارضية
ويجعل ان يكون نخل اعماله منصوراً ويطرح عدوه تحت اقدامه مقهوراً ومحقوقاً وزجوا ان
تموا مطلوبنا بالرسالة السجدة المقدمة ذكرها عن يد رهباننا المقيمين تحت
نظركم السعيد في مدينة دمياط لعل الرسالة وهم الاب توما والاب لويس الذين قد
ارسلنا الازبحنا بكم عبوديتنا هذه عن يد هم ونترجم من عننا بكم وغيركم الفريق
بان لا تخلونا نحن ورهباننا المذكورين من نظركم الشريف وتأييدكم المنيف ومهما
حدث حضرة بكم من الخدم والاعراض لا نقبونا لنصور بقضاهيها وبلغ سلامنا حضرة
الكنسرية وكل من يلود بكم ودوموا في سلام على الدوام وادعوا لحرارة الابرار والارباب
الكنسرية

نامه ديكر اذ طرف راجي لبني تفصل فزسد برای حیات سلطان خسته نم من باشان وودعی
ایضا السيد الکلی الشرف والاحترام المروض على سيادتكم بعد الدعاء المفروض وبش
الاشواق لمشاهدة طاعتكم السنية واستماع اخبار سلامتكم المغموبة من مصيبت القلوب
بكل خير وعافية وان تفضلتم حضرة بكم وعنا بكم فاننا بحمد الله تعالى طيبين بخير وعافية
متشققين الى رواج طيب اوقاتكم ودوام انتظاركم وادعيتكم بحضيرة زوجه تعالى ان
دائما حضرة بكم بافضل اخيرات مشمولة فالذي نهى بجنابكم انه بعد خروجنا من دمياط توجهنا
الى القدس الشريف فرزنا الاماكن المقدسة وشكرنا تعالى ثم توجهنا الى دير لوزيرة بكم وان
لتقيل ايدي حضرة الاب العام الکلی الاحترام فالله وحصل لسموكم مكتوب من عالي جناب حضرة
الوزير الکلی الصفاة بخصوص الحماية للراهبة ومن منيف مضمون الرسالة تفهون سيادتكم
كل شئ ثم زجوا من جودكم ان بعد اطلاعكم عليه تامر وان يجر شتم يسجل في الكنسرية

و نحن تمنوا علينا بنسحة مسجلة بنسختكم الكسرية لكي نحفظها مكتبة الرعية تذكار لما انعم
 به علينا جلالة ملكنا الكلي الديانة سلطان فرنسا ابد الله دولته ونضرة على اعداءه فمن ثم نحن
 لم نزل ندى الشكر والشا بجلالة الملوكة ونطلب من عونه تعالى ان ينضره نصر اعجيب
 ويخضع تحت انحصار مواكب اعداءه ويرفع شأنه في عليين سماه ويكون دائما بجز العون
 والسعادة بحفظه تعالى على الدوام الا ان نرجوكم ان لا تمنعوا عنا اخبار سلامتكم الموقوفة منا
 مع مهابدكم من ان نخدم لا تغبونا ودوموا في سعور ليوم الخلود والسلام
 العصر
 السبت

نامه مودت در پرستش خاطر نوشته از طربشام از دوست بدوست

الى جناب حضرة الاخ الاكرم والصديق الا واحد موسيو برو المحترم دامت عليه سوابغ النعم
 غلب ادعية السنية تحضر بها الطلعة البهية صاحبها رب البرية من كل آفة وبليته المبدى كضرتكم
 عزيز الاشواق مع عظيم تزايد الاشتياق الى مشقة حضرتكم في كل غير وعافيه والثاني
 ان تفضلتم عنا بالسؤال فله الحمد حين تارخه غير رجو من كرم المالك بان تكون حضرتكم
 باز يد اخيره وثوب الصحة والعافيه مع بهد والبال وبعد يا حضرة اخوانا لم غانت علينا غير
 فراقكم رجو نعم الذي قدر الفراق يسهل الاجتماع قريب لا يكون بعيد حتى تقضي صل مدق ايام
 بمشاهدتكم وان سالتكم عن المكاتب وصدوا ان جميعهم بل رجوكم عدم المواظبة في قلة الحوا
 لاننا كنا في طرف الدادقة لاجل دفع الغم والاحوال الصايرة فرقت عن ايامكم مثل
 السما والارض من كل الاوجه ربما حاطا معكم والان واصل الى عندكم الكسرية
 تستفهم امنه ولا تدعوه يعرف باننا حررنا خواتمكم هذا الخصوص وان سالتكم عن حضرة مصطفى
 پاشا وكتمنا به مقيمين لمجبتكم في كل وقت ولم يقطعوا ذكركم بالمليح واصل البلد الكبار مع
 الصغار مع الجميع ناذرين نذوره رجوكم هذا الطرف المجرى انهاض المحبة في الكاتبة
 لمجبتكم بخصوص رجوكم لاننا اخ صديق وتصور محبة في قلبنا غير حضرتكم والشاهد
 على ذلك الله تعالى الفاض القلوب والكل كذلك حضرة قنصل قبرس من اكبر مجبتنا رجو
 تتفانوا مع حضرة في هذا الخصوص لان له مجبين كثير وكلامهم ساكت في مدينة باريس

وكل شئ تعلموه لم نرج لكم فيه منية لانكم اخونا ومطرح ابونا ومزومين فينا وحضرتم شاهدتم
قلعة الانصاف الذي فعلوها بحقنا وحققكم لكن ماشا ان الله تعالى يضيع مثقال ذره ولم عاد
يلزمكم محضرتكم زيادة شرح عندكم فهم يعني عن ذلك زجركم دائماً لا تخرجونا من الخاطر العاطر بالبعد
والقرب ولا تقطعوا عنا مكاتيب حضرتكم مع اخبار مسترة ومما يعرض حضرتكم من الخدم في هذا
الطرف عرفونا بها لنفوز بقضاها على الراس والعين ثم نزيد بعلم حضرتكم بخصوص النبيل
الابيض الذي ذكرتم لنا عنهم من شان صهركم فهم واصل لكم صحة القبطان قارلوزجركم
يكونوا في محل القبول لانهم من بعد الفضل لان نحن وجميع ما يلزم حضرتكم بالخدم زجركم
عدم المواخذة في عاقبة ارسالهم باقى دمتهم سالمين . والسلام
محمد بن حسين
طهرته

نامه ديكر از دوست بدوست در اعتذار حال

سطور صادق عن غير محاسبى وكبد حرا الى قرة العين وجيب القلب عزيزنا
وصديقنا المحفوظ موسو برو اطال الله بقاء آئين اول مزيد كثره الاشياء في مشاق
وجهم الكريم بكل خير وعافيه ولا نسأل الا عن جنابكم وان تفضلتم وعنا سألتم فانا
لله الحمد والمنه بخير وعافيه واننا والله يا جيبنا لانسلكم ولا نتغفل عن ذكركم وفي البرك
الاوقات والساعات وصل اليك عزيزنا كتبكم فقرائنا وسررنا به غاية السرور وقبل
وصوله اليك ارسلنا جنابكم اربع مكاتيب ولم ياتنا جوابهم فقلنا جعل الله المانع خيراً
فلما وصل اليك عزيزنا كتبكم حصل لنا السرور التام بصحتكم وسلامتكم ونحن على العهد المحبة
لا تتغير وان اوشى لكم واشى قبيله الله ونحن لاننب محبتكم واكرامكم لنا زجركم من الله قريب
يكون جمعنا بكم والذي سمعته عنا وعن جميع اجابنا بالمدروه كله والله يا عزيزنا كذب
لانه بلغنا عن اخو جرجي خرنسيس انه اشوى لكم في حقنا وحق اجابنا طه باطل وكذب
ونحن ما نتأمل منكم يا عزيزنا همل انقطاع الله وراكم اصل ثابت والمجبة ما تقضى هذا
ونحن

ونحن والله على العهد ما نتغير حتى نلقى الله تعالى نحن ننتظر اخلافا لكم والصفح وايضا يا عزيزنا
اسئل قلبك عنا الاخ يفوت اخوه والله تعالى عالم بالسرائر وفي هل قدر كفاية لا يكون
ما نحن في كثرة الكلام لانه هذا الكلام له موجب والله هذا احانا معكم وديما نزعكم ونزعناكم
وكتب بجملة لا يكون موافق ونحن في هذا الايام شوية متشوشين لنا صبره ولا يكون منكم
هل قدر جفني المراد تعتمد واننا اصدق لكم ومحبين وجميع ما بلغكم عنا بخلاف ونحن ما نتغير
لكن اشتغل بالناس قلة المراد وقد بلغنا خبر انكم توجهتم الى ناحية قبر صربنا بجمعكم
بناء على خير وسلموا ان على جميع اجبا بكم ولا تأخذونا بالتقصير ومما نزم بجانبا بكم من المصاحح
عرفونا حتى نفوز بقضائها على الراس والعين وستم خير وبعمة من الله تعالى والسلام
الحمد لله
الصادق

نامه ديكر مودت و فراق از دوست بدوست وغيره

مفخر ترا جبين الملة المسيحية سر لوعة مجموعة الكثرة لجمعية السحمان برو دام سالما
اما انما عهدت فكيف انت وكيف حالك يضي ذكرك مونسى ويميت في عيني خيالك
ام الشوق فقد اشتعل ضراما وكاد عذاب ان يكون غاما حتى قال فم الجفن بلسان الدمع
يانا ركونى بردا و سلاما هذا كتاب محب قد زاد فيك غماه اضنا فوط اشتياق
فرق حتى كلامه اما ترى كيف اضحى مثل النسيم سلامه نهدى اليك فوط لوانح محبة تستعير
من طيب انفاسها نسمات الربيع وتقر دبلابل الفاظها في معناها البديع وايما تذكر
طيب لزرع تلك الاوقات ولم نزل ننشر حسن خلوص محبتكم لنا ونحن دائما ان شاء الله
على المحبة ولم نبرح عنها ولا مشغال حبه نسأل عنكم انما حلقتم وايما كنتم ويهدىكم وافر المحبة
شبينكم وابوعبد يسلم عليكم وبلغنا انه كان جائكم وارسل لكم مكتوب رفيع شينكم
اعطوا بالكم انكم ترسلوا له شئ وان سا الله تعالى غرضكم تيم وجميع الذي ذكرتم لنا اياه

فما بيننا وبينكم فان شاء الله تعالى كله وجميعه يتم على اتم خاطركم لكن الاوقات لم تساعد و ابو عبد
واخوانا يهدىكم خلوص المحبة والصدقة وكان مرادنا توجه الي عندكم لكن اينما الاوقات بارون
لكن على وجه الريع ان استقمتم واردم حتى ناطر من العسل النحل والقواضي ان شاء الله قد ومكم تكون
الى عندنا قريبا في دمتهم سالمين ^{محكم المحقق} ^{السيد عبد} ^{القادر}

نامه ديكر عزى مسجع در اشتياق نمودن و مدح كردن دوست

وبعد فالعروض على ترجمان كل لسان و انسان عن كل انسان نير فلما الحمد
و ملك ازمة السعد جعل الله سفره غامضا و رده الله اليها سالما و سير الله له كل المطالب
ونوله الله كل المأرب ذانه امنه من الشقات و رفعه الله الى اعلا الغيايات ترجمان العصر
و الزمان موسيو برو اسطفان انه لما ورد علينا مكتوبكم الكريم فكان الذا من العافية على
جسم السقيم فانسبه فوادى المتبول و ترمنت منشدا فيه اقول انا انكم مكتوبكم كريم
وجدت من البلاغة فيه رجزا كتاب كلما امت الى ارد جوابه امسكت عجزا و قد كان
علينا ذلك المكتوب كقيص يوسف على بصير يعقوب و قد عرضته على اصلا الادب فتعجوا
منه عاية العجب و قد قرأته شبينتك الست صيلونه فبكت الانخاع و افاق محزون
و قالت لى و تبكى و تاءن من فرتك و تشكى بلغه فى مكتوبك عنى السلام و خبره باني
حرمتم لذى المنام و انشد ما فى فوادى من الغرام برقة شعر و النظام و سلام
عليكم ما افرقكم ايا ليتنا من قبل فرتكم متنا ترى تجمع الايام شملى بقريلكم و ترجع اوقات
السرو و حكايا و ان تفضلتم عنا بالسؤال فاحمد الله الملك المتعال طيبين و لكم
على وظيفه الدعاء مقيمين و ماضنا من بعدكم الا فرط بعدكم و قد درت لنا فى كتابك
من لذى كلامك و خطابك مما نرم لكم فى طرفنا تخبرنا و عنى فى رد جوابك تعلمنا
ففضلك

وفضلک علینا سابق ولا ینکره الا کثر منافق وقد درکتنا اردنا قبل سفرنا ان ۵۲
 نستبری من بعضنا الذمه فمتلک لالتقع منه بصاحبه مدته وبلغ درجه الحال
 لای تصور فیہ ان یلتقط بسوء المقال وانت عارف قهار لکنک جاهل بال ذلک البخار
 ولو علمت ما یقو عنک او اخبرناک لکن طول الدسر کدرناک ولكن السر مطلوب والله
 یعلمنا الغالب والغلوب وفي هذا هل قدر کفایه لاهل البداغه والغایه ویقیم جریل
 السلام حضرة القنصل وشيعته وكونيها وجمعتهم وبلا وصحبته وكونيل ورفقته وفرنسيس
 واخوته ويسلم عليكم جميع الايمان اولهم ابراهيم افندي واخوه النقيب السيد عبد الرحمن
 واولاد صدقه وجميع من في الخان واخواجه منصور واخواجه جبران وان تفضلتم علينا يا صاحب
 الامسان وترسل لنا زنا را او مقطع رشیدی کتان نغمله قمصان ودم فی امان
 محفظاً بالرحيم الرحمن الذي لا يشغله شأن اشتهى الكلام والسلام ^{عبد الرحمن}
 نامة ديكر عزي درستم كردن يكي مديون که در دفع کردن دین او تأخير کرد ^{وحي در وکل}
 الى حضرة الاخ العزيز سلامه الله تعالى امين وبعد السلام الوافر الذي نعلمكم
 هو انه من يوم خروجكم من حلب مارينا منكم مکتوب ولا خبر بيننا عن احوالكم فما كان
 املنا منكم ان تعاملونا کذا معامله لانه ما صدر لکم منا ضرر يساوي مثقال حبه خردل و
 بالعكس الفقير انضريت منكم بخراب الديار کونی سلمتکم الف وخمسين غرض نقديه
 لاهي قيمه رزق اکون رحت فيه شي ولاهي حواله بل دراهم نقديه التي فی طول عمری سمعتها
 من ثقب جبیني سلمتک اياها کما لها ذميب واخيرا علمت معي هذا العمل وهو ان الان
 صار عندک نحو ثلاثه عشر سکه ولا تقکر بها ولا تقول ان صهنا هذا ما کسبنا شي

واحب ان نسعى له في توبيتها اهدا حق الصعبة والصدقة وهذا وفا الجليل وخصوصا لما بعثني
 الخوش ثم رجعت وقلبت عنها وما استغفرت بشي لانت ولا انا ثم انك خلقتني بين
 على سيدة الوردية باني لا اخاف وان دراسي حاضره اما تذكر ذلك الصين ليلا يكون احوالك
 معطلا والنتيجة يا اخي انت حطمتني وعطلتني بالكلية وانا صابر هل قدر زمان واقول لعل
 انه ينصف على حاله ويصير له حرة ويرسل لنا حقنا وما رأينا من ذلك ادنى اشارة
 وكان مالي عندكم شئ فلزم الامران او كل عليكم مونسور لغران باش ترجمان الفرنساوى
 بمصر فاذا وقف عليكم وطالبكم في حقنا فلا تواعدوه ولا تعتذروا له بشي بل ابلغ حقنا
 الذي هو الف وخمسون غرش فاذا سلمتوه ايا يكون وصلنا لان الذي يصل له يكون كمثل
 ما وصل لنا لكن عندك معلوم وانت تعرف مبلغ اذا وفيتني حتى بعد الثلث عشرة سنة تكون
 كانك ما وفيتني شيئا ولكن نحن ما زعدي زايد من حقنا والضرر الذي صار لنا من تعويق صدق
 الدراهم زجوعه من رب العالمين فالمراد يا اخي عقب كل قول تكون ادا وقف عليكم وكيلنا
 المذكور سلمه حقنا بالقام والكمال ولا تعمل لك عذر ولا تتجج بشي لاني ما عدت اصبر واذا
 سلمته حقنا فهو سلمك وصول من يد اكثر من هذا ما يحتاج نوكد عليكم ولا تحوجنا ان
 نستعمل معكم غير طريقة حتى نحصل على حقنا وانت اخبرني ^{بهم} ^{ما ادر العذر} ^{الاصح} ^{بخطيب} ^{الندى}

نامه ديكر مودت وسؤال خاطر از اقربان باقران

سلام الله تعالى اتم وعظيم صوانه الاعم يخص بذلك حضرة الاخ ^{الحبيب} ^{العزيز} والحل الا وحيد الخبيب
 شقيق الروح ملكه باش ترجمان المكرم حفظ الله تعالى بعد مزيد اجزل السلام عليكم
 وكثرة الاشواق اليكم دامت نعمة الله عليكم وليس خافي عن شريف علمكم الكريم
 من يوم مضرنا دمياط لم ننظر من جنابكم مشرفة نظمان بحا على صحة مزاجكم جعل الله مبالغ

٢٣ ٥٢ ذلك خيراً ولكن يا اخي تخاف بكل في بغضنا المثل العايل البعد عن العيين ملاك الخاطر وان
سلوتم انتم فتمن غير سايين الود وذكركم في كل وقت وزجوا الله تعالى ان يجمعنا بكم وانتم بكم
والسلامه ونعرف جنابكم بان واصل لكم امانه باسم الله عن يد الحواجبه فلا فان يكون
حضر رشيد او اسكندريه توصلوها له مع مزيد سلامي وان قصدت جنابكم في قضية
قصدنا بهار جل عزيز مثل خوتكم والرجل العزيز اذا قصد احد في قضية فيلزم من ذلك قصد
بها عز واعر ومع هذا لم رأينا عز ولا صاحب ثمين غير جنابكم تشقلنا على خوتكم في قضايها
وهي سهلة المآرب على فهمكم الزكي وذلك هو ان تشتر والنا فرة زرداوه وثلاثة ادرى صبح
باش ماهود انگليز وتكافوا خاطركم العاير تشغلهم لنا على مرادكم والتمن قدر ما يكون تاخذون
من ملا ولا يحصل مواضع في ذلك ولا تمنعوا عني اخبار سلامتكم وما يبدو لكم من خدم
افوز بقضايها باقي دمت في حفظ الله وصونه والسلام

مكتوب ديكر محبة از دوست بدوست

الى جناب حضرة الاخ العزيز الاكرم موسو لغران ترهان المكرم صانه الله تعالى ودام بقاءه
اولاً مزيد السلام عليه وغاية الاشتياق اليه خلد الله تعالى سوابغ نعيمه وفضل عليه
وبعد المعروض جنابكم اعلمكم الله تعالى خير صوانه في اسعد وقت واصبح ساعة وردت لنا مشركم
العزيزة الكريمة وقرينها وكامل ما شرعتموه طاعت علمنا وحمدنا الله تعالى على صحة مزاجكم التي هي غاية
المراد والقصد وبعثتم تعبوا على بقله المكاتب المراد على الحساب ما نحن مقصرون فاما ما فيه
باس زرجو من حضرتكم عدم المواخذة ونحن نفهم محبتكم لنا فربنا تعالى يقيمكم ومكتوب الحواجبه كمال
ونقيم تذكرو علينا في ارساله مع واحد عن علي اين طريق كان والحال نعرف خوتكم في وصوله
حورنا مكتوب الى الحواجبه المذكور والى اخينا وحطيناه ضمنه وارسلنا مع القواوس فقده الاله
ان شاء الله تعالى يصله بيد ما فيه خلاف الف خدمه على الارس والعين غير انني ارجو من حضرتكم
من غير ما مور عليكم دايماً لا تقطعوا عنا مشرفاتكم الكريمة مع مما يبدوا جنابكم من الخدم والمصاح

شرفونا بها لنفوز بقضاها على الراس ثم العين وبلغوا سلامنا بحلة الاخوان والمجدين ومن
عندنا كافة المجدين يملون عليكم والله تعالى يحفظكم ويقيمكم **والله اعلم**

المحب الدعوى
فصل

نامه ديكر در عذر طلب كردن براي تعويق دفع مبلغ درهم

الى جناب حضرة الكبراجابنا العزيز موسى لغزان باش ترجمان المكرم حفظه الله تعالى آمين
اولاً مزيد كثرة الاشواق الى مشاهدكم على كل خير وعافيه والثاني في ابرك وقت وصل اليه عزيز
مكتوبكم وفهمنا ما ذكرتم وحمدنا الله تعالى الذي انتم بخير وذكرتم بخصوص الباقي لكم من الحساب ان
طالت عليه الايام ولا كان الوعد كذلك فيا جيبينا كلامكم صحيح ونحن نحولين منكم ولكن انت
اخبر في امورنا والطلب الذي صار علينا ما عدا ما من توجيه الذي لكم وظننا ان المحب وقت الضيق
ما يعقب على صلبه فراح الكثير بقا القليل في الموسم يتوجه ولداً اخينا الشيخ علي الى المدينة يدفع لكم
حسابكم ونحن مع معونة الباري تعالى قطعاً ما خلدنا احد يتكلم فينا لاني المعاملة لاني غيرها
لا مفرج لاسن اولاد عرب ففسأل الله تعالى التمام الى خير لنطلع معكم في بياض الوجه وطال
بقاكم والسلام

نامه ديكر نوشته سديد بطريق طائفة دارويان تا تحصيل كردن مبلغ درهمها را

الى قدس الباب الجليل السيد البطريك الانطاكي ماريوسف الكلي التيجيل دام قدسه
بعد عرض الدعاء والخضوع لرياستكم الرفيعة الارتقا المبدى لقدسكم هو انتم في ابرك الاوقات
واشرف الساعات قد ورد اليه عزيز مكتوبكم احوى بركتكم وما ذكرتم بخصوص دراهمنا
الشروط الذي طالبينهم ما كنا نرجو من قدسكم بان تكلفونا الى شروط محل الذي نحن مستعدين
نتوجه الى بلادنا ولم موقوفنا عن التوجه غير هذه الدراهم مرادنا ننفض حتى نسا فر من خصوص
دراهم اولاد ضاهر نحن لم نعرف بيت ضاهر في هذا الخصوص وما ذكرتموه من جهة اوراق اعني
حج الرزق تسلمكم اناهم لمن تفضونا ونحن مرادنا الفضه من قدسكم على اي وجه كان المراد اعني
من غير اعتراض على حضرتكم بان ترسلوا لنا دراهمنا وتفضونا والوقت ما عدا يتحل مكاتبه

و ربما يصير طرف غلا بقله الورق لانه من زود كثرة المكاتبه بخصوص دراهمنا خاف بعد توجده
 ٥٤ الورق نحن كنا نحس بان اذا كان احدنا متعللا علينا بوفادراهم من طاعتكم لشكيتكم
 من بعد ان حضرتكم صرتم البدو في التعلل بقينا نصعب على الغير والى الهه صرح ياكيدنا مرادنا
 نسافر ونطلب دراهمنا بالتمام ونحسكم ولو كنونا مقيمين لم كنا نصعب على حضرتكم تسهيل
 ما انتم طالبين وتذكروا بان لم لكم فرح الا من حسنت المؤمنين نحن ما اقرضناكم دراهم على حسنت
 المؤمنين وهذا آخر مكاتبتنا القدسكم و مرادنا دراهمنا ولم لنا شغل بعقبتنا عن السفر غير
 هذه الدراهم المرجو لا تقووا علينا ارسا لهم باي دام وكمكم ^{الدرء على الهدم} ^{الفرشاة}

نامه ديكر مراد جواب لذ دوست بدوست برای فرستادن صندوق من القدس

الى جناب حضرة الاخ الاعز الاكرم سيدى العزيز الترحمان المحترم حفظه الله تعالى امين
 اولاً عزيزة كثرة الاشواق الى رويكم السعيد بكل خير والعافية والثاني في ابرك وقت انظر
 ساعة وصلتني مشرفتم العزيزة وشكرت المالك الذي حضرتكم بكل خير وارسلتم تعبتوا علينا
 من قلة المكاتبه الى جنابكم فيا سيدى ما هو اسهل او قلة محبة غير ان خفا من كثرة الغلبه عليكم
 وتلومونا لان معلومكم المكاتبه الفارغه لم بهالذ ولكن بمكاتبه وغير مكاتبه نحن على كيسكم وذكرتم
 لنا من جهة الصندوق الذي حضر من طرف القدس الى حضرة سيدى القنصل المحترم وعلى اننا
 نحن وكلا الرهبان وكان الواجب حالاً ان نرسله وبالنصوص الى رجل مثل حضرة القنصل المراد
 يا سيدى كلامكم صحيح ولكن هذا الصندوق لم عندي علم انه الى حضرة القنصل غير ان ابونا ملك
 كتب لي اني اوجه ذلك الصندوق بمصر الى بيت القدس اخذوه بالديوان ولم لي خبر عما فيه
 والذي حصل بالديوان لا تسأل ما يمكن يخبر شي وهم يريدوا يعرفوا اي شي فيه والى اخيراً
 من الديوان وبعثنا مع فلا يكون معلومكم المرجو لا تنفوا عنا مكاتبتكم مع ما
 يدي لكم من المصلح وخدم نفوز بقضائها باي اسم والى الامم محسكم

البركة والنعمة والسلام على حضرتكم المروض على سيادتكم توافر الاشواق لمشاهدتكم واستماع اخباركم
 السارة في كل خير والثاني ان جاز سؤالكم وعن حالي سألتكم من كرم الباري يوم تاريخه بخير
 ارجوه تعالى ان تكون حضرتكم في مبادي الخير وبعد الذي ابدية بجنابكم من جهة ابو يوسف ابراهيم
 صهر ابو عبد الواحد المذكور له حساب عندنا بكم انطون ابلبي من حل قدر سنين وما دفع له شيء
 ثم اجتمعوا في ومياط وتما سبوا على يدي بعد ان ترك له جانب من المبلغ فبقيا عند انطون بعد
 حل حساب ستين بـ غرض وكتب له تمسك بخطي وشهادتي الى مضية اربعة اشهر وقال
 لي انطون انه دراهم عند المطران معه دراهم وعليه دين كثير فبقى المرحوم حضرتكم اكراما
 الى طرابلس ورجعوا وقالوا ان المطران ما له معه دراهم وعليه دين كثير فبقى المرحوم حضرتكم اكراما
 ليسوع فجعلوا انظركم وتلزموا انطون بان يدفع المبلغ لان الرجل محتاج كثير ومراده يزل عند
 عياله لطرابلس وما معه شيء وحضرتكم عارفة بحاله وعليه جملة فاكوس للناس وربما حضرتكم
 حين كنتم في طرابلس صار لكم اطلاع على احوال المذكور فبقى المأمول من جنابكم اكراما فخطري تلمزموا
 انطون يدفع الدراهم المذكورة الى ولدنا احواجه نقولا محفوظ والتمسك واصل تحت يد وهذا
 الكبر غرضي عنكم وما يلزم حضرتكم كثرة الشرح لان غيرتكم معلومة عندي اسأل الله تعالى ان يحفظكم
 ويديم لنا محبتكم ولا تمنعوا غني اعلامكم مع جميع ما يبدي لكم من الخدم تقضوا على الراش والعين محبتكم
 ان الله الشافي

تدكره در عذر طلب كردن از ناامدي

نعرض على جناب حضرة الاخ العزيز المكرم سيدي احواجه لغران باش ترجمان المكرم حفظه الله
 بعد مزيد ما يليق من العز والتكريم المروض على حضرتكم السعيد ان وعظنا حضرتكم
 سيدي القنصل حضرتكم ان يوم تاريخه العصرية نخضر لعنكم واحمال لم املتي ذلك
 لاننا ما بموكلين في اشغال ربنا تعالى خلاصنا على خير لان متاريخه لم
 خلاصنا من حساب الديوان سنة الماضية المراد تقبلوا لنا ايدي حضرتكم

القنصل المكرم وتجنبروه عن عذرنا وقله حضورنا ليله تاريخه ان الساعه عند تاريخه
العصر خضر لطفكم وزجركم عدم المواخف لان العذر عند اصحاب الفضل مقبول ^{مستحسن}

نامه در سپارش كردن احوال يكى شخص نزد يك حكام

الى جناب حضرة اعز الاصدقاء والبعيد عزيزنا قنصل فرنسا ولى المحترم حفظه الله تعالى امين
بعد مزيد كثره الاشواق اليه بكل خير وعافيه لا يخفاكم ان الواصل الى عندكم شماس موسى المراد
من على محنتكم انكم تبعثوا المذكور مع البكش ترجان كحضرة ولى نعمتنا الامير ابراهيم چاوس اغا
وتعرفوه انتم عن مطلوب شماس موسى وتمواله مصلحته فان المذكور مؤتمن عن خلافه
وصاحب مال وهو مكسور ولا عليه دين ودفعنا للمذكور مکتوب من كحضرة ولى نعمتنا المشار
والمذكور صاحب حركة وشاطر وانتم اخبرنا فى احواله فان شاء الله تعالى تموا هذه القضية
لان المذكور صاحب مال احسن من غيره والناس كلها يامنوه وجميع مابدالك من المصالح
واخذم عرفونا بهالم عندنا تقصير والله تعالى يحفظكم ولهم در كنار واحمد الله تعالى على
فى طر فكم والناس يفهمون ويفهموا احوال شماس انه صاع ومينيل اتعب الناس ولم يعرف
يوسق مركبين على البوغاز لهم اكثر من شهر وسبب هذا عدم الفلوس فانه لم عندكم ولهم
ولا احد ايرضى يامنوه بشي ^{عليه السلام}

نامه اشتياق در پيش خاطر از دوست بدوست

الى جناب حضرة عزيزنا ومحبتنا الصادق الاكرم موسو لعوان الرحمان المحترم طال الله بقاءه
بعد اصد المحبة وكثرة الاشواق والوده الى طاعتكم البهيه بكل خير وعافيه والى ان تفضلتم
وعن حال مجبكم سائتم لله الحمد والمنه يوم تاريخه خيره زجركم من لطف البارى تعالى بان يكون وجودكم
الكريم بكل خير وعافيه ومن حل مدة ايام لم اتانا منكم مکتوب فينبى عن صحة مزاجكم وطيب
اوقاتكم جعل الله المانع خيرا زجركم من الان وصاعدا تمنعوا اعلامكم السارة عنا ننشر بورد
ويتحقق عند محبتكم بان ديانا ما تروحو امن بالنا وتذكر منكم فى انجيه نسا لبارى تعالى بان لا يسهنا

عنكم الاخبار سارة هذا الحال فرحنا بكم وبلغنا خبر طوعكم الى مصر قوى اسيرنا بزيادة منزلتكم
فان شاء الله تعالى واما يكون بصفو عيش واصل لكم من بعد الفضل من تحت يد موسو كسين التبرع
عليه تتون مفروم تشربوا به في الصحة والحنا ولا نوافذنا لانها من بعد الفضل وطال علم على الدولم اجماع محمد
السيدي

صورت تذكر در جوبستانك از امرهم

اسعد الله تعالى اوقات مولانا واولادنا حضرة الافندي حفظه الله تعالى فالذي نعلم
به حضرتكم الشرفية انه قد ارسلنا لكم امس تاريخه تذكروا مودة بتفهم المقصود وان الحاجة ماسة
لذلك واوعدونا فلم نجتمع في البيعاد وحينماكم مرة اخرى فلم نجدكم في البيت ولم ياتنا جواب
من طرف سعادتكم فاشتغل خاطرنا لعدم لقيكم والمأمول من جنابكم ان ترسلوا لنا جواب
شافي ان كنتم تسعوا في ههنا المصلحة ام لا افيدونا الجواب بوثقتكم كما هو العشم في صدق
مجتكم لنا وطال بقاكم والسلام **جواب** محاط به علمكم اننا اجتمعنا بالرجل المذمار اليه
بعد توجهنا من عندكم يومين اثنين وقتنا له القضية فتوقف عاية التوقف واجانا الامر الى ان
علنا له الف ولم يرضى ولا بد من اجتماعنا بكم من شان هذه القضية ان اردتم وجها

تذكره ديكر

اسعد الله تعالى صباح اخينا العزيز المكرم موسو لغران دام بقاءه امين بعد عزيد السلام
عليكم لا يخفى شريف علمكم الكريم حضرة الى منزل لكم العام بحسنكم فلم قسم نصيب في الاجتماع بخصرتكم
ومر قبل المعلم نير وز امس تاريخه كان غايب طول النهار واليوم اجتمعنا به في بيته بعد شمس
واخبرته عن حضرتكم ان حضرتكم الى بيته فاعتذر انه كان نايما وان من قبل الاجتماع فيه نتوجه في نهار
تاريخه الى بيت الامير رضوان كتحذام اصبر الى يوم الاحد بعد الشمس ثلثة ساعات نتوجه معكم
من بيته الى بيت الكتخا ليكون هذا معلوم جنابكم وقد حررت لكم هذه التذكرة ليعلمكم
عليكم

نامه عري از دوست بدوست

الجناب حضرة الاخ العزيز المكرم موسو لغران المكرم حفظه الله تعالى ودام بقاءه امين

فزيدكم السلام عليكم وغاية الاشتياق لروايكم السعيدة بكل خير والثاني نعرفكم بعرفكم الله خيرا
 هو انه لنا صدق مدين مانظرنا من حضرتكم مشرفه جعل المانع خيرا غير اننا نعلم حضرتكم حين تاريخه
 حضرتكم من طرابلس مكتوب وهو واصل لكم تجربه ونا بوصوله بعد وبعد نرجوكم عدم انقطاع مشرفاتكم
 عنا لجل اطمئنان خاطرنا ومما نزم بجنبكم من الخدم والمصاح شرفونا بها لنفوز بقضاءها على
 الراس والعين والله يبقاكم **محمد**

نامه ديكرى براى بعض خصوص

الى جناب حضرة القنصل الفرنساوى المحترم حفظه الله تعالى آمين بعد ابداع السلام بانواع العز
 والاکرام انى الى حضرة الهوى الى الاكثره الاشواق والثاني نعرفكم من خصوص ولد اخينا مراد انه
 اتى الى عندكم عام الاول فاعطيتوه كرامة خاطرا خمسين غرش وفي هذا العام كان عندنا وامه اخواته
 كانوا فى حلب فارس لنا بجنبنا هم الى طرابلس انهم يتوجهوا الى ذلك الجانب فلما راهم اتوا خرج من
 غير علمنا وتوجه الى عندكم وقصد بذلك اذا اخذ منكم شيئا ياخذ ويتوجه من هناك ويبقى
 امه واخواته فارجا منكم ان مرادكم خاطري لا تعطون ولا قطعة الفرد وان اعطيتوه شيئا
 ما يكون اخذ خصمكم فى صيدا وفى طرابلس غيرى بل انكم تقوموا عليه وتهتمون فى الحكم وتطلبوا منه
 الخمسين غرش التى اعطيتوها له عام الاول ولا تصيروا كل سنة تياج ويخلى اخواته اليتامى تلذضا
 على العثماني اياكم وديره اياكم تعطوه شئ وان اعطيتوه شيئا انتم تعرفوا وما يحتاج لكم تأكيد فى ما ذكرنا
 بل تعتمدوا على منعه غاية الاعتماد ولا تقولوا ما اعلمناكم ما ارسلنا هذه الورقة الا بالقصد
 يكون فى شريف علمكم باقى وستم فى الامان **الحاج محمد**

نامه از طرف اسماعيل پاشا الى شام بابراهيم بك پسر خوش در احوال مقاطعات و چند خصوصيات ديكر

مفخر الاعرا الكرام الولد العزيز السيد ابراهيم بك المكرم سلمه الله تعالى غلب السلام التام
 التام بيزيد العز والاکرام المنهى اليك هو انه قد وصلنا ما كتبك وكتبك ولدنا عبد الرحمن
 افندى السفر جلا فى الرسولين حجة الساعى وصلوا اليها ونحن فى نابلس وجميع ما ذكرناه

صار معلومنا ومن خصوص ضمان قرايا ناحية بعلبك وضمان قرية الراس الى الامير اسمعيل خورش
فانت وولدنا عبد الرحمن افندي علمتوا اقام بالرجاء ذلك ففخ الذي نحن مصممين اننا في السنة
البنار كبعون الله تعالى وحمة حضرة مولانا السلطان نخلص هذا المال الطاق اثنين او اثنان
نفدى عنه تمامه ونعطيه من كيسنا ولكن الان ولدنا عبد الرحمن افندي عمل علينا اقام كل الجا
وانت ايضا اترجيت عندنا فقبلنا الرجاء فخرنا الشرطانات شرطنامة بربعلبك باثنين
كيس وستة ايكس عبودية خارج عن الشرطنامة وشرطنامة قرية الراس بستة الاف غرش
وايضا كغبت پورليات ضبط ماعد الشرطانات والشرطانات والپورليات
واصلين لكم ومكتوب الى عبد الرحمن افندي المراء تاخذ التمسكات تمسك التزام بربعلبك
باثنين اثنين كيس وتمسك العبودية ستة ايكس ووجه وتمسك التزام قرية الراس
ستة الاف غرش ولكن ماعد الستة ايكس عبودية عام الماضي الامير اسمعيل اعطانا الى حسين
حذرة الشرطنامة مقدار ثلثماية غرش دراهم وحصان ومائتين غرش عوايد الى بعض خدام الباب
ونحن كاتبين عليها الى عبد الرحمن افندي فالمراد حتى كما انت واياه وصلر شهماية عرس ماعد الستة
ايكس العبودية نحن نحن زيدا حامد عبد الرحمن افندي وان شاء الله تعالى حين رجوعنا الى الشام
ناخذها ونفرقها على اربابها وتلاقفتان يكون مناسب وترسلوه هو والشرطانات
والپورليات مع واحد من طرفك لكن يكون واحد عاقل يفهم كلام تتحاو انتم وعبد الرحمن افندي
وترسلوه الذي ترسلوه ومن خصوص جزية حاصبيا وريسيا ذكرت ان حاصبيا كاتبوا عبد الرحمن
افندي ونقض قضيتهم وريسيا كاتبوا الى ناس في الشام يفضوا مسألتهم ففخ كتبتنا لكم
لكم مع جود اركم انكم لا بقديم تكاتبوهم وتتركوهم ولكن التمين ان قبل وصول جود اركم كنتم اخذتم
دراهم حاصبيا فلو انكم ما تاخذوها كان اصبوب ولكن حيث انكم اخذتم الدراهم على يد عبد الرحمن
افندي اي ثمن نقول كنا نتمنين نخلص منهم الطاق اثنين ومن خصوص التمسكات المطلوبة
من الامير اسمعيل عن بربعلبك وعن قرية الراس هذا شي ولدنا عبد الرحمن افندي هو اخبر فيه
ان اراد ينيقهم حتى نجي التمسكات وان اراد يقيم قبل ما نجي التمسكات كيف اراد هو يعرف
واذا

واذ اعطاكم التسمكات بتقوم عندكم الى حين محينا والشرطانات والبيور لديات
 ترسلوهم مع واحد من اتباعنا الذي ضلوا عندكم في الشام وخن كاتبين الى عبد الرحمن افندي
 انه يكتب للمير اسمعيل يعطى الذي يروح من غرش فقط فالذي تبغش تعرفوه ان
 خدمته من غرش فقط لا يروح يعطوه اياها وما يرضى نحن كذا كبتنا الى عبد الرحمن افندي
 فيكون معلومكم ذلك ~~والمطلوب~~ ويا ولدي من اليوم ورايح الحجج يحوا وخن يلزم لنا ابغال
 لاجل الركوب التفنگية المراد اجوا الحجج توقفوا ابن حمامه وواحد تكونوا تعتمدوا عليه
 يشتر واننا ابغال قدر ثلاثين اربعين بغل واثنا عشر تكونوا من الخمسة وعشرين غرش الى حد
 الثلاثين غرش واذ اصدار سبع ثمان كدش مناسبات لاجل التفنگية يكونون يكدش ملازم
 كذا كدش ترسلوهم لاجلهم يارموا والذي تشرع انكان ابغال وان كان كدش اول باول
 ترسلوهم للبريع وخن نهنا على مندا خليل وحررنا لكم ايضا ان في نصف شعبان يطلعوا
 الى المزيرب وحوارنه معتاد يحبوا اجمالهم ينقلوا عليهم اجمال بكسماط ياخذوه الى المزيرب
 بالكري شي معتاد مصطفى افندي يعرف فيه ولما كنا في حريزيب احوارنه قالوا لنا بدعهم
 نقل الاحمال قبل ما ينبلشوا في اقصاء فالمراد تنبهوا على طعن الشيعه والكرستية يعملوا فيه
 محبة تخلصوا منه قبل سرم ان شاء الله تعالى الى نصف شعبان يكونوا تخلصوا ويطلعوا
 الى حريزيب فالشغل كلما كان على قضاي صير فيه راحه واذ اصدار عشرين في شعبان بتقوا
 الى احوارنه يحبوا اجمالهم ينقلوا الاحمال الوجوده من بكسماط وارز ينقلوا الى المزيرب ولكن
 الاوض الذي يخطوا فيها الاحمال في قلعة المزيرب بلا ابواب تقولوا الى الدفتر دار افندي
 بيعت بخارين وبيعت دفوف ومسامير يعملوهم ابواب وكساكير مضبوطات
 ولما ترسلوا الاحمال تعينوا معهم من تعتمدوا عليه ليلايصيه فيهم لعب في الطريق وفي
 المزيرب يخطوهم في الاوض ويختبوا عليهم وما يحتاج نوصيك وحوارنه يوم الذر كن
 في المزيرب اخذوا من العراف منسيين غرش نحن امرناه يعطيهم هي اخذوها لاجل بعض
 عوايد

عليهم المراد اذا اعطيتوهم كرى الكسماط تقطعوا عليهم خمسين غرش المدكوره وحوارنه
مقدوم على الحمل زلطه كرى من الشام الى المزيريب هكذا تسبواهم وتنبه على مصطفي افندي
يعبى سحاية قنطار يكسماط تبعقوها الى المزيريب والثلاثا قنطار يعقبها حتى نحن نجي
لان المعتاد الف مائتين قنطار المراد يعبى سحاية قنطار او الف قنطار شامي ولبق
يخذه حتى نحن نجي والارز ربما ان مصطفي افندي ما يامن بعبه ولكن هذا شئ بالقبان
المدخل ياخذ معه قبان وكلما راح شئ يقيتو في المزيريب الذي يحمل شئ بهم
سحاية تكفلو اياه وهم يتعينوا معهم ناس تعتمدوا عليهم فانت تبعت الى الحوارنه يخبوا
الف واربعماية حمل تحملوا الف قنطار يكسماط وتحملوا الكركسة الموجوده عندكم في الشام
تبعقوها الى مزيريب تعبوا كل حمل كشنه اربعه وخمسين مد بالكيل تحملوها وتبعقوها
الى مزيريب واذ فضل من الحمل شئ تحملوا مائتين قنطار ارز وترسلوها الى مزيريب
وممخصوص الكشنه نحن عوزنا في مزيريب مائتين غواره كشنه المراد كشنه الذي عندكم
في الشام تضبطوها ايش قدر تطلع والباقي نحن سابقا كن كتبنا الى افوك اسعديك ان
مهاكان فيه كشنه وجليان في الضيع ينقلها الى حماه فانت تكتب مكتوب الى افوك
وتذكر له انه يبعث نفسه وثلاثين مكو كشنين وجليان ان النقا الكحل جليان
يكون احسن واذا ما البقي الكحل جليان يكون كشنين وجليان حنسه وثلاثين مكو
وتأكد عليه في ارساها ان شاسه تعال الحديد يكونوا اجوا يحملها مع الحديد ويرساها
بوجه السره واذا اجبت تكفوا منها على مائتين غواره تبعقوها الى المزيريب والذي يفضل
منها تبصق عندكم في الشام فما يحتاج لكم تأكيد في ذلك وتنبهوا على الحاج نغمه والسيد
درويش وتوصوهم الفذات الذي يخطوهم من اجناهم يضبطوا حياطهم حتى لا يصير فيهم
لعب ووقت الذي ترسلوا الاحمال ابعثوا معهم الحاج نغمه وابعثواكم واحد اخر تعتمدوا
عليهم وتوصوا يديروا بالحم على الاحمال في الدرب وفي المزيريب فيقبنوكم يكون معلوم
ونخب الولد العزيز باننا لما كنا في المزيريب كنا نكلمنا مع حسين اغا ابن السوفيه وشيخ

عمر البوبكر على ربطا كرى مقدار احوال الى المدينة وكتبنا الى الشيخ حسن المفلحاني على كرى
 مقدار خمسة اصل على يد معروفة يكونوا ناس ملاح وذكرا له انه ينزل لعندك للشام
 ياخذ دراهم فاعرف راح الى عندك ام لا فالمراد ان كان لا ملاح تكتب له ورقة تبعث
 وراه يلاقى على يد معروفة ناس يكونوا ناس ملاح يسكن منهم مقدار اربعماية خمسمائة اصل
 مفصول كرى الحمل تسعة وعشرين غرض هذا المقدار الذي يصير عليه الرباط تعطوا دراهمه
 وتقول للشيخ حسن اصل هذا ما نعرفه الا منه ما نقبل له عذر قطعاً ولا فقه مسامحة
 اصلاً كما اتقول له كذلك حسين اغا ابن السوفيه والشيخ عمر ربما يكونوا الى الكثر راحوا
 الى عندك تتحاك انت واياهم على مقدار احوال والذي يتم عليه الامر تعطوهم دراهم ويا
 وكدي نحن وصلنا الى نابلس يوم الخميس في اول شهر شعبان وحامله الساعي وصل
 لعندنا يوم السبت في ثلاثة شعبان وفي اليوم المذكور كتبنا لكم صفح المكاتب يوم الاحد
 مشيناه من هذا الطرف ونحن ان شاء الله انشر قعودنا في نابلس ستة ايام اخرى
 ونقوم من نابلس الى ان شاء الله حسن التوفيق وتسهيل الامور فالمراد ما يحتاج لكم
 وصية تنظروا الاشغال اللازمة في هذا الطرف تتموها اول باول لاتعملوا احوال في
 الامور لان صفح الامور وهذه الاشغال ما يصير فيها احوال والشغل اذا تأخر فيما بعد
 يصير فيه ثقله المراد تبدل مجهودك في اتمام جميع الاشغال اللازمة اول باول لان ما يكون
 كل يوم خمر لك مكاتب فانت لله الحمد ما انت ولد تعرف كل شئ تقيد في شغلك والشئ
 الذي مالك عليه وقوف من امور الحج مصطفى افندي يعرف تسال من هو خبيرك وخصوص
 اشغالنا لله الحمد جميع الامور على الخاطر والجميع تحت الطاعة والالتقياد نسأل الله تعالى يجعل اتمام
 الى خيره ومن خصوص فرسك وفرس اخوك اسعد بك وفرس ايس ان شاء الله تعالى
 الى الان يكونوا جابوا فاذا جابوا لا تخلوا افلوتهم يطولوا وراهم تزلطوهم عنهم والقسرات
 المذكورات تدبروا بالكم منهم وبقية الخيل ايضا تنهوا على الدالى ابراهيم يدبر باله منهم ان كان
 القسرات وان كان الا حصه الجميع يدبر باله منهم لان الخيل كلام بدعهم يدروا معنا الى

درب الحج وسلموا لنا على الاولاد الغراز سعد الدين بك و احمد بك و صالح بك و محمد
الله تعالى وقد حوزنا مکتوب الى اخوك اسعد بك بخصوص ارسال الخمسة ولاثين مکتوب
والخمسة فترسلوه له على وجه السرعة وواصلت مکتوب الى عمك سليمان باشا كذلك
ترسلوه له عاجلاً ^{معه} ونخبه الولد العزيز بان جانا مكاتيب من طرف مكة من حضرة
افخونا ابو بكر باشا محافظ جنت ومنه الى حج خضر البغداد ارجو مع نجاب الى غزه ومنه غزه
ارسلوهم لنا من خصوص الذخيرة المطلوبة لافنا الى مكة والمدينة مع احمد ذخيره الذي الى
مكة تمت تماماً والذخيرة المطلوبة الى المدينة كذلك تامة منها ابحا الى بندر البنيق والياتي ايضا
يتم فلكم احمد قضية ذخيره مكة والمدينة تامة لزم اعلامكم ذلك
^{مجلس السامع}
^{والجسام}

نامه ديكر از طرف بطريق مارونيان بقضيل فرشته در احوال ديوقنوين وغيره

ايها السيد العالي الشرف والاحترام المعروض على جنابكم بعد الدعا والبركات السماوية
فكان حضر الى عندنا حضرة ولدنا العزيز البادري يوسف الرئيس الاكرم وانها لنا ان جنابكم
تلوتم علينا باننا احملنا جواب مكاتيبكم التي ارسلتوها الينا عن يد حضرة ولدنا العزيز
القن ارسيم الرئيس العام بسبب حيكيم عن يد تراجينكم لاجل عمار ديوقنوين نعرف
حضرتكم باننا في حال وصول مكاتيبكم ردتنا اجواب حالاً واستكثرتنا غيركم علم حسن
سعيكم وغيرتكم الوافرة وكتبنا مکتوب الى مشايخ فقام ايجده وبنينا لهم ان في هذه السنة
لن يمكننا اعمار الديز ما دام بيوتهم في الغربة وخصامتهم مع حضرة الشيخ اسماعيل ومکتوب
الى سي فرانسيس طيبه وانه يفسر حضرتكم مکتوب المشايخ ويختمه ويرسل لهم اياه واملنا
المكاتيب الى المرسال الى جامع القن ارسيم المذكور وهو ابو موسى من دير الاحمر الذي سكن
في حارة الحصارنه وما نعرف من هو الذي اخفا المكاتيب والا لزم نظر سلطانتنا على
الذي اخفا مكاتيبنا وما وصلهم الى جنابكم لان الذي فعل هذا الامر ما عمله الاخيانه
بحقنا واحتقارنا والذي يحقرنا يحقره الله والذي يسعنا بخيانه يستوجب اللعنة
من الله ومن رؤسا بيعته وكاتبين ورقه في ذلك وهي واصله تفهموا مضمونها يقرأها
اخوري في كنيسةنا كذلك انها ولدنا البادري المذكور ان صار متاجرة بين حضرة
ولدنا

ولنا العزيز الحواجا كونيان وبين اهلنا بشرى بخصوص رزق الزاوية الذي بايعينه
نحن الى حضرة ولدنا الحواجة المكرم واشتوا في المحكمة انه وقف الدير قنوسين وان الوقف للابناء
ولا يرهنون واحال ان الامر بخلاف ذلك لكون هذا الرزق الذي في ناحية الزاوية هو مشترى
البطاركة من المصروفات غيرهم من الحج شرعية من محكمه طرابلس وغيرها والحج بيدنا فمن حيث انصافنا
عادت الى هذا الوجه بقايلهم فحضر نحن والمذكورين في الشريعة ان ارادوا عند ريتهم منا
او في محكمه بيروت حيث يمكن الحضور معهم نحن او وكيلنا والذي ثبت علينا انه قد
حالا وان ثبت الرزق لنا شغلنا مضمون مع حضرة الحواجا المذكور المرجو من جنابكم ترحلوا عند
حضرة الوزير المحترم بانه يأمر المذكورين في الحضور حتى نقطع هذه العلة وحضره الحواجا كونيان
يتصرف في غلال الزيتون تحت الضبط حتى تكون تماضيئنا نحن والمذكورين في الشريعة فان
ثبت لنا او علينا ما احدى ضيع عليه سى اما من قوله انهم قد صموا معه في المحكمه من غير ان يعرف
موقع الحال كليا لا يجوز ثباته لان الشريعة لا تصح الا بحضور الخصمين فصدنا اعلام حضرة تكم
نذلك وطال الله بقلامكم

بخط
الطبرك
عام

نامه ديكو از طرف ريس پادريان مازندانيوس كوه لبنان به صلوات الله عليه و آله و سلم
ايها السيد الكلي الشرف والاحترام المروض على سيادتكم بعد الدعا المفروض
هو اولاً لتوافر الاشواق الى استماع اخبار سلامة حضرة تكم السارة ثانياً لكي ننبئ سيادتكم
الكلية الشرف عما جرى في مجمع ربهنتنا العام انه قد تم بكل سلامة واتفاق وفيه قد
انتجنوني اخوتي انا الفقير وعج جنابكم السامي باعلاء على ربهنتنا اللبنانية بل فادها لها التي
هي لم تزل مقيمة على وظيفة الدعا والدوام بقا سيادتكم وارتفاع شأنكم وعلو نصركم لكوننا
لم تنقطع قط بان سيادتكم لها الحماسي الاعظم في هذه الامصار ولم تزل تذكر على الدوام
الامسانات الوافرة التي قد حازتها من فضل جنابكم السامي شرفه وبما ان من قبل فضلكم
وبوساطة سعي سيادتكم الحميد قد حصلت هي اعني الرهنة اللبنانية على اسعد حال باحتياجها
تحت كف حضرة الملك المسيحي المظفر ابد الله نصره مد السنين والدخور وعظم الله ذكره ما طلت
الايام والشهور فلم تزل هي تنشيد بحكم وتشكر فضل سيادتكم على الدوام وتسبح فضل

الباري تعالى ان يعظم شأنكم ويابد نصر ملكنا المسيحي الذي حضركم من اعظم ارباب الملة ومن
 اشرف ذوي الوظائف القايين بخدمة عظمتكم ونحن باجمعنا نطلب منه تعالى بان لا يرحمنا
 من نظركم الشريف ولا يعد منا من التمتع برونيا شرفكم المنيف ثم انني ارجو سيادتكم بان
 لا تقهملوا دعي جنابكم السامي من التشرف بما يحدث لحضرتكم من الخدم والاغراض لاسعي بقضاها
 حسب امكاني واعد ذاتي سعيدا اذا ما تشرفت بخدمة سيادتكم لكوني انا ورجعتي
 مستعدين على كل داء ولكم ذلك المأمول ان لا تخلونا جميعا من نظركم الشريف وحياتكم
 السعيدة حسب ما لوف عادتكم الحميدة خاصة بخدمه الايام المستعرة والاعد المحيطة
 بنا من كل ناحية وبما ان ضعف عاجز وكليل عن القيام بواجبات هذه الوظيفة حسب حقيقته
 فلما بد من بعد الله حسن نظر سيادتكم ليكون سعي ناجحا وان رسمتم يبلغ منا السلام
 الوافر لكل من يلوذ بجنابكم السامي وجميع رعايتنا ونحيتكم جيد ونكم السلام الوافر ولمن ذكر
 ودوموا ودامت لكم السعادة في الدارين
 دعي جنابكم السامي
 محمد اسكندر اب
 عام لسنه

نامه ديكر ادطف مطرانان طائفة مارونيان برأى احوال ديوتوبين واهوال ديكرها

ايها السيد الكلي الشرف والاحترام المعروض على سيادتكم بعد الدعاء المموض اولاً
 زودا اشتياقنا الى مشاهدة حضرتكم باثر الخير والثبات في ابرك الاوقات وصل اليكنا منكم
 الشريف وفهمنا سعناه المنيف وشكرناه تعالى على سلامتهم التي هي غاية المراد وانظرنا
 جيداً على غيرتكم وحسن حقيقتكم علينا وعلى كرسينا نسأل الحق سبحانه وتعالى رفع شأنكم
 ويبلغكم منكم في الدارين آمين فخر جنابكم الشريف اننا عرضنا مكتوبكم على قدس سيدنا
 البطريرك المحترم وتكلمنا معه بسبب الامور التي سيادتكم ذاكرين عنها وكاتب بحضرتكم جواب
 جواب وبعث واحد من طرفه وهو القس ابراهيم الرئيس العام على رصنة مار اشعيا
 ومن مكتوبه تفهموا المضمون ومن خصوص رزق الزاوية الذي بيد خضرة الخواجا كونيان المكرم
 رسمتم ان اصل جبهه قد موعض حال الحضرة افنديا الوزير المحترم حتى يضبطلو والحار
 ان

ان هذا الرزق لا هو تبع قنوبين ولا تبع حبة بشرى هذا تبع البطريك حيثما كان لانه مشتق
 البطريك بهالهم دون ^{من} وقف قنوبين ولا احد له فيه مقارنته ولا خلطه دون السيد البطريك
 وحين يورد ماله ويستور وغلامه لانه مختص لمعاش على الدوام وما يقدر احد يرفع يد
 حضرة احواله عنه بوجه حق حتى تصل دراهمه واما اليقوف والسيوف يد حضرتكم اطول من كل يد
 ونترجا حضرتكم تجروا العناية في تمام الغرض المطلوب لان سيادتكم يدكم طايده وكلتمكم نافذ
 وعلى غير يدكم وما يمكن يتم حال الكرسي فاذا تمت الشروط التي طالبها سيدنا فنجي جميعا بقا
 مديونين بجنابكم بالدها ونسأله تعالى يد باياكم ونفسح باجلكم ويعطيكم الآخرة الصالحة و
 نرجو لا تقطعوا عنا اعلام جنابكم يسرنا ورودها ومما بدا سيادتكم من الخدم التي
 يمكننا قضاها موقوفة على الاعلام وعمركم بطول ^{والله اعلم بالصواب} ^{والله اعلم بالصواب} ^{والله اعلم بالصواب}
 نامه ديكر مرغوب در اظهار كردن محبت و اشتياق از دوست بدوست

الاجنباب حضرة الاخ الاعز الواحد والحمدن الامجد الاكرم ينور لغران المترجم المكرم
 حرره الله تعالى وابقاه آمن غلب هذا زواهر النيات العابقة وابدازكي التسلية
 اللدائقة تخض بذلك جناب الهوى اليه باعاليه سعدت ليامه وسرت ليايه باعث
 تحرير طرس المحبة والوداد اولاهو افراط تزايد الاشواق الى مشهقة وجبهكم الكريم بكل
 خير وعافيه ونعمه سابعة وافيه عليكم من الرب الرحيم والتناهي لجناب خوتكم صونه
 سابقا حررت لكم طرس لها واشواق وبعرفتم وصول مكتوبكم اليها وارسلته
 لديما طضمن مكتوب الاخ احوال ابراهيم خيره من مدة خمس ست اشهر وينيف
 مانعلم وصل اليكم الكتاب ام فقد لكانا اتانا منكم جواب ولا مشرفه ولا ادني
^{بخط} ب فحن مقيمون على حفظ المحبة الاكيد والمودة المستديمه ونعلم ان قلبكم
 وليكم فالما نول عدم انقطاع كتبكم الساع عنا وتذكروا ان محبتنا خلصة اذا طالعوا
 في كتاب المقامات الذي نول ان اذا اطلعتم عليه تتذكروا خلوص المحبة واكيد المودة التي

بها سلسلة الوداد والحقيقة ولا حينئذ بالرتبة الرفيعة الانيقة اعني باشترجانية مصر
ذات السورود والفخر فهنيئتم بما اعطيتكم بل كنتم نهني الرتبة لانكم اهلها ولا رفع قدرها
من الرتب العوالي جعلها الله تعالى ميمونة السعادة ورفيئة الى درجة درجة بهي سنا وقيادة
بالعزم المديد ودوام السرور والسعادة فلا تواخذوني بتهمي على جنابكم بالمعاقبة لان وفور المحبة
المخلصة اضطررتني وصدق الولا وخلص الطوية والدعاء الزمتني ان تجاسروا حر اليكم ولكي اثبت
والد محض صحتي لجنابكم ومنسوبيتي ومحسوبيتي لشريف مقامكم فالجواب والامول لا تخروني من
خاطركم العاطر وتشرفوني بكتبكم الكريمة احيانا لان يحصل لي بهاسرور القلب وجبه الحاضر
وما لزم واقضي لجنابكم من اخدم موقوفا على ادنى اشارة افوز بالخدمة على راسي وعيني
لان قضائها فرض عين ودمتم في سرور وعمركم بطول وكما **در كنش** وفي هذا الطرف
جملة الاخوان والحبين ومن عندنا يقرؤكم الدعاء والتنا والسلام والى التحم على فضلكم
ان سمع انظر الكريم تكرر موا على في اطلبه يهتدي به قلبي لنسبها في جاحكم ولا مواخذ زود
الامل بكم جنابكم الزموني في التماس في ذلك ودمتم في امان والسلام
على اهل بيته

نامه ديكر بوالى شام از طرف بازاركان فرانس جواب بخصوص سرای
عالي الهمم زكى الشيم عميم الكرم افندم سلطانم المفتح دامت عليه سوانع النعم
غيب عرض الدعاء وخلص الشان في ان الله تعالى يطيل بقا سعادتكم وينعم بالغزوالاجلال
والسعاد قهر على سيادتكم عرض حال الداعي المخلص في دعاية من الصميم هو انه في اشرف الاوقات
ورد على امر سوكم الشريف تقبول بالعزيز والشريف ومضمونه المنيف من خصوص البيت الذي
سعادكم اجر توفى اياه واعطيتوني صدك شريف شرعى في الاذن بعمل ما هو لازم بموجب ما هو
مشرح في مسك الشرط وعلى موجبه باشرت العمل من غير زيادة بمعرفة نفقيب الاشرا

السيد عبد القادر افندي ومعرفة واطلاع الحاج ابراهيم الطرابلسي ومعرفة عبيدكم عبد الله
صدقه واجبه ولم عمل شي زائد عن ما هو مذکور في تمسك الشرط الذي بمقتضاهم الكرم اشترتم
سلطانهم ان السعادتكم رضايه تصرف ازود من مائتين وخمسين غرش وان كان
مالي رضا اسلم التمسكات الى حضرة ولدكم السيد عبد القادر افندي احرم مطاع على الراي
والعين ولكن حين وصول حرسوكم كنا خالصنا وعملنا وما بقى الاشئ قليل مثل بريق
الاسقفه والبياض ومعاد الله تعالى انصرف باسراف او خر عن ما انصرف درهم الفرد لان
هذا قسط ما رتبكم والذي انصرف جميع فردا فردا بانظار ومعرفة المولى اليهم فاما كان المأمول
من لطف سعادتكم بعد الاذن تكتبوا لنا هكذا ولكن الامر احرم وطال الله عمرهم وطولها
نامه از طرف دوست در جواب كردن بكمشوب وخبر دادن ارخسته شمع

جناب حضرة الاخ العزيز الاكرم لغزان الترحمان المكرم حفظه الله تعالى اولاً بشت
مزيد الاشواق الى مشاهد نور وجهكم في كل غير وعافيه وثانياً ورد الينا عزيزكم بكمشوب
وسرنا نيز خطابكم فجدنا وجود الباري عز وجله على صوته سلامتكم وما ذكرتم صادمنا
ولم امكنا حالاً زرد جواب لان كنا طريحين الفراش واستقنا مقدار شهرين من حريق الزنج
وصادفتنا حما ثقيله مدومه حتى لو لا عنايتكم ورحمة كتبنا بلغنا الى العدم والا
له الله رجعنا الى العافيه فلزم تحرير حروف الموت لجنبكم وزجركم تخلوا في بالكم الدخان
الداقي لان لم بقاعدنا الاشئ جزوي ومتى وصل نعمل كام كاروته ونرسل لكم حصه لكن
يكون دخان طيب وشمه نذ فهدم حوتكم ناكه على جنبكم بذلك ولم اقدر ان كتب لكم ازود من
هذا الان لم لساع لنا قوة ولا تخرجونا من خاطرهم ومما نزم لكم اغراض عرفونا تقضي
وبعونه تعالى وعمركم بطول وجلها

محمد محض
توسيع
الرحمة

جواب نامه دیگر از طرف صاحبی بوی پرستش خاطر و عرض اشتیاق و دیگر خصوصاً
 لاجنباب حضرة الاخ الاكرم سيدی موسو لغزان بخش ترجمان فرنا المکرم حفظه الله و
 بعد مزید مایلیق من التیمة والتسليم بانواع العز والکريم وکثرة الاشتیاق من عمق الصمیم
 الی مشاهدتکم المأنوسه لازالت بعناية المولی مانوسه ومحروکة والذی بندتکم من یتیم
 الاکرام انه اول مست تاریخه فی البرک الاوقات والهجها ورد الینا عزیز کمکتو بکم الکریم فقیرناه
 وفهمنا ما فیہ وحمدنا البارکی سبحانه وتعالى علی صحتہ سلامتکم التي ہی غایة المراد و ذکرتم لنا بقیدله
 شرفقونا بکتاب آخر فلم یصلنا ذلك الکتاب فلم نعلم ان کان فقدام اعتلته بدی المنافقین
 فنهوکم حين ترسلوا لنا مکاتیب ترسلوهم علی ید احد محبیکم التجار اولاد العرب و هم یصلونا
 ثم عرفقونا بان لم یصلکم من عندنا مکتوب من یوم حضورنا من طبع فکم فاحذنا العجب من ذلك
 لکونی فی حضورک هذا الطرف حررت بجنابکم مکتوب وارسلته لکم عن ید الواحد یوسف محسن
 لا ید مایکون وصلکم تعرفونا بذلك ثم ما ذکرتم بخصوص الحجاز المصوره انا متعقید من القید
 الکلی بالفتیش علیهم وکل شیء یجوز بعد بلوغ الجهد رسد لکم من غیره تقصیر فی کمال مصالحکم
 هذا و غیره و جمیع مایکون لکم من یجزم عرفونا عنها نفوز بقضایها علی الراس والعین
 والقصد تبلغ منی جزیل الدعای بالاکرام الی حضرة اوستادنا القنصل المکرم ومن عندنا ابراهیم
 خیر و جمیع العجبین یملون علیکم والله تعالی یحفظکم و یتفضل
مکتوب خریف از حبلی بوی اخذ خاطر و تنبیه کردن سلامت یافتن از سفر
 الی جناب حضرة اعز الاخوان وعمدة الخلان عزیزنا ومحبنا المحترم موسو لرزان
 باش ترجمان فرنا المکرم حفظه الله تعالی من کل سوء وبارک له روحاً وجسداً آمین
 بعد ابلاغ المحبة الاکبره والمودة المستدیمه الی حضرتکم السعیدین تخبرکم بانه ورد الینا
 مشرفکم الغریزه علی ید محمد الحمار الذی توجه معکم الی اسکندریه وسرنا و روده حیث

انبانا عن وصولكم بالسلامة الكاملة مع الراحة وطيب اوقاتكم التي هي اقصى مرادنا وشكرنا
 البارئ سبحانه وتعالى من ذلك ونرجو من لطفه وكرمه ان تكونوا دائما مشمولين بالعز
 والاقبال وثوب العافية وهدوء البال وما ذكرتموه في كتابكم اننا نعطي الى الحمار بافي اجرة
 شريفي ذهب فاننا ساعة وصول مكتوبكم دفعنا له حكم ما ذكرتم وزدنا عليه نصفين
 بخشيش تكون انكم انبسطوا منه وتبقوا المبلغ المذكور عنكم الى حين محتاج شيئا
 نرسل لكم عليه تاخذه لنا فلم يكن بيننا وبينكم فرق بوجه من الوجوه فالمراد منكم لا
 تؤاخذونا بعدم زايده انما لكم ولا تخرجونا من خاطركم الشريف كما هو العثم في صدق
 محبتكم ولا تقطعوا عنا مكاتبتكم السارة في وقت من الاوقات لانها غاية القصد
 والآمال والارزوم واقتضى لجنناكم العزيز من الخدم شرفونا بها نسوا باتمامها بكل اجتهاد
 سعيًا على الراس فان ذلك فرض عن علينا ودمتم في حفظ الله وامانه وعمركم
 باقى ودام على الدوام
 لروى ترجمان

نامه ديكر از طرف ميرميدان صيدا براى طلبيدن كراى خانه او

فخر الملة السنية ونجدة العصابة العيسوية مجتبا فضل طربس وفقه الله تعالى
 غلب البلاء انواع المحبة والوداد وبث الاشواق اليكم في خير وعافية وبعد نعرف
 محبتكم قبل هذا تحرركم من طرفناكم مرة بخصوص اجرة الدار اربع سنوات والى الان
 ما ارسلتم لنا ذلك فاعرفنا البعث ما يكون وغير المأمول منكم تاخير ذلك فبناء
 عليه حررنا ههنا السطور وارسلناه عن يد رافعها ادمينا ففى وصوله لكم ترفعوا اجرة
 الدار عن الاربع سنين المذكورة ليد ادمينا عن يد مجتبا عبد الله صدقة من غير تاخير ولا
 تحاون في ذلك بوجه من الوجوه وبعد الآن لا تقطعوا عنا اخباركم في كل
 وقت وبلغوا سودتنا الى قرايمكم وسائر الجيوب والمحبة نامة ودام
 حاله
 صيدا

الحمد لله الذي جعلنا من اهل البيت كثرى ولنا من القضاة والحكام
 زبقر ولادة الانام العلامة الحاكم المالكى الموقع اعلاه دام علما بالبيننة الشرعية بشهادة مفخر الاعيان المعترى
 اخو ابا بكر بن المرحوم اخو ابا شمس كرم بن ابي جاك والى ج محمد بن علام بن رصاص المعروفين
 عنده المقبولين لديه فى ذلك شرعا القبول الشرعى معرفة الحاج احمد بن الحاج عبد الرحمن السبيعي
 الداراني الغائب يومئذ عن دمشق المحروكة واعمالها الغيبة الشرعية المسوغة للقضا والحكم على الغائب
 شرعا وانه قبل سفره من دمشق فى سادس عشر جمادى الثاني سنة تاريخه اقرارا
 الشرعى فى الصحة والسلامة والطواعية والاختيار وجواز الامر الشرعى انه لا يستحق ولا يتوجب
 ولا يدعى قبل المدعوارويه الا فرنجي المقيم بمدينة صيدا ولا عليه ولا عنده ولا فى ذمته ولا تحت
 يده حقا ولا استحقاقا ولا اجتناء ولا عين ولا معاملة ولا مدينة ولا شركة ولا مضاربة
 ولا زبيرا بعلمك وغيره ولا ثمن عن ذلك ولا فتقا ولا ثمن عن فتق ولا قليلا
 ولا كثيرا ولا جليلا ولا حقيرا ولا حجة ولا مسطورا ولا دعوى ولا طلبا بوجه ولا بسبب ولا
 مينا ماله تعالى وان وجب ولا حقا مطلقا من ساير الحقوق الشرعية لما مضى والى الفرنجي
 المزبور اعلاه وانه ابراد مته من كل حق شرعى ثبوتا شرعيا بالتكاس شرعى من المدعو حضر بن
 يعقوب اليهودى الصايغ الوكيل الشرعى عن المقر المزبور الثابت بوكيد عنه فى ذلك
 وتوابعه بما هو طريق الثبوت شرعا وحكما ايده الله تعالى بموجب ما ثبت عنده من ذلك حكما
 شرعيا او قعه موقعه الشرعى بالتكاس شرعى محررا

صورت قبل ايجاز سفينة

سبب تحرير المحروف هو انه قد حضر الى مدينة طرابلس الشام على قيو دان التونسي واستجر
 لنفسه دون غيره وذلك من القيو دان انطون برو الفرساوى جميع كفينته المعروفة بام
 بولاكره بمبلغ قدره لذلك من الغروش الاسدييه اربعة الف ومائتان غرشا معاملة

يومئذ على مدق سنة كاملة تمضي من تاريخه بذي له كل شهر ثلاثه ثمانية وخمسين من شهر
 ابتداء السنة وعشرين يوم خلعت من شهر ربيع الاول سنة تاريخه الى انتهائهم السنة المذكورة
 يسافر في البولاكره المذكورة الى جميع الاشكال الدارجه وصار الاتفاق بان للمستاجر المذكور
 يدفع جميع المصاريف وتكاليف البولاكره في جميع الاشكال من تفرغ ووسق ورمي وحمل
 واستيفاء وصابون وجميع المصاريف وعوايد التي على البولاكره يدفعها المستاجر ليس على
 القبطان شئ من ذلك وايضا ان صادفوا في سفرهم احد غلايين البكيلك وطلب منهم بشكاش
 او جريمه او غيره فهو على المساجر وان القبطان المذكور ملزوم انه يوسق البولاكره المذكورة احتماها
 لازود ولا تقص عما تسع وياخذ ركاب بحسب العادة لا يكون زود ويحصل منهم ضله
 ويمنعوا البحريه عن حركه السفر وان حصل له في سفرهم او انظروا من البوعاز او حكم
 ايا الاحاد والاعباد فمهم محسوبين على المستاجر من مدق اجارته وان لزم له البولاكره قلفات
 وتشحيم او حصل منع عن الخروج النقاير من البوعاز خوفا من القصان للوسق وللتفريق تلك
 المدق تحسب على القبطان وايضا جميع البشاكيش وكرى الوسق فهو على المستاجر
 واجرة الركاب مع خيش الدقيقه وايضا القبطان له الطارءه والستة باربا وموضع
 يضع فيه اربعة براميل ماء والمراسي والغن يضعهم في فم الانبار بحسب العاده وحيما صار
 الرضا وعلى ذلك حصل القبول والايجاب من الجابنين حرر ذلك وجري في حضور
 ومعرفة ووساطة بربو باش ترحمان الفرنساوي في سنة وعشرين يوم خلعت من شهر
 ربيع الاول الذي من شهر سنة احدى وخمسين ومايه الف
 المنسوبة اليه
 على صوته
 سعد التوت

صدمت ديكر تمسك قول بنان تانح

سبب تحريره هو انه اكثرى المحترم السيد الشريف ابراهيم بن الشرفا والمكرم الحاج
 قاسم الغاوي التجار بنغازي كندريه من مكرهما الحاضر معهما يومئذ بالشرفا المرقوم هو القبطان
 فرنسيسكو اوليويو الفرنساوي راس البناكره المرساه يوم تاريخه بمدينه كندريه المذكوره فاكري
 لها

لهما سوية بينهما جميع الاستيفاء والكرادور من الجنب إلى الجنب يشحنوهما بالارزاق والبدائع
 من كندرية إلى درنة ويرجع بالبنك من درنة إلى كندرية تايماً وفيها ينسخ الكرى
 ويتم السفر مبلغ قدح مائة وثمانين شريفى ذهب مغربى يدفعونها إلى القبطان عند رجوعهما
 إلى كندرية تايماً قبل ان ينزلوا شيئاً من الرزق منقودين موزونين على يد الصراف وطر
 شريفى مغربى شلثة غروش وربع وصدق الاستاريا اربعين يوماً من كندرية لدرنة
 ومن درنة إلى كندرية اولها في مس عشرين شهر رجب الفرد الحرام من شهر سنة تاركة
 اذناه وان احتاجوا السبورة استيرافى يكون لهما عشرة ايام ويدفعون للقبطان على كل يوم ماضى
 من سبورة استيرافى شريفى مغربى محبوب يوماً بيوم ولا يضعون شيئاً من الرزق فوق الكؤورة ولا
 يزيدوا في الوسق عن عادية ولا يعضونه بالارزاق وياخذون فوق الكؤورة عشرة ركاب
 وحصل بين التاجر بين المذكورين التوافق والتراضى مع القبطان انهما يخلصون في وسق البنكو
 من درنة في خمسة عشر يوماً وان لم يخلصوه في هذين المدة والايحيل القبطان قلوته وكحضه
 إلى الشغل ولا ينتظرهما اكثر من خمسة عشر يوماً المذكوره كما انزموا انفسهما بذلك ان القمرة للقبطان
 وله ايضا سائنة باربه وفم الابدان يضع فيه اربعة بتاتى ماء والغومنة وله محل الكومانية وان
 جميع نولون الارزاق والركاب إلى التجار بمغرد صها دون القبطان وان جميع ما على الرزق
 من المصاريف والعوايد من فرمان وحصية فرش البنك وكر النقاير وعوايد اول الوسق والاستيفاء
 وتسريح وسدوا كندرية وجميع تعلقات الارزاق وانه جميعاً على التجار وجميع ما على
 البنك من العوايد والمصرف المتعلقة به من قنصلاتو وعواريه ورأس المينة والاكر اجو
 وغير ذلك فانه على القبطان بمفرده بما توافقوا وتراضوا على جميع ما شرع وذكر بطيب قلب
 والشرح صدر وكتب ذلك بينهم بالكنترات بخط الحواجا بروش قنصلية فرانسة بالشر الحلد
 تحت يدى التجار ونقل ذلك منه بالعربى ترجمته في الترجمين وعمد المتكلمين الخواجة لفران
 باش ترجمان حالاً وباملاية كما حوت بذلك العوايد القديمة والقوانين المستديمة احافيه في
 مثل ذلك وكتب ذلك ذكر المقل وحفظوا لواقعة الحال غيب الطلب والسؤال والاعتماد
 على الله تعالى وعلى الاسم والتم حجة فيه حرراً في

نامه عزیز از طرف مطران غرالمشایخ ~~موسویون~~ برای طائفة السریان

البركة تمنی الله و جزیل الود الوافر تخص به حضرة فخر التراجیم موسیو لغزان باش رجاء حفظه
اولاً عزیز کثرة الاشواق مع عظم تزايد الاشتیاق لروایا وجهکم الشریف بكل خیر ثم المنهی بوالدعا
المفروض محضه تم انه قد بلغنا بان حضرة موسیو یون القنصل الحکمل الاحترام له خاطر فی رجوع
السریان القاطنین فی مدینة طرابلس بان یرجعوا لطایفتهم ویتبعوا خوری السریان المقیم الآن
بطرابلس فحنی باصدقنا بهذا تصدیق کلی لکون لنا امل وافر بحضرة انه علی الدوام یمکون
مسعفاً لنا وحمیماً علی اولاد الكنيسة المقدسة اللتیجیم فی احضانها و لکوننا نحن دایماً
تحت حما البنديرة الشریفه فخرجوا بحمایه من جنابه والاسعاف فالما مول اذا من حضرة تمکم
ان یمکون حسن غیر تمکم ونظرکم فی هذا الامر وتترجوا جنابه عنا ان یمکون لنا مسعفاً بتمام
قصدنا هذا ولا یسمح بامسوخ ضد ذلك لکون معلوم حضرة تمکم ان هؤلاء یهل کم عیلة
السریان ماتر بوا عن اوطانهم وتركوا بلادهم وقطنوا طرابلس الا لاجل هذا الغرض ای
لیکونوا اموارنه حقیقین و یخلصوا من کافة المخاطر الخیفة بهم فالما مول اذا ان تسعوا معنا
عند جنابه بحمایتهم لان من قبل ذلك یحدث منازعات کثیره وبعد الخواطر بیننا و بین
من یروم ذلك ولا یمکن ان یتیم هذا الامر ونحن کاتبون لان مکتوب حضرة اذا اطلعتم
علی مضمونه تعرفوا وهذا الامر زوم تمامه من حضرة تمکم و بحسن سعیکم لان مفهوم عندنا
غیر تمکم غونا و حسن ایتما کم بجل الخیر وخاصة فی امر مثل هذا لکون فہمکم السید یفهم
ما یعقبه من الخاطر لان هؤلاء لعم زمان طویل صاروا اموارنه وان اردنا ان ننقص عن
الاصل نری کثیر من الذین انتقلوا من طایفتهم و صاروا اموارنا منذ زمان مدید والذی
یکون محتمیاً فی کنف الصخرة وحاصداً بالامان لا یجوز الفاه فی الخاطر وفهم حضرة تمکم بغنی عن
طول الشرح المرجو ان تجردوا العنایة فی هذا الامر وتترجوا جنابه انه قط لا یسمح به الا ان
ولا فی غیر زمان ونحن قط لا نشک بحسن غیر تمکم ولسا له تقال ان یجعل حیاتکم سعید وایامکم
مدید علی الدوام و یمکونوا اماناً سعید بجل خیر وحمیص عن اولاد الكنيسة المقدسة لیتقیوا المطر الطویب
ثابتین تحت اکنافها و طاراً انه یتقام علی الدولم

سبب تحریر الحروف و موجب تسطیر هاضوانه

نحن الواضعین اسامینا و حقومتنا فیہ نشهد بانک کما هو قدام الله تعالی بان البادره غلامین
من الکونان الرئیس بمصر علی رهبانہ القدس بوجوده فی الجس مع اربعة من رهبانہ فی منزل
ابراہیم کیمیا المتقدم فی حکام مصر حالاً التزم بعد مدتی اقامتہ بکیم یوم و هو فی الجس قبل خروجه
بکتب تسک باسم ابراهیم کیمیا المذکور بمانہ و خمسة و سبعین کسین مصر لکی یخلص نفسه و الرهبان
الذین معہ و نحن کنا حاضرين بکتابتہ التمسک المذکور کتبہ فی وسط الجس فلا جاز ذلک
نشہد بانہ لیس له اصل ما اشیع عنه بانہ کتب التمسک المذکور بعد خروجه و بغیر الزام و الحاکم
صار کما شرعنا اعلاه و صفحہ حقیقہ الذبحی تحریر الی او کافون الثانی ١٧٥٤

صورت مکتوب محبہ

سعادتمو مکرمتو مودتمو یدر اعزف سلطام اغای جلیل الشان حضرتینک
تاوی سعادت اقترالینہ زیور کتابہ طاق افکار اخلاص و ملغہ شایان منظومہ
دعا و نشید تحیت و ثنا اتحاف و اهدا و مراسم چگونگی طبع لطافت
سیر الی علی وجہ التکریم مؤدی قلند فی خلاصہ نمایندہ فخلص سحر الی اولدر کہ
بنم سعادتمو مودتمو مکرمتو سلطام اغای جلیل الشان حضرتیری ذات بیوت
سمائیرہ میانہ دہ مربوط اولاً بحقوق قدیمہ حب و تواد مرور ازمان ایله تغییر دن
محفوظ و مصان اولمقدن ناشی ہر بار استماع اخبار عافیتیرنہ دین کشا و زبان
خاصہ و داد ایله استفسار خاطر انور لیرنہ وسیلہ جویان ایکن بواشا د حواجہ
حضرت ولی النعمی فضائلو احمد اقدار شاور اول طرفہ عازم و راضی اولمکہ
تحریک سلسلہ محبت و اخلاصہ ابتدار اولغشدر ان شا الله تعالی کد شرف الوصول
بوندن بویله دخی جانب مخلص صد افتکار لرین درون صفقا مقرون نون

ابعد سپور ملوب آینه کان وقو غنح صحت وعافیتک من متضمن مودت نامه
از لندن تماشای پور ملور موجب منتداری غنصیدر مای محسبه و احسان و ابرو

مکتوب مرغوب نوشته بیا فوی برای پرستی خاطر و ارسالی نامه چند

ان احلی ما تر اسلت به الاحباب واحسن ما اقلت به الاسباب دعاء یتضمن القبول
و ثناء یسری بمرغه ریح الصبا والقبول تحف الست المصونة واللؤلؤة المكنونة المکمله بدرای
الحسن الکمال المزیة بانواع البها والجمال الحاویة تحاسن الصفات التحلیة بجامع احسن الصفات
لا زالت محرومة من الاسواء والافات راتقة فی ریاض الصحة والعافیه

فی جمیع الاوقات وافصح لها الفصح المقدس عن التهاشی والسرور واعاد لها العید الفاع
المرات والمجور آیین هذا والباعث لظهار ما هو احقیق من الوداد والتحقیق من
الاتحاد اولاً استعطاف البذل والناظر وثانیاً مراعاة الحقوق التي تنفی للعقوق ثم الى
اخبر الست المصونة ان فی هذا الاثنا وردت علینا من جناب القسطنطنیه اوراق ومن
جمالتها مغلف محتوی مکاتیب وعنوانه خطاباً لزوجکم ولابد من ایصال الغلف ولسننا
عنه تختلف واحسن الوسائل للزوج الزوجه فلجل ذلك صرنا کتاب الوداد وهو
واصلکم والایصال علی یدکم والمرجون لا تخرجوننا من انظار القاطن كما هو المأمول ولا زلتم ملین
در کس اسر وتبلغ من شوقنا المحنوع علی الادعیه من جناب الست فلدانه حاکمک ومن
خواب کرمیتکم الست فلدانه وعبره ومن هذا الطرف والذکر ملانه وخواصکم المکررات
فی عایة الصحة والعافیه بهدوونکم مزید الاشواق مع غایة الاشتیاق ویسألون عن حالکم
جوانم ان طرفه فیسلس فیسلس بولی بغداد برای بعضی امور هایلک فیسلس فیسلس

دولتو عنایتلو راقبتلو سلطتم حضرتدینک خاکیا کساعات اشتمال دینه جبهه
ساینق رقیق مراسمی تقدیمیلہ دعای افراش عز و اقبال واستزاده ثناء واجل الوری

دعواتی بخدا و ادا و احکام اولاد یعنی از نزع عراضه بنوع شاخو انند دوستیدرید که بودند
 افروخ طایفه کندن اسلامه کلان محمد اغای رضای قولدر نیک بو طرف اولان معلوم المقدار
 اشیا سنک اول طرفه کیدوب ایصال اولمنس چون تار قولدرید بر قطعه نواز ششاه زیرانه
 رسیدن راحه تعظیم و مفهومنه اطلاع دوستیدری اولدقن اسلامه کیر مرزدن مقدم بیک
 التی یوز خوش میریدن اولمقدار باب چون مطالبه صد دین اولدقدن و اشیا سنک مطلق
 اولدنیغین مرجع امور یخراولان ایلمچی بکمره اخبار اولنوب اطلاع علی ضمنن افندیرک معاد
 اشارتیرنه امتثال اشیا سنک معرفت شرعیه تار قولدرینه تسلیم اولنوب انجی باتسک دینی
 اولان مبلغی ادا الیکم اوزره خاکپایه افادین اولمنس بنوع کیر تحریر ایمکله اشارتیری اوزره
 اشیا معلوم تسلیم و صورت تمسک دین تحریر و عرض بند کیر اینه اولمنس
 مراحم مشیرانه زندن موجود که اشیا مذکوره نک تسلیمی کیفیتینی ایلمچی طرفلرینه نه کونه اولدقن
 محط علم وزیرانه لری پورلدقن و متنع اولاد دینی صحنه ادا ایتد رملک باینه گوشه لحظه
 عنایتیری پدیدرغ و صاحب سینی عذر و صیانت و نوازش کیر اعانت پورلق باینه

نامه اشفاق

بعد رفع الادیته المستجابة التي تشریکها بالانفصال و عرض الاشیة المستطابة التي تظهر من اسرار
 الاختصاص بجانب المحروس من کل آفة حاوی الظرافة و اللطافة لازال محروساً مصناً اعنی
 ترجمان بیک موسولفران متعنی انه تعالی بطول حیاته و منحنی السور و بدوام عمره و نجاة بهذا
 وان جاز السئوال عن محکم المشتغل بالار عم جری له من الاحوال فانی بعد توجهم بقیل وانا
 لفراقکم علیل و لا اشتغلت بعدکم بکلام و لا استلذت بمنام غیرانی مشتاق الیکم و ضیق
 الصدر غیبتکم و من حیز خرجتم من حیز الدیار فما مررت علی تلك الدار حذر من اشتغال
 القلب بلهب النار و لا خرجت الی التل کأن الحمام بناقد حل طردک من عدم مرسلاتکم
 و الاخبار بکل حکم فالمرحوم من الحب الصادق و العشیر الموافق ان لا تعطع علی المکاتبة و ان فی
 المعاتبة لان بالکتابه لست ادری و هذا من کبر عذر و دمت فی صفة و سلامه و عز و کرامه

ولتتم الكلمات حسن الاموات لاربات في دولة سلاطه صافيه وعشت في عيشة صفو بلا رتق ما غارت
بغضون الباري ربح صبا وناح ورق حمات على الورق دتمت ساليين بعناية الملك المعين در كنار
محرر الارف محكم القاييم والله بذلك عليم الفقير الحقير عبد الهادي السيري يهديكم المحبة
المخالصة محمد
الحمد لله
عليه

7x

82

تقریری ای ساله در تدبیر و نظام عساکر اسلام بدولت علیه معروفی کشته

ترونی کافه و از منته سابقه طوایف نصار آنک امور حربیه در حکم نظام و انتظامی یونیک
عساکر محمدین مع قیلة العدة و صد هزاران دشمن اید مقابله و متجسارت و شمشیر تیز اید
آن واحده قهر و تدبیر اعدا قلوب غالب اولوق میسر اولوردی عساکر منصوره نیک
هجوم رعد و برق مثل ایدینه و حمله غضنفر قیاس دینه و صیت صدای سیوف و فاشا دینه
ملل نصاری بر وجهه طاقتن عاجز اولوب دفع و منعین جلدیه مباشرت و عساکر اسلام
حمد و هجوم و سیوف خون افشان اید یوریش دینه مانع و حائل اولوق صنایع حربیه ایدینه
ملازمت و لشکر مخوسه لرنج افتراق و پریش نلق و قوعی محض عساکر کسل دینه نیک
ظفرینه باعث و غالب مطلق اولم دینه و سید اولدوغن تجربه قلوب عساکر بد الخملین
جمع و آب روی نظر اولوق نظام و انتظام حربی نیک تعلیم و تعالیه اینهام تمام برله مداومت
قلیدر و بونظام و قوانین حربیه حکمت عملیه دن عده اولوب رسم و قواعدین تشکیل
استخراج و معتاد ایدر نذیر زیر اتواریج معتبره رده مسطور در که ملوک پارس
و آرا صاحب سلطنت عظیمه و مالک خزینه کثیره و نائل عساکر انجم شمار اولوب
صحیفه ارض نام و نشانی شهرت زده و خوف و هیبتی مسامع عالیا نین مقرر طوق این
اسکندر ذوالقرنین ظهوره قلوب قلیل العدة عساکر اید و مضایقه و خزینه برله حکمت
عملیه اید که حسن تدبیر و ریاست در عالم اولوب عساکرین بر نظام و تربیه اید تجزیه ایدینه
ضابطان و نفرات معین و ضابطانک نفرات اوزرینه کمال رضای و استقلال
و نفراتک ضابطانن کمال خوف و حیاسی و اطاعت و انقیادری ضروری اولوب
هر کس جانیه رضا و جبراً قانع و غیر نیک مال و عرضه طمع و دست درازلق طریق سدد
و کرک اثناء معار که و مقابله و کرک غیر محله بر فردک ضابطه مخالفت و حمله
مغایرت و الحاصل اصلا و قطعا بر بهانه صحیح و کاذبه اید یوزد و نذر یک سبیل دورد
و مشید اوله پس زمان قیلد عساکرین بونظام اید منتظم و تعلیم و بوتبیه اید حرب

و مفسد قلوب و آراء نامدار کثرت عسکرینه غالب و وفرت خزینة سیه و ملوک
 و املاکنه مالک اولد قد نصیره و آری حی قتل ایتدردی پس بونظام و انظام حربیه نیک
 موجود و منشی اسکندر اولوب طوایف ملوک اندن اخذ الیدیدر و بوبابین کتابلر
 تدوین الیدیدر و حالانچه استعمال الید و کی بونظام اولوب عسکر اسلامک انحرافیه
 باعث مجرود بلا قیل و قال انعدام نظام و انظام حربیه در و دشمنک محکم نظام و ضبط
 و ربطیدر بوندن اقرب عالمین مشهور اولنان مسقوط انفسی بونیک کثرت عسکرید
 و وفرت خزینة و وسعت مملکت الید سائر طوایف پینن مذهبوم و کویچی مقوله
 بی اعتبار ایکن اشو جنگ عسکرینه بهر بار مغلوب اولد و غین ملاحظه ایدوب سائر دیارلر
 مفسد صابطلر تدارک و نظام عسکره مباشرت و پر ایکی سیه نه نظام و تقویت تربیه
 تقویت بولوب اسوجه استیلا و غالب و وافر مملکت مالک و جمله ملوک نصاری یه
 مقولمه استعداد تحصیل الیدی پس امیدی ملک اسلام عالی اولد و غندن قطع نظر
 عسکر کثرتی و بهادر کی و وفرتی و خزینة و انعام و احسان و علوفه و بخشایشک
 کمالی و آت و بساطک کزین سی و الحاصل جمیع لوازم دولت علیه کمال ایکن بر مقدار
 کوفه منخور به مغلوب و غدا سه حرم و عاصی و عالم بدنام اولوق بیسی و کمال نظام الید
 منتظم اولد و غمزدور و شریعت باهره نه جهاد ضمننم فضایل عظیمه تحقق و طریق غزاه
 اکابر مراتب اخرویه یعنی شهادت مقرر فی سبیل الله مبذول و مصروف قلنان اموالک
 جبهی ضایع اولوب و ارتکاب اولنان تعب طریق و شوق سفرک زده مقدارین
 نیچه لشکر تالیف و تدوین و عذر کریمه لایات قاطعه و احادیث صحیحہ نبویه الید
 مثبت اولوب متقدمین و متأخرین بوبابین نیچه کتب تالیف و تدوین المشرکین
 کافر بفرجامک مجادله و مقاتله سنن اصلا و قطعاً فائز اخروک ملاحظه و امید لریک
 انجق مثال بقدر مال و ملک و عواید و قوت نظام الید خواه و نا خواه قتل ارتکاب

دین اسلام و

لعل
مانوس
انجور مایوس

و عسکر اسلامک سیوف خورزیزینه قرشوطور و ب قوام و حوام ثباترینه باعث سندی
اولیوب و فایح اخروئی و عواسنرج اولیوب عساکر و حدین بوجه فضیلت اخروی تو
دنیوی آید و کافربه فعال یایوس اولمید کافزک ثابت اولمسی دکل الا قوت نظام
و ضبط و در بطیله در عسکر اسلامک عدم ثباته باعث به نظام وکی ربط و ضبط
اولد و غنیدر و شریعت قاهره اوله الاره اطاعت فرض اولوب اندر کس و کیلدرینه
و کیلدرینک و کیلدرینه واک اسفلر ایتقاد فرض اولوب بوانقیاد کلا رتبه ده حصوله
باعث نظامدر سرور کاینات حضرتدرینک ایام سعادتدرین استعمالدر اوله آلات
جریه اکثر یا اوق و یای ایدی اول اجلدن تعلیم و تعلیمن نیچه و عمر لربیان و ترکدن
موانع لربیان پور دیگر فی زمانه هذا دشمن او قدن خوف و احتراز ایسیوب دشمندن
اشقام قابل اولان آلا نه تشبث و تعلیم و تربیه مختدر و بوقولدری کیلل اللسان و قیلل
البطاع و لکن نظام سفر حقندن تدوین ایلد و طرک کلدنرین نیچید دار اولمغه غایتلو
افندیگ کرم و لطافدرینه مغرور مقامه مناسب عد ایلد و کم بر قاج ماده تحریره حبارت ایدم
عسکرک بغایت کثرتی باعث اختلافدر مناسب اولان مربوط و مضبوط و
منظوم و مقنن اولمقد ر قاتنه نظر اولنماز و ضبط و ربطنه تربیه سی اسرور و اهل حرب اولاندره
اهل و عیالدرن دخی بحرید مطلق شرطدر زیر اعیال محبتدن اولم ارتکاب اولنند و غندن اعدا
روز و شب اندرک غیددری طریق سفره مقنن اولان خدمتدرین اوده مانع در عسکرک
احواله بر مکتب مثالی ملاحظه اولنوب محمد دن لحن و ارنجه تدیس مثالی تعلیم و تعلیمه
محتاجدر و سیوف اید اولان جنک و جدال بی تعلیم حتی حاصل اولور و لکن سایر آلات
اولان جنکدن مطلق تعلیم استعمال شرطدر تفنک انداز لقمه مهارتی اولمیاندر محل اقتضای
شایوب دشمنه ضرر اصابت ایتدره منزل هر ضابط ادنی دخی اولور سه
نفرات اوزریه مستقر و مرضی اولمغه محتاجدر بد استقناع تعزیری قادر و ما ذون
اولا و حین اقتضاده نظام خلل و اختلاله باعث بر ادنی فعل دخی نفوذن صادر اولور سه

ایام

الاستقناع
الاستقناع
المنی هنا هو التعزیر بل علم الشرع

صابط ملاک استفتح قلعه مرخص اول و اوست یاننم واقع اولان ضابط وخی آلت
 یاننم واقع اولان صابطک حصن بوطرزه مرخص اول تاکه بو تقدیرجه نه نفر دن خیانت
 و نه ضابطان ملعنت احتمالی اوله و بر بلوک عسکر یعنی بر اورط تماماً بیک نفر اولوب
 هر بر اورط تک لباسی باشقه زنگنه اولوق محتاجدر تاکه وقت قتالیم بر بر لرینه قارشمغه
 بحال و فراره طریق بولمیه نفرانک علوفه و تعیناتری مساوی اولان لکن ضابطانک و تبر لرینه
 کوره زیاده اولو و بو تقدیرجه نفرک سوداسی ضابط اولوق اولوب ضابطک سوداسی رتبه
 ترقی بولوق اولور کرک وقت مقاتله ده و کرک وقت مصالحه ده بو نظامو مرتب
 عسکر موجود بولمیه لازمدر و هر بار تعلیم و تعلیه مداومت کرکدر و اتشای مسافره
 معاد و مقن اولان آیین و یوقلمه و قره غول و سایر سفره متعلق کسملر بلا ایهال هر بار
 حین امنیتیم وخی اجرا اولوق کرکدر دیار آنک فتنه و تسخیر اهل اسلامیه بولوق آیین
 حین امنیتیم حاضر عسکره تقید ایتدکاری عموماً مملکتدیریدرکدن انتفاع بولمیه سبب اولدر
 اهل مناصب وخی منصوبنم ثابت و پایدار و عزلدن امین اولمغه محتاجدر کثرت
 تبدلاتدن مملکت خراب و یاب اولسی لازم کلور و تیمار و زعامت وخی بو کافیه در
 مدت ایام سفر اتی ای در و دشمنه قریب اولوب زحمت و مشقت چک کوندر قرق الی
 کوندر بو بجه زمان قلیل ایچون حسابنر خزینه صرف اولوب بر عکس ظهور ایلدی کی بر لر
 حافظه سنه بمقدار عسکر اقتضای ایلمه نظامنر عسکر حافظه دن اجتناب هر فرد اوینه و بر قینه جانن
 آثار و بود کل الاتف خزینه در زیر اعسکی عسکر کرک صیف و شتره نامور اولد وخی محلت
 مقیم و پایدار کرک حقیجه جقدنم و تاجر لر تجارتدن اولوب مهمانک عسکر اسلامه امداد
 سفیره و بر مک کرک ربع مسکونن واقع ملک حمله متقرر در که عسکر عثمانیه نک شدت هجوم
 و حمله سنه بردشمن طاقت کتوره مز اول خوفدن هجوم دیور و یشارینه مانع صنایع و بیس پیدا اید
 کاه حکم منورسره ترسل و کاه متین قلعه ره تحصن و کاه چرخ فلک ایلد کند و کین احاطه ایدر
 و متفقدر در که دولت علیه بولظام ایلد سکندر ایلد منتظم و مرتب عسکر تدارک اولنسه الی بیک

اولد قس هر نه مقدر نصاری جمع ایسه لر عسکر اسدا مک ذاتن مرکز چا بملک و بیدار
نظامه مقارن اولوب برادرک مقاومت طاقی امر حال ایدی مع هذا که بر سنده سفرهایونه
صرف قیلان خزینه اید یورسک نظامی عسکر احاطه اولور و صیف و شتاده حاضر و نهی
عسکر اولور نظام عسکر پادشاهدک تخت سلطنتن دو ابارنه سبدر زیر
نظامدن مقصد اعلی اولی الامر و سائر ضابطانه قوت نظام اید انقیاد ایندر مکرر ضبط
و ربط و خوف و حیا بولندی محکم فتنه و رز و با و باغی بولماز و بوسبدر ملوک
نصاری میانن فتنه و رز و با اعدا منه و تدبیر و عقل باشم کرک دای و تدبیر یابین
اولی باعث انقراض کولدر و کمن نظام عسکر رافع جور و ظلم اولوب ملکک معمر
و ابادانغنه باعث اولور سائر ملوک ایلده دوستاق و عقد پیمان مساعد و لوب
دشمنه دشمن پیدا ایلک حیل جریه دندر پس حال نعمانه و قوت دشمنه نظر املوک نصاری
بر قاجا ایلد عقد موالات مناسبت بوفقی عک عقل ضعیفه کوره بونجه بد فعالک بومرتبه
غلبه و طغیان سائر ملوکا بر وجه هضم این عزو و کند و لرینه دخی اصابت این جک نصاری
هر دم ملاحظه و مذکره ایدر که اول اجلدن دولت علیه ایلد پنجه علیهنه اتفاقه حاضر در و مشار
الانواره مسطور احادیث نبویه مضمونجه حق جل و علی حضرتبری بودینه کافر و فاسق و فاجر
و منافق ایلد نصاری دم ایدر یو مصرع اولوب بر قاج ملوک ایلد دوستاق و دشمن اوزینه
تحریک حیدر صوبه دن نوع ممدوح در و الحاصل دولت علیه نك اعدای دین و
دولت قهر و تدبیرینه و سید اوله حق ایلی طریق واردر اولو عسکر اسدای نظام گذرانه
اید مجتهد و منتظم قلمقدر ثانیاملک نصاری دن بعضی ایلد عقد پیمان و اظهار موالات ایدوب
دشمنه دشمن پیدا ایلکدر بالاده مذکور اولان مواد نظامدن نشأت این بعضی فوائد
ولکن هر بر بلوک یعنی هر بر اوده ترتیب اولد قس نه مقدار و نه مصلحت ضابطان و نفعاته محاجدر
و هر بری نه کونه خدمته مأمور در و حیز قتال صفوفاری نه طرز و طور مدو در و هر برینک علوفه
و تعینست نه مقدار در عنایتد افدیک فرمان عالیله یو بلور استخرج و پسان
اهتمام قلنور ۱۳۱

تذکره مرغوبه
ان بکنت ذاشوق فانی اشوق او کنت ذاعشوق فانی عشق

کلمه کبریا معارف غرتو صداقتو استاد اکرم محمد افندی حضرت تری و قنکر بهر بار ایش
صدق و صحت ایدرونق فرازی حب و داد اولوق اقدم آمانز قلند بی معروضه نمین
مجانده مرز بود که بکراغا حضرت تری نک خو قداری ایدارسال پیورد و عکر تذکره مودت وصول
بولوب مفهومی معلوم اولمشدر اینجی بومکان اعجوبه بهمانه باعث سرور و عز اولوق سلاطین
خوشحال ایکی ماهدن بر و قدوم مکرری بوجیکزه خبر و بر کمک شرط مروت و مودت دخل امیش
خوش آمدی بحمل الله المانع خیرا و امرتینی فی اینجی الیکم من غیر تاخیر و لا اتقوی
والا امرتک وهو محمول علی رائی و عینی کل قول تنطق لکن جسم نخیل و طبع علیل
وایم نامتدل و باران لم یزل نازل اولغده یا خود دیدار شرفلایه متشف اولوق غایه
افتخار یزدرد اما ضعف قوی و عدم اعتدال هوا و مساقه ماوی و اشغال توکها لایسوی
ینعنونی الآن عن المسیر الی عنده من الهوی فالعذر عند کرام الناس مقبول و لیسوی حال
رق و داد اید بر مقدار هدیه تک رسالنه جبارت اولمشدر فان الهدایا علی مقدار هادیاها
قوله اوزره اجابت قرین اوله یعنی تقبلاو القلیل مقام الکثیر اشارت لکجه
و انعم و دم و اسلام و قوی نعمه غرا ثوب نغیم لایخاف

الحمد لله
الکلی

امر عالی از طرف سلطان مصطفی برای و نماز و آینه بسبب ولادت

غلطه قاضی سیاضیلان افندی

حمد الله الملك الرحمن شوکر کرامت او مهاتلو قدر تلو پادشاه علمپناه و لیتعظم افندی من حضرت
صلبک فیضنا کلوندن رونق افزای مهر شوکر ماوکان دولتلو عصمت او شاه سلطان علیه السلام
حضرت تلینک قدوم میمنت لرزولر بچون ان شلوا الله تعالی اشروعید شریف فطرت اینجی
کونندن بد اولوق اوزرم بش کون و بش کجه دونما و شهر آینه اذن و رخصتی حاوی
فرمان جمایو حضرت جهانلانی شرف صدور او اخله امدی اشبو امر عالیشانک مضمون منیفی
نفس غلطه و اطرافدن واقع بالجملة اصناف کتحد الی و یکتیشیلرینه اشاعت و لای ترتیب

اولينوب انجق سابقين اولنديني وجد اوزره هر صنف دكاندني تزيين و ايام مذکور لایسته
گشاد و قرار دکن و حال درن کشت و کذا را و اظهار انواع سرور و ابرار و حبس و استدار
و دوام عمر و شوکت و اجال و حضرة پادشاهی ابدیه سنده اشتغال و ابرار و اذکار
ایلمر چون هر برینه که کی بی افهام و تنبیه و تاکید مبادرت الیکو در پی ن
نامه شفاعت از طرف مطران حلب محبوب در قلعه بایان برای تخلیص او

النية الالهية والبركة السماوية تمل واستقر على نفسی حب حضرة الاعماله لفران باش ترمجان المحترم
وبقية حضرات التراجيم المحترمين التقيين طائفة فرنساوية الكفین بارک الرب الاله عليهم بام البرکات
السماوية يمين وبعد فانه في نظام علم مجتكم اولاً وصف جيد اشواق المضطربة الى روياء
الشهي الذي عمدته هذه البركة القنبه لعدم استحقاق له ثانياً انني مقیم حضر انکم على وظيفة الدعا
اساله تعالى ان يرفع عنکم کل مکروه وشر و يحفظکم بالسلام من مضطهدکم نانا هو انی القس
من فضلکم واحسانکم تيسر امر اسرى لانه قد صار في اسير في المنفى سجوناً بقلعة ادنه ما ينف عن به
اربعة اشهر والى الان لم يظهر لي من محبتکم وجريل غيرکم وجه يتبين لي منه فرجا باطلا في من عند الاسر لاسل
في ايها الاخوة الاعمال المحترمون اليس هو من امور المعروضة السعي والجهاد في فك واطلاق الاسارى
وان ذلك فعل محمود وشكور عذابه والانس وان ثوابه جليل جداً ولو كان مع الغربا فيليف
اذا فعلتم ذلك مع احدکم الذي هو اخوكم من حکم وعظائم والى لا اقول راسکم بل احد من اعضاءکم
الضعيفة وكما قال الرسول المفضل انه اذا تالم عضو واحد في الجسد تالمت الاعضاء كلها فكيف اذا كان
الراس مثلاً وعضوكم هذا الضيف المسكين مثلاً بالمرجع فهل ترون مناسبا ان تتركوه يظل
في الله القادر كانکم لا تتركونه فاننا لا اطع ذلك بکم يا ايها الاخوة المؤمنون المترجون امتلاك الملكوت
السماوي بربنا يسوع المسيح اس خلاصنا فاطلب من فضلکم واحسانکم اكراما وجابا سيدنا يسوع المسيح
الذي اشترانا بدمه الاقدس واعتقنا من عبودية الحال ان تشتروني انا الاسير بسببکم ولاجل محبتکم
وخدمتکم اخذت اسيرا وعتقوني من هذه العبودية التي حصلت فيها من الاعم وكل واحد منکم
يجب ان يملوكم له في شترني ويعتقني فارحموني يا اخوتي ارحموني واسفوق على اسيرکم وتداركوا
امر اطلاق واعتموا الجزا من الله بسببه وانقدوه من هذه الضيقة واساله تعالى ان يبارککم
ان يسقط احد منکم في ضيقة مثل هذه المراد يا اخوتي والمرجو من فضلکم وحسن ديانکم التي انا اشهد
لصحتها ان يسبح کل واحد منکم من مال الذي وهبه الله ياه واثمه عليه مبلغ يناسب لتكميل هذا الامر

المطلوب صدقة عنكم وعن اولادكم المكرمين وان تعينوا شيئاً مقبلاً وترسلوه الى السلطان ليجل هذا العمل فقد كان بلغني سابقاً انكم موجهون دراهم الى السلطان والى بلغي ان ما توجهتني وانتم تعلمون انه بغير دراهم لا يقضى لكم شغل سيما مثل هذا العمل المهم جداً الذي يتبادى به يصعب ويكلف والاسراع به بكل سهولة مع معونة الله الرحيم وهذا خير وراجع اليكم ولكل الشعب المسكين المنتظر اسعافكم بعد رحمة الله تعالى والى اكرر عليكم مقال ابو الصديق ارحموني يا اخوتي ارحموني ولا ترضوا ان رجائي لكم يصير ضعيفاً بل هو مكيناً ثابتاً لانه مناس ومنبت على صحة الايمان المستقيم حسن الديانة المسيحية المقدسة ورجاء الحق الابدية فليحفظكم الله بها ثابتي الى انقضاء حياتكم وختمها بها آمين

حاشية واهد وامني خزان البركات مع مبلغ التخيالت الى جناب حضرة القنصل الحكيم الشريف والاحترام وانتني اطلب من فضله واحسانه ان يجعل حسن نظره وعالي رحمته في هذا الامر المحمود ومدوح كما هو مشروح في باطنه صدقة منه وتفضلاً له المحازاة والمكافاة من سيدنا يسوع المسيح

عليه الفضل العظيم واطال الله بقاءه في دار ١٧٥٧
المطهر

در بيان حوادث شام

في اليوم الرابع من شباط وردت مكاتيب من السلطان الى حلب مسطرة قبل شهرين وخمسة ايام وشروط بين الباب العالي مع شاه طاهر ولاجل هذا الصلح الباب العالي يقر عارفان طهاس قوطي خان هو ملك الاعجم المحقق في الصادق ولاجل الامير طهاس المذكور رضى بالشروط التابعة ثانياً بان حدود المملكتين يلزم ان يحفظوا كما صاروا في صلح سلطان مراد خان الرابع من غير زياد ولا نقص ثالثاً اليسر من الناحية الواحدة والاخرى يتركون في اختيارهم ان ارجعوا ايرجعوا فلا يمنعوا وان ارادوا خلعوا رابعاً ملك العجم لا يقدر على الخروج من ناحية لكن رعايه فليعضوا بالامانة العادة التي بينهم مع رعاياء الترك تحت يد قايده خصوصاً من قبل سلطانهم ولذلك رعاياء العجم فليحذروا من التلويح التي تهمه العثمانيون عليها ضد الايمان المستقيم خامساً بان السفر رعاياء العجم لا يمانوا ابداً ولهذا لا يؤخذ منهم كما جرت العادة الغف المسماء ولغيرهم ذروهم سادساً فليكن في السلطان العجم قبل سلطان العجم لاجل فوائدها جملة ولوارثها وحكمها يكون في المصالح واحده من قبل العثمانيين سابعاً يردوا اجملاً الراعي الهاربين من هذه الناحية الى تلك وكذلك من تلك الى هذه الناحية ثامناً واخيراً بان السلطانيين يأمروا بحكام البلاد المتقاربة بانهم لا يصنعون شيئاً من تعجلاً للصلح الحاضر ومناقضاته ولشبكات الصلح الحاضر بين الفريقين ترسل صديداً لا يثق بالملوك خصوصاً من السخوف والرجف

اسه

توفیق الله تعالی ایران دولتی ایله دولت علیه ایستویند میانشانم بود فعه بغداد بهشت
والیسی وزیر مکرم احمد پاشا حضرتی معرفتی و دولت علیه دن هر خصوص معیشت نظیف
مصطفی افندی معرفتی ایله عقد اولسان صلح خیریت انجامه اساسی و موادی میانشانم
طرفین بر بدوینده اعطای ایلد کاروی تمسک صورتیدر که عینیه ذکر اولود **چ** **ل** **۱۱۰۹**

بسم الله الرحمن الرحیم

احمد صدر الامم والصلوة علی نبیه الاکرم وعلی آله الا برار و اصحابه الاخیار

اما بعد باعث کتاب محبت ^{نصرت اولدر که} دولت علیه دایم القارم و هود

نواح بحیه شاهین درج و اشعار بیور کدیچی اوزنم بوندن اقدم توفیق ملک منان واجتماع

وجوه و ایمان ایرانله محرابی مغانم واقع شورای کبراده اتفاق کلم پیروزنا ایله اعلی حضرت

لائی حضرت خدیو قمر تنویر یکان خورشید نظیر بهاء الدین و الدین جمال الاسلام و المسلمین

شهر یار انجم حشم حاله جالس چار بالشت کسری و جم قلت بارگاه القائن **نادر شاه**

زان الله شانه و صانه عماشانه حضرت تیرینک ذات شهامت سمات کیانلرین مسند

ارای تحتکاه ایرانیه حصراً و قصر البق و احمرکی کورد کلرینم مذهب حنیف اهل سنت اول

حضرت تک مختار آباکراملری اولمقدن ناشی بونلرک اطوار نامرضیه لرندن ایا بر سلطنتلرین

زیر قبولدن تحاشی بیورملری ایله طایفه مرقومه مالوف اولد قاری افعالی ناشایسته لرندن

رجوعه مسامت بولر امر و فرمانلرینه متابعت ایشلایردی شاه و الاجاه حضرتلری دخی

طینت نصف تخمید دار و یلورنم مرگوز اولان مایه دیانت و هودت مقتضای سجد مدت

مدید و عهد بعید دن برو میانه روم و ایراننم فروزینده نوازش خصام و مصلحه بواشر

انتقام اولان حرکات و کیفیاتک بو وجهله دفع و ازاله و بین الاسلام الف و النیام قید عینک

حالت اولی سینه حاله سین امر عظیم سلطنته تقدیم ایله دولت علیه حضرت ظل اللهی

جانبیه و کافه موحیدینه تحیل منت عظیم بیور قلوبینه بناء اشبو مظهر اولد قاری

انجلیلک جانب سخی المناقب خداوند کاریدی حسن تلافیسی اولمق اوزنم توفیقات

سامیه لرندن مسطور اولان و جمله ویش ماده ناک پذیرای اسضای تصدیق و قبول

اولمورینی ایراد و انها بیور قارندن مواد خمسة مذکورم ناک امور ملکیده دن اولمق حسبیه

داخل خط امکان اولان اوچ ماده سی بعد التسویه درجه حسن قبوله موصول اولوب بقیده
یکی ماده سنم در کار اولان معاذیر شرعیة قویة کرم بعد حرم جانب شهامت جالب
شاه

شاهیه تحریر و افاده برله قرین سمع قبول اولوق حالتی شیمه انصاف و حقانیتلرینه
مفوض و موکول قلمنشیدیکر. بنقدیر الله تعالی اول وقتلردن برون مطلوب اولان
مصالحه خیر انجام پذیرای حسن نظام و ختام اولوب یینه تکالیف معهوده سببیلله
خصوصت حاللری درکار ایکن بود فعه مبعوث بارگاه خداوندکاری قلنان تنسیق تنظیم
شاهید درج و تسطیر پورلدیخی اوزر اصل مقصود و مرادلی ملک و مار و خصوصت
و جدال اولوب امت مرحومه بنوبه بیندیری اصلح برله طرفینک ارایش و کسایشلری
اولقدن ناشی من همت کینایر یله عموماً اهالی ایران پینلردن طریقه انقیه سنت و جماعت
مرغوب و مسلوک و مادیکن معهودتین بالکلیه منسوخ و متروک قلمغاله فیما بعد بدین
انقصاد سلم و صلح و انقطاع نزاع و جداله اراده خیریه لری تعلقی اشعار و افاده پور یلوب
بو تحریرات خلاصه اراضی بر دین بعضی تکلیف جدید دخی ایراد و تنسیق اولمنشیدیکر فاما
انک دخی اسعاف و قبولن ابرام و اصرار وادیرینه کید یلوب ابراز حقانیتنه رعایت ایله رد و قبولن
زام اختیار قبضه تصرف حضرت خلافت پناهی به تفویض و تسلیم اولدنی تصیر و قریب و لغین
بوکونه معامله دوسنانه بناء طرف همایون ظل الحمید دخی مصالحه و مسالمة اختیار ضمیمه
عقد اولنان انجن کبری قرار گیر اولدوغی اوزر بعد ازین هر خصوصه مضی مثلین الدولین
پذیرای تحقیق و امضا و مغایر شرح و قانون اولان تکلیف جدید مرقوم و مسبق لری کی سزید آف
و التیام طرفین همچون خاطر معلی مظاهر کیانیدن انداختنه وادی فراموشی و افشا قانونب شان
و عنوان طرفینه بر دین موجب تقضیه و شین اولحق حاللردن عاری و جهله خاقان جنت مزاج
سلطان مراد خان رابع حضرتلرینک زمانلردن قرار داده اولان حدود و سنور قدیمه ایله
عقد مصالحه و لا انتهایه مساعد همایون تاجدار کی بدین رخ و جاری پور یلوب منوال محرز اولد
عقد صلح و صلاح قرین رضای من اقتضای شاهیارکی اولدنی حاله فیما بعد دست قدرت
ملک عنان کامکاری و پای همت زیور رکاب بختیارکی اولدنی کزک زمان باعنوانلردن و کمرک
اخلاف و اعقاب لری اولانلردن قصه مشید لا کمرکان تحاب و تواد بر دین قابل اندر اسر اولمیشی
تعبیر نه حاوی نام همایون تاجدار کی تصدیق و تسطیر **روشد** مکنه علی طریق السقام تعیین
و تسطیر پور یلوب بوسیاق اوزر عقد سر رشته مصالحه ب طرف تام الشرف ظل الحمید
اذن و رخصت همایونه مشعر و مبشر خلا بغداد و بصره و البسی و اول جانبلرین سر عسکری دولتو
راحتلو اصف جلیل العنوان **احمد پاشا** حضرتلری طرفینه و دست رقیبت پیوست حکمرانه
دخی رخصت نامه علیه خلافت پناهی احسان و تسلیم پور لغین مشید مشالریله

اسعاف و ضعف
تقصیرها و زنا

تقصیر
تقصیر
تقصیر

حضرت تاجی طایر نردن تعیین اولان دیوان کاتب لری درایت لری **ولی افندی** بالمعینه صوب
 مأمور بود و بعد اولمغله بمنه تعالی قزوین ایله طهران بینن اردوی میمنت بوی حضرت شاه
 و صولت میسر اولوب نامه های بون خلافت پناهی حضور معالی موفور لرینه لوازم تعظیم و تبلیغ
 و تسلیم و هر نه که توصیه و فرمان پوریش ایسه عرض و تقدیم اولند قن اراده الهام افاد
 خداوند کارهای اوزم عقد صلح و صلاح و میل و رغبت کیان لرین اظهار و افاده پور ملزایله
 مکالمه مأمور نواب کامیار باریله بوجیفاتی بعد المذاکره اشبو مسالمة مبارکه نک عقد
 و تمهیدینه ابندار و اساس و شرط قلنان ماده لر و بونلر متفرغ اوج ماده و برتذیل امن
 مصالحه دفعه پذیرای اقرار اولدقد نصکرم شاه فلک جاه طرف لرینه بعد العرض اول وجه
 طرفیندن تسکین تحریرینه اذن عالی لری اریزلر پور ملغین حاکم پادشاه اسلام پناه و شهنیار
 عدالت نگاه داورم و هران ظل الله الملك المنان خاقان نجم سپاه خسرو خلافت دستگاه خادم
 احرارین الشرفین مالک البرین و البحرین السلطان ابن السلطان الخاقان شوکتی و هاشمی
 کرامت لوقدر تلوعظمت لوالسلطان الغازی **محمود خان ابن السلطان الغازی مصطفی خان**
 اعز الله انصاره و اطال بالنا ایداعوانه و اعصاره حضرت تدرینک طرف مجایون ملوکانه لرندن بر وجه
 محرمید بمن اعطا و تسلیم پور بلون رخصت نامه علیه پادشاهان لرینه بناء قرار داده اولان
 اساس و شرط اول ماده لر و بونلر متفرغ اوج ماده ایله تدریلدر الف و التیام امت
 سیدالانام ایچون طرفیندن مأمول و مطلوب اولدغی وجد اوزم مرغوب و مقبول اولوب
 بروجه آتی ذکر اولمشدر **اساس مواد** خاقان جنت مراتب **سلطان مراد خان** رابع حضرت
 زمان سعادت اقل اولندن واقع صلح افریندن عبرت اولان مصالحه ده عقد و تمهید اولوب الالان
 طرفیندن مرعی و معبر طویله حد و وسنور فیما بعد دخی بلوخل تغییر و زلل مرعی
 و معبر طویله **شرط اول شان** و عنوان طرفین تمام و جمه لاتی اوزم اجرا و ایقا اولغی ضمنده
 جانبینه بخار دین و شین ایراندن اتقا اولنه **ماده اول** حجاج ایراندن بغداد و شام
 طرفیندن عازم بیت الحرام اولدقلرینه اثناء راهی واقع دولت علیه نک ولایه و حکام
 و میرواحاجی بونلری سیاتر حجاج روم مشلو هر حاله حمایت و صیانت و امنین و سالمین
 بر لرینه ارساده صرف وقت ایله لر **ماده ثانیه** اشبو ایکی دولتک اتفاق و اتحادی جمله
 اشاعت ایچون اوج سنه ده برتبدیل اولغی اوزم درگاه معاونین لرندن برکسته تعیین
 اولوب دار السلطنة ایران اقامت و کذلک ایران معقل لرین برکسته دخی آستانه علیه

السرد في غزاة الادم و
الثقب وفتح الدرع و
سياق الحديث

اقامت ايليه و حرفين مسافر لرنيك كفايت مقدارى مصروف لرني كورن لر **ماده ثالثه** ايكى طرف اهل
اسير لري مرخص اولوب النوب صالحيه و بولند قارى محله اقامتى مراد ايتيوس و طنلرينه كنده
طالب اولن طرفيندن مهاجرت اولميه **تذييل** طرفينك حدود و سنورى بالاده سردوبان
اولند يني اوزنر سلطان **مراود خان** رابع حضرت تارنيك زمانلرين اولديني و جملة تخديد و قنين
ولنوب ايكى طرفك سرحد محافظلري اسلوب قديمه رعایت و مصالح سنورده دايرو حالتلرده
شرط مسالمة يه مغايرو كرتون توقى و مجانبت ايليه لر **و چوندر باشقه** لطف حق ايله اهالى
ايران صفويه زمانلرين احداث اولنان احوال ناشايان كليا توك و اصول عقايد ده كلاول اهل
سنت مذهبده دخول ايتلر يله خلفاء راشدين و ساير اصحاب كرين رضوان الله تعالى عليهم اجمعين
حضراتي خير و تر اضى ايله ايتلر ندن ناشه اهالى مرقوميندن فيما بعد كعبه مكرمه و مدينه منوره
وساير بلاد اسلاميه كلوب كيدن حجاج و زوارين مجموعده معامله بلجا ماله اولنده رفق ساير
مسلمين منلوم قوملر دخی هر حالده مرعى الاطراف قلوب خلاف شرع دخل و تعرضدن
و كند و كردن دورمه ناميله بر نشنه مطالبه سندن حذر و مجانبت اولنده و طرفينك
تجارى كلاول ايين و سالم آمدشدايدوب كنور دكلرى امتعه نك اقتضايدين محله و دكلرين
قانون قديم اوزنر ادا ايلدككن حكرم زياته نشنه مطالبه سيلاه ريغيد اولميه لر و كركلك
مشهدين الشيرفدن أعقاب متبرك سينك و بغدادده واقع شرع مستمده نك زيارت لرني
بلاد ايراندن كلون زوارى مادامكيدلر لنر تجارت مالى اولميه حكام و ساير اهل عرف
طرفلر دن بايج طلبى و آخر طرفله مرقومون بى وجه شرعى ريغيد و رميد اولميه لر و اشبو
ايكى دولتك اهالى و رعيا سندن اولوب عقد اولنا مصالحه تاريخندن حكرم ايراندن مالك
محموده يه و بو طرفدن دخى فرار ايدرو اولور ايسه حمايت اولميه بطلب اولند قارى حالده و كركلك
جانبينه تسليم اولنده لر و مادامكه شروط مذکور يه طرفيندن مرعات اولند قچه بو مصالحه خير
انجام الحامش الله ثابت و بردوام و اخلاف و أعقاب طرفين زمانلرين دخى مشيت و استقرارنه
اهتمام اولنده **خاتمه** عنايت ببارى ايله بوجه بالا صلح و صلاح پذيراي حسن ختام اولميدن
ان شاء الله تعالى يك يوز القمش سنه سى و ايلندن واقع نوروز سلطانين طرفيندن تذييل
نامه لر يله رتبه لر بى بويه مساوى پواي اطيلايو بحث و تسخير اولنق اوزنر قار و ر
سلاف البيان اساس و شرطين و اوج ماده و بر تذييلك طرف حضرت شاهيدن قبوليتنى مبين
مكالمه مأمور خانان دخی شانك معنبر لوندن معنبر مالك ايران دولت نائب سعادت

اكتساب حسن علی خان حنا یونیک رخصتاری نه بناء و یو د کالو مهور قسک ما سور یتمیز
مطابق اولمقدن ناشی اخذ و قبول اولندقدن صکره اشبو قسک دخی تحریر و املا و خیر صحت محققه من
بناء آصف مشر الیه دولتو را فتلو احمد پاشا حاضر تلویله بوبند مگینه ناک هو و امضا تلویله
مختوم و مضی قلوب صوب بلند او پشاهی یدفع و ایداع اولندی تحریر فی الیوم السابع عشر
من شهر شعبان المعظم ۱۱۸۵ هـ شمس و حسین و مایه و لطف
نامه از ادنی با علی

دولتو سما حائلو مکر متلو سلطانم حضرت تلویله خاکبای مرا بخشا تلویله مراسم تعظیم عظیم
و نفخیم فیم ایلده روی رقت سائل و جباه استکانت مالیدن قلوب دوام ایام عز و اقبال
و امتداد جاه و اجلا لاری دعواتی بخلاص البال ادا و کمال اولندی مخی معرضند جانب داعی قدیمی
پیرامن کس دسقه سینه لری پور بلق جوان کرده عنایت لری پور بلور ایلده روز و لیلای
بالغدو و الاصر سلطانم افروزی عمر و دولتی دعا سیدله اشتغال و اولمقدن ایکن
حقن ده ظهور کلان التفات و نوازش لری و انواع مساعدات عیورانه لری هر بار زبان گذار
و تشکر من هر روی بدلم بولسان ثنا خوان اولده عشر معشاری وفا ایتیجه جکی جاشب اهدار
بو طرفه تحریک محو قدم تو جهمدم کرم پور یلون مکاتیب شریفه لری محمل تلویله ایصال اولمقدن زیور
دست تعظیم و داعی قدیمی دخی لحاظه عنایت لری سببیه تکریم اولوب بواند دت دایلو نه
مخوی و ایصال تلویله مشتمل بر قطعه رقیق نامه ار سالی لازم دتم ایکن ورود و اعیاری کثرت
اشتعاله مصروف کلکله بو خصوص عفو و صفحی بنیان ایلده اظهار بندگی دروغم ابتدار اولشد
مرام سینه لرندن موجود که اوتد برو ظهور کلان الطاف لری حقمن مبذول و قریب و بعید
مشمول نظر اکسیر انار پور بلق باینر اولیابد لطف و کرم
سید علی محمد
کریم

نامه اشتیاق از دوست بدوست

جناب حضرت الحاج الاعظم اکرم الحواجه لفران المحترم حفظه الله تعالی این غیب الیوم الحقیه و التسلیم
بانواع العز و التکریم مع فرط الاشواق لئلاک الذات و الاخلاق المرضیه علی الاطلاق
و المعروف بعد انما الدعاء المفروض انه مضی هر قدر ایام و ما تشریف من قبلكم برسانه نظم
بها علی صحت من اجکم و طیب او قاتکم و کمر حیث ان صدق محبتکم و حسن و دکم مغرور سبب بالفواد
فسار دایما عنکم و نطمین علیکم و نسال جوده تعالی عن شانه دایما سیمعنا عنکم اخبار السار
فالما مل من الطافکم سیدی ان لا تعاملونا بحدکنا مقاطعة بل نرجو کم نواصلونا مشرفانکم کونه

مفهوم جنابكم المكتوبة نوع من اللقاء وذلك كما قيل
 وقد كنت بالمنظر ما ارضى منكم ، واليوم صرحت قانعاً بالسموع ، فلما لم
 ان لا تخبروني ان فيض الحاضر العاطر معهما يعرض لجنابكم من الخدم فالداخي ثابت قدم وان سالتهم
 عن احوال هذا الطرف وذلك بابلغكم رايحة الطاعون التي حصلت وكمن به الحمد قد زال المكون
 واما الطاعون من دمشق الشام الساعة ما انقطع كلياً وكذلك الزلازل كونه في ٢٧ حزيران
 حساب الروم بعد الظهر بساعتين حصل عندهم بالثام زلزلة عظيمة وكانت مهولة جداً على
 موجب ذكر واعنها نسأل كرمه تعاجل ثانين كرم عباده وان يعاملنا باللطف ودمتم بامان
 من لدن الرحمن ١٩٠٢ هـ ١١١٣

محلى
 لادق الله
 الحسن

نأمل ديك شكل عصفار ان بعض توجانان بطرف البحر والنجار

جناب فخرا الملة المسيحية عمدة كبراء المملكة الفرنسية سيدنا الامجد ومولانا المجد
 حضرة ايلي بك المحترم دامت عليه سوايق النعم غلب لثم اهداب الاذيال بغاية التقدير والاحالة
 والضراعة لابتهار الى الملك المنيع بطول البقاء ودوام السعادة والاقبال مدا الايام والليال
 معروض العبيد الداعين للجناب الهابجهم وور التراجيم المحترمة اسمائهم بذيله من المنسوين
 لحقيقة خدمته حمايتكم المأهه والداخيلين تحت لواء كف وقايتكم الساطعه هو انه لا يخفى
 علم سعادتكم ما هو جاز في هذه السنة المباركة على اهالي مدينه حلب من الفلا والكد والقط
 المفتت الكباد ووقف احوال الشامل العباد باشداد النكاد والضييق الملم بالانام خاضها والعام
 لا ريب سيدنا انه قد اعجز حول الرجاء وازل فطاحله الا بطار ورجا قدا حاط علم سعادتكم ذلك
 بالبلغ ما حزنناه ووضح ما سطرناه ومع هذا مفهوما سيادكم انه لسبب الجلبوس الشريف الواجب
 التعظيم والتشريف لا بد لنا من تجديد براوتنا حسب المعتاد القديم والدستور المستديم امثالاً
 لآمر المطامح الذي في الغنة لا استطاع وحيث انه لا بد عنه ولا مناص منه فالرجاس من عواطفكم
 الرحيمه وافضل لكم العيمه اشمار عبيدكم هو كاي في ضيقه هذه الاوقات بانظاركم الشريف و
 الطافكم المنيفه بوجي يخفف عنهم اثار المصروف التجديد المذكور ولا امر المقدور حيث ان
 جنابكم للرحمة اهل ولا معروف محال ولا نه وان كان سبق في التجديد الذي قبله ما سبق من
 المصاريف الا انه قد جذب بين هذا وذاك من ضيق الاوقات بانوجب الشفقة من كل جريم متراف
 فيهما بون عظيم وفرق جسيم لانه في ذلك كينام تراحين من نحو خمس وعشرين سنة لم تكلف
 مثله ولا رغبنا له ولا كانت تلك الاوقات خلافا لما نحن به من حمار المشقة وهذا التق

ففي هذا الحار الذي لم يبق الى احد في جولة نهجار ولهذا طمعا في حكمكم العليم وجزمكم القيم تجرانا على
عرض حالتنا لسعادتكم ما ملين من فيض رحمتكم النظر اليها بعين عنايتكم المملوقة شفقة ورحمة
والمفيضه على خدامكم ومنسوبها سوايخ الفضل والنعمة لانه لا محار بدون ذلك فسطر الى العجز
المذموم المهيمن وتحصل عند الغير مضغرة لا لسن الشاميين ومن المعلوم علم اليقين الذي لا يحتاج
ايضا حه لتبيين ان جنابكم لا ترضوا الى منسوبكم ذلك ولا صوطل الى ما هنالك وها قد عرضنا
حالتنا لديكم والا حمر الى الله تعالى ثم اليكم صرح اول سهرادار ^{١٧٥٨}

مسيره عرض حال از طرف قوسلوس فرانچي بواله حلب در تشكي حال

عريضه داعيلري بودر كه خاكيكا دولت ليد حين ملاقاته دوام عمر و دولت لري ادعيه سندن غيري مواد
اظهار اولين منافي ادا تبجيل اولغله ايكة ماده طويل المذيل على التفصيل بر قطعه قائمه دستبطير و
عرض خاكيكا اصفانه لري اولمنشدر مرام عليه اندن مر جودر كه محط علم عالمشور لري پوريو ميسر
حستورانه لري حفره ارزانه پودلق بابنسر امر و فرمان سلطانم حضرت كينكدر

قايمة الحق در اين معنى

دولتو عنايتو مزيد مروتمو سلطانم حضرت تدرى دولت و اقبال ايله صاوغ اولسون همواره
اختر لمعه ريز اقبال لري مطالع آمالدر جلوه كراولوق دعواتي تقديمه قايمة داعيلرين بوكونه
قواعد دعاخوانه اجرا اولونور كه از قديم دولت ليد سپونذ عثمانى ايله سرافراز ملوك عيسويه فرانچي پادشاهي
پيندرنر لايينقطع جاري اوله كلانه مراعات هر بار دوام وثباته مبني اوليدنندن طرفيندن اسباب
اتصال منفك اولما غله زلاچ چشمه سار مصافا تدرى مائون تكيدر اولوقدن ناشه ضابطان طرفيندن
دخى بر بر لرينه مراعاتي متصل اولوب بعض اوقات واقع اولون شوايب اكداردن استفهام واقعه
حال و استفسار منتهاي ماليد استخلص دأب قديم اوله كلديدن بواشاه واقع اولان فرانچي
فلان نام قولرينك اوز رينه فلان نام مشهوره ناستوره نك ادا عايلدو كه حاله مال خصوصون
ويريدان عرضحال ضمنند خاكيكا دستورانه لريده شرفياب اولمازدن مقدم ترجمان قولري توندريند
سلف خير خلف لري اولان حاله صدر اعظم و وكيل الكرم راغب پاشا حضرت تدرينك اياملارنر مسبوق
بالمثل زور و افترا اولديغي كرك دولتو سلطانم خاكيكا يارينه عرض و كرك كتحذاي عايشا ندرينه
افهم اولوندر قمر مقتضاي شريعده افترا سي اظهار و پوجبه معارضه دن حضور عايشا تدرينر منع
اولمنغله قضيه حال نتيجه داج مقدمت مقال اولديغي معلوم داعيلري اولوب امر و راز لري مطالع
وسلم و لكن قرنا بعد قرن حال ايد ميرده اولون عهد نامه همايونك از جمله موادندن فرانچي لودنر و

ویرا قری التتمه اولانلاردن بری بر جرم ایدوب و شریعت شریفه طرفندن رویت اولموق مراد اولندن
دولت علیه یک قضاة و ضابطان بوگونه اولان دعویایه بولند قاری محله قون بوسلرینک
مواجهه لرین اجتماع و شرح شریف ویدرینه ویریکزه عهدنامه نمایونده مغایر اولماق اچون طرفینده وقت
تفتیش و تفحص اولنده چو مسطور اولمغده خلاف عهدنامه نمایون حرکتدن اجتناب و دعویای
مذکوره خاکها یلیری بعد التلافی رویت اولنوب مقتضای احکام شرعیه ایلده فیصل ویرملر اوزره تاثیر
محض خیر اولمشدر که بو مثللو ماده لری نفس الامرده زور و بختان اولدنی اشکاره اولوب لکرمده عیسنه
مساعیر اولسه ایکی کونج بر اثر انک برسی برکونیه بانه ایلده باز رکانه شراؤب باز رکانه دخی خوفه
تابع و ایتدکاری فایز ضرر کامکده بر برسی بر طرفه کتر کج بلج نک سیع و شراکته رونق قالماز و ثانیاً
طرفینک توابعاری طرفیندن حمایت و حیانت اولد کاشلدر در مراعات قواعد استیمن جاری اولوب
لرک بود اعیاری و لرک باز رکانه بر قوللری ایام حکومت لرین تسلط اثر و افک و افتراون مظالم
نشین امان اولور لرحتی بواشاد باز رکانه لرک الیه التتمه اولان مخبرخی ذمیدرک بعضیدری مختلری
ترک و باز رکانه لرینک امور لری تفصیل و بعضی لرینک روسای طائفه لرینه اصابت ایدن تکالیف شراؤب
محافظ اولد قاری اراغما غله باز رکانه لرک طلبیده محبوس اولوب شروط عهدنامه نمایونج باز رکانه لرک
واللری التتمه اولان خذ متکار لری تکالیف شراؤب دن معاف اولد قاری اراغما غله باز رکانه لرک امور
بیع و شراؤری مسفور مخبرخی لرینه تفویض اولمغده تجارت لری تعطیل و روسای طوایف لرینک تسلط لرینه کیسی
مختلری ترک و کیسی براز مبلخیله مغدور اولد قاری معلوم وزیرانه لری اولوب ایلی دولت یمنین قدم الایندن
جاری اولد کلام شروط عهدنامه نمایون ایام دولتلرینک حکامینفی اجرا اولنوب طائفه عز قوللری ظل حایه لرینه
محی بودلق بابینم فرمان سلطانم حضرت لرینک در

نامه اشتیاق از دوست دوست

افتخار الامجاد الکرام ذو الجلال و الاحترام الحاجه لفران المکرم دام غلامه و نارایتمناه امین غیب بواجی
تجارت مسکینه الختام و ذواهی و اهر تسلیات غنیه الوشام مع عرض الاشواق لئلا الذات
الشریفه المجدید و الاوصاف اللطیفه المحمد و المعروض بعد انما الدعاء المفروض ان تفضلتم و تفرغتم
بالسؤال محمد تعالی عزوجل علی کل حال غیر انه قد یشق علی هذا الداعی انقطاع مشرفانکم عنه
حیث انه مفهوم جنابکم سیدی الکتابه نوعاً من اللغز لانه علی التحقيق دایماً تلج بطیب ذکرکم و ذکر
کلما حب شد اعرف لطفکم و بر ما خاطرکم یشهد لنا بذلك و الله اعلم باحوالک الماسول
من الطافکم سیدی ان لا تخبر جوان من فیض شریف الخاطر العاطر مع مما یعرض من الخدم و الداعی

ثابت قدم ودمتم بامان من لدن الرحمن وذكركم بتبليغ جنيل السلام الوافر والشوق الزايد المتكاثر
والثنا العاطر الى جناب الكرم والاخي الاكرم موسو فوظوه وكذلك جنيل السلام التام بالعين
والاكرام الاحضرة والاخي الاكرم الحكيم باشي كبر اطاناسي الكرم والي ما يحوي مقامكم السعيد ومن يلوذ
بجنابكم الكرم والدها وحضر ولدنا عبد الله يقبل اياديكم الكرام في سلام ١٥٢ ١١٧٦
نامة مرغوب مودة

الى جناب محبنا العزيز احواجه لفران سلمه تعالى وابقاء واحال عمره ورفاهه آمين من بعد بلوغ
اوفر الخيرات والاكرام ونوافي المسك الختام نخض ونهدي الى الجناب العالي حاوي مراتب الغنى
والاعلى من ارتقا بالسناء فوق السلى حتى غدا ثالث النيرين بالبطى الثابت على الخير كالقطب
لا يتحول بالشئ من ربحي بالملاحة كالمشترى فالملاحة من دونه مشترى وحكي بالفصاحة
حسام ومقامه عالي يسام المشرا اليه ادام الله بجاه واجل سناه وبلغه سناه وكذلك اعادة
فان حرج الخاطا بنا بالسؤال فاننا مقيمين على وظيفة الدعاء وبما نخدم وما صار علينا شقة
الا من يوم فراقكم وان سالتهم عن اولادنا مقيمين لكم على وظيفة الدعاء ويبغونكم السلام ولا
تقطعوا عنا مكاتيبكم السارة مع كل من توجه من طرفكم باي مودة
نامة ديكرد مطلب كردن برآة رحمان

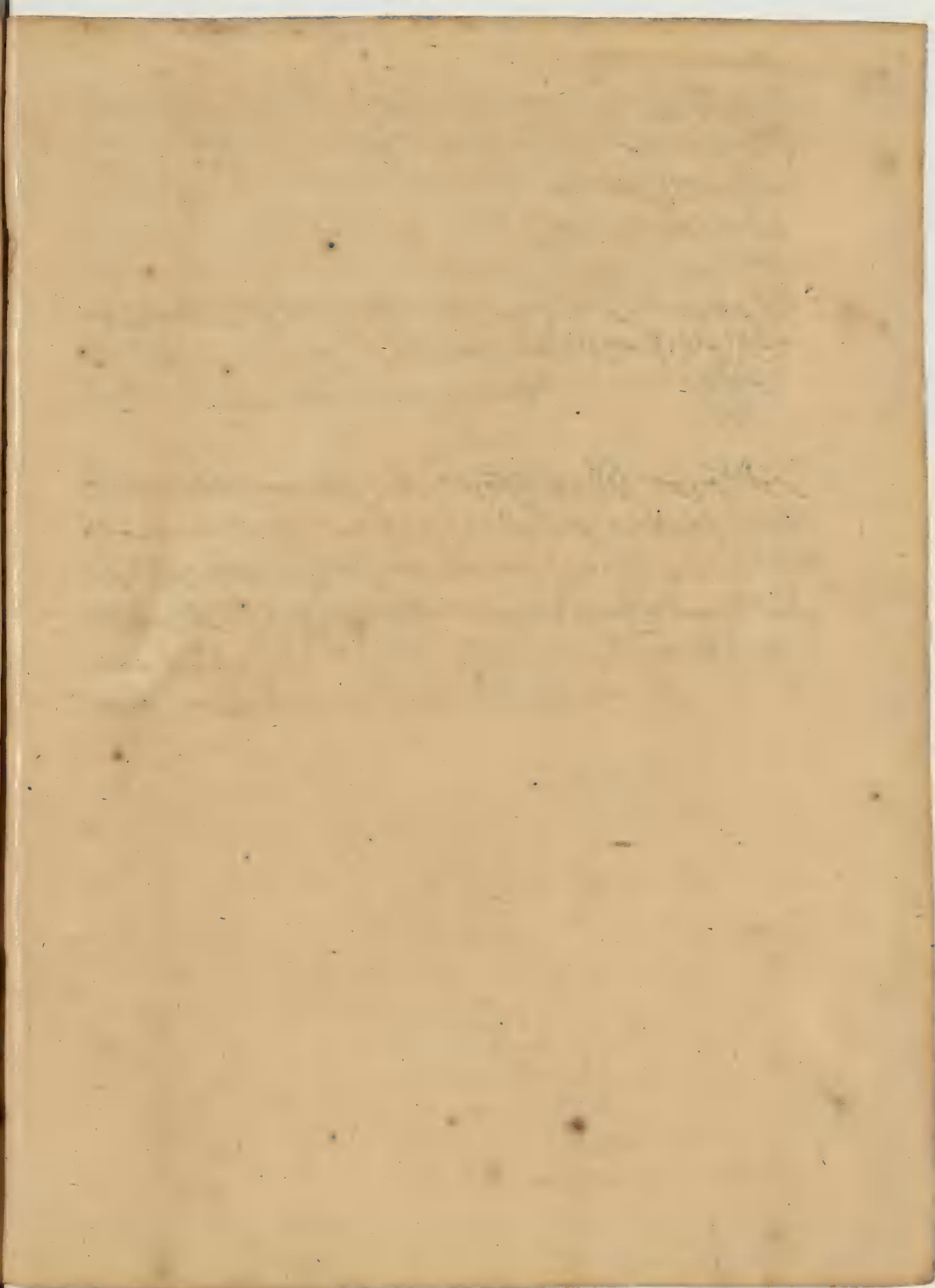
ضياء شمس المعالي سيرة الايام وبجبة الديار حضرة الاخ الاكرم احواجه لفران المحترم دامت له سوانح النعم
غلبة النجاة والتسليم بانواع العز والتكريم ونوافي خيرات تركوه مروج الود والانتهاج انهارها
وانوارها ونوافي تسليمات ترهوف رياض الخالص والانتهاج شمسها وانوارها تهدي وتنف
الى نيرافق السعود ورفق سماء الشهود لازالت ايام غرة مشرفة على الوجود وطالع مجرم يسمو على الشئ
واحويت بعناية الرب المعبود والذي نبدي للجناب المطلب هو ان الاشواق وصفها اليكم من المحار وانكم
ما تبرزوا من البال ليل ولا نهار وانما على ما تعهدون من اكيد الود القديم ولحب القوم غير ان سن
الشيخوخة وكثرة الامراض منعاني عن تحرير سطور المودة فهذا ما اقدمه لديكم من الاعتذار وارجو القبول
والاستغفار وانني داعيكم في اثناء الليل واطراف النهار لان محبتكم التي اظهرتموها نحوي لم يستفك
بها احد غيركم لان لا تظهروا نحوي هذه المحبة العظيمة فقط بل ونحو عيلتي ايضا حيث ان ميادكم
فصدتم انني كما مستظل تحت حماية طائفة الفرنسيات وية الكرم هكذا يكونوا اولادى تحت وقاية الطائفة
المرقومة بفعلكم هذا احبنا من الفضل والاحسان الذي لا ينسا على طول المدا والزمان فلا زال طالع محمد
يعلو على الفرقدان ويغور السهى والميزان مادامت النيران وتعاقت الملوان بعناية الرب العظيم الشان

فارجو فضلكم العيم وجزمكم التميم بان تملوا قصدكم الصالح مع داعيكم وتخرجوا لولدنا النظم
براة تحت حماية طائفة الفرسان وية فموجكم بان تقطعوا لنا من البراة بجوده سعيكم وحسن عنتكم
لان على كل حال بواسطه سعادكم بصير لنا رعاية في من البراة وكيف ما قطعتموه فهو حسب قولنا
وما يحتلج تقريرا اكثر من ذلك في حجتكم كفاية وقد خفنا عبوديتنا هذه تحفظوها بطريق صدق و
تسألنا في مطاوعنا وتجبرونا عن مكينة كلغة البراة لنرسل لشرفكم المبلغ حالا فالجواب بان تفضلوا
الطرف وتسبلوا ذيل العفو عما حصل من طرفنا من الثقلة لسيادتكم لان ليس لنا صديق حقيق سوى
جنايتكم الشريف فمساله تعان فيصحب لنا في اجلكم ويحفظ من العاطب بجهلكم ويجعلكم دائما عونا للملوك
واهل الاسد المعروف ودمتم في امان الرب المنان وللهما
عمره العلي
عزاه

نامه ديكر ديساجه

فخر الامام جدد الكرام معدن المحامد والمكارم حضرة الاخ العزيز المكرم سينيور لغز المحترم
دامت ليدى سوايخ النعم آمين غيب بواحي بواحي التحيات البهية الباهره وزواحي زواهر التسليمات
الزهية الزاهره والادعية الفاخرة العاطره قدح وتحف الى المشار اليه اعلاه من قد كساه الاله للنعمة
حلل المجد والكمال وزينه بانواع البها والجوار فلزالت وافدة اليه طلوع السعد والاقبال
ومستقره عليه نعم المولى المنعاز مدا الايام والليال معروض الحب القديم والذاع المستديم
هو انه **يكتب باهو المقصود** باقى دمت في حراسة الملك العلام والسلام

vv

97

مكتوب من الوزير اعظم سلطنة افندي مراد في سنة ١٠٤٠ هـ

يا حاشية

افتقار الاماجد الكرام صاحب السعادة والاحترام جناب حضرة الوزير المكرم السيد ادريس دام غلامه امر
 اما بعد والى في السابق حورت الى الناجر سلوا مراراً واخبرت نية جناب حضرة سيدى السلطان
 ملكي في عدم تركه الا سبب التي في يد من احب الكراب لرفع المحضوة واطلانة الحرب ان اقضي الامر حتى ان تنطفي
 نوازل الخصام واجدال بعقد طبعين يرفيه السفاين والتجار الغزير ويه باسهم وايضا اخبرت الناجر المرفوم
 ان سيدى حضرة السلطان ملكي في قلبه حينة واندر ارضي على صلح بشروط معتدلة لان جناب حضرة مراده ان
 يقطف آثاره في الطرفين واحق ان سيدى حضرة الترم غصبا عن خاطره يرفع لواء الحرب على سيدكم حضرة المولى
 الشريف سلطانكم الذي هو له عند ملكي اعتبار صادق يقوى سائر ملوك مصر حتى كان حضرة سيدى يقدم محبته
 على اخي حركات ما هذا الخوى مسطرت للتاجر سلوا الذي عند جنابكم وفي هذا الاشارة وصلتني على يد المذكور
 مشرفكم الغريزة المستطابة فاخذتها عند جناب حضرة سيدى السلطان قد قبل ما كوني وما انشر
 وانا اعتنا لانا حضرة بغاية السرور اعلم جناب حضرة بان حضرة سيدى السلطان قد قبل ما كوني وما انشر
 السيد المولى سلطانكم كما رسمتم بان يرفع السباب الحرب والخصام على رضا الدولتين والحال ان سيدى حضرة
 يصير لاهرب واجدال يحسنائهم ويقعد شرط المصاحبة والسالمة على رضا الدولتين والحال ان سيدى حضرة
 السلطان قد ضايع معنى نظره في ختام هذا الصلح وفي فوايد بوساطة سنن الهدنة المذكورة وحضرة سيدى المستقص
 ان يتبع عن الحرب وحمل السلاح وعوضا ان يرتبط على الدوام وعلى الاتحاد والمصافاة اللابقية والواجبين دولتين
 وبين ملكيتين حسب قطع ارضهم كشك ان سينتج منها فوايد عامة عظيمة للطرفين لاجل ذلك حضرة سيدى
 السلطان تفكر في ذاته ان حسن نية حضرة السيد المولى الشريف سلطانكم يطابق وبوافق خلوص نية في هذا الامر
 وهو جنابه آمر في بان اخبر جنابكم حقيقة جوابه لا توقف فلرفع كل علة وتأخير وليتسهل امور المعاهدة في اتمام الغرض
 سيدى حضرة السلطان قد ضايع معنى نظره في ختام هذا الصلح وفي فوايد بوساطة سنن الهدنة المذكورة وحضرة سيدى المستقص
 بسبب التدارك اللازمة التي يقول بها قضاء الحق فلجل ذلك سيدى السلطان رأى مناسبا لتسهيل وتبيل
 امر المصاحبة والمهادنة ان الناجر سلوا المذكور اعلاه الذي لدى جناب حضرة كمال ويتم مواجهة سيادتكم ما هو
 انسب واليق في قضاء هذا الامر فقد ارسلت الى الناجر المذكور كتاب الاذن والرخصة التامة منزلة من حضرة
 سيدى السلطان الفرنسي ليس لبعضى وختم طمس الهدنة الذي فيه نفاذ جنابكم جميع ما تريدون ان يحاط عليكم
 فالما مولد جنابكم السامى حسن الغيرة وخلوص الحجة في تميم الغرض كما ان اظهري انا فيه صدق طوبى فسيعد
 ان رايت احسن المستعد الذي فيه اقدر اكا تب جنابكم ليدوم ويوثق رباط المحبة والاتحاد بين الدولتين فنطلب من الباك
 عز وجل ان يقيم آتالنا بخير فاني مستعد ان اريك مقدار شانكم وقيمتكم عندي في حال الاتحاد وانفعل المصاحبة التي
 يصدر منها خير عظيم للطرفين يكون معلوم ذلك لجنابكم السامى ولا تخفوا انكم خالكم الشريف باقى متمسك بالخير والسعادة
 بعد رفع ايادي الرعا

فاني مستعد ان اعطى
 علامات الصدق والغيرة التي
 عند من في حال الاتحاد
 لعل

دو قنده وراكين
 وزير

شروط مودة للمهادرة العام الكامل

٧٨

٩٩٦

فهي هذه المودة التي تبني عليها الهدنة العام التي اتفقا فيها الناجح سلوا نبابة عن حضرة الحجاب العالي الملك
المظفر لوزير الخامس العاشر من اسمه السلطان لودوفنس والسيد ادريس بن المنتصر نبابة عن حضرة الحجاب
السامي الملك المظفر السيد المولى الشريف عبد الله سلطان مرآتش وفارس وسور وغير بلدان بقوة
التوثيق التي يديرها من السلطين المشار من اليهما

المادة الاولى

المقدمات الصادرة من الطرفين طرف السلطين لتمهيد وتسهيل مس نياب الصلح الابدى لم تحصل منها
نتيجة بسبب البعد والمسافة وبعض على صايرة فلا جل رفع الموانع التي الى هذا الان خالفت حسن ختام هذا الامر
صار القول والاتفاق في ان تكون هدنة ورفع اسباب المحاربة حتى ان يمكن السعي البليغ في قضاء المصلحة
وطلى ان رعيا الدولتين يذوقوا من الآن آثار الصلح

المادة الثانية

من اول يوم الشهر من سنة الذي كتاب الهدنة يفضى ويختم اليوم شدة من الشهر الاخرى اعني من عام كامل
ترفع اسباب الخصومة والمحاربة برأ وكبار بين الدولتين ورعيا الطرفين يتعاطون في تجرهم بحر الكرم كما شأوا في ايجار
وفي اراضي السلطينين كما فهم في تمام الصلح من الهدنة المذكورة بامن وامان ومن غير مانع الى جهة كانت

المادة الثالثة

وان اتفق بسهولة او بذنب قبائطين الجراذ سمعوا خبر الهدنة المذكورة من ابدا، يوم الذي فيه وضع الاسلحة
والختم عليها ان اخذ مركب او امتعة او يسير او حصلت خسارة اى مكانت في رعيا الدولتين تقاؤل و
تقرر ان الاشياء المأخوذة والهيبة والمراكب والركاب ترد جميعها وتضمن باسرها بلا تعطل ومن غير عاقبة من
اى طرف صدرت هذه المناقصة

المادة الرابعة

وان كان المرجو والمأمول تميم امر الصلح قبل اشهر سنة الهدنة لكن موجب الكلام لا يعلم الغيب الواسع فصار القول
بان المراكب لتجار كانت او حربية ان التوصل امر مسين في اساطير تابعين لسلطان فارس او لشريف الملوكة
مرآتش بعد وقت الحدود للهدنة لا تمسك ولا تربط العداين هذه ولا تعوق عن سبيلهم باى تقريب كان
بل يعطى اذ ثا في خروجهم سالمين من الموانع التي فيها يكونوا مسين وايضا يرفع لهم الاشياء اللازمة من زوااد
وغيرها يعلوا طرفهم على البحر من غير حصر ولا تضيق في الطرفين

الخاتمة

هذا القول والاتفاق المبني على المواد اعلاها تعلية من غير قصور ولا نقصا بحال الاستقامة والصدقة مع الاوامر
المتعلقة بهذه الشروط المزمع ان تعطى من الطرفين فلا جل الاعتماد الكلي في جميعها قبل وضع الاسلحة
والختم الناجح سلوا من جانب والسيد ادريس من جانب فسلم مشي

اسم السلطان مرآتش فهو
محمد بن عبد الله بن
الملك الجليل

صورة كيفية العهد واليثاق والوفاق مع السيد الامجد المولى الشريف سلطان مراکش

هذه المواد والشروط المبينة عليها الصلح والصلح والعهد والميثاق اتفاقا بها وعقدا حاضرا وابتهاجا بينهما حصرة
خلال ان قاصد من قبل جناب حضرة السليمان المظفر ليعين المراسم والعاش من ايامه سلطان
بلاد فرنسا وناوارة نيابة ووكالة عنه والسيد المظفر الوزير الاخير نيابة ووكالة عن حضرة جناب العالي المعظم والمظفر
السيد المولى الشريف الهاشمي الامام محمد بن عبد الله بن سليمان سلطان مراکش وفاس ومور وغير بلدان بقوى
التوثيق الشرعية التي عليها الاعتماد الكلي المعطاة بيدنا من قبل حضرات السلاطين المشاركين اليها ختم
المان قلاووط

اذا وقع وأزيل نواثر الخصم وبوار الانقام فيما بين الدولتين بموجب هذه المهادنة المعقودة بالخيرة في العاشر من شهر ربيع الثاني
تشرين الاول الماضي سنة ١٢٦٩ في حساب لا يخرج من بعد تنسيق وسجل هذه الوثيقة بيمين الصلح الدائم بواجب
بلاد من عتقل بين حضرة سلطان فرنسا ورجاءه وكذلك بين حضرة سلطان مراکش ورجائه وتونس من
المصاحبة الشرعية والامة على المصاحبة المبرومة احكامها من حضرة سلطان فرنسا الوزير الرابع والعاش من ايامه
وحضرة السيد الشريف المولى اسماعيل طاب ذكره في زمانها وتروى تلك المصاحبة تذكروا في هذا الحفل لاجل اثباتها

المادة الثانية

مرحبا بالذين لهم رخصة واذن التام على ان يمشوا وياتوا با من والمان في بلاد السلطنتين ولهم ان يتعاطوا في متجرتهم
وتسببوا في غاية المسامحة حسب اذنتهم من غير ما نوبى تقريب سلطان

المادة الثالثة

الغلايين والسفارين البحريين التي تقيت في موانئ سلطنة مراکش وهم من رعايتها اذا صادفوا في البحر في سبيلهم
مراكب وغلايين فرنسية في طريق فرنسا في سبيلهم من جانب امير البحر سلطنة فرنسا وهذا السند مطابق
لصورته التي كسرت في اخر طرس هذه المصاحبة فلا يعارضونهم ولا يعتكفوا عليهم ولا يقتبس بها في المراكب باي حجة كانت
بل يساعدونهم ويعاونونهم في جميع لزوماتهم وكذلك الغلايين الفرنس وية يعملون بالواجب كشرا ما قيل اعلاه مع مراكب رعايا سلطنة مراکش
اذا صادفونهم وفي يدهم وثيقة شهادة من القضاة القاطنين في ثغور بلاد حضرة سلطان مراکش وبمنزلة التفتيش في صورتها
ادنى هذه القاعة فتنبه ولاجل بيان وشرح هذه المادة صار القول والاتفاق على ان غلايين القضاة من رعايا سلطنة
مراكش الذين سينزلون البحر اذا ارادوا ان يوفوا المراكب التي يصادفونها ان كان فرنسية او غير فرنسية فيخشيذ بقدر
ان يرسلوا قارب مراكبهم يرحلون يدخلون المراكب المصادف لينظر ان السند المعطى بيد القبطان من طرف امير البحر كاذب
اعلاه ثم في حينه يتجانب ويتباعد القارب من غير مطالبة شيء كان من المراكب الفرنسية وكذلك رؤوس
المراكب البحريين التابعين لسلطان مراکش يلتزمون على ارائت الوثيقة بيدهم من طرف القنصل لمعرفة اياهم
مكا ذكر اعلاه

الغلام من السلطنة المحاربيين وراكب البحار من رعايا الدولتين ان دخلوا في المواني والاسطرلاب التابعة للسلطنة من المواني
اليها ما في عطية لهم ولتوابعهم وراكبهم ما احتاجوا لاجل مهامهم من مأكولات وزواجر وادوات والالت ان اقتضى بالفتح
في الاماكن التي سيكونون فيها حرسيين ولا يتراد عليهم وجهاس الوجوه ما عدا ذلك يعلم بهم اللطف والادام الواجب مراعاة
لحسن الاتحاد والمحبة والتحسين الدولتين

المادة الخامسة

غلايين رعايا الدولتين يسمح لهم ان يدخلوا في مواني وشعور بلاد السلطنتين وان يخرجوا منها مسلمين اميين من غير توقيف
ولا جبر وان شاءوا يبيعوا بسوق حركتهم فيعلون حسب اداتهم ان باعوا من بضائعهم الكل او جزءا منها وان
ارادوا يرجعوا دفعه اخرى بعد افرغها من حركتهم لاجل ذلك فلا يطلب منهم رسم ولا عوائد كانت ولا عليهم ان يدفعوا
سوى العوائد والحقوق المرتبة قديما في مقاطعة المسماة بالبحر على الامتعة التي باعوها فقط فلا يؤخذ منهم اكثر مما يؤخذ
من الرعايا البلاد وقد اتفق وصار القول والقرار على ان البحار الفرنسية وية يتصرفون في جهة الرسومات المرتبة في كل
بلاد من اكش المعافيات والمساكن التي بها يتصرفون الطوائف الاخرى

المادة السادسة

وركب فرنسا في حرس في ميناء من مواني سلطنة حركش ان في حركش حربية او قمرانات من اى طائفة كانوا من
من تونس من طائفة العرب وغيرهم ان اتفق الامر فعاد باساره وارادوا ان يجاروا ويقاتلوا المركب الحربي فهذا يمنع بل ايضا
يمنع من المركب وان لم يضر بكون المرافع القلعة لمنع الحصونة وصيانة المركب المحتج تحت منها وبعد يعطى لذلك المركب
مدق محروجه من المواني ومن السواحل ليتباعد فاما المراكب التجارية فليعق وتنتج حينما من الخروج لئلا يستعقبون كما في قوانين
البحر المرتبة في جميع الدول والمملوك ايضا ان صدر الامر مثال غلا في جهة سفارين رعايا سلطان حركش فيعمل معهم في موانئ
وسواحل بلاد فرنسا مثلما رتب اعلاؤه وغير ذلك من ارب رعايا حركش سلطان حركش لا يقدر ان يتعدوا او يتصرفوا
مركبا كان للسلب والنهبة الا خارج عن سواحل بر فرنسا مقدار ثلثين ميلا

المادة السابعة

جميع رعايا الفرنسية المأخوذة من الاعادي السلاطان فرنسا الذين هم يؤدون ويوصون في جميع مواني بلدان سلطنة
حركش يطبقون في الحين ولا يطبقون بسراء وايضا الاعاد المذكورين المضادون لسلطان فرنسا اذا اتوا ببلوك سلطان
حركش ان يجابوا معهم المراكب والاشياء المنتهبة وراكب رعايا دولة فرنسا فلا يمكن ان يسعوا شيئا ما ذكر ولا يشر
منهم شيء رعايا الطوائف المختلفة النازلة في حركش عليه يد ابق العرب ولا يكونون وما معهم مثل الفرنسية واليهين
وايينين بالكلية وان كانوا من الركا من طائفة عدوة لسلطنة حركش وايضا رعايا الفرنسية ان التقوا ركا
في مراكب عدوة لسلطان حركش لا يصلح لهم ضرر بل يطبقون ويرد لهم ما معهم من رزق وبغاة بعد انباها

قصور ولا نقصان وهذا الشرط يعتبر عليه تدقيقه وكما في جملة مراكب عاليا سلطان مراكش ان اتفق الامم فيهم كما ذكره في المتن
المادة الثامنة

رؤوساء المراكب والتجار الفرساوية لا يلزمون على ان يتوجهوا الى سفر وان يتجنوا ويوسفوا وبيعوا شيئا
ضد ارادتهم

ان وقع حرب بعد اعدائنا الله بين اوجاقا تجار و تونس وطرابلس الغرب فلا يعطى لهم ضد الفرساوية معاونة
قط وجنيد حضرة سلطان مراكش ينبغي باوامر موكله رعاياه ان لا احد منهم يتسلح ولا يتهيأ ولا يجر
مركبة للحرب يخرج على البحر في اسم او يهرق واحد من الطوائف عدة الدولة الفرساوية وينهى ايضا حضرة المشار
اليه الاعادى المذكورين ومنهم عن نقل مونة وذخيرة لاجل حملات مراكش وان لا يخرجون من موانئ حضرة المشار اليه
ليستعقبوا ويستأبوا المراكب الفرساوية والقصاصات من رعايا السلطان المشار اليه الذين يضررون في اى مكان
احدا من رعايا سلطان فرساجازي بهم ويؤخذ بحقهم ويضمن منهم الخسارة والضرر وكذلك اصبى المراكب

المادة العاشرة

رعايا الفرساوية لا يلزمون اصلا وقطعا في اعطاء جبه خانات لحضرة سلطان مراكش اعني بها البارود والملاح
وادوات والاثاث من جنس ما كانت في اى زمان ولا باى قريب كان

المادة الحادية عشر

صار القول والقرار على ان جميع رعايا الفرساوية الذين كثر اسرا في ايام الانشقاق والحاربة يعطون ويجابون الى بلاد
فرساجازي يوم الذي يفضى ويختم بنية المصالحه ههنا ولاجل تميم هذا الامر حضرة سلطان فرساجازي منكبنا و
يخفف صاه على النجسان الذين يتعاطون في هذه المصالحه حسب العقاد ان يباشر او يتهموا امر اطلاق اليسر باحسن
واسهل طريق بشرط معتدلة بالوجه الشرعى اللازم في هذا الخصوص

المادة الثانية عشر

حضرة السلطان فرساجازي عليه ان ينتصب قناصله وكلاءه في موانئ اى بلاد حضرة سلطان مراكش
في اى حين اراد ان يمسكوا ويصونوا التجار والقباطين البحر والنواحي في كل الامور التي يحتاجون فيها المعاونة و
الصيانة خاصة في بعض منازعات المكنة ان تقع بينهم فيستمع دعاويهم قدام القناصل ليفصل بينهم ولا يتعرض
لهم احد من الحكماء ماعد ذلك القناصل القاطنين في بلاد مراكش يكون في يد مراكش ان يصنفوا طقس مناهم والفرساوية ويلازم
النصارى من اى ملته كانوا اذا راحوا في بورت القناصل ليحضروا الصلوة وتلاوا الاجيل الشريف فلا احد يمنعهم و
يتعرض لهم لاجل ذلك مثل هذا رعايا حضرة سلطان مراكش ان اتوا بلاد سلطان فرساجازي مدينة كانت فلم اذن ان
يصنفوا في بورتهم العبادات حسب مذهبهم ودينهم القناصل اذا وقع في بين الفرساوية فلم ان يصنفوا دعاويهم
يفصل ما بينهم من غير اطلاع وتدخل احكام البلاد والقناصل المذكورين يكون لهم التصدر والتقدم على القناصل الاخر
كما كان

كأنهم كان ويقدر أن يحكموا على جميع رعاياه تجاراً وبحرية فيكونون صابطين لهم وإيضاً القضاة الفرساوية فن
استخدمهم من سكره وقرايجين وكتاب اعني الذين اختارهم لتلك الخدمة يكونون يريين ومسلمين من جنس التكليف
لأنفسهم وبسوتهم ولا يمنعون لاجل قضاء اغراض وحاجات القضاة والتجار ولنفسهم ان يرضوا ويأتوا في موضع
لهم بزاوية وليسير وبكل امن وسلامة من غير تعطل ولا تعويق وهو لا يذعنون سلكاً كان لاجل امانات وحوادث
وزادات انفسهم

المادة الثالثة عشر

ان قام نزاع ومخاصمة ما بين واحد من الفرساوية وواحد من رعايا المسلمين فلا يقدر أن يسموا دعاهم
بل يرفع الدعوى لدبوان حضرة السلطان عراكش ولا في حضور القائمين مقامه صابطين وحكام الاماكن التي فيها جواز النزاع

المادة الرابعة عشر

كل من سوي الذي يكون ضرب سلباً فلا يجوز الا بعد ما يكونوا جابوا واحضر والفضل ليدافع ويجاوب عنه ويحصل
بينهما بغاية التدقيق بلا ميل في الطرفين وعلى مقتضى الشرع وان ضرب الفرساوي الغريم فلا يطلب من الفضل وهو
ليس كغيره

المادة الخامسة عشر

القضاة لا يزمون في وفاء دين كان مختصاً بتجار واحد من رعايا الفرساوية الا وان كانوا ضمنهم وكفلواهم بوثقة من
في جنيتهم يذنبون وان توفي احد من الفرساويين في ارض مملكة عراكش تسلم امته وازاقة واملأه ليد القضاة الذين
الذين هم يحموها بعد ما يكونوا علموا بفر الموجودات التي لبيت فلا يمنعون هؤلاء القضاة ان يتصرفوا فيها كما يشاءوا
ولا يصير مدخله من طرف القسم ولا من بيت المال

المادة السادسة عشر

ومن المركب الفرساوية ان ربح وحذف مركب على برسلطنة عراكش من سبب شدة الريح او بهار باره اعتقاد
سفارين الاعداء فتعطي معاونة للمركب قدر الامكان ليقيم على البحر وان تكسر المركب بساعدونه لتحلص الوسم
والثياب والمالات غاية المساعدة وجميع ما يتخلص من المركب كما ذكرنا يرتفع وينسلم ليد فضل البلد
الا قرب ليري هو نفسه او غيره وكالة عنه كيف يشاء من هذه القضية لتحلص المركب والاشياء المتعلقة به وهو
الفضل بفعل ما يشاء منها بعد ان يكون اوفى حقهم واجرتهم للذين تقيده او اشتغلوا من مخوفه في هذا الامر فلا
يطلب منه رسماً ما غير الرسم المعتاد الذي على البضاعة التي تنباع في الموضع

المادة السابعة عشر

الغلايين السلطانية الفرساوية ان دخلوا في موالى بلاد عراكش ورسوا فيها او في سواحلها فليقتبوا بعز وكرامة
كما هو الواجب اعتباراً بغير قى الفرساوي السلطاني ورووسا هذه الغلايين ان لا يضر وايدراهم زوايات او
اشياء غير ما لانفسهم ولغلايينهم فلا يطلب منهم نوع من التكليف

المادة الثامنة عشر

الغلايين المذكورة اعلاه اذ دخلوا في العواني فاقنا صل بخبرون حكم القلاع وضابطين الاماكن والبلاد لكي يضبطوا
على الاسراء ومنعون عن الخروج لان الغلايين السلطانية منذ الايام بنى بلقاء وملاذ فلا يحل دخول فيهم ولا يفتشون
ولا يتعرض عليهم وجهاً من الوجوه لشان وعرض السبوق السلطاني لاجل ذلك ان فرسيرو واحداً واكثر واحتوائ في واحد
من غلايين السلطانية فلا يطلبون من القنصل ولا يتعرض عليهم بسبب ذلك وهذا هو على اصحاب الاسراء ان يكونوا
على بصيرة ويضبطوا عليهم ومنعهم عن الخروج من بيتهم

المادة العشرية والتاسعة عشر

اذا حدث وحصل خلل وتناقض في اجراء عقد المصاحرة هن فليتشكي ويعمل الحق والشرعية سواء كان من طرف
حضرة السلطان فرنسا او من جانب حضرة السلطان امش رعيا الدولتين الذين لا لهم فيه علاقة ولا مدخل
لا عليهم بكس ولا يؤذون قط ولا احده الطرفين شيئاً وبناشر على المحضومة والمجدال الابعاد انكار الشرعية والحق
مطلقاً وعلناً

المادة الحادية عشر

المواد والشروط الناقصة والمنسوبة تفسر وتشرح على وجه مفيد معتدل ومنصف لكي يحصل ويتج منها خيرا
تاماً ونقلاً عاماً لرعايا الدولتين ولأن بوساطتها يشهد عقود الموالاة والمصادقة بين السلطين على الدوام

المادة الثانية عشر

والعياد بانه ان حصل نقض وفاق وابطال العهد والميثاق المبني عليهم كتاب الصلح هذا فرعايا فرنسا وبه باسرم
الذين يوجدون جينيد في اراضي حكم بلاد حضرة سلطان امش يؤذن لهم الذهاب وان يمضوا حيث ماشوا بحراً
واعتصمهم وتجلاتهم ولا يمنعون عن المسير ولا يسكون ولا يؤخرون من زرواحهم بل يمتثل ويصطلي لهم لاجل ذلك مرة ستة عشر

المادة الثالثة عشر

المواد والشروط المشروحة اعلاها مربوطة ومقبولة ومثبوتة باتفاق ووافق الطرفين على النقط الانسب والاصوب
لتتميتها وقيامها يتصدقوها وتقبلوها حضرة سلطان امش وحضرة سلطان فرنسا والتصديق الشرعي
فانه يبدل ويرسل الى جانب السلطينين المشاركين اليها بالجملة المكتبة نظراً على بُعد ومسافة البلاد ولان عقد هذا
الصلح يكون معلوماً ومروفاً للجميع فخرج المواد تقرأ وتفتش في المواضع اللازمة اعلانها وتعطي لقبوليتها وتنفيذها
الاوامر اللازمة والملازمة

الخاتمة

مصدقاً وشهادة على ذلك نحن الواضعون ختماتنا واسميناً بخط ايدينا اذناه انا القاصد المرضي
والمستقل والمأمور من طرف حضرة سلطان فرنسا وانا المرضي والمستقل والمأمور من جانب حضرة سلطان
مراكش اثنائنا اثبتنا وقررنا وعقدنا برضاى خاطرنا وبقبوليتنا جميع المواد والشروط ووجه اعلاها واحداً
بعدد

بعد واحرق وبقوة النيفقات الرخصة الحقيقة التي بايدينا وضعا ختماتنا وامضنا ثانياً ووكالة عن حضرات
السلطانين المشايخين اليهما على كتاب عقد هذا القاطع والنام والدايم المسبب على ما شاء الله سبب الموالاة و
المصافاة والتجارة بين الدولتين فلجل الاعتماد والكل اثباتنا بعد امضائنا وضعا ختماتنا فيها ورفع وسلم
مشق طرحة

صورة باصبع بورطه اعني ورقه اذن طريق التي لا بد ان تعطى لكل مركب فراساوي
لويون جان ماري دة بون بون دوق دة باتنطون امير البحر سلطنة فرنسا السلام لكل من ينظر
حالا نحن الاسطرنتي ونعلم اننا دفعنا ونفدنا اجازة بالباصبع بورطه هذه لفلان رئيس المركب المسيحي
حمولته اراحماله هاردر وانه مضى ويذهب الى

ملوك وشيوخ من مشياء ادواته مدافعه ورجاله
وهذا بعد ما صار النظر والاطلاع الشرعي بما فيه شهادة على ذلك وضعا امضانا وختم ارماتنا ارشانتا هذه
وضع بخط يمين اسمه ادناه رئيس كتاب امور البحر حرر في باريس في
لويون جان ماري دة بون بون وتحت منه من جانب حضرة السامية غرابور ومختوم

صورة منيقة شهادة من طرف قنصل طايقة فرنسا ونية
نحو فلان قنصل طايقة الفرسانية المتكلم في شعر نعلم على وجه التحقيق لكل من
يرى هذه الاحرف ان المركب المسيحي ريسه فلان وهو المركب احتمال هاردر وخو
الذي هو يومئذ في تفرار السكلة فانه متعلق وهو نفسه لرعايا حضرة سلطان
مراكش وادواته هاردر رجال ومدافع شهادة على ذلك وضعا امضانا خط
يدنا على هذه النيفقة التي ايضا ختمناها بختم ارماتنا ارشانتا شهر وسنة ثم بعورنا

نامه از طرف وزير فينس بجانب وزير سلطان مراكش براي كردن آشتي عربنه

اما بعد اذ كانت غاية رجاي وعرامي في اننا اثباتنا نسرع على اتمام الصلح والسلم لاجل شان وافتخار ملوك
وراحه وامنية رعايا الدولتين فقد صعب علينا وتكدرنا لما راينا ان لهذا الامر قد ظل معلقا بسبب عدم تأويل
بعد مواد التي لم يخطر في بالنا فلا بد عن شرعها وپايها لاجل الاعتماد والكل وامنية الطرفين وقد ارسلنا كشف هذه المواد
على طريق الاستجبال الى التاجر سكو الكي ريخي خاطر السيد المولى الشريف سلطان في خصوص المادتين التي لم يوافق
عقله الثاقب واني رفعت هذه المشكلا التي ههنا فلان شك ان جنابكم يستصوب ما علمنا بكتاب الحق ولا انتفاع
حضرات السلطانين ولا صلاح ذات البين ولحال اننا كنا قد منا كل شئ في صورة كتاب الصلح الذي مأمور به ناول
وعرض لجنابكم التاجر سلو المرقوم ولا يقينا فيه مارة مريبة كيلا يصير من بعد سبب فكر وقيل بل رفعنا بعض مواد
التي لم توافق راي سيد حضرات السلطانين وهذه التي كنا وضعناها في صورة مواد المهادنة المرسولة لكم في السابق

ولم تبقى الا هذه المواد الدارسة التي خرجت من غير ما يمكن حصول المراتب في الطرفين فبناء على خلوص نية حضرة سيدي السلطان
فرنسا سيعتد سعيًا تامًا في اكمال المقصود ولم اضم في شروط المصاحبة مادة ما يمنع بها حصول هذا الامر فلهذا هذه المواد كما هي
عارية عن كل علم كلفت انظر جوابا شافيا وقطعا بتصديقها كما يرسل من جانب حضرة السلطان سيدي قاصدا مستقلا الى نحو
حضرة سلطان مراكش سيدي محمد ان الغلايين السلجانية الفرنسية المعروفة في مينا طولون فلهذا ان يحصلوا الى سواحل
بعض بلاد الغرب والشرق والغلايين الاخر المعدين ^{للملك} لهما كان امانا ايضا حاضرين فلما رايت ان الامور قد تعلق
تأملت غاية اللام بالماضي لم اهل شيئا من كلامي يطبق على اصلها ^{لكن} لا زال المني في حسن جهة سيادتكم فان شاء الله هذا
التأخير يشدد ويثبت اتحادنا وموافقنا ودعوى الشرح كتبت في التاجر سلكوا وخبرني بان السيد المولى الشريف سلطان
لم يسهل له المادة المذكورة فيها ان المركب الفرنسية المأخوذة والمسلوبة لا تباع وان حضرة لم يرض ذلك وايضا ان جنابه
طالب خمسة مسلمين بدل واحد فرنسا ويمن الدين اتخذوا في نواحي الاعرش من جهة هذا فلا يصير فيه مشكلة حسبما يعرض
على حضرتكم الذي فيه باعنا يكامل مع جنابكم فاما مادة بيع المركب الفرنسية والمأخوذة فهذا امر لا يمكن نفاذه بل اننا لا نقدر
على قبوله وحضرتكم يفهم ويعلم ان هذا الامر لا يستطيع وليصير بهان واوضح في علو جهة وعيزة حضرة سيدي السلطان
فرنسا قبل حضرة السيد المولى الشريف سلطانكم ولكي يصير بين حضراتهما موافقة خاصة والوافق فهو هذا ان سيدي حضرة
امر ان يفتق جميع ليرة المسلمين الذين بين ولم يمنع في هذا الخير بالمشكلات المعارضة من لدنكم بل ان حضرة سيدي
طاج صدق نية وميل الى حضرة سلطانكم الميل الى الصادق الذي اكتسبه من اول المرسلات التي جرت بينه وبينه
بناء على ذلك حضرة سيدي السلطان فرائده على طريق الهدية ومحنة لسيده المولى الشريف سلطانكم مراكش يرسل لحضرة
اليسر المسلمين المذكورين فانهم ينزلون في مركب مخصوص تنكروا ليودوا الى بلادكم وبعد ارسال هذا المكتوب لا يتوقوا عن
مسيرهم فالما مل من محنتكم العالية ان حضرتكم حل وصولهم الى طرفكم تكافون لحر المنيف باحضار المذكورين الى اقدام حضرة السيد
الشريف سلطانكم وتقبلهم في طرف حضرة سيدي السلطان فرنسا اشارة لمحبته وصداقته واستقامته قبل سلطانكم كما هو
العشر من حضرتكم وهذا كما في عن الشرح والتفصيل لان التاجر سلكوا المذكور بينه وتوثقت مفصدة يعلم حضرتكم وهو غرضي الواجبة
فاننا نلتصق حسن انظاركم على التاجر المسفور ان تسعوا له ببيع القبول في جميع الاغراض التي يتكالم بها مع سيادتكم وانني لواجب
فضلكم وحكمكم العالية لدى حضرة السيد المولى الشريف سلطانكم في تلخيص الامور المسببة عن بمقعة الوداد وفي حسن تميم وتبيل
المطوب والمقصود فيها فاني اعلم بان حضرة سلطانكم لا يريه الاحسن احتتام الصلح المذكور فانه حضرة يستحسن اجتهادى وتبقي
في حل مشكلاته ورفع علمه وانه حضرة السامية يكتب منه اعتبارا وقيمة الى طائفة الفرنسية والحالته ان هذا الصلح واتحاد
المعقود والبروم في ايامنا يحصل به بين الناس لحضرتكم ولشان وانتم عظيم مستغن عن البلاء لاننا نكون كسبا والاشباع و
اتصال ملتين منفرتين ومنفصلتين من متع زمان في حيز الرفق والوافق كما يليق بهما حسب وضع ارضيهما واننا لم نهم في
هذا الامر شيئا بل عرضنا ما يناسب الحال وجعلنا كل الجهود ان تحقق صداقتنا واستقامتنا ولم نتركها طاعنا عندنا وما يليق لشان
دولة سلطنة فرنسا فان هذا الامر بالغ حسن ووصل الى النهاية فلا يقبل عاقبة واتمامه وتمشية في يد حضرتكم ولا شك انكم
في

صدرت منذ ابتدا المحادثات الصادرة بيننا الى الان نحن نترحمنا وضربنا كل مادة بالتريق والتفصيل ولكننا في
منهج سادج في كلها امكن لتسهيل وتكميل امر المصاحبة وانتم اظهرتم موانع وعلل لا يطاق مضادون بعضهم لبعض
وخلاف الاقاويل الصادرة في الاول فهذه الاختلافات في مطالباتكم وهذه الموانع الغيرة المأمولة لا بد وانك
ان اعداء الدولتين يحصلون مرادهم وسؤيتهم ويصنعونكم من غير علمكم انه لا حظا حردهم وعدم رضاهم لغير الدولتين
وحينئذ الدولة الفرنسية لا تكفل الوقايح العارضة والاذنية التي يبداه عز وجل لانها عملت ما بيدها من غير تقصير
ولامرا لكن لمنع ورفع سبب هذه الشر والفساد ولكني اخذ انا بحسن الراي والتدبير مع حضرتكم التمسست حضرة سيد
سلطان فرنسا ان يقبل الشروط الجديدة العارضة من طرف حضرة السلطان سيدكم واحذت بحاطر حضرة في ذلك
حسبنا ان في بلاد اسبانية باقية يسراء وما علمنا ذلك الا ما بعد حررتكم ان كثير من منهم حال اسراء في هذه البلاد مسلمين
من بلاد مختلفة فحضرة سيد السلطان رضي ان يكتب الى هذه الدولة لطلب اليسر المذكورين ان تقضي الامر فيها
البديل المطلوب يصير على رضی الدولتين وان ماتم الامر على المراد حضرة السلطان سيدكم هو كرم الاخلاق وكبر
الشان لا ريب ان يقبل المقدمات الاولى في المحيطة لعلمه الشريف التاجر سلوا هو ما مور على ان يشرح لكم رزود
عن هذا واخبري مرانا ان نجي لنا جوابات شافية مطابقة لاما لنا حسن عثمان فيكم فحق اظهرنا لكم استقامتنا
وصدق يتنا في اتمام هذا الامر المبارك لكم كذلك ان توافقوا وتشوا بالاتحاد والصدقة في حصول هذا المرام لولا
العلل والموانع الصادرة من طرفكم لكانت قد رتبنا خيرة الصلح المنتجة منه فوايد كثيرة لكن الامور رهونة لا وقاها البعد
والمسافة بين اراضي الدولتين والموانع العارضة منذ الايام التي انعقدت المهادنة الى الان كانت تحتاج الى تطويلها
كم اشتر غير هذا لا تنظام الامور واصلاح ذات البين فلما علم حضرة سيد السلطان فرنسا بان حضرة المولى الشريف
السلطان سيدكم راى مكسبا ان ايام الهدنة تمتد ونقول الى اقل يوم الشهر المسمى بيارس فهو ايضا راضي بين المهادنة
وحضرة لما حاط علمه بما عرفتكم بان احقق لحضرتكم حفظ رعاياه شروط الهدنة من غير قصور كما علمتم في حوزكم
فالوامر اللازمة لذلك قد خرجت ليسلوا في جميع موالى دولتنا ليلا يحصل احد خرج كما لا يلحق يكون معلوم حضرتكم ذلك
ومن جهة بعض امور سابقة التي حررتكم على امرت التاجر سلوا ان يرضى بها خاطر حضرة المولى الشريف سلطانكم كماله
هو بسواسمه وعلو قدره وشانه جذب قلب حضرة السلطان فرنسا سيدكم فكيف يمكن ان لا يظهر السلطانكم شواهد
خلوصه وصدافته بارسال قصير من شخص يشهد بين السلطانين بزيادة الوالدة والمصافاة بحسب معتاد الدول وان هذا
بذلك محي الشك المسمى بالى الفرنسية وهو حامل توثيق سلطاني من طرف السلطان سيدكم فالرجل مجهول فقد عثنا
منه نحو خستين فاصدقت انه كان رسولا من طرف السلطان كبر فحق لم تعرف ختم واصفا حضرة ولم تؤمن بالرجل
غير معروف لاجل هذا ما اعطينا له جوابا والحال ان الرجل ماله الى صوبنا بل ساعدناه بمبلغ من دراهم خرج طريقه ومعيشت
ولولا هذا لم يكن اعرف الرجل من هو والحاصل مني ما مضى والشي انتهي المراد ان التلا في ماضع من الاوقات والتدبير

التم في رفع العلم المضادة لحصول مرام وغيره لا ولتين فيها انا اظهرت صدق طوحي لحضرتكم الامة وبينت لكم ما في ضميري
لكي تشعروا وتجتهدوا غاية الاجتهاد في رفع كل الشبهات والاعمال الصادرة بيننا ولكي يتيم الامر المأمول على يد حضرتكم
بحسن الحال والمنوال والله المستعان اما اننا من زود غيركم فيكم ومودتكم لحضرتكم فان يطول على الوقت الذي فيه
ارى اقضا الامر المطلوب لكي اقدر ايقن لحضرتكم امر عديد من مآخذ هو عزيز عندي علوشا نكم وودكم اذ اني مستعد
في كل الاوقات ان احقق لسياذكم خلوص محبتي بيهانات واضحة وخدم صحبة التي تفوز بقضاها على الكراس
والعين فلا تقطعوا عنا اخباركم كما متمك السارة والله يفيكم ومن الاسول يفيكم **والمؤمنون**

جواب ادان من قبله **سيدنا ميرزا محمد سلطان مرکش بن امين بالا ارجانب وزير سلطان فراتيه** **دوقه ده بن ادين**
الوزير طاعة الف نصيب دوقه دي بر صليبي السلام على من اتبع الهدى اما بعد فقد وصلنا كتابك فمنا ما تفضنه
وما ذكرت لنا فيه من ان هذا الصلح لنا ولكم مصلحة كبيرة فمصلحتكم فيه اكثر من ان السفر المار زكاتبه معرة لتجارت
عندكم وليس عندنا شيء منها شي وهذا المراجعة التي صدرت منكم على شان خمسين الف ريال او ما يقرب منها اظهرت
لنا العجب فيكم كيف يردكم عن ابرام الصلح اربعون او خمسون الف ريال واكثر وروى لكم اكبر دول الفصاري وسلكتم
اعظم الطريق فحق نعلم بلخير الصلح واحد من ايمان الفرضي اذ اعلم قسطة النفس بغير فيها شأ هذا المار
فاخرجي ملككم الذي هو اعظم ملك النصر الحار يرد هذا القدر عن ابرام الصلح هذا هو العجب العجيب وان اصر فوا باشا دوركم
ليبرم لكم الصلح مع سيدنا ايدم الله على الشروط التي ذكرت قبل هذا حقته قبلها سيدنا نصره الله وامضاها وطل امر
صعب يكون علينا فلا يمنعكم عن القوم لابرام الصلح مانع وما ذكرت في كتابكم من ان الكسور يردون فاد هذا الصلح بيننا
وبينكم فحق لا نسمع كلامهم ولا نشتي به فذلك انتم لا يبولنكم اهرم وبهذا الفرق الذي بين سيدنا ايدم الله وبينكم
في امر قدية الاسرا انا اعلمكم من عندي لمحبكم لجاننا وحرصكم على التعرف اليه ومكاتبنا لك ولجبل دون
في هذا الامر وكلامنا معك فيه فان اعطيتهموه ان فعل برلة الله وان ايتهم كنت اعطيت هذا المال تقيما لامر
الصلح سيدنا ايدم الله لا يأخذ المال الا كاملا ولا تأخذ اتمام الصلح هذا ان شاء الله بين سيدنا نصره الله
وبينكم على حسن حال واحكم من الجانبين لانا يا ايدم الله في هذا الامر وانت يا ايدم الله فيكم وان جردتم
من المسلمين باقعي بعد والاسرى على الوجه الذي ذكرناه لكم عند اصباي نول وعند غيرهم فذلك ما كنا نابع والاحد عشر
مسلم الذين وجرتم سيدنا ايدم الله وصلوا اليه وافرح بهم سيدنا نصره الله غاية الفرح فانه يكثر خيتم كيتهم
والثلاثة اشهر الزاير على امد المهادنة قبلها سيدنا نصره الله وامضاها وانفذ امر المصالح لسفنة المهادنة
حسبها الله بذلك فلا يتعرض احد منهم لسفنتكم في مخرج الهدنة واذا وجهتم باشا دوركم فوجهوه لشر العرايش
بها يكون فزولم انشا الله وحيت وجهتم سيدنا ايدم الله المسلمين المذكورين صدق وان سيدنا نصره الله وجهكم
ثلاثة من اسارى لشر العرايش ليتبين لكم ان سيدنا ايدم الله مراده في الخير معكم والصلح ولتعدوا ان الامر سخط فلم

يس الاقدوم باشا دوركم نسل الله ان بكم على خير ان شاء الله صدر الامر به في العشرين من ربيع الثاني عام
ثمانين ومائة والف

جواب وزير بادشاه فرنسه بناصر بالا از جانب مند ادريس وزير سلطان مراد

بعد الاقارب اما بعد المشرفة من طرف سعادتكم الواصلة الى الان على يد الانجرسوا فدا تقدم الشفائل
التي بها استغفر فكري بسبب الاسرى فاما هذا الانتقال ان وقف امر الصلح فانا كنت تأسفت جدا بتأخير
مضمون ما حرمتم عن حسن عتكم وغبتم في اتمام امر المصالح قد ساقني على اخبرها حضرة سيدي سلطان
فرنسا فحركة علوه في ان يرفع باقي العطل المانعة هذا الفعل الخير منه وبين حضرة السلطان سيديكم واطرها
رغبته ومشيته في اصلاح ذات البين على احسن حال وايمين الفال وقد يرجع هذا الامر وقدمه على طول حطة ما
فاني سررت غاية السرور لما امرني السلطان سيدي ان اخبر جنابكم بما ان اتمرت في تهني كلما يلزم
لارسال باشا دوركم من طرف التخريرات والتوثيقات الشرعية المرحضة اللازمة لاجل تميم هذا الامر المبارك
فالرجو من سيادتكم ان تسمعوا بسمع القبول مني لواجبكم لوابعض كفيات خصوصية دارة لهذا الامر حسبما
فوضي له من طرفي ولزجركم ايضا ان تنيوا حضرة سيديكم السلطان بهذا التصميم الذي لا شك اني
بحسن فهمه اياه واياها وما يلزم للبشارة والتكامل خدمته عند حضرة السلطان سيديكم فلا يقصر عليه شي
وما عدا ذلك جميع الاغراض الدائرة لتسوية شروط الصلح فعليه ان يصلحها ويالغها على انسب الموال وانسنة
ولا يؤثر سيرة الباشا دور الا قليلا الى ان تترتب الامور الدائرة لخدمة رسالته وان تهتفت المهمات
اللازمة والعادين للسفن التي فيها سينزل وسيجضي طرف بلادكم ثم ذلك ليس خافي عن شريف علمكم
ان المهادنة لابد من ايفائها وحفظها كما في السابق فحضرة السلطان سيديكم المحقق عنده انها تظل على
ما هي ارسلي في موالي في نور او حقه او امر لا منه فاعوا الى انها وهو يجب انكم تعملون شدة في اساطر ومواني
ارضكم فقديم هذا النظام يبرح بحسن اختتام الصلح الحاصل منه الف والقيم الدولتين واتمنى اني لا يخلصني
ان اشرح لكم حد فرحي بما اني اري الوقت قد قرب في ان بواسطة همة وسعي انيتا نصير اليك لتستبد
بنيل المصافاة والمواالة بين ساداتنا حضرات السلطانين وهذا الوقعة تجعل تاريخا جليلا لا يموت
فقد له واياكم بها ثم فاني اظهر واين لخصرتكم حال خلوصي وحرصتي على حسن معالمتي معكم وعظم قيمتكم عندي
حينما يتوجه باشا دورنا الى الصوبكم فان شاء الله بواسطة وثاق رباط الصلح والسلام لا اقصر فيها المكنني لكي
الكتب خاطركم وحسن اعتمادكم في معنى وفعلنا يكون معلوم حضرتكم ذلك فلا تخجلوا ناعن حالكم اليك
ودعتم سالمين بالغزو والسعادة دائمين مالى والى الله يوم ١٤٢٢ هـ شهرين تالي
فالتاجر سلوا امره حضرة سيدي السلطان ان يستكثر في خيرة حضرة السلطان سيديكم
في رسالة الثلاثة اسرى من العراش فطارت الهدية بحيرة القبول والى عمر دولته وابقاه امر

الامير
دوره دوم
در ساله

از طرف الملك المعظم سلطان فرنجيه سلطان مراکش

الحجابه حضرة محمدنا الاحد ذو الفضل النامي والقدر السامي الملك المعظم سلطان مراکش دام علاه
 اما بعد لما تحقق عندنا المكاتب الصادره من دولكم العارفة بان جنابكم السامي قد رغبت بمقتضى ملك الف
 والقيم معنا حسب اخلاقكم الحميدة وشيكم الرضيه المعلومه لنا فاجبنا بحسن القبول وفرحنا فرحاً عظيماً في تطابق
 نيائنا في ذلك بل زادنا سروراً لما علمنا بان قد رخت كل الموانع والعلل المضادة لانعام امر المصلحه والسلامه
 الابديه المنتجة منها الاتحاد والمحبة بين السلطتين مع نفع عام لرعايا الدولتين فبناء على ذلك وجب علينا ان
 نرسل صوب جناب سعادتكم طاماً واثقاً بقوته دة بكونه سفيراً وبادوراً من طرفنا لكي يصلح ويتم
 ويكمل امر هذا الصلح المبارك بمواده وشروطه على الوجه الاصوب ويجعل بموجبها صلح تصديقي الشرعي ولا حرج
 ولك دفعنا في يدك التوثيقات اللازمة والشرعية لينوب عنا في جميع ما نزم في اقتضا وتسبيل هذا الفرض ثم امرناه
 باظهار حسن نيتنا وخصوص طوبتنا لدى جنابكم السامي وامرناه ايضا ان يسلم طاماً واثقاً بكم كتابنا هذا الذي به
 نلتزم جنابكم السامي بصدقه واثقه الموالاة والصفاة التي بنا وعظم قيمتكم وعلو شأنكم عندنا والاله
 لدينا التبدين واظهار برهانات وافقة الموالاة والصفاة التي بنا وعظم قيمتكم وعلو شأنكم عندنا والاله
 نحن اعتماداً الحسن غيركم وموالاتكم لنا لثقتكم في احثاق واعطوا لنا واحد من الفرضاء الذين حالاً
 عنكم اسمه سيورده مورويل بيرة اقدارنا لثقتكم في احثاق واعطوا لنا واحد من الفرضاء الذين حالاً
 حضرتكم السامية في حفظه وامانة على الدوام حور في قصرنا السلطاني بمدينة ورساليه في ٢٣ من
 شهر ربيع الثاني سنة ١٠٤٠

از طرف الملك المعظم سلطان فرنجيه سلطان مراکش

لوزير بقضائه تعالى الملك الميسح سلطان فرنسا وناوارة لكر من ينظر من الاطر السلام عليه
 لاننا راغبين ان تنظف نوازل اخضونه وتزيل اسباب الحرب والجدال الصادر منها فحضر عام للعباد بل زونا
 حمية في ان تشيئة عوضاً اس من بيان المصالحه والاتحاد والوئمة والتواد فيما بيننا وجناب حضرة المولى الفرضاء
 سلطان مراکش وبين رعايا الدولتين مثلاً كان في ايام القديمة فالان بغاية السرور وحاط علمنا في ان حضرة
 السلطان المشار اليه حسب صدق طوية ميل الى اصلاح ذات البين وانه بعد عقد الهدنة معنا التي صارت
 واسطة لتبرم امر الصلح النام والرايم كان راغباً وطاماً باكمال هذا الصلح المبني على شروط ومواد مقونة وقبولة
 عند الطرفين لسبب ذلك رغبنا بجناب الرضيع الشأن المشار اليه ان ترسل سفيراً اي باشار دوراً خضاً
 عليه الاعتماد وفي يدك توثيقنا الشرعية لينوب عنا في جميع ما نزم فبناء على ذلك دفعنا ونفذنا وعطينا واطمأننا
 بهن الماحرف المفضاة بخط يدنا اذنا واستطاعة ورضية وامر اخضوصاً لغريزنا سيور قوته دة بكونه

رئيس علمنا السلطانية وقوال يوده سان لوزيكي يبرم ويصلح ويتم بقوة رخصته واستقلاله مع
جناب حضرة سلطان عراكش المشار اليه اومع وزيره الاعظم نيابة عنه بين ايضا ايضا وثائق
شرعية لرخصته واستقلاله جميع الشروط والمواد الدائرة لاهل الصلح التام والابد في نحو المودة والاتحاد ولا زيار
النفع والبيع وشرايين رعايا الدولتين وانها بفعلا من مخرج القضية المهمة كما شاءوا على الوجه المناسب
متفقان اراهما بينهما فاننا ابوعنا الملك وقول السلطان السابق والحقيقي تعهدنا باقرارنا وقبولنا واثبات
جميع ما يبرم ويصنع ويربط في هذه المسألة نيابة عنا سبه قدس ده برونون في هذا المشارور الموجه اليه
وتعهدنا ايضا في ان لا نقبل ولا نترك احدا يفعل شيئا ضدنا وحلافنا لقمية شروط هذا الصلح بالسر كما ان كان
سرا او علنا باي علنة او بهانة كان باعد هذا يعطى من يدنا كتاب التصديق الشرعي في الايام التي فيها يتقدم
مباينته فكذلك رضاء السلطان في فتهاوة على ذلك وضعنا على هذا الاطراف ثنائنا السلطان
حرف قصصنا السلطان في عهدته ورساياتنا في عهدته ورساياتنا في عهدته ورساياتنا في عهدته
ازواجه وزير سلطان عراكش في عهدته ورساياتنا في عهدته ورساياتنا في عهدته

الى الجناب حضرة الذات الشريفة جليل القسيم الدستور المكرم السيد المحترم دلم علومه لين اما بعد فاني بسرو
حصلت غايتي احي في اتمام ترتيب الامور العلية اللازمة لقيام الامور المنقولة والمقصود فينا اننا وسمكت ليد
باشادور جناب حضرة السيد محمد السليمان ارام وتوثيقات شرعية لرخصته واستقلاله من قبل حضرة السامية
لكي يوصي ويروج بالشارور الموجه اليه فيمكن اساطين المحبة والاتحاد وليشدد وثائق المودة والمصافاة بين
السلطين فاني كنت منتظر هذا اليوم السعيد الذي فيه يرتفع وينهش ان وقدر ايام سلطنة حضرة ساداتنا
السلطين وفسايد رصفو خوضي خدماتنا انا وانا في الحيرة حتى ان ايتن وانشرح لكم ما في ضميري من خلوص المودة ومن
عظم اعتباري لتسلم وناؤه لداو كات وكاعت بالشارور الموجه اليه في مضيور له قوته ده برونون ان يقوم مقام
في اظهاره لوليك صدق طوبى فالحالة هذه انني التمس سيدكم ان تسامحوا بالشارور الموجه اليه بتسهيل وتيسير
جميع الامور الدائرة لخدمته العظمى حسب ما تمور به عند جناب حضرة المولى الشريف السلطان سيدكم ومن يوم ورايح
لايخفى لوفيا بيننا الاثار المودة والاتحاد والمحبة والولاء المنهج منها خيرة ونفع عظام للدينين فزرت اعتمادا واما
في صدق نيتكم بان يصير حضرتم كمشي ساعي وقام في استحسان وفاق الصلح والسلم ودواصه بل انكم تبدلوا اهتمامكم
العالية في قيام الاوجه التي بها تزداد قوايد وجه العرفان ثم ان رجوعت شيمكم الجيدة ان تقبلوا بلطف وكرامة
الفرساوي المدعو سيور شنيعة الذي نصبه حضرة سيدى سلطان عراكش قنصلا عاما صايط على جميع
الفرساويين القاطنين والصارين والواردين الذين في بلاد رغوور حضرة سلطان عراكش وان جعلوا اعلم
حسب انظاركم مساعدا له حسب غيركم في جميع الامور الدائرة لخدمته في مكنه عندكم واخيرا ما بقي لي الا رفع الامانيات
الدعاء الى جناب البارئ تعالى لعل بقا حضرات ساداتنا السلطينين ولا زيارشان وسعادة المذللين

فبعد اليوم هذا الذي فيه اقدرا ان اظهر لكم كمية قدر قيمتكم عندي وكيفية صداقتي وخلصي لذكركم معهما
يلزم لكم من الحكم والاغراض في موقفة على ادنى اشارة ودمتم سائمين بالعرف والسعادة واليمن والسلام
عمر ٢٢ شهر رات ١٧٦٧
از طرف وزير
موجبات المحامي شويروا دوق ده والين

الجناب حضرة اعز الاصدقاء والمجيبين المستوراد ثم السيد ادرسي المحترم دام علوه ايمن اما بعد فقد وصلني
كتابكم العزيز اذ كانت ملء الخاطر في الامر لاني لم اجد في قناتك الفرساني التي استلبت حبة ابدا
طريق اخرى فاما قونصلنا سور شينه موجب ما حورج بان حضرة المولى الشريف سيدكم السلام يعلم مقتضى
معية في هذا الخصوص وان جنابه السامي يؤوب ويجازي سلكه العادلة الروس قور صالم المولى
ساق سو حرك في حق رئيسنا المذكور حلالا لولم يجرم لتبنيهات الصادرة له فخرافه وولكم
وضد شروط المصاحبة الجارية بيننا فلهذا هذه النية بما انه ان في نيتكم الساجدة والحسنة في حفظ وصداية
عرض وناموس السلاطين خطرات السلاطين فتمت فضلكم في ذلك اونه اسنادا لمركم وغيركم
والا في اظهرتم غاية الحمى في افعال قضا الاعمال المذكور المحوشي سكونه ان لا اخرج بعد اليوم رفع اوجه الشكوك
والعمل بابه المحصول حرام وراحة الطرفين اما في قوانين مراكب البحرية فقاموكم في بان خلاف الواقع
هذه القوانين هي كما نسلم وهي لا قبلت تغييرا قط ولا في اولا في بلادنا الفرساويه فلما لم
جمع المراكب الفرساويه فلم ياصبر طه به في مشابهة نموذجان ضم وطبق في كتاب الصلح والسلام الذي
عندكم وان تفضلتم النظر عليه فتمت اواف المواد المشروط تعاريفه من كل شك به رب ابراهيم موصوفة
ومشروحة مضمون ما اصاب بها فكركم الناقب فيما سطرتم في الاجل ذلك فبناء على ما حضرت
وشرحت لمحضركم جوابا خطابكم فانه في زوت الاما في سعدا ايام جنابكم ايمكم تسدوا ابواب كل
الشك والعلل الخارجة انكم تزيدوا حمة في اثبات واستحكام اساس الفوج والاتحاد بين الدولتين
كما انما في طريق اقيم بغير مبلغ على هذا الفعل الخير المستحسن والموافق الصدق طويتم فيه فلا تخزجونا عن
خاطركم الشريف ولا تقطعوا عنا اجدا سلاما من السارة والله يقيمكم ومن الاسواق اقبلوا بها
في درسايله في شهر نيسان في دوقه دي والين

از طرف وزير سلسان فرانسيس بوس الكتاب

الجناب حضرة اخراج الادبا وافضل الكتاب السيد احمد الغزال سلمه الله تعالى وايضا ايمن اما بعد فقد وصلني على يد
فصلنا موسيور شانه المكتوب الذي حورثوه امتثالا لامر جناب حضرة اساطير السيدكم ومولاكم طالبا انني ارسل
الى ثغر تون مراكب او مراكب لينزل فيه يا شادور حضرة وليستقر الى مدينة اسلامبول فشق على هذا الامر
بان لا امكنني قضاءه مع هذا انني مستعد في كل الاوقات وفي جميع الاغراض الممكنة تكميلها ان اظهر اليقين

الجناب حضرة المولى الشريف سلطانكم صدقتي وحسن طوبتي في الخدم اللائقة لمجاوبته لكون بنا على مطلوب
اعلاه فاني لا اقدر افضيه لانه خلاف قوانين سلطنة الفرناوية التي تمنع عن هذا الامر لكي لا يقع مجسوس وشكوك
بين الدول المختلفة الا فرجحة التي ان عملنا على موجب طلبتموه فهم يقصدون من انما ذلك فن انكاره بحديث
اختلف بيننا وبينهم غير ذلك ليس خافي عن علم حضرتكم ان سيدي ومولاي سلطانكم فرنسا لا يتبني عراكه السلطنة
الا لاجل صيانة عرض سنجاقه بنفسه لا لغير شيء فاما حضرتكم ان اعوزة مراكب بعلياه فيعط ويبيع لصاحبهم اجرة حسب
القانون والمعتاد ثم يستعملها كما يشاء ومما حاط عليكم الشريف المخصوصة الواقعة بين العثمانيين والمسيقيون والارباب
مستعلة بينهم والجار الايض مما يؤخر عنايتهم بحرية هذا الحمار الشمس فوجهة مانعة ونافية لنا باقضاء الامر المطلوب
لكن سيدي ومولاي سلطانكم ونا راضي بان القبايل بين فرنسا وناوية اذا التقوا بامر الكرم في ماضي الدول المختلفة ان
سفائهم بمرادة أنفسهم ويشهدون ويرسلون حيث شاءت المستأجرون في قاعة او جارات بلاد الغرب
بل هو سلطانكم مع هذا ان اقدم وثاق مع سلطنة فرنسا وناوية فهو لا يفعل غير ذلك فهذا اعرض لكم
مثالا لتعلموا بان لا تتغير شأنا في ما اعتادنا منه فالرجوان تسمو بسبع القبول وتعلموا بالالطف قنصلنا بما تشيرون
ويضركم في هذا المخصوص تفهمون منه العلة المانعة حسن ينشأ وحيثما في ما يخص ويتعلق بخدمتكم العالية سعدي ان
طلت يدي في اتمام المقصود فاما العذر عند كرام الناس مقبول فمن ثم ليتحقق عند حضرتكم باننا في مباح على امر كل
الآوان لا زال نظهر صدقتنا ومحبتنا في كل الاغراض المتعلقة لولائكم كما نحن ايضا نتكلم فيها من طرفكم في حق الطلب
وغاية الارباب فنسأل الله ان يقيمكم ومن الاسواء يقيمكم ولله
ناصرا من جانب سلطان فرنسا ودر خير كرم سلطانكم

وقالت يدريش وحبوس كرمين او بر تخت سلطنة فرنسا
الملك لله الواحد القهار فله الحكم في الحيوة والممات
الى المولى الشريف سلطانم مراكش وما يليها من سائر البلاد

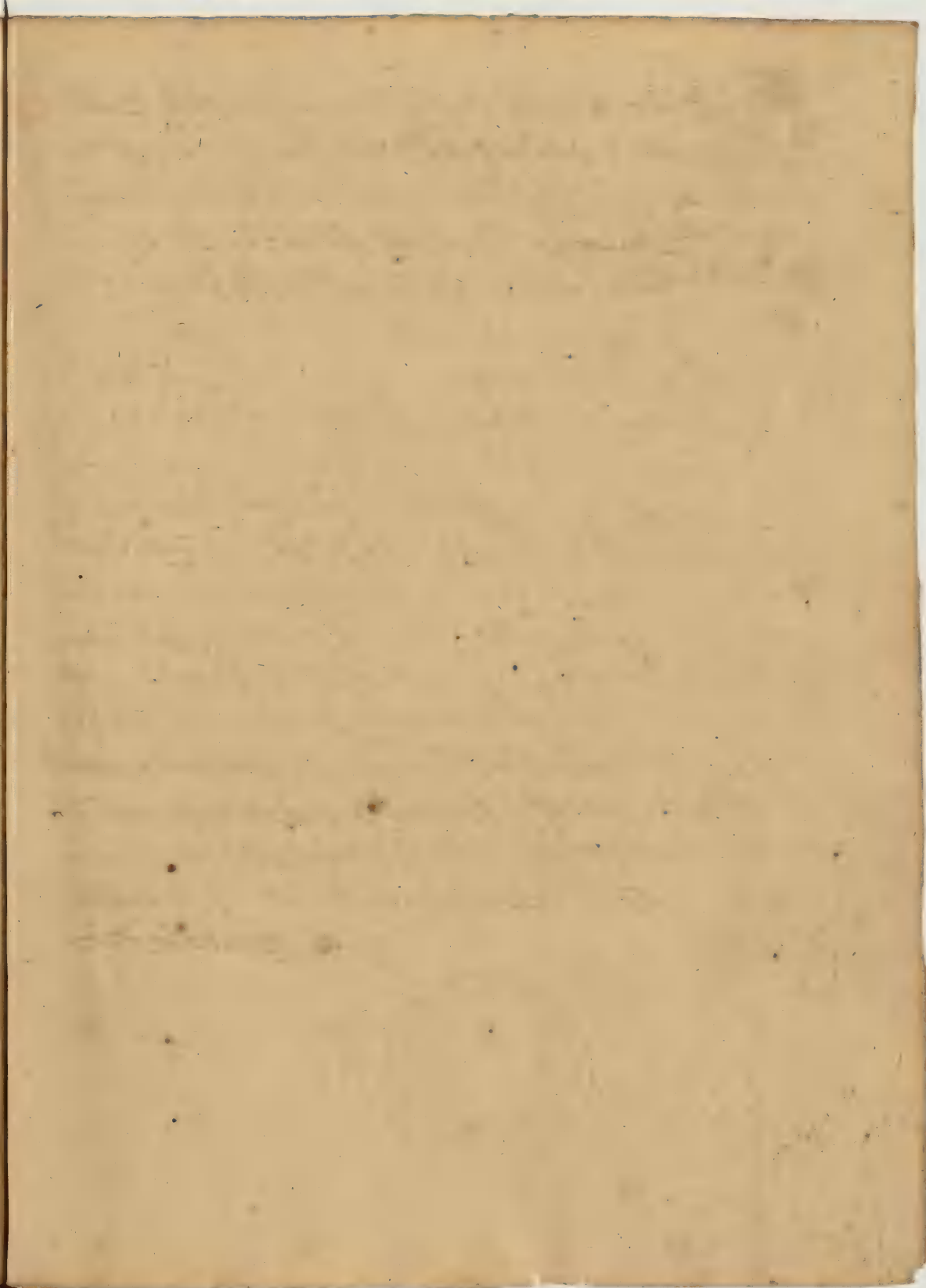
الجناب حضرة من سما الى درجات العظمة والاجلال محمدنا الصادق وصاحبنا الموافق
دعي الفضل النامي والقدر السامي الملك المعظم سلطان مراكش دام علاه آمين
اما بعد سبب تسطير هذه الامورة المملوكة الصدق واليلا هو انه قبل تاريخنا
بيومين جدنا العزيز توفيت خاتمة عشق بعد ما حشر في جسده امر الاوجاع واشد الام المرض
انتقل الى رحمة الله تاركينا في اقصى الحزن والحسر ما لا يقدر بشرحه القلم ولا يدركه الفهم
وتأثر في قلوب الرعايا والخلق باسرها فقد اعز الوالد ابن واحب السلاطين الا فرجحة

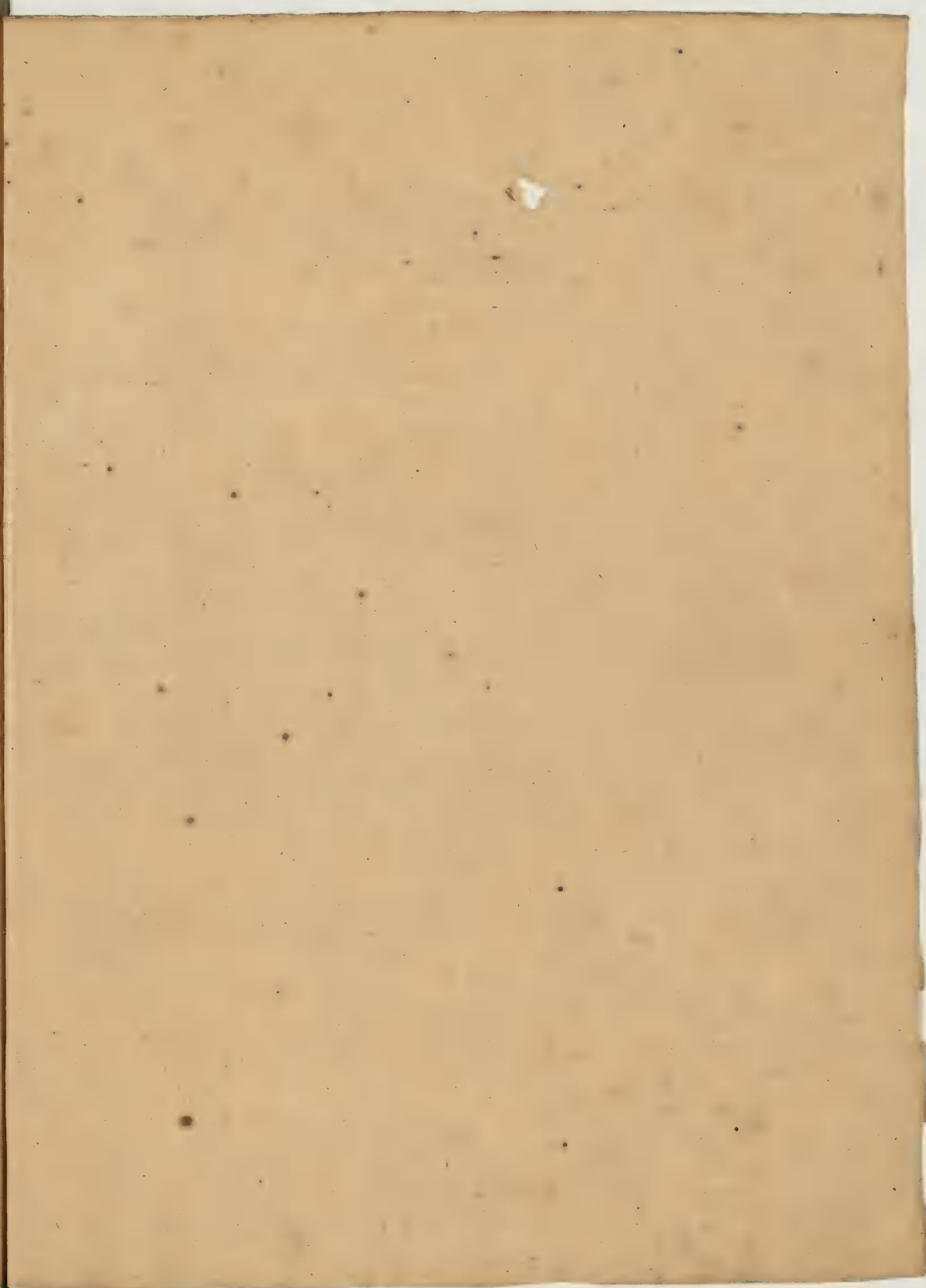
ولاشك ان الملل المختلفة وحكامها بانواعها عدم لمحب صادق ومعاهد متفق خالص على
 عن الغش والنفاق طاب ذكرهم ما اختلف الملوك وانما بما حاط علمنا بصدق طويتكم وخلص
 وكم على جناب نيرة المرحوم جدنا السلطان تحقنا بان شق عليكم ويرق قلبكم في فقد محبتكم
 اذ ما يصل اليه سمعكم وفاة والدنا المكرم حفظكم الله من كل سوء غيب ذلك يا اعظم الود واليس
 خافي عن شريف علمكم قوانين ورسوم دولتنا كما هي من زمان القديم على انه حسب حق تولدنا السلطان
 فرشنا مثال اجدادنا العظام السرى السلطان الفرساوى ويوبع لنا وجلسنا الكرسي الملكى لتحكم
 بالعدل والانصاف على رعايا بلادنا الذين هم منذ جالوسنا اراوا واطروا اكل الفرج وغاية الاتعاج
 واكثر ودعاهم في ابقاء دولتنا ودوام سلطتنا وقيد علمنا وتحقق عندنا ان العدالة والاستقامة
 هما ركناي فبسندها بانيان ودرعايا سلطانهم وايضا ومضافة ومولاة بين الدول التي معها
 تشيخت رباط الصلح والسلام بناء على ذلك نحن لويز سادس عشر حسب السلطان الذي
 صلى الباري تع اجبنا بالقبول وقررتنا واتيتنا شروط الالف والالتيم ومواد الصلح والسلام
 الصابر والحار ي من سلطنة مراكز وسلطنتنا الفرساوية كما تقدم على امير القال واجسار حال
 باعقادنا المصطفى في ان جناب حضرتكم العالي تحفظون ميناقة وشروطه ومواده في حقيقا وحق رعايانا
 الجاسر نقابطين الفرساوية والواردين والصادرين في ارضكم كما هو العثم من حسن غيركم وصدق
 ولاكم علينا فاما التوقيعات اللازمة التي عليها الاعقاد الكلي فلاننا ارسلناها الى سفير بارطلي
 ده بوطونية قنصلية القنصولة الذي في يد سلكنا مشيئة امورنا في غياب قنصلنا سيور شايه فانه
 امرناه بتسليم هذا الطريق ودليلكم الاندية والمرجوان سمعون بلطف وتعهدوه بكل ما يكملكم به
 من طرفنا وباسمنا واخيرا نطلب من الباري عز وجل ان تكون حضرتكم العاليه في حفظه وامانته
 على الدوام في كل امر مررنايتنا ورساليه في ١٧٧٤ سنة محمد
 و تحت منه بوجوه ده بويرت

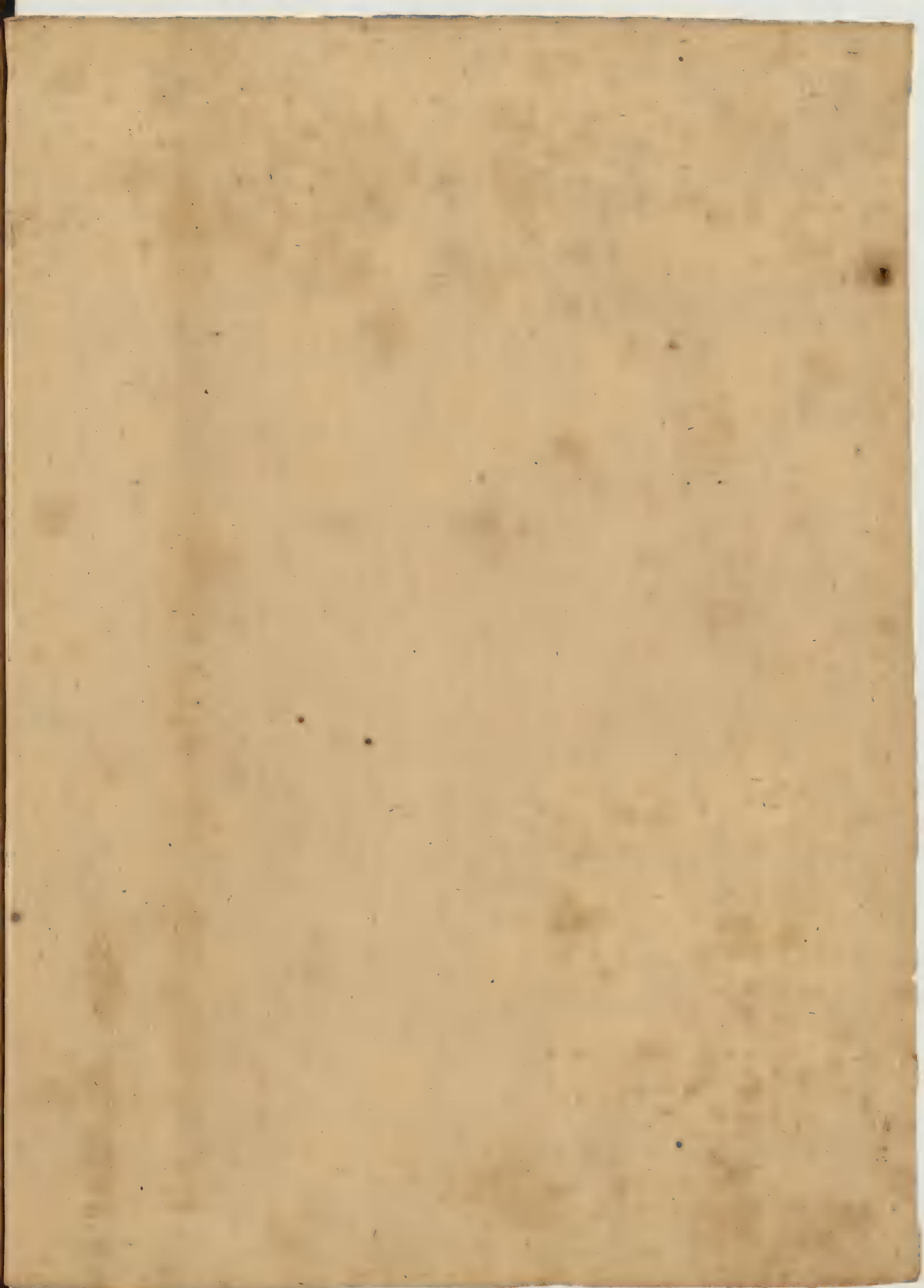

[507]

[108]

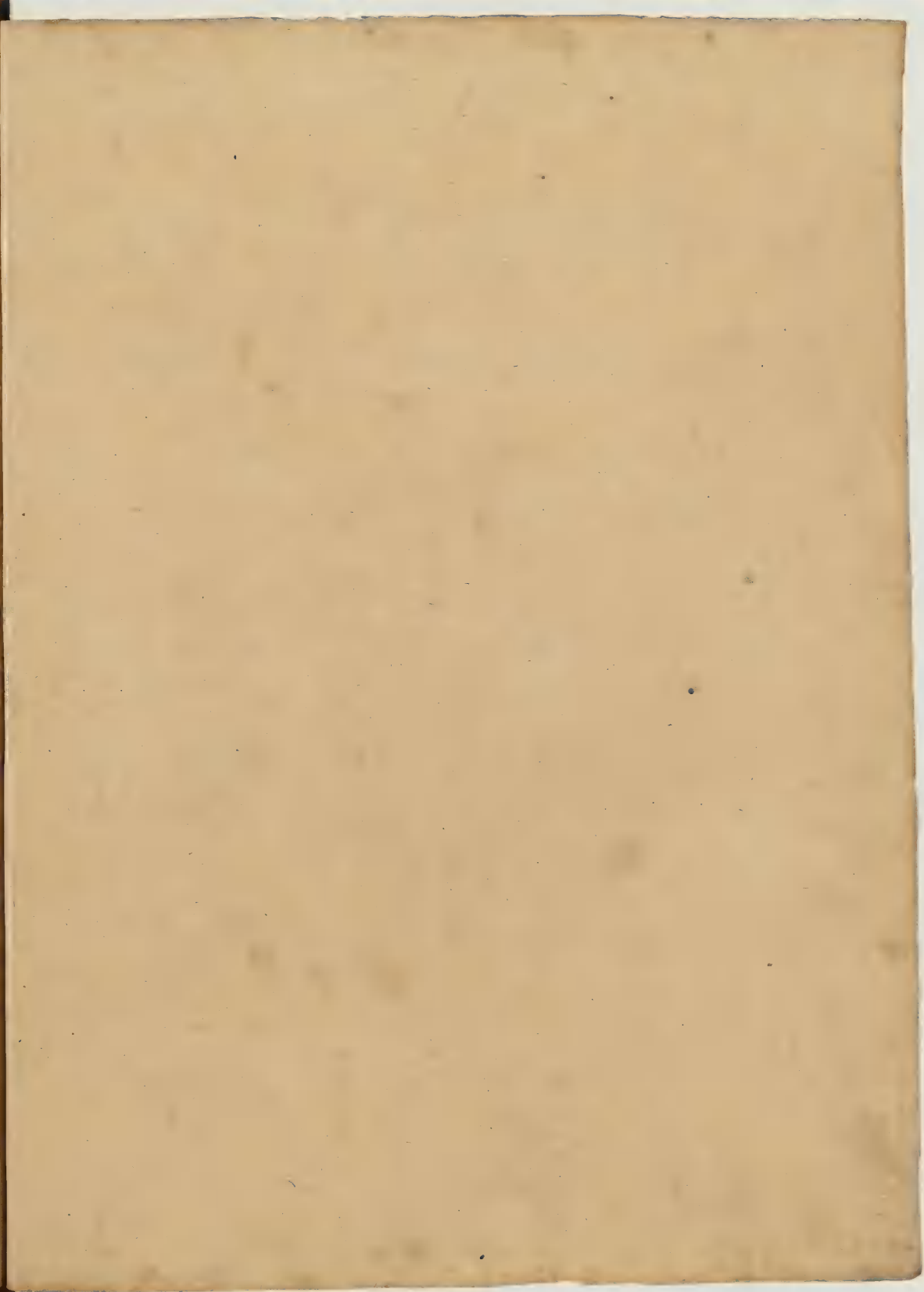

[109]

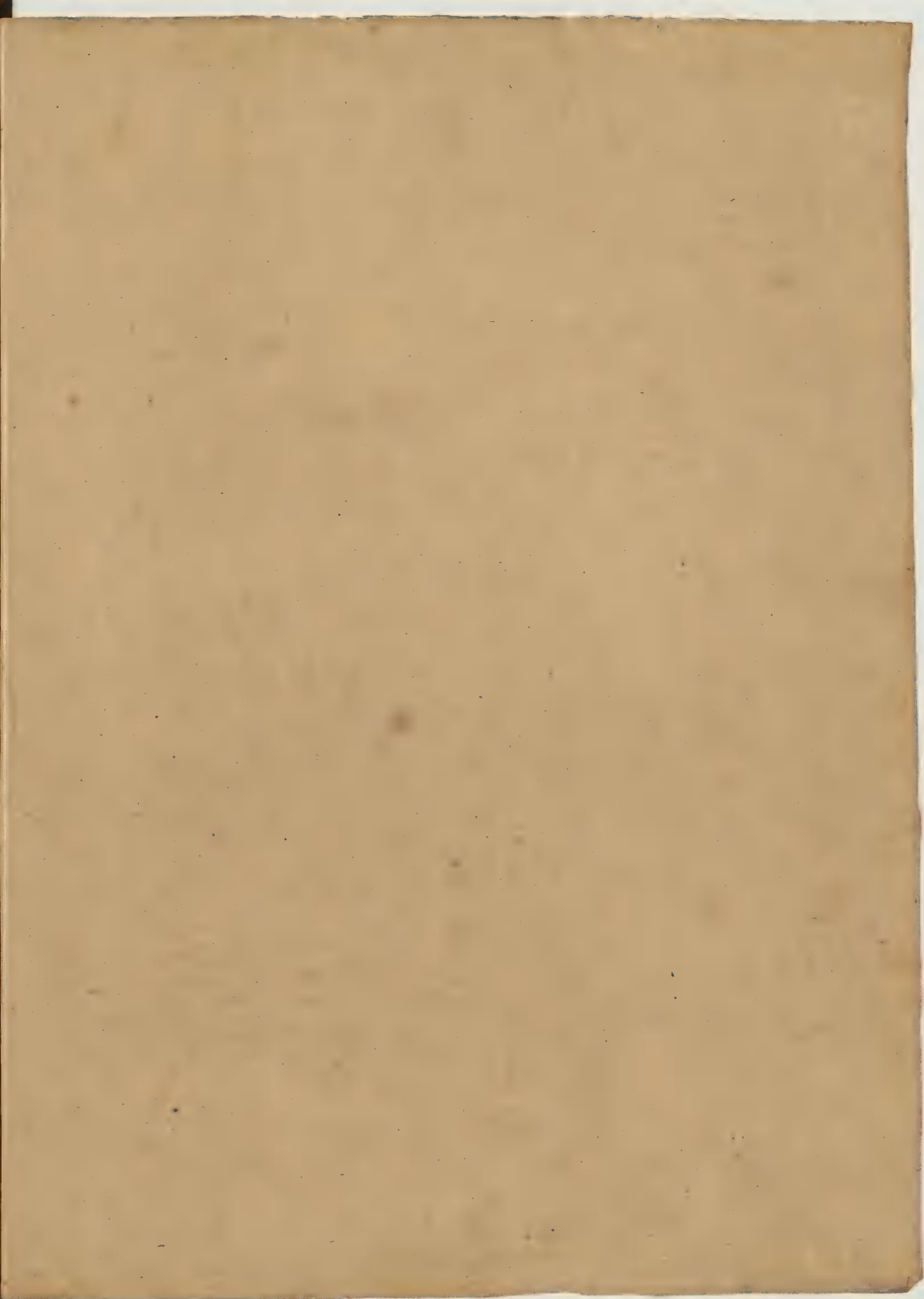

[140]

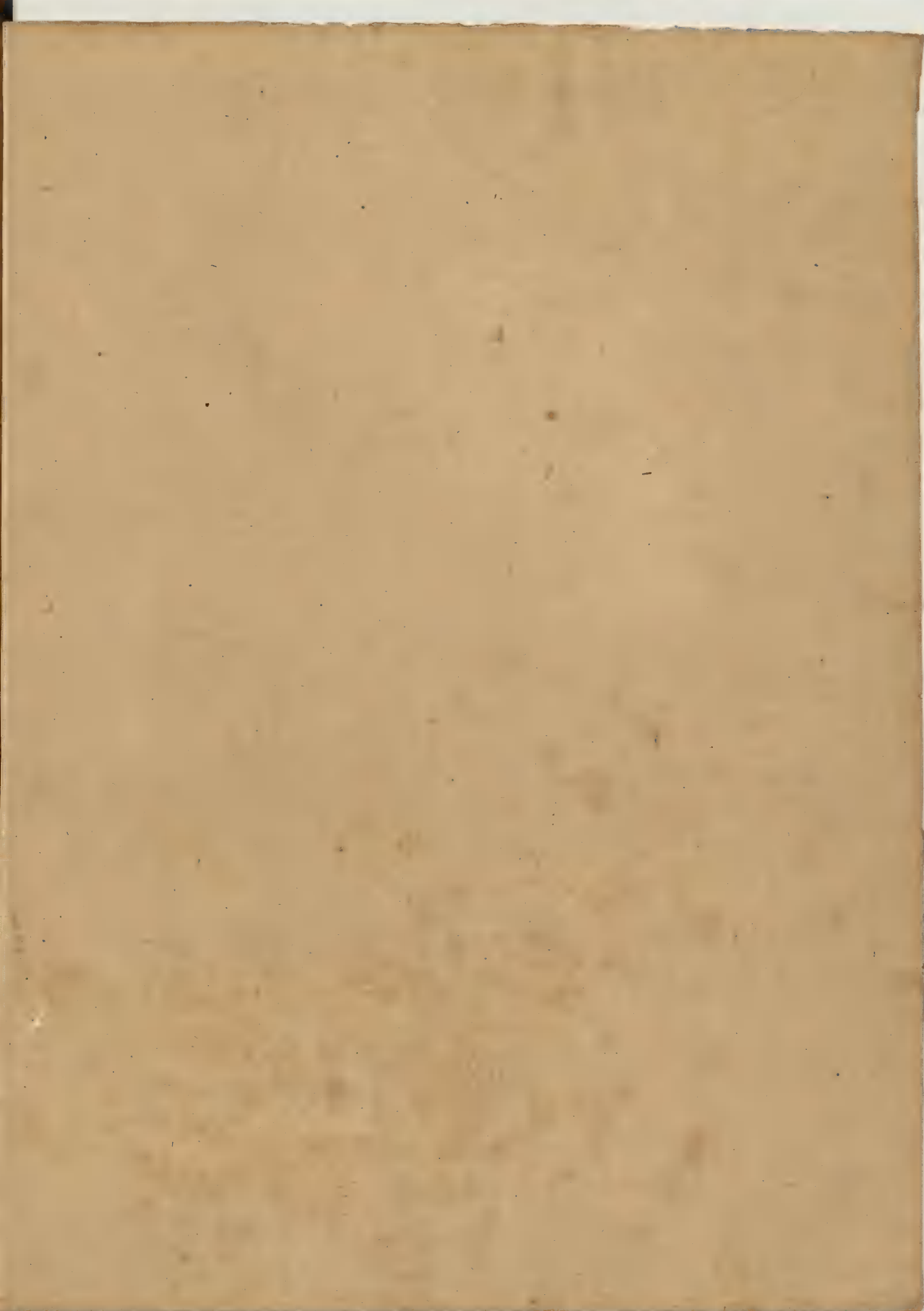

[147]

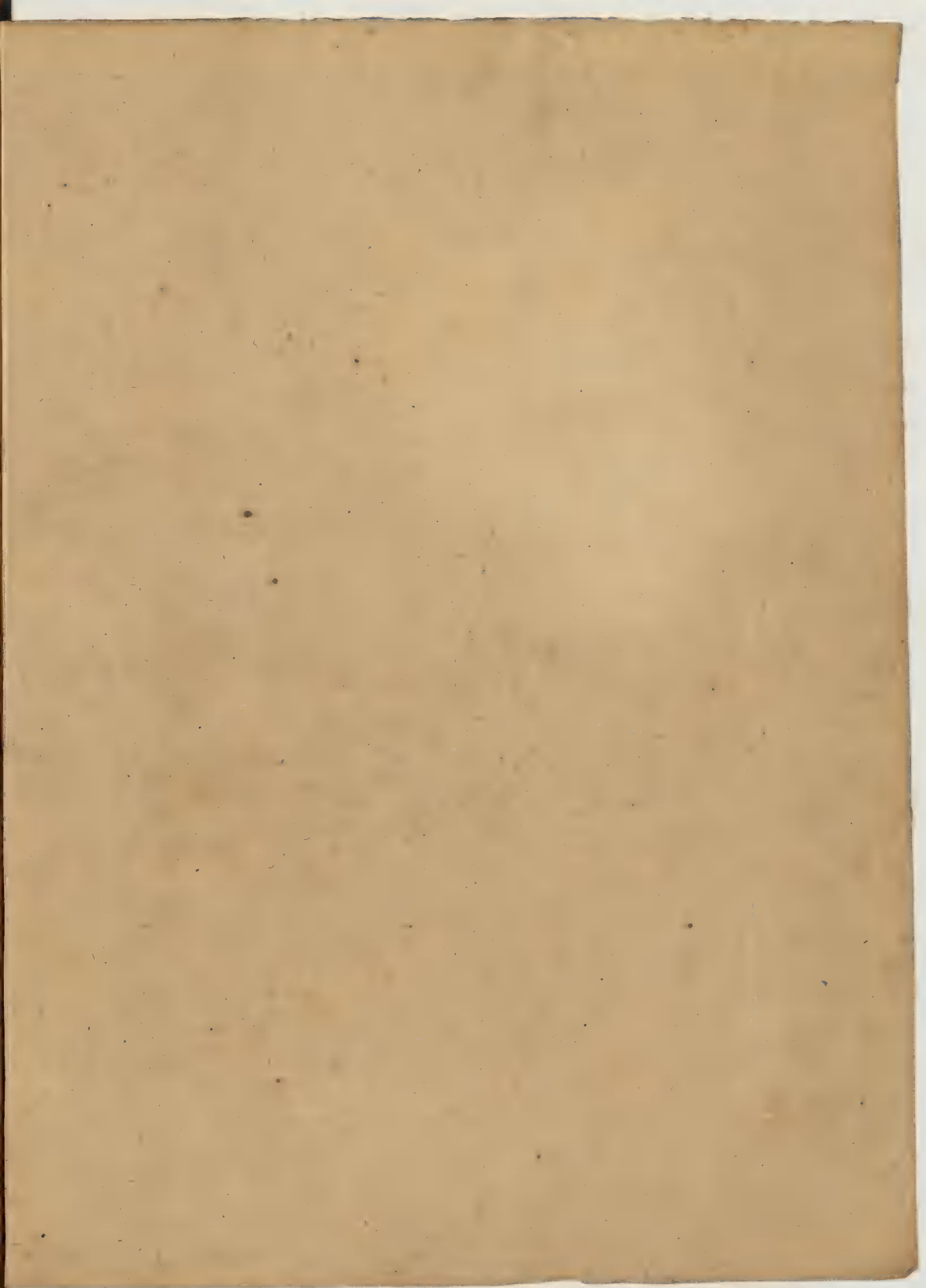

[112]

[113]

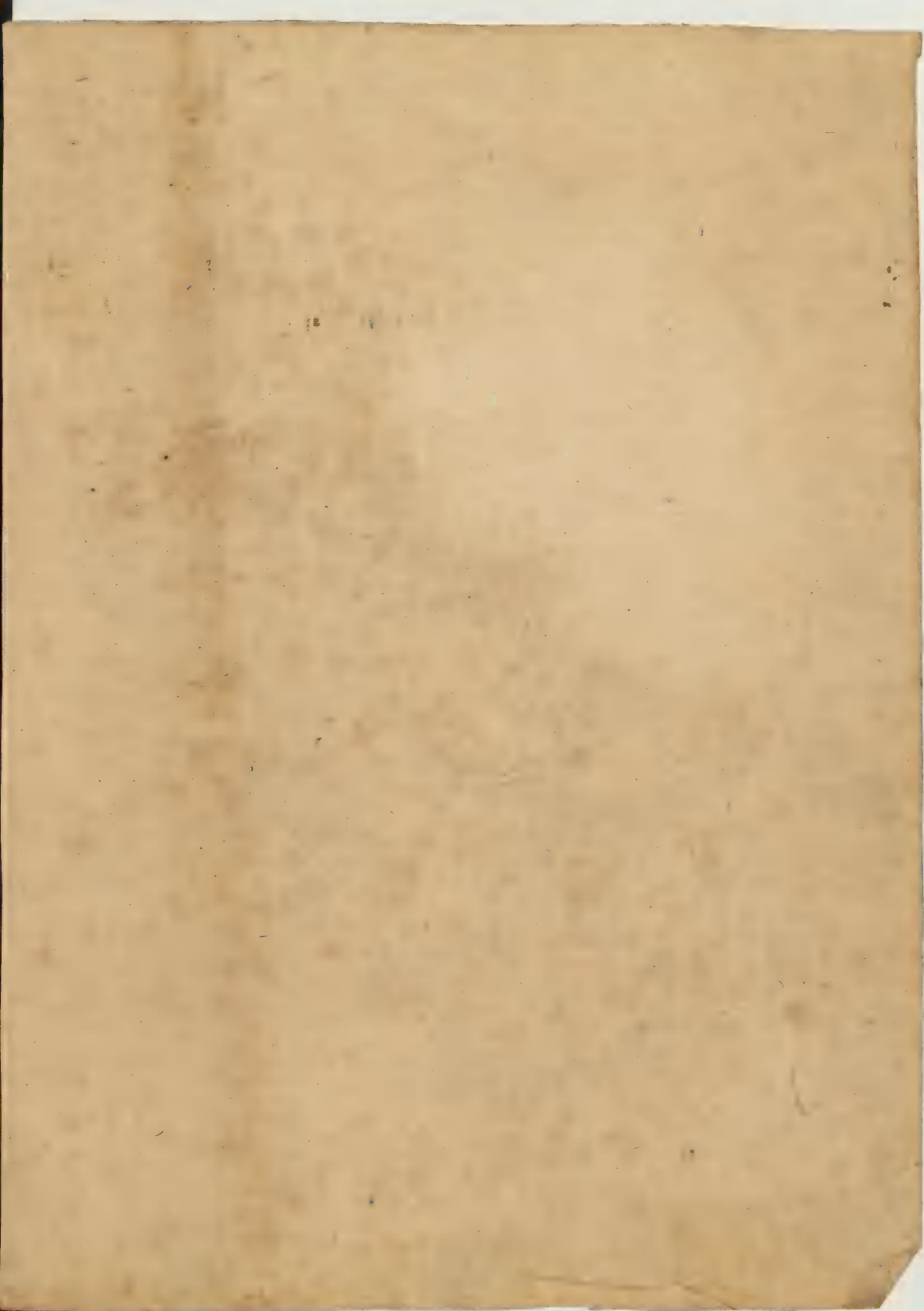

[1916]

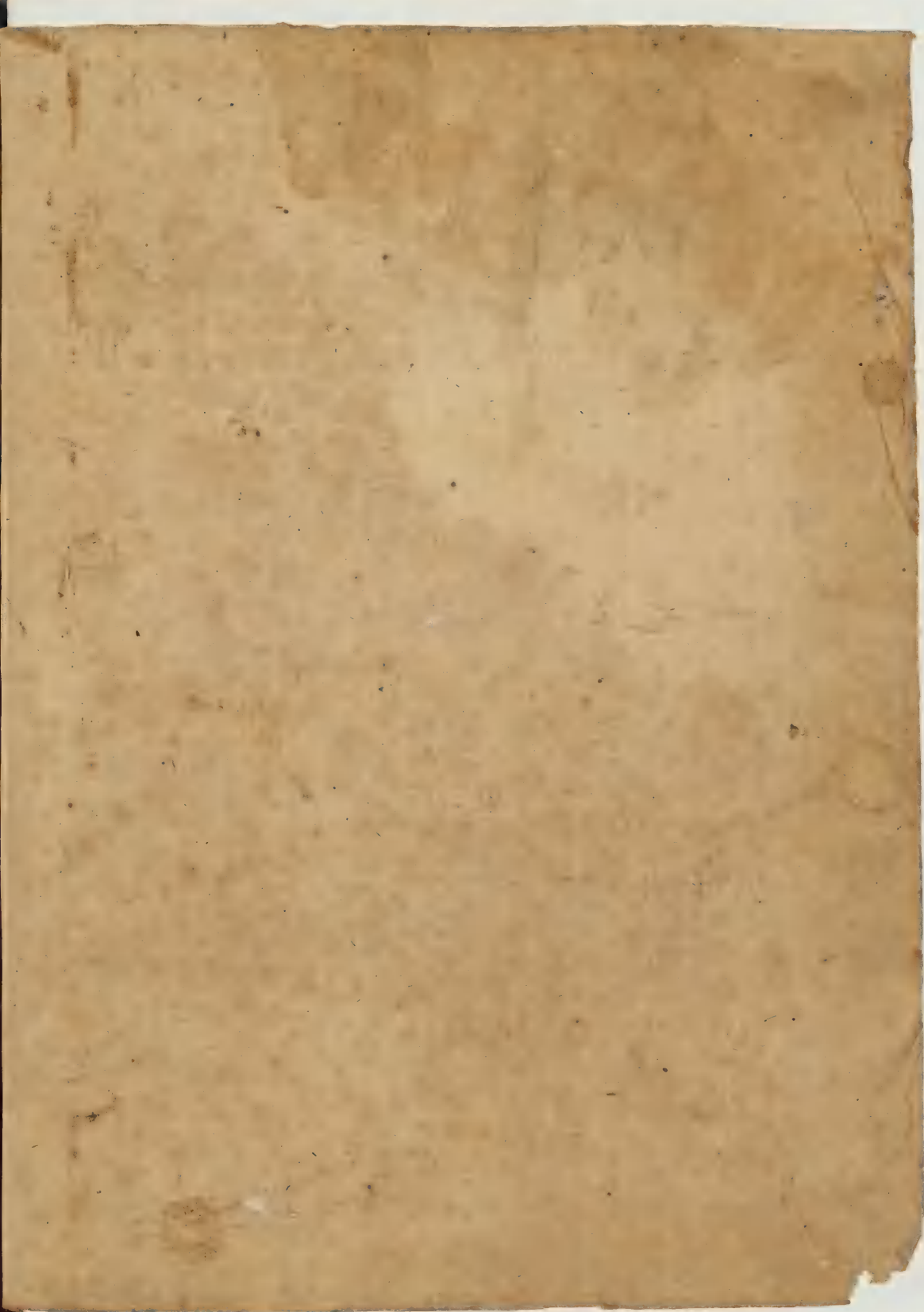

[415]

[16]

[117]

